

L'IVRE

Opus	5.
Eggs	4
Indice	8 + 1/2
Tempo	6
Vogel's	6 + 1/2
Therape	5

ΓΚΙΟΥΔΙΣΤΑΝ

ἢ

ΡΟΔΩΝ

ὑπὸ ΣΑΑΔΗ.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Περσικοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καλ-
λιτέρων μέχρι τοῦδε ἐκτυπωθέντων χειμένων καὶ
χειρογράφων εἰς τὸ Γαλλικόν

Παρά **CH. DEFRÉMERY.**

Ἐκ δὲ τοῦ Γαλλικοῦ

ὑπὸ Γ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΟΥ.

Ἐκδίδεται ὑπὸ Ν. ΚΑΤΣΟΥΔΑΙΔΟΥ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ.

(Ὁδὸς Περμπτοπαζάρου ἀρ. 3).

1871.

JEAN P. MORVILLE

Προς τὸν Ἄριστον Ἐξοχίστου
Χαοῦν Ἄγν. Χαν

Τριμῶν ἰσοσχετιῶν τῆς Ἀ. Ἀποδοτικῆς
Μεγαλειότητος τοῦ Ἐξοχ. τῆς Ἑποίας
ἐπιτακτοῦ τοῦ Ἀποκαταστάσεως ἢ Ἐπιτακτοῦ
ἰσοσχετιῶν ἀπὸ τῆς Ἰσχυρῆς Ἄγν.
ἀπ. ἀπ. ἀπ. ἰμρ Βίβρον τῆς δὲ
ἀπ. ἀπ. ἀπ.
Ὁ Ἐπιτακτοῦ

A Son Excellence

Hassan Ali Khan

Aide de Camp Général
de Sa Majesté Impériale le
Schah de Perse, et Son
Envoyé Extraordinaire & Ministre
Plénipotentiaire près la P. Porte Ottomane.

Ἔ. Ἔ. Ἔ.
Est dédié cet ouvrage par
l'Éditeur.

JEAN-P. MORFIADIS

Εξοχώτατε.

Αν ὁ Βοδών οὐκ ἴσχυε μαθηθεῖται ὅσοι τῶν μαθη-
τέων ὀργισμένων ἐν Ἐπιρώσει, ἠκούσθη ἢ ἀναγνώσκει-
ται ἐν αὐτῇ μετὰ θανάτου, οὐκ ἕλλον ἢ ἐν τῇ
Ανατολῇ ἐν τῇ Ἐπιρωσίᾳ τῶν κοινῶν ἀναγνο-
σάμενοι χάρις εἰς τὴν ὑψηλὴν ἐπιείκειαν μετ' ἧς
ἢ ὕμν. Ἐξοχ. ἐπιπέσειν ἐπιτρέψαι ἵνα ἢ εὐφραδί-
αις τοῦ εἰρημίου κοινῶν ἡμῶν τοῦ ἀποστόλου μετὰ ἀγαθῶν
Ἐπιρωσίων, εἰς τὴν φθῆν δια τοῦ ἰσχύου ὕμν ὀνομαστος

(Dei gratia, Ἐξοχ. τὰ βιβλία μου σεβαστά μετ'
ἐν ἐμῷ.

Ἦος ὕμν. Ἐξοχ.

Ταπεινότητος ἢ ἐπιπέσειν ἀποστόλου

Ὁ Εὐδοκῆς

N. KATSOULIDIS

Excellence JEAN-P. MORFIADIS

Si le Gullistan dont le mérite est attesté par
les meilleurs auteurs en Europe, y est honoré et lu
avec admiration, il ne l'en sera pas moins en
Orient dans la société grecque, grâce à la haute
bienveillance avec laquelle Votre Excellence a bien
voulu permettre que le frontispice du susdit ouvrage,
traduit déjà la première fois en grec, soit couronné
par Votre nom éminent.

Agreez, Excellence, mes respects profonds avec
lesquels je suis

De Votre Excellence
Écrite humble et très dévoué serviteur

L'Éditeur

N. KATSOULIDI

ΠΕΡΙ ΣΑΑΔΗ.

JEAN.P. MORFIADIS

Περὶ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ὑπῆρξεν ὁ Σααδῆς οἱ ἱστορικοὶ δὲν συμφωνοῦσι. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀναφέρουσι ὅτι ὑπῆρξε κατὰ τὸ ἔτος 571 ἀπὸ τῆς Ἑγύρας (1175—6 Μ. Χ.), ἄλλοι δ' ἀναφέρουσι ὅτι ἀπεβίωσε τῷ 691 (1291) εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν δύο ἐτῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν συμβιβάζεται μεθ' ὧσων λέγει αὐτὸς ὁ ἴδιος Σααδῆς περὶ τῶν σχέσεών του μετὰ ἡγεμόνος τῆς Περσίας, ἀποβιώσαντος τῷ 1201. Εἰς τὸ Μ π ο σ τ ἄ ν αὐτοῦ ὁ Σααδῆς ἀναφέρει ὅτι ἔμεινεν ὄρφανὸς ἐκ πατρὸς μικρὸς τὴν ἡλικίαν. Ἐγεννήθη δὲ εἰς Σιράζ, καὶ κατόπιν μετέβη εἰς Βαγδάτιον, ἔδραν τότε τῶν Καλιφῶν καὶ διαμονὴν τῶν κυριωτέρων σοφῶν τοῦ ἰσλαμισμοῦ, καὶ μετὰ τὰς σπουδὰς του ἐκεῖσε ἐποιήσατο διαφόρους περιηγήσεις διὰ τὴν ξηρὰς καὶ θαλάσσης. Δις ἦλθεν εἰς γάμου κοινωσίαν.

Μετὰ τὰς μεμαχρυσμένας καὶ ἐπιπόνοους ὁδοιπορίας του καὶ περιηγήσεις, ὁ Σααδῆς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα του, ὅπου ἀπεφάσισεν ἵνα διανύσῃ τὸ στάδιόν του, ἀσχολούμενος εἰς διαφόρους συγγραφαὶς καὶ εἰς θρησκευτικὰ ἔργα, καὶ ἀπολαύων τὴν εὐνοίαν τῶν μεγιστάνων τοῦ Κράτους, καὶ τὸν γενικὸν σεβασμόν. Τὰ κυριώτερα ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ εἰσὶ τὸ Γκιουλιστἄν, τὸ Μ π ο σ τ ἄ ν, τὸ Ν α σ ι χ ἄ τ οὐ λ μ ο λ ο ὕ κ (Παράινεσεις πρὸς τοὺς βασι-

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΑΑΔΗ.

λείς), διάφορα ἔλεγεια ἀραβιστί καὶ περσιστί, ἐπιτύμβια, ποιήσεις, ᾠδαὶ (γαζέλ), δίστιχα καὶ τετράστιχα, τὴν πρῶτην ὅμως θέσιν κατέχουσι τὸ Γκιουλιστὰν, τὸ Μποστὰν καὶ αἱ Ὠδαί.

Ὁ Σααδῆς φημίζεται διὰ τὸ ἔξοχον πνεῦμα αὐτοῦ καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν γνώσεων παρά τε τῶν συμπατριωτῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ξένων, τῶν δὲ συγγραμμάτων του ἐγένοντο διάφοροι μεταφράσεις καὶ ἐκδόσεις εἰς τε Ἀσιατικὰς γλώσσας καὶ εἰς Εὐρωπαϊκάς.

Ἐν ὄνματι τοῦ οἰκτεῖρμος καὶ πολυεσπλάγγου Θεοῦ!

Χάριτες ἀπονεμηθήτωσαν πρὸς τὸν μέγαν καὶ ἔνδοξον Θεόν! διότι ἡ λατρεία προσεγγίζει τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὴν θεότητα καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη πρὸς αὐτὸν ἐφελκύνει εἰς ἑαυτὸν νέας ἀγαθοεργίας. Πᾶσα πνοή, ἣν πνέει τις, ἐπιμηκύνει τὸν βίον· καὶ πᾶσα πνοή, ἣν ἀποπνέει, εὐφραίνει τὴν ὑπαρξίν. Δύω λοιπὸν ἀγαθοεργήματα ἐμπεριέχονται ἐν ἐκάστη πνοῇ, καὶ δι' ἐκάστην ἀγαθοεργίαν ὑπάρχει ὑποχρεωτικὴ μία πράξις εὐγνωμοσύνης.

Στίχος. — «Ποία χεὶρ καὶ ποία γλῶσσα δύναται ἵνα ἐξοφλήσωσι τὸ χρέος τῆς εὐγνωμοσύνης, ὅπερ ὀφείλει τις πρὸς τὸν Θεόν;»

Πραγματικῶς, ὁ Θεὸς εἶπεν· «Ἀπόδοτέ μοι χάριτας, ὧ ἀπόγονοι τοῦ Δαβὶδ, διότι ἐλάχιστοι τῶν ὑπηρετῶν μου ὑπάρχουσιν εὐγνώμονες.» (Κοράνιον, Κεφ. λδ'. 12).

Στίχος — «Τὸ μόνον ὅπερ δύναται ἵνα πράξη ὁ ὑπηρέτης ἐστὶ, τὸ αἰτεῖν τὴν συγγνώμην διὰ τὸ ἑαυτοῦ σφάλμα ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ· ἀνευ δὲ τούτου οὐδεὶς δύναται ἐκτελέσαι τι ἐπάξιον τῆ ὑπερτάτῃ αὐτοῦ ἰσχύϊ.»

Ὁ ὄμβρος τῆς ἑαυτοῦ ἀπείρου εὐσπλαγγνίας καταπίπτει ἐπὶ πάντων. Ἡ ἄφθογος τράπεζα τῶν ἀγαθοεργημάτων αὐτῆς ὑπάρχει ἀπανταχόσε παρατεθειμένη ἐκτάδην. Αὐτὸς οὐδόλως ἀναρτᾷ δι' ἀνίσχυρόν τι σφάλμα τὸν πέπλον τῆς ὑπολήψεως τῶν προσερχομένων, καὶ δὲν ἀποστρεφῆι δι' ὅ,τι

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ.

Σοφός τις εἶχεν εἰσαγάγει τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν ἐντὸς τοῦ περιλαμίου τῆς θεωρητικῆς μελέτης, καὶ εἶχε καταβυθισθῆ εἰς τὴν θάλασσαν τῆς εἰς τὰ ὕδατα μύσεως. Ὅποτε ἐξήλθεν ἀπὸ τῆς ἐκστάσεως ἐκείνης, εἰς ἕκ τῶν συνεταίρων αὐτοῦ τῷ εἶπε φιλοσχωμόνως πῶς· « Ἐκ τοῦ κήπου εἰς ὃν εὗρισσκεσθαι, ὅποιον δῶρον ἐκόμισας ἡμῖν; » Ἀπήντησε· « Διενουούμην κατ' ἑμαυτὸν ὅτι, ὅποτε φθάσω εἰς τὴν ῥοδιάν, ἠθελον πληρώσει ἐκ ῥόδων τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου μου, ὅπως δωρήσω αὐτὰ τοῖς ἐμοῖς συναδέλφοις. Ὅποτε ὅμως ἐφθασα, ἡ τῶν ῥόδων ὁσμὴ τοσοῦτον μὲ κατεμέθυσεν, ὥστε τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου μου διέφυγε τῶν ἐμῶν χειρῶν. »

Στίχος. — « Ὁ πτηνὸν τῆς πρωίας (ἀηδῶν δηλ.), μάθε ἐκ τῆς ψυχῆς (πεταλούδας) πῶς πρέπει ἐν' ἀγαπήσῃ τις· διότι καταβληθεῖσα ἐξύπνησε χωρὶς ν' ἀκουσθῆ. Οἱ προκαταληπτικοὶ αὐτοὶ ἀγνοοῦσι τὴν ἔρευναν τῆς θεότητος, διότι ὁ λαβὼν γινώσκει αὐτῆς, δὲν ἐπανώρθωσε τὴν ἑαυτοῦ νοημοσύνην. »

Στίχος. — « Ὁ σὺ, ὁ εὕρισκόμενος εἰς ὕψος ἀνώτερον τῆς φαντασίας τοῦ λογικοῦ, τῆς διανοίας, τοῦ αἰσθήματος, καὶ περὶ τοῦ ὁποῦ ὁ, τι καὶ ἂν λέγωσιν, ὁ, τι ἠκούσαμεν καὶ ἀνέγνωμεν! ἡ συνδιάσχεψις ἐπερατώθη καὶ ὁ βίος ἡμῶν ἐγγίξει εἰς τὸ τέρμα αὐτοῦ· τὸ καθ' ἡμᾶς ἐμείναμεν ἐν τῇ ἐνάρξει τῆς περιγραφῆς. »

Αἶνος τῷ βασιλεῖ τοῦ Ἰσλαμισμού! Αἰωνία
ἡ βασιλεία αὐτοῦ!

Ἡ διὰ πάντων τῶν σομάτων διεξελθούσα περίφημος φήμη τοῦ Σααδῆ, ἡ περὶ τῶν λόγων αὐτοῦ φήμη διαδοθεῖσα

καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς· ὁ τοῖς πᾶσιν εὐάρεστος ἐν ταῖς ἑαυτοῦ διηγήσεσι περιγραφικὸς κάλαμος, ὁ καταφαγὼν ἑαυτὸν ὡς τὸ σάκχαρι τὸ καταφαγόν καὶ τὸ φύλλον τῶν ἑαυτοῦ προϊόντων, ὅπερ κομίζουσι μεθ' ἑαυτῶν ὡς χρυσοῦν χάρτην, πάντα ταῦτα δὲν δύναται ν' ἀποδοθῶσι εἰς τὴν ἐντέλειαν τῆς εὐφροσύνης αὐτοῦ καὶ τῆς εὐφραδείας· Ἄλλ' ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου, ὁ ἀξίων τῆς σφαίρας τοῦ κόσμου, ὁ διάλογος τοῦ Σολομῶντος, ὁ προστάτης τῶν πιστῶν, ὁ σεβασμιώτατος βασιλεὺς τῶν βασιλείων, ὁ ὕψιστος Ἀταβέκ, ὁ Μουζχαφέρ-Ἐδδουνιά Οὐεδδίν, Ἀββου-Βέερ, Βέν Σαδ, Βέν Ζεγγύ, ἡ ἐπὶ τῆς γῆς σκιά τοῦ Θεοῦ (ὦ Θεέ μου, εὐχαριστήσου παρ' αὐτοῦ καὶ εὐχαρίστησον αὐτόν!) ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸ Σααδῆ διὰ βλέμματος εὐμενοῦς, ἠὲ δόκησεν ὅπως καταπέμψῃ αὐτῷ ὑψηλὴν δοκιμασίαν, καὶ ἐτεκμηρίωσεν αὐτῷ ἐνδόμυχον ἀγαθότητα· κατ' ἀνάγκην δὲ πάντες, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι, ἔσπευσαν εἰς τὴν ἀγάπην αὐτοῦ, διότι οἱ ἄνθρωποι διακονίζονται ἐπὶ τῇ θρησκείᾳ τῶν ἑαυτῶν βασιλείων.

Στίχος. — « Ἀφοῦ ἐπέβλεψας ἐπ' ἐμὲ τὸν ταπεινόν, τὰ ἐμὰ ἔργα ὑπάρχουσι μᾶλλον περιλαμπῆ ἢ ὁ ἥλιος. Ὅποτε καὶ ἐλαττώματα ἠθελον εὐρεθῆ καὶ παρὰ τῷ σῶ θεράποντι, πᾶν σφάλμα ἐπιδοκιμαζόμενον παρὰ τοῦ Σουλτάνου ἀρετῆ ἐστὶ. »

Στίχος. — « Ἡμέραν τινα, ἐν τῷ λουτρῶνι, τεμαχίον τι ἀργίλλου εὐωδιασμένου ἔπεσεν ἐκ τῆς χειρὸς τῆς ἐραστῆς μου ἐντὸς τῆς ἐμῆς χειρὸς. « Μόσχος εἶ, ἡ ἄμβαρις; τῷ εἶπον, καθ' ὅσον κατεμεθύσθην ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς εὐωδίας σου. » Ἐγὼ δὲν ἤμην, μοὶ εἶπεν ἐκεῖνος παρὰ ἀργιλλὸς τις ἀνευ ἀξίας, ἀλλ' ἐπὶ τινα καιρὸν παρέμεινα τῇ ῥοδιᾷ, καὶ ἡ ἀξία τῆς ἐγγύς ἐμοῦ μοὶ ἐπαφῆκεν ἔχνη αὐτῆς· ἀνευ ταύτης καὶ ἐγὼ ἠθελον μείνει οἷος ἡμην πρότερον. »

Ὁ Θεέ μου, ἐπιδαψίλευσον τοῖς πιστοῖς μακροβιότητα ἡμερῶν τοῦ Ἀββουβέερ, διπλασίασον τὸ τίμημα τῶν πλεονεκτημάτων καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων αὐτοῦ, ἀνύψωσον τὴν

ἀξίαν τῶν φίλων αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν ἀξιώμασιν ἐξουθενώσων τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀντιπάλους, καθικετούμεν σε περὶ τούτου, κατὰ τὰ ἐν τῷ Κορανίῳ ἀναφερόμενα. Ὁ Θεός μου, ἀποκατάστησον ἡσυχον τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ διαφύλαξον τὸν υἱὸν αὐτοῦ!

Στίχοι Ἀραβικοί. — «Ὁ κόσμος ἦν εὐτυχής, χάρις αὐτῶ· εἶθε δὲ ἡ εὐτυχία αὐτοῦ νὰ διαρκέσῃ· εἶθε ὁ ὕψιστος νὰ βοηθῇ αὐτὸν διὰ τῶν σημαιῶν τῆς νίκης! Εἶθε παρομοίως ν' αὐξάνῃ τὸ δένδρον τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ρίζα, καθότι ἡ ἐξαιρετικότης τῶν φυτῶν τῆς γῆς ἐκπορεύεται ἀπὸ τῆς ἀγαθότητος τῆς σπορᾶς.»

Εἶθε ὁ ὕψιστος Θεὸς καὶ ἀγιώτατος νὰ διατηρῇ ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ αἰγίδα τῆς εἰρήνης, μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐξεγέρσεως τὴν ἀγνὴν ἐπαρχίαν τοῦ Σχιρασίου (Σιράζ), χάρις εἰς τὴν ἐκλαμπρότητα τῶν εὐθῶν κυβερνητῶν καὶ τὴν μέριμναν τῶν συνετῶν ἀγαθοεργῶν!

Στίχος. — «Δὲν γνωρίζεις διατὶ διέτριψα ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν χώραις ξέναις; Ἐξῆλθον τοῦ τόπου μου ἕνεκα τῆς ξένης καταπίεσεως, καὶ διότι εἶδον τὸν κόσμον ὑποπεσόντα εἰς ἀταξίαν ὡς ἡ κόρη Αἰθίοπος. Ὅλοι, κατὰ τὸ φαινόμενον, ὑπῆρχον τέκνα τοῦ Ἀδάμ, ἀλλὰ διὰ τῶν φιλαίμωνων κλίσεων καὶ τῶν ὀξέων δυνάμεων αὐτῶν, ἦσαν προσόμοιοι πρὸς λύκους. Ὅποτε δὲ ἐπανέκαμψα εὗρον τὸν τόπον ἡσυχάζοντα οἱ πάνθηρες εἶχον ἀπογυμνωθῆ τοῦ ἑαυτῶν χαρακτήρος τοῦ πάνθηρος ἐν τῷ ἐσωτερικῷ (δηλ. ἐνδομύχως) οὗτοι ὑπῆρχον ἀνθρωποὶ προσόμοιοι τοῖς ἀγαθοῖς ἀγγέλοις· ἐξωτερικῶς πολεμιστᾶι ὅμοιοι πυρέσσουσι λέουσι· τοιοῦτος ἦν ὁ κόσμος, κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους καθ' οὓς εἶδον αὐτόν, πλήρης ταραχῆς συγχύσεως, καὶ ἀνησυχίας. Ἄλλ' ἰδοὺ ὁποία ἦν ἡ κατάστασις αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ εὐθυδίκου Σουλτάνου, τοῦ Ἀταβέκ Ἀβδουβέκρ Βέν Σάδ Βέν Ζεγγύ».

Στίχος. — «Οὐδὲλως ἐπωφελεῖται τις ἐκλαμβάνων τὴν χώραν τῆς Περσίας προσβαλλομένην ὑπὸ τῆς ἑαυτῆς ἰδίας εὐμερίας, ἐφ' ὅσον ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς ἵσταται ὄν ὡς σὺ, ὁ

ἀντιπροσωπεύων τὸν Θεόν. Σήμερον οὐδεὶς, καθ' ὅλον τὸ σύμπαν, ὑποδεικνύει ἀσυλόν τι τέρψειν ὅμοιον πρὸς τὸν οὐδὸν τῆς θύρας· σοὶ λοιπὸν ἀπόκειται τὸ ἐφησυχάζαι τὸ πνεῦμα τῶν δυστυχῶν, πρὸς ἡμᾶς δὲ τὸ ἀπονεῖμαι χάριν, καὶ πρὸς τὸν Θεόν, τὸν δημιουργὸν τοῦ κόσμου, ὅπως ἀνταμείψῃ ἡμᾶς. Θεέ μου, διαφύλαξον ἀπὸ τῆς πνοῆς τῆς δυστυχίας τὴν χώραν τῆς Περσίας, ἐφ' ὅσον πολυχρονίως διαρκέσωσιν ὑφιστάμενα ἡ γῆ καὶ ὁ ἀνεμος!

Αἷτια τῆς συνθέσεως τοῦ Γκιουλιστάν ἢ Ῥοδῶνος

Νύκτα τινὰ διενσοῦμην περὶ τῶν παρελθουσῶν ἡμερῶν, ἐξέναζον δὲ διὰ τὸν διεσκεδασμένον μου βίον, διέτρουον τὸν λίθον τῆς κλειδῆς τῆς ἐμῆς καρδίας διὰ τοῦ ἀδάμαντος τῶν ἐμῶν δακρῦων, δηλ. ἐκλαιον, καὶ συνέταττον τοὺς διὰ τὴν κατάστασίν μου ἀκολουθούτους στίχους·

Στίχος. — «Καθ' ἐκάστην διαφεύγει ἀφ' ἡμῶν ζωικὴ τις πνοή. Ὅποτε δ' ἐπὶ τούτου ἐφισῶ τὴν ἐμὴν προσοχήν, οὐχ' ὑπολείπεται πολὺ. Ὡ σὺ, τοῦ ὁποίου παρῆλθεν ἡ πεντηκοντάς καὶ ὅστις ὑπνώττεις εἰσέτι, μὴ θέλῃς ἵνα ἐπωφεληθῆς τῶν ὑπολειπομένων εἰσέτι τούτων πέντε ἡμερῶν. Ἐκεῖνος ὅστις ἀνεχώρησε καὶ οὐδὲν ἐπράξατο δέον νὰ ἐντραπῇ· ἐκρυσαν τὸ κύμβαλον, καὶ αὐτὸς εἰσέτι δὲν εἶχε προπαρασκευασθῆ· τῇ πρωΐᾳ τῆς ἀναχωρήσεως, ὁ γλυκὺς ὕπνος παρακωλύει τὴν ἀμαξάν ὅπως ἀναχωρήσῃ. Ἐπῆλθέ τις ὅπως ἀνεγείρῃ νέον τι σκῆνωμα, κατόπιν ἀνεχώρησε καὶ τὴν διαμονὴν του παρεχώρησεν εἰς τρίτον τινά. Οὗτος δὲ κατελήφθη ὑπὸ παρομοίας ἐπιθυμίας, καὶ οὐδέτερος ἐξ αὐτῶν ἀπεπεράτωσε τὸ οἰκοδόμημα. Μηδέποτε ἔχγος ἀσυνεπῆ σύντροφον, τὸν κόσμον δηλ. καθ' ὅσον ὁ ἀπατηλὸς οὗτος οὐδὲλως συμβιβάζεται μετὰ τῆς φιλίας. Εἶτε καλοὶ, εἶτε κακοὶ

ὄμην, ἐπειδὴ ὅλοι μέλλομεν ν' ἀποθάνωμεν, μακάριός ἐστιν ὁ ἐν ἀγαθοῖς πορευόμενος. Ἐπιτέλεσον ἐπὶ τοῦ τάφου σου τὰ συνήθη μνημόσυνά σου. Οὐδείς μετὰ τὸν θάνατόν σου θέλει ἐπιτελέσει τι, καὶ παράπεμψον αὐτοὺς ὄλους. Ὁ βίος ὑπάρχει χιῶν ἐκτεθειμένη ἐν τῷ ἡλίῳ τοῦ Ἰουλίου· πολὺ ὀλίγον μένει ἐξ αὐτῆς, καὶ ὁ διακάτοχος αὐτῆς παραμελεῖ αὐτήν. Διὰ σὲ τὸν μεταβάλλοντα εἰς τὴν ἀγορὰν, κεναῖς ταῖς χερσὶ, φοβοῦμαι μὴ ἐπανέλθῃς ἐκεῖθεν ἔχων πλήρη τὸ μανδύλιόν σου. Ὅστις θέλει φάγει τὸν σίτον σου παρεσκευασμένον μετὰ χόρτου, θέλει εἶσθαι ἠναγκασμένος ὅπως σαχυολογῇ ἐν καιρῷ τοῦ ἀμτητοῦ. Ἄκουσον ἐνδομύχως τοῦ Σααδῆ. Αὐτὴ ὑπάρχει ἡ ὁδός· ἔσο ἄνθρωπος καὶ βιάδιζε. »

Ἄφου δ' ἐσκέφθη ὠρίμως περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐνέχρινα ὅπως ἀποσυρθῶ ἰδιαιτέρως, ὅπως ἀποχωρισθῶ τῆς κοινωνίας, ὅπως ἐξελείψω ἀπὸ τοῦ ἀρχιεποφυλακείου μου τὰ περρόντα ἐπη, καὶ ὅπως μηδὲν εἴπωσι πλέον τοῦ λοιποῦ.

Στίχος.— « Οἱ κωφάλαλοι, ἐκείνων τῶν ὁποίων ἐκόπη ἡ γλῶσσα, καὶ οἱ ἐν γωνίατινι ἀποσυρόμενοι, εἰσὶ μείζονος ἀξίας παρὰ τοὺς μηδὸλως ἔχοντας γλῶσσαν χαλιναγωγουμένην. »

Ἐπὶ τέλους, εἰς ἐκ τῶν φίλων μου, ὅστις ἦν εἰς τῶν ἐν θλίψεσι (γεδζιαβέσχ) συνοδοιποριῶν μου μετακομιστικῶν καὶ ὅστις συνεμερίζετο τῶν κιγκλιδίων μου, συνάδευσέ με, κατὰ τὴν ἀρχαίαν του συνήθειαν. Καί τοι δὲ αὐτὸς ἐπεδείξατο φαιδρότητα καὶ χαρμωσύνην, καὶ ἐξήπλωσε τὸν τάπητα τῆς ἀγαλλιᾶσεως, οὐδόλως ἀπεκρίθη ἀπὸ αὐτῶ καὶ οὐδόλως ὕψωσα τὴν κεφαλὴν ἄνω τοῦ γόνατος τῆς λατρείας, αὐτὸς μὲ παρητήρησε καὶ μοι εἶπε·

Στίχος.— « Ἦδη, ἀδελφέ μου, ὁπότε δύνασαι νὰ ὀμιλῆς, πρᾶξον τοῦτο μετ' εὐμενείας καὶ ἀγαθότητος, διότι αὐριον, ὁπότεν καταφθάσῃ ὁ διάγγελος τοῦ θανάτου, κατ' ἀνάγκην, θέλεις κρατήσῃ τὴν γλῶσσαν σου. »

Εἰς ἐκ τῶν ἀκολούθων μου ἐπληροφόρησεν αὐτὸν περὶ τῶν ἐπισυμβάντων μοι, λέγων· « Εἰς τις ἐσχέδιασε καὶ ἀπε-

φάσις σταθερῶς, ὅπως εἰς τὸ λοιπὸν τοῦ ἑαυτοῦ βίου ἐπιδοθῇ εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ λατρείαν καὶ ἐξελέξατο τὴν σιωπὴν. Καὶ σὺ ἐπίσης, ἐὰν δύνασαι νὰ πράξῃς τοῦτο, προφύλαξον σεαυτὸν ἐκ τούτου, καὶ βιάδισον πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ ἀσύλου. »

Εἶπεν· « Ὁρκίζομαι ἐπὶ τῇ δόξῃ ἐκείνου, ὅστις ὑπάρχει μέγας, καὶ ἐπὶ τῇ ἀρχαίᾳ φιλίᾳ ἡμῶν, ὅτι οὐδένα θέλω προφέρει λόγον, καὶ κατ' οὐδὲν θέλω προβῆ βῆμα, ὁπότεν δὲν γείνη ὀμιλία κατὰ τὴν ἐμὴν συνήθειαν καὶ τὸν συνειθισμένον τρόπον. διότι τὸ λυπεῖν τῆς καρδίας τῶν φίλων ἀνοησία τις ἐστίν, ἐνῶ ἡ παραβίασις ἐνὸς ὄρκου, ἐν μεταμελείᾳ οὔσα, ὑπάρχει λίαν εὐχερής. Τούναντίον ὅμως συμβαίνει καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀντίθετον ὑπάρχει ὡς τὸ ξίφος (Ζούλ-φικάρ) τοῦ Ἄλῃ (1) νὰ μένῃ ἐν τῇ θήκῃ, καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ Σααδῆ ἀκίνητος ἐν τῷ ἑαυτῆς οὐρανίσκῳ. »

Στίχος.— « Τί ἐστὶν ἡ γλῶσσα ἐν τῷ στόματι, ὃ νοήμων ἄνθρωπος; Αὕτη ἐστὶν ἡ κλεῖς τοῦ θησαυροῦ τοῦ προτερηματοῦ ἀνθρώπου. Ὅπότεν ἡ πύλη ὑπάρχει κεκλεισμένη, πῶς θέλει ἀννηθῆ τις ἵνα μάθῃ, ἐὰν πρόκειται αὐτοῦ τὸ ἐργαστήριον ἀδαμαντοπόλου ἢ ῥωποπόλου τινός; Καί τοι ἡ σιωπὴ παρὰ τῷ σοφῷ ὑπάρχει δεῖγμα ἀβροφροσύνης, ὑπάρχει ὅμως καλλίτερον ὅπως προσπαθῆς ἵνα ὀμιλῆς ὁπότεν ἀρμόζῃ. »

Στίχος.— « Δύο τινὰ διεγείρουσι τὴν ὀργὴν τοῦ λογικοῦ, τὸ νὰ σιωπᾷ τις ὁπότε πρέπει νὰ ὀμιλῇ, καὶ νὰ ὀμιλῇ ὁπότε πρέπει νὰ σιωπᾷ. »

Ἐν συντόμῳ δὲν εἶχον τὴν δύναμιν νὰ κωλυθῶ ὅπως ὀμιλήσω αὐτῷ, καὶ δὲν ἐθεώρησα ἀρμόδιον τῇ ἀβροφροῦνῃ ὅπως μὴ συνεντευχθῶ μετ' αὐτοῦ, διότι ἦτο συνεταῖρος καλῆς ὁμοιοῦσας καὶ φίλος εἰλικρινῆς.

Στίχος.— « Ὅποτε ὑπάρχεις φίλος τῆς φιλονεικίας,

(1) Τὸ τοιουτοτρόπως ἐπικαλούμενον ξίφος τοῦ Ἄλῃ εἶχε περιέλθει μετὰ τὴν νίκην τοῦ Βερδ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Μωάμεθ, ὅστις κατόπιν ἐδωρήσατο αὐτὸ τῷ Ἄλῃ, ἐξάδελφῳ καὶ γαμβρῷ αὐτοῦ.

σκέιας, ἡ ὠραιότης τῶν ἀνθρώπων, ἡ δόξα τοῦ ἰσλαμισμού, τοῦ Σαὰδ, υἱοῦ τοῦ μεγαλειοτάτου Ἀταβέκ, τοῦ δεδοξασμένου αυτοκράτορος, τοῦ ἡγεμόνος τῶν ἐθνῶν, τοῦ κυρίου τῶν βασιλείων ἀράβων τε καὶ βαρβάρων, τοῦ Σουλτάνου τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, τοῦ κληρονόμου τοῦ βασιλέως τοῦ Σολομῶντος τοῦ Μοζχαφφέρ-Ἐδδουνίν Ουεδδίν, Ἀββου-Βέκρ βέν Σαὰδ Ζεγγί (εἶθε ὁ Θεὸς νὰ διαιωνίζη τὴν ἑαυτῶν εὐτυχίαν εἰς ἀμφοτέρους, δηλ. τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν, εἶθε νὰ καταφθάσωσιν εἰς παντός εἶδους αἰσίαν ἐπιτυχίαν!), καὶ ὅταν ὁ βασιλεὺς οὗτος (Σαὰδ) ἀναγνώσῃ αὐτὸ μετὰ τοῦ βλέμματος τῆς βασιλικῆς αὐτοῦ εὐμενείας.

Στίχος. — « Ἐάν ἡ βασιλικὴ αὐτοῦ εὐνοία καθωραίσῃ αὐτὰ, ἔσεται ὡς ὁ οἶκος ζωγραφῶν τῆς Κίνας καὶ τῶν σχεδιογραφημάτων τοῦ βιβλίου τοῦ Ἐρτέγκ ἢ Ἐργιέγκ (διασῆμου ζωγράφου). Τρέφω τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ ἡγεμὼν οὐδόλως θέλει ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκ δυσαρσεκείας, διότι τὸ ἐμὸν «Γκιουλισάν», δὲν εἶναι τόπος ἀθυμίας, καὶ ἐξαιρέτως, διότι ὁ τυχερὸς πρόλογος αὐτοῦ κοσμεῖται διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Σαὰδ βέν Ἀββου βέκρ βέν Σαὰδ βέν Ζεγγί. »

Ἐπαινος τοῦ μεγάλου ἐμίρου Φάκρ Ἐδδίν,
Ἀββου-Βέκρ βέν Ἀββου Νάσρ.

Πάλιν ἡ διάνοιά μου περιδείλος ὡς νύμφη τις νεόγαμος, ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως ὠραιότητος, δὲν θέλει ὑψώσει τὴν κεφαλὴν, δὲν θέλει ἀποσπάσει τὸ ὄμμα τῆς ἀπελπισίας ὑπεράνω τῶν ποδῶν αὐτῆς, δι' οὓς ἐννοεῖται λόγους, καὶ δὲν θέλει ἀνελκύσει τὸν πέπλον αὐτῆς ἐνώπιον τῶν σοφῶν, εἰμὴ ὅπότεν καθωραισθῇ διὰ τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ μεγάλου ἐμίρου, τοῦ ἐπιστήμονος, τοῦ δικαίου, τοῦ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ

προστατευομένου, νικητοῦ τῶν ἐχθρῶν, τοῦ στηρίγματος τοῦ βασιλικοῦ Θρόνου, τοῦ συμβούλου τῆς διευθύνσεως τῆς βασιλείας, τοῦ ἀσύλου τῶν πτωχῶν, τοῦ καταφυγίου τῶν ξένων, τοῦ προστάτου τῶν διακεκριμένων ἀνδρῶν, τοῦ φίλου τῶν φοβουμένων τὸν Θεόν, τῆς τιμῆς τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τῆς Περσίας, τοῦ δεξιῶ βραχίονος τοῦ Κράτους, τοῦ ἡγεμόνος τῶν εὐνοουμένων, τῆς δόξης τῆς αυτοκρατορίας καὶ τῆς θρησκείας, τῆς ἀρωγῆς τοῦ ἰσλαμισμού καὶ τῶν μουσουλμάνων, τοῦ στύλου τῶν βασιλείων καὶ τῶν Σουλτάνων, Ἀββου-Βέκρ βέν Ἀββου Νάσρ (εἶθε ὁ Θεὸς ἐπιμηκύνῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ! ἀνεγείρατω τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, φαιδρυνάτω τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν, καὶ διπλασιασάτω τὴν ἑαυτοῦ ἀμοιβήν!), διότι ὑπάρχει ἀντικείμενον ἐπαίνων τῶν μεγάλων τῆς γῆς, καὶ συννεοὶ ἐν ἑαυτῷ ἀριστα πλεονεκτήματα.

Στίχος. — « Ἐάν τις εὐρίσκηται ὑπὸ τὴν σκίαν τῆς προστασίας αὐτοῦ, τὸ ἐγκλήμα καθίσταται ἀρετὴ καὶ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ φίλος. »

Ἐτέρα τις ὑπηρεσία ὠρίσθη πρὸς ἕκαστον τῶν ἄλλων ὑπηρετῶν καὶ δούλων, εἰς τρόπον ὥστε, ἐάν κατὰ τι παραμλήσωσιν ὀλίγον καὶ δεῖξωσιν ἀμέλειαν ἐν τῇ ἑαυτῶν ἀποστολῇ, κατ' ἀνάγκην ἐκτιθέασιν ἑαυτοὺς εἰς τὰς ἐπιπλήξεις καὶ τὰς ἐπιτιμήσεις, ἐκτὸς τῶν δερβισσῶν ἐκείνων τῶν ὁποίων τὸ καθῆκον ὑπάρχει, τὸ ἀπονεῖμαι χάριτας τῷ ὑψίστῳ Θεῷ διὰ τὰς τῶν μεγιστάνων ἐνεργείας, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ὑποχρέωσις ὑπάρχει ἢ ἐπιτέλεισις τῶν ἀγαθῶν προτερημάτων καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτῶν δέησις. Καλλίτερον ὑπάρχει ἡ πραγματοποίησις τοιαύτης ἀποστολῆς ἐν ἀπουσίᾳ τῶν μεγάλων, παρὰ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτῶν διότι ἡ τελευταία αὕτη διαγωγὴ ὑπάρχει ὡς ἔγγιστα ἐπιπλαστος, καὶ αὕτη δὲν ἀπέχει πολὺ τῆς συμπαθείας, καὶ τὰ μάλᾳ ἀπέχει τῆς ἐπιδοκιμασίας. »

Στίχος. — « Οἱ ὄμοι τοῦ οὐρανοῦ ἐπηγαλλιάσαντο, ἀφότου τέκνον ὡς σὺ ἐγεννήθη ἐγκαίρως. Ἴσα ἴσα, ἐστὶ τὸ ἰσόποσον τῆς συνέσεως, ὅπερ ἡ καλοκάγαθία τοῦ πλασουργ-

γαυ προορίζεται ειδικῶς διὰ θεράποντά τινα ὑπὲρ τῶν ὄλων. Ὁ ἐπιζῶν, ἀπολαύων μεγάλης ὑπολήψεως, ἀνεῦρε τὴν αἰωνίαν εὐτυχίαν, καθ' ὅσον μετ' αὐτὸν ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἀγαθοῦ, ὡπερ διεπράξατο, οὐκ ἐπιλησθήσεται τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὅπως δὴ ποτε, εἴτε ὁ τῆς ἀξίας ἄνθρωπος ἐνεργήσῃ τὸν ἐπαινόν σου, ἢ μὴ πράξῃ τοῦτο (ἀδιάφορον), ἡ μορφή τῆς ὠραιότητος οὐδέλλως ἔχει ἀνάγκη διακομώσεως. »

Συγγνώμη τῆς ἀτελείας τοῦ ἐμοῦ σεβασμοῦ
καὶ τὰ αἴτια τῆς ἐκλογῆς ἅπερ ἔλαθον
ὡς ἀφορμὴν τῆς ἀποσύρσεώς μου.

Ἡ ἀτέλεια αὕτη καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις ἀς ἐπιδείκνυμαι ὅπως ἀπαλλαγθῶ ἐς αἰὲ ἀπὸ τοῦ σεβασμοῦ τοῦ ὀφειλομένου πρὸς τὴν αὐλὴν τοῦ βασιλέως, ὑπάρχουσι τεθεμελιωμένοι ἐπὶ τοῦ ὅ,τι οἱ Ἴνδοι σοφοὶ ἔλεγον περὶ τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ Βουζούρτζ Μεχίρ (Βεζύρου τοῦ μεγάλου Χοσρόου)· εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον οὐδὲν ἕτερον ἀνεγνώριζον ἔλλειμμα, παρὰ τὸ βαινῆν βραδέως· δηλ. ὅ,τι ἐπράττε τὸ ἐπράττε μετὰ βραδύτητος, καὶ ὁ ἄκροατὴς ἔδει νὰ ἀναμένη ἐπὶ πολὺν χρόνον, πρὶν αὐτὸς ἀρξῆται τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ. Ὁ Βουζούρτζ Μεχίρ ἠκροάσατο τῆς φωνῆς ταύτης καὶ εἶπε· « τὸ σκέπτεσθαί τινα ἐρωτῶντα ἑαυτὸν, περὶ τούτου ἐγὼ τί νὰ εἶπω; καλλίτερον ἐστὶν ἢ μεταμέλεια, λέγοντός τινος· Διατί ὠμίλησα; »

Στίχος. — « Ὁ εὐφράδης ἄνθρωπος καὶ ὀδηγούμενος ὑπὸ πεπειραμένου ἀνδρός τινος, διαλογίζεται μετὰ ταῦτα δι' ἂ ὁμιλεῖ. Ἀσημάντως πως οὐδένα ἐκφέρει λόγον. Ὅμιλεις καλῶς, ἀδιάφορον ἐὰν ὁμιλῆς βραδέως· σκέφθητι καὶ τότε ὁμίλησον. Παῦσον πρὶν σοὶ εἰπωσιν. Ἄρχει. Διὰ τοῦ λό-

γαυ ἀξίζεις περισσότερον. Ἄλλὰ τὰ ζῶα ἀξίζουσι περισσότερον σου ἐὰν δὲν ὁμιλῆς καλῶς. »

Πρὸς μεγαλειτέραν ἐπιβεβαίωσιν, ἐὰν λάβω τὴν αὐθάδειαν ὅπως διαμφισθητήσω ὑπὸ τὰ βλέμματα τῶν κυριωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς ἡγεμονευσούσης αὐλῆς (ἧς ἡ νίκη εἴη δεδοχασμένη) ὅποιον ἐστὶ τὸ σημεῖον τῆς ἐνώσεως τῶν εὐθυφρόνων καὶ τῶν βαθέως φιλοσοφούντων ἀνδρῶν, ἤθελον προσβάλλει τὰ μάλα, καὶ ἤθελον εἰσενέγκει εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ πρώτου προσώπου (Ἀξίζι-Μισρ) ἐμπόρευμα ἐλαχίστης ἀξίας. Διότι τὰ ὑελοργήματα ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν ὑελοπωλῶν δὲν ἀξίζουσι ἓνα κόκκον κριθῆς· μία λαμπὰς ἀνημμένη ἐνώπιον τοῦ ἡλίου δὲν δίδει φῶς, καὶ εἰς ὑψωμένος μιναρὲς ὑπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ἐλθὲντ (Ὁρόντου, ὄρους πλησίον τῶν Ἑκταβάνων) δὲν φαίνεται.

Στίχος. — « Ὁ ἐχθρὸς ὄρμα πανταχόθεν κατὰ παντός ἐγείροντος τὴν κεφαλὴν μετ' ἀξιώσεων. Ὁ Σααδῆς ὅστις ἐπεσεν, ὑπάρχει ἐλεύθερος· οὐδεὶς προσβάλλει τὸν πεσόντα. Κατὰ πρῶτον ἡ σκέψις καὶ ἔπειτα ὁ λόγος· πρῶτον θέτουσι τὰ θεμέλια, καὶ ἔπειτα ἐγείρουσι τὸν τοίχον· εἰμὶ τεχνίτης τεχνευτῶν ἀνθέων, οὐχὶ ὅμως ἐν τῷ κήπῳ· εἰμὶ ὠραῖος, οὐχὶ ὅμως ἐν τῇ Χαναὰν (πατρίδι τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Παγκάλου).

Ἡρώτων τὸν σοφὸν Λοκμὰν παρὰ τίνος ἔμαθε τὴν σοφίαν. Ἀπήντησεν· « Ἔμαθον αὐτὴν παρὰ τῶν τυφλῶν, οἵτινες πρὶν δοκιμάσωσι τὴν θέσιν, δὲν θέτουσι τὸν πόδα. » Συλλογίσθητι διὰ τὴν ἔξοδον πρὶν εἰσελθῆς.

Ἡμιστίχιον. — « Δοκίμασον τὴν ἀνδρικήν σου ἡλικίαν καὶ ἔπειτα λάβε γυναῖκα. »

Στίχος. — « Καὶ τοι ὁ πετεινὸς ὑπάρχει ἐπιτήδειος εἰς τὴν μάχην, πῶς θέλει προσβάλλει τὸν ἱέρακα ὅστις ἔχει τοὺς ὄνυχας χαλκίνοους; Ἡ γαλῆ ὑπάρχει λέων ὅπως συλλάβῃ ποντικόν, ἀλλ' εἶναι ποντικός ὅποτε μάχεται μετὰ τοῦ πάνθηρος. »

Ἐν τοσούτῳ πεποιθότες εἰς τὴν ἔκτασιν τῶν πλεονεκτημάτων τῶν μεγάλων, καὶ ἐλπίζοντες ὅτι θέλουσι κλείσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῶν ἐλλείψεων τῶν ὑποδεεστέρων, καὶ ὅτι δὲν θέλουσιν ἀσχοληθῆ ποσῶς ὅπως διαθρυλώσι τὰ ἐλαττώματα τῶν μικρῶν, παρειασηγάγομεν ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, διὰ συντόμου τρόπου, λέξεις τινάς, δηλ. σπάνια πράγματα, παραδόσεις, ἱστορίδια, στίχους καὶ χαρακτηρας τοῦ βίου τῶν ἀρχαίων βασιλέων· μετεχειρίσθημεν ἐν αὐτῷ ἐν μέρος τῆς πολυτίμου ὑπάρξεως ἡμῶν. Τοιαύτη ὑπάρχει ἡ ἀφορμὴ τῆς συγγραφῆς τοῦ Ροδῶνος. Εἰς τὸν Θεὸν ἀπέκείται ὅπως βοηθήσῃ ἡμᾶς.

Στίχος. — « Τὸ ποίημα τοῦτο καὶ ἡ διάταξις αὐτοῦ θέλουσιν ὑπάρχει ἐπὶ ἔτη, ἀφοῦ ἕκαστον ἄτομον τῆς ἡμετέρας κόνεως θέλει πέσει εἰς διάφορον τινὰ τόπον. Ὁ σκοπὸς ἡμῶν ἐστὶ τὸ διαχαράξαι ζωγράφημα τι ἐπιζῆσον ἡμῖν, διότι δὲν καθορῶν διάρχειαν διὰ τὴν ὑπαρξιν. Ἴσως σοφὸς τις ἡμέραν τινὰ, ἐξ ἐλέους, θέλει ἀποτείνειν εὐχὴν τινὰ ὑπὲρ τῶν Δερβισσῶν. »

Περίληψις τῆς τάξεως τῆς τηρηθείσης ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ καὶ τῆς διατάξεως τῶν κεφαλαίων.

Ἐθεώρησα ὡς κατάλληλον τὴν βραχύτητα τοῦ λόγου κατὰ συνέπειαν ὁ εὐχάριστος οὗτος κήπος καὶ τὸ πυκνὸν τοῦτο ἄλλος διηρέθη εἰς ὀκτὼ κεφάλαια, ὡς ὁ παράδεισος ἔχει ὀκτὼ πύλας. Ἐσυντομειῦθη δὲ, ὅπως ἡ ἀνάγνωσις μὴ προξενήσῃ ἀνίαν.

- Κεφάλαιον Α'. Περὶ τῶν ἡθῶν τῶν βασιλέων.
- Κεφάλαιον Β'. Περὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν Δερβισσῶν.

Κεφάλαιον Γ'. Περὶ τοῦ ἐξαιρέτου τῆς μετριάσεως τῶν ἡδονῶν.

Κεφάλαιον Δ'. Περὶ τῶν ἐκ τῆς σιωπῆς ὠφελειῶν.

Κεφάλαιον Ε'. Περὶ τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς νεότητος.

Κεφάλαιον ΣΤ'. Περὶ τῆς ἐξασθενήσεως καὶ τοῦ γήρατος.

Κεφάλαιον Ζ'. Περὶ τῆς ἐπιβροχῆς τῆς ἀνατροφῆς.

Κεφάλαιον Η'. Περὶ τῶν καθηκόντων τῆς κοινωνίας.

Ἐποχὴ τῆς συγγραφῆς τοῦ βιβλίου.

Στίχος. — « Τοῦτο ἐγένετο καθ' ὃν καιρὸν ἀπηλαύομεν εὐχάριστον ἄνεσιν, κατὰ τὸ ἔτος 656 ἀπὸ τῆς Ἐγίρας (1258 Μ. Χ.) Ἡ πρόθεσις ἡμῶν ἦτο ὅπως δώσωμεν καλὰς συμβουλὰς· προσεφέραμεν αὐτάς· συνεστήσαμεν αὐτάς τῷ Θεῷ, καὶ ἀπῆλθομεν. »

1923 1923
656 656
267 1262
1656 876
267 1267
1923 1923

ΥΚΤΟΥΑΙΣΤΑΙ

Ἡ

ΡΟΔΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ἀφορῶν τὴν διαγωγὴν τῶν βασιλέων.

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἦκουσά ὅπως διηγῶνται ὅτι βασιλεὺς τις διέταξε τὸν φόνον ἑνὸς δεσμότου. Ὁ δὲ δυσυχής, κατὰ τὴν ἀπηλπισμένην τούτην περίστασιν, ἤρξατο ὅπως ἀπονείμῃ πρὸς τὸν βασιλέα δυσάρεστα ἐπίθετα, καὶ ἀπευθύνῃ αὐτῷ τὰς μάλλον ἀγροίκους ὕβρεις, καθ' ἣν ὠμίλει γλώσσαν, διότι εἶπον· ὁ ἀπομορπιούμενος τὴν ζωὴν λέγει, ὅτι τρέφει ἐν τῇ ἐαυτοῦ καρδίᾳ.

Στίχος ἀραβικός.— « Ὅποτε ὁ ἄνθρωπος ἀπελπίζεται, ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ἐπεκτείνεται· οὕτως, ἡ γαλῆ ἡττωμένη, ἐπιρρίπτεται κατὰ τοῦ κυνός. »

Στίχος.— « Κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ περιφοβισμού, ὁπότε δὲν ὑπολείπεται δυνατότης ὑπεκφυγῆς, ἡ χεὶρ ἐπιλαμβάνεται τῆς αἰχμῆς τοῦ κεχαλυδωμένου ξίφους. »

Ὁ βασιλεὺς ἠρώτησε τί ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἔλεγε. Βεζύρης δὲ τις ἀγαθὸς τὸν χαρακτῆρα ἀπήνητησε· « Θεὸς μου ! »

εἶπε. « Καὶ οἱ κρατοῦντες τοῦ ἑαυτῶν θυμοῦ καὶ οἱ ἀφιέντες τοῖς ἀνθρώποις τὰ ἑαυτοῖς. Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τοὺς ἀγαπῶντας τὴν ἀγαθοεργίαν. » Ὁ βασιλεὺς κατελήφθη ὑπὸ συμπαθείας ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἀπεποιήθη τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ. Ἐτερος βεζύρης, ὅπως ἀντιθέτως διακείμενος πρὸς τὸν πρῶτον, εἶπεν. « Οὐδόλως ἀρμόζει πρὸς τοὺς ἀνδράς τοῦ ἡμετέρου γένους τὸ ὀμιλεῖν ἐνώπιον τῶν βασιλέων, ἐκτός ἐὰν μὴ τοῦτο γείνη μετὰ φιλαληθείας· ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶχε ἀποδώσει πρὸς τὸν ἡγεμόνα ὑβριστικά ἐπώνυμα, καὶ εἶχε προσφέρει ἀνάρμοσά τινα. » Ὁ βασιλεὺς συνωφρυνώθη ἔνεκα τῆς ἐκφράσεως ταύτης, καὶ εἶπε. « Τὸ ψεῦδος τοῦτο ὅπερ εἶπε δὲν ἦτο εὐαρεστότερον τῆς ἀληθείας τὴν ὅποιαν ἐξέφρασας, διότι ἐκεῖνος εἶχε ὡς αἴτιον ὠφέλιμόν τι (τὴν σωτηρίαν τοῦ δεσπότου), καὶ τοῦτο ὑπάρχει θεμελιωμένον ἐπὶ τῆς κακοβουλίας. » Οἱ σοφοὶ εἶπον. « Τὸ ψεῦδος μεμιγμένον μετὰ τῆς ὠφελείας ὑπάρχει πολυτιμώτερον τῆς ἀληθείας τῆς διεξεγειρούσης ταραχάς. »

Στίχος.— « Δι' ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ὁ βασιλεὺς ἐκτελεῖ τὰς συμβουλὰς, βλάβη ὑπάρχει τὸ νὰ λέγῃ ἄλλο τι παρὰ τὸ καλόν. »

Ἀπόφθεγμα.— « Ὑπῆρχε γεγραμμένον ἐπὶ τοῦ θόλου τῆς αἰθούσης τῆς ἀχροάσεως τοῦ Φερίδου (βασιλέως ἔχοντος ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Περσίας, ἐκ τῆς πρώτης δυναστείας, τῆς λεγομένης τῶν Πεχθαδιανῶν). »

Στίχος.— « Ὁ ἀδελφέ μου, ὁ κόσμος οὐδενὶ ἐπιλείπεται προσκόλλησον τὴν αὐτὴν καρδίαν πρὸς τὸν Πλαστοργὸν τοῦ κόσμου, διότι τοῦτο ἀρκεῖ. Μὴ στηρίζῃσαι καὶ μὴ ἐπαναπαύῃσαι ἐπὶ τῆς τοῦ κόσμου κυριαρχίας, διότι πολλοὺς ὡς σέ διέθρεψε καὶ κατόπιν διεφόνευσεν αὐτούς. Ὅποτε, ἀγνός τις τὴν ψυχὴν προτίθεται ὅπως ἀπέλθῃ, τί μέλλει αὐτῷ τὸ ἀποθανεῖν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἢ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς γῆς; »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Β΄.

Βασιλεὺς τις τοῦ Χορασάν (Βαχτριανῆς) εἶδε καθ' ἑπνοῦς ἑκατὸν ἔτη μετὰ τὴν ἀποβίωσιν αὐτοῦ τὸν σουλτάνον Μαχμουτ, υἱὸν τοῦ Σεβουκτηγίν (ἡγεμόνος τῆς Γάζνης, βασιλευσαντος ἀπὸ τοῦ 387—421 τῆς Ἑγίρας (997—1030 Μ. Χ.), τοῦ ὁποίου ὅλον τὸ σῶμα εἶχε καταντήσει εἰς κόνιν, ἐκτὸς τῶν ὀφθαλμῶν, οἵτινες εἰσέτι περιστρέφοντο ἐν τῷ ἑαυτῶν κοιλώματι, καὶ οἵτινες ἠτένιζον προσεκτικῶς. Ὅλοι οἱ σοφοὶ δὲν ἠδυνήθησαν ὅπως διερμηνεύσῃσι τὸ ὄραμα τοῦτο ἐκτὸς δερβίσσου, ὅστις ἀφοῦ ὑπέβαλε τὰ ἑαυτοῦ σεβάσματα πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῷ εἶπεν. « Ἡδὴ θεωρῶ ὅτι τὸ βασιλεῖον αὐτοῦ ἀνήκει εἰς ἄλλους. »

Στίχος.— « Ὅπόσους ἀνθρώπους διασήμους ἐνεταφίανεν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τῶν ὁποίων οὐδὲν σῆμα ὑπέμειν ἐπὶ τοῦ τύμβου αὐτῶν; Τὸ γηραιὸν ἐκεῖνο πτώμα, ὅπερ ἐνεπιστεύθησαν τῇ κόνει ἐπὶ τοσοῦτον αὐτὴ κατέθρυσεν αὐτό, ὥστε οὔτε κἂν τὸ ὄνομα τοῦ μακαρίτου Νουχιρεβθάν (Χοσρόου Α΄) ἐπιζῆ εἰσέτι, χάρις εἰς ὅσα ἐπραξεν ἀγαθὰ, καὶ τοὶ πολλὰ παρήλθον ἔτη ἀφ' ὅτου ὁ Νουχιρεβθάν ἐκεῖνος δὲν ὑπάρχει πλέον· ὦ σὺ, πρᾶξον ἀγαθόν τι καὶ θεώρησον τὸν βίον ὡς λάφυρον, πρὶν φωνῆ τις ἐγερθῆ λέγουσα· Ὁ δεῖνα δὲν ὑπάρχει πλέον. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Γ΄.

Ἦκουσα νὰ διηγῶνται ὅτι υἱὸς τις βασιλέως ἦτο μικρὸς καὶ μουσαρὸς, ἐνῶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἦσαν μεγάλοι καὶ περικοισμένοι δι' ὠραίας μορφῆς. Ἡμέραν τινὰ, ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὸν παρετήρησε μετ' ἀποστροφῆς καὶ περιφρονήσεως. Ὁ

νός ἐμάντευσε τὰ αἰσθήματα ταῦτα, χάρις εἰς τὸ διαγνω-
στικὸν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν « ὦ πάτερ μου! ὁ μικρὸς ἀνθρω-
πος, ὁ πεπορικισμένος ὁμως διὰ νοσημοσύνης, ἀξίζει καλλί-
τερον τοῦ μεγάλου, ἀλλὰ ἡλίθιου. Ὅσον διαφέρει κατὰ τὸ
ἀνάστημα ὁ ἐλέφας, τοσούτον ἁμνός διαφέρει κατὰ τὴν ἀ-
ξίαν· διότι ὁ ἁμνός ὑπάρχει ἐνῶ ὁ ἐλέφας ὑπάρχει πτώμα. »

Στίχος ἀραβικός. — « Τὸ μικρότατον τῶν ὄρεων
τῆς γῆς ὑπάρχει τὸ Τούρ (Σινᾶ), ἀλλὰ παρὰ τῷ Θεῷ βε-
βαίως ὑπάρχει τὸ ὑψηλότερον κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ τὸν
βαθμόν. »

Δίστιχον. — Ἦκουσάς ποτε τί εἶπε σοφός τις λυπρὸς
πρὸς εὐσαρκόν τινα ἡλίθιον; « Καί τοι ὁ ἵππος τῆς Ἀραβίας
ὑπάρχει ἰσχνός, ἐν τούτοις αὐτὸς ἀξίζει κάλλιον παρὰ πάν-
τα σταυλὸν ὄνου. »

Ὁ πατὴρ ἐγέλασε διὰ τὸν λόγον τούτον, καὶ οἱ μεγάλοι
τοῦ Κράτους ἐπεδοκίμασαν τούτο, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ νέου
ἡγεμονόπαιδος παρωργίσθησαν ἐνδοθεν.

Στίχος. — « Ἐφ' ὅσον ὁ ἀνθρωπος δὲν ὀμίλησῃ ποσῶς,
καὶ ἡ ἀξία αὐτοῦ καὶ τὰ ἐλαττώματα θέλουσι μένει ἀπόκρυ-
φα. Μηδέποτε φαντασθῆς ὅτι ἕκαστον δάσος ὑπάρχει κενόν·
δυνατὸν ἐν αὐτῷ νὰ καθεύδῃ πάνθηρ τις. »

Ἦκουσα νὰ λέγωσιν ὅτι τῷ καιρῷ ἐκείνῳ φοβερός τις
ἐχθρὸς διεκήρυξεν ἑαυτὸν κατὰ τοῦ βασιλέως. Ὅποτε δ' οἱ
δύο στρατοὶ ἤλθον κατὰ μέτωπον, ὅστις ἔδραμεν ἔφιππος
ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ὑπῆρχεν ὁ νέος ἐκεῖνος ἡγεμονό-
παις, καὶ εἶπε·

Δίστιχον. — « Δὲν δύναμαι νὰ ὑπάρχω τοιοῦτος, οἷον
δύνασαι νὰ με ἴδῃς ἐξόπισθεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς μάχης· ἀλλ'
εἰμὶ τὸν ὅποιον θέλεις ἰδεῖ ἀρχηγούντα ἐν τῷ μέσῳ τῆς κό-
νως καὶ τοῦ αἵματος. Διότι ὁ ἀνὴρ ὁ μαχόμενος εὐσταθῶς
μάχεται ὑπὲρ τοῦ ἰδίου αἵματος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μά-
χης, καὶ ὁ λειποτακτῶν χύνει τὸ αἷμα τοῦ στρατιώτου. »

Οὕτως ὀμίλησεν· ὤρμησεν ἐπὶ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ καὶ
ἀνέτρεψε πεπειραμένους τινὰς ἀνδρας. Ὅποτε δὲ ἐπανάκαμ-
ψεν ἐνώπιον τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς, ἠσπάσατο τὸ ἔδαφος τῆς
γῆς εἰς δείγμα σεβασμοῦ, καὶ εἶπε·

Δίστιχον. — « ὦ σὺ, εἰς τὸν ὅποιον ἐφάνην ἀσθενής,
προφύλαξον σεαυτὸν ἀπὸ τοῦ θεωρεῖν τὴν ἰσχὴν ὡς ἀξίαν.
Ὁ κατὰ τὴν ὄσφυν ἰσχνὸς ἵππος, αὐτὸς κατὰ τὴν ἡμέραν
τῆς ἱπποδρομίας ὑπάρχει ὁ ἀληθῶς χρήσιμος καὶ οὐχὶ ὁ πα-
χύσαρκος βόυς. »

Ἀναφέρουσιν ὅτι ὁ ἐχθρικός στρατὸς ὑπῆρχε σημαντικός,
καὶ ὅτι οἱ στρατιῶται τοῦ βασιλέως ὑπῆρχον ὀλιγαριθμοί.
Ἐνῶ προητοιμάζοντο εἰς φυγὴν, ὁ νέος ἡγεμονόπαις, ἀνα-
φανῶν, εἶπε πρὸς αὐτούς: « Ἄνδρες, καταβάλετε προσπα-
θείας, ὅπως μὴ ἐνδουθῆτε ποσῶς τὸν χιτῶνα τῶν γυναικῶν. »
Ἦ θρασυτής τῶν ἱππέων ἐπηυξήθη διὰ τῆς ἐκφράσεως ταύ-
της, καὶ ἐξεκίνησαν πάντες ὁμοῦ. Ἦκουσα νὰ λέγηται ὅτι
κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην κατενίκησαν τὸν ἐχθρόν.

Ὅτε ὁ ἡγεμονόπαις παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ, οὗτος ἠσπάσθη αὐτὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τοῦ ὀ-
φθαλμοῦ· ἔλαβεν αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ καθ' ἐκά-
στην ἡμέραν περιποιεῖτο αὐτὸν ἐπὶ μᾶλλον, εἰς τρόπον ὡ-
στε ἀνέδειξεν αὐτὸν ἐπίδοξον διάδοχον. Οἱ δ' ἀδελφοὶ τοῦ
νέου ἡγεμονόπαιδος ἐζηλοτύπησαν ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ἐθη-
καν δηλητήριον ἐντὸς τῶν τροφῶν αὐτοῦ. Ἦ ἀδελφὴ αὐτοῦ
εἶδε τοῦτο ἀπὸ ὑψηλοῦ τινος δωματίου, καὶ ἔκρουσε τὰ πα-
ραθυροφύλλα πρὸς ἀλλήλα. Ὁ νέος κατενόησε τὸ σύνθη-
μα τοῦτο, χάρις εἰς τὴν διάγνωσιν αὐτοῦ, ἀπέσυρε τὴν ἐ-
αυτοῦ χεῖρα ἀπὸ τῶν δεδηλητηριασμένων φαγητῶν καὶ εἶ-
πε: « Παράλογον ἦθελεν εἶσθαι οἱ ἀνθρώποι τῆς ἀξίας ν' ἀ-
ποδηήσκωσι, καὶ οἱ ἀνευ ἀρετῆς ἀνθρώποι νὰ γίνωνται θύ-
ματα ἀνευ θυσίας. »

Στίχος. — « Οὐδεὶς θέλει ἐλθεῖ ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ βύα
ὀπόταν καὶ αὐτὸς ὁ φοῖνιξ ἐξαφανισθῇ ἀπὸ τοῦ κόσμου. »

Ἐπληροφόρησαν τὸν βασιλέα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Μετεπέμψατο παρ' αὐτῶ τούς ἀδελφούς τοῦ νέου ἡγεμονόπαιδος, καὶ ἐπέπληξεν αὐτούς ὡς ἔδει. Κατόπιν ὤρισε δι' ἕνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν σημαντικὴν μερίδα ἐκ τῶν χωρῶν αὐτοῦ, εἰς τρόπον ὥστε ἡ διχόνοια κατηνύσθη καὶ ἡ διένεξις ἐξηλείφθη. Εἶπον: « Δέκα πτωχοὶ καθεύδουσι περιτετυλιγμένοι διὰ χονδροειδοῦς σάγματος, δῶ ὁμοῦ βασιλεῖς δὲν δύνανται νὰ συμβιώσωσιν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ χώρᾳ. »

Δίστιχον. — Ἐὰν ὁ σουφῆς ἐσθίῃ τὸν ἥμισυν ἄρτον, ἀφ' ἑνός, ἀφ' ἑτέρου ποιεῖ δῶρόν τι πρὸς τοὺς πτωχοὺς. Εἰς μονάρχῃς θέλει κατακτῆσει τόπον τινά, καὶ δὲν θέλει συλλάβει τὴν ἰδέαν τῆς ἐπιθυμίας κατακτῆσεως ἑτέρας τινὸς χώρας. »

ΙΣΤΟΡΙΑΙΟΝ Δ'.

Ὁμάς τις ἀράβων κλεπτῶν εἶχεν ἐγκατασταθῆ ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὄρους τινός καὶ εἶχε διακόψει τὴν διάβασιν τῶν συνοδιῶν. Οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου εἶχον κατατρομάξει διὰ τὰς ἐνέδρας αὐτῶν, καὶ ὁ στρατὸς τοῦ σουλτάνου εἶχε νικηθῆ. Ἐπειδὴ εἶχον προμηθευθῆ καταφύγιόν τι ἀκαταπάτητον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους καὶ εἶχον καταστήσει αὐτὸ τόπον ἀσφαλείας δι' αὐτούς καὶ κατοικίαν, οἱ διοικηταὶ τῶν πλησιοχώρων ἐπαρχιῶν συνδισακέφθησαν περὶ τῶν μέσων τῆς καταπαύσεως τῆς βλάβης τῆς προερχομένης παρ' αὐτῶν, « διότι, ἔλεγον αὐτοὶ, ἐάν ἡ συμφορὰ αὕτη ἐξακολουθῆ ἐπὶ τισι καιρὸν τὴν αὐτῆς διαγωγὴν ταύτην, ἀδύνατος ἔσται πᾶσα ἀντίστασις κατ' αὐτῶν. »

Στίχος. — « Τὸ μόνις ἐρριζωμένον δένδρον εὐκόλως ἀνατρέπεται διὰ τῆς ἰσχύος ἑνὸς μόνου ἀνθρώπου· ἀλλ' ἐὰν

ἀφήσῃς αὐτὸ οὕτως ἐπὶ τινὰ χρόνον, οὐδόλως θέλεις ἀποσπάσει αὐτὸ ἀπὸ τῆς ρίζης αὐτοῦ διὰ τεθρίππου ἀμάξης. Δυνατὸν νὰ σαματήσῃ τις ρυάκιον διὰ μιᾶς σκαπάνης· ἀλλ' ὅταν τοῦτο βέει πλημμυρηδόν, ἀδύνατον νὰ διέλθῃ τις αὐτὸ καὶ ἐπὶ ἐλέφαντος. »

Ἐν συντόμῳ, ἀπεφασίσθη ὅπως διορισθῆ τις ἵνα ἐνεδρεύσῃ τοὺς κλέπτας. Κατόπιν ἀνεμένον τὴν εὐνοικὴν περίστασιν. Ἐπὶ τέλους, ἐν περιπτώσει τινὶ καθ' ἣν εἶχον ἐπιχειρήσει ἐκδρομὴν τινὰ κατὰ τινος φυλῆς, καὶ εἶχον καταλείψει τὴν αὐτῶν διαμονὴν κενήν, ἀπέστειλαν πεπειραμένους τινὰς ἀνδρας συνάμα δὲ καὶ εἰθισμένους ἐν τῷ πολέμῳ αἵτινες ἐκρύβησαν ἐν τῇ φάραγγι τοῦ ὄρους. Τὴν νύκτα, ὅποτε ἐπανήλθον οἱ κλέπται, κεχημηκότες ἐκ τῆς ἐκδρομῆς αὐτῶν καὶ κομίζοντες λάφυρα, κατεβίβασαν τὰ αὐτῶν ὅπλα καὶ κατέθηκαν τ' ἄρπαχθέντα. Ὁ πρῶτος ἐχθρὸς, ὅστις ἐπῆλθε κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν, ὑπῆρξεν ὁ ὕπνος, ἀμέσως ἅμα παρήλθεν ἐν τέταρτον τῆς νυκτός.

Στίχος. — « Ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου κατεβυθίσθη ἐν τῷ σκότει· ὁ Ἰωννᾶς κατεβροχθίσθη ὑπὸ τοῦ κήτους. »

Οἱ γενναῖοι ὤρμησαν ἀπὸ τῆς ἐνέδρας αὐτῶν καὶ ἔδσαν τὰς χεῖρας ὄλων τῶν κλεπτῶν ἐξοπίσω. Τὴν δὲ πρῶταν ἀπήγαγον αὐτούς εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ βασιλέως, ὅστις διέταξεν ὅπως φονευθῶσι πάντες. Κατὰ τύχην μεταξὺ αὐτῶν ὑπῆρχε νέος τις παρὰ τῷ ὀπίῳ ὁ καρπὸς τῆς πρώτης γενναϊκῆς ἡλικίας νεωστὶ εἶχε φθάσει εἰς ὠριμότητα, καὶ τοῦ ὀπίου οἱ οὐλοὶ τῶν παρεῖναι μόνις προσφάτως εἶχον ἀναφανῆ. Εἷς ἐκ τῶν βεζυρῶν ἠσπάσθη τὰ ὑποπόδια τοῦ θρόνου τοῦ βασιλέως, ἔθηκε κατὰ γῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, πρὸς σημεῖον μεσολαβήσεως, καὶ εἶπεν· « Ὁ νέος οὗτος εἰσέτι ποσῶς δὲν ἐγεύθη τοῦ καρποῦ τοῦ κήπου τῆς ζωῆς, καὶ εἰσέτι παντελῶς δὲν ἀπῆλαυσε τὸ ἄνθος τῆς αὐτοῦ νεότητος. Τολμᾷ ἵνα ἐλπίσω εἰς τὴν ἄπειρον γενναιοφροσύνην καὶ τὴν βασιλικὴν ἀγαθότητα τοῦ κυρίου μου, ὅτι θέλει εὐδοκήσει ὅπως ἐπιβάλῃ ὑποχρεώσιν τινὰ τῷ θεράποντι αὐ-

του (δηλ. ἐμοί), χαρίζων τὴν ζωὴν εἰς τὸν ἔφθον τοῦτον.»
Ὁ βασιλεὺς ἀπέστρεψε τὴν ἑαυτοῦ ὄψιν, ἕνεκα τοῦ λόγου
τούτου, ὅστις δὲν συνῆδε μετὰ τοῦ πεφωτισμένου πνεύμα-
τος αὐτοῦ καὶ εἶπε·

Στίχος — « Πᾶς τοῦ ὁποίου ἡ καταγωγὴ ὑπάρχει κα-
κῆ, οὐδόλως θέλει ἐπωφεληθῆ ἔκ τῆς εὐτυχοῦς ἐπιβροῆς
τῶν ἀγαθοεργῶν ἀνθρώπων· τὸ νὰ θέλῃ τις ὅπως παράσχη
ἀνατροφὴν εἰς ἀπάξιόν τινα, ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ θῆναι κά-
ρυα ἐπὶ δώματός τινος. »

Καλλίτερον λοιπὸν τὸ ἐξουδενῶσαι τὴν τε φυλὴν καὶ
τὴν οἰκογένειαν τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ προτιμώτερόν
ἐστὶ τὸ ἀποσπᾶσαι τὴν ρίζαν αὐτῶν καὶ τὰ βάρθρα. Διότι τὸ
σβεννύειν τὸ πῦρ καὶ ἐπαφεῖναι τὴν θράκα, τὸ φονεῦσαι τὴν
ἐχιδναν καὶ τὸ διατηρῆσαι τὰ νεογνά αὐτῆς, τοῦτο δὲν εἶ-
ναι ἴδιον τῶν σοφῶν.

Δίστιχον. — « Ὅποταν καὶ αὐτὰ τὰ νέφη κατομβρί-
σωσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ βίου πηγῆς, σὺ δὲν θέλεις φάγει πο-
τέ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ συλλεγομένου ἐπὶ τῶν κλάδων τῆς
ἰτέας. Μὴ διέρχῃσαι τὸν καιρὸν σου μετ' ἀνθρώπου ποτα-
πῆς καταγωγῆς· διότι δὲν θὰ φάγῃς ἔκ τοῦ χυμοῦ τοῦ ἐ-
ξαγομένου ἔκ τῆς δρόσου καὶ ἐξ οὗ πλέκουσι ψιάθους. »

Ὅτε ὁ βεζύρης ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους, ἐπεδοκίμα-
σεν αὐτοὺς ἔκων τε ἄκων, ἐπήνεσε τὴν καλοκάγαθίαν τῆς
γνώμης τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν· « Ὅ,τι ὁ κύριός μου (εἶθε
ἡ βασιλεία αὐτοῦ νὰ ὑπάρχῃ αἰωνία!) εἶπεν ἤδη ὑπάρχει αὐ-
τῇ ἡ ἀλήθεια. Πραγματικῶς, ἐὰν ὁ νέος οὗτος εἶχεν ἀνα-
τραφῆ μετὰ τῶν κακούργων τούτων, ἤθελε λάβει τὸν χα-
ρακτήρα αὐτῶν, καὶ ἤθελεν ἐγκατασταθῆ μετὰ αὐτῶν.
Ἄλλ' ὁ θεράπων ὑμῶν ἐλπίζει ὅτι θέλει λάβει καλὴν ἀνα-
τροφὴν μετὰ τῶν καλῶν ἀνθρώπων τῆς κοινωνίας, καὶ
ὅτι θέλει λάβει τὸν χαρακτήρα ὄλων τῶν σοφῶν, διότι ὁ
νέος οὗτος ὑπάρχει παιδίον σχεδόν, καὶ αἱ ἐξεις τῆς ἀκατα-
στασίας καὶ τοῦ ἀμεταπέιστου τῆς συμμορίας ταύτης οὐ-

δαμῶς εἰσέτι ἔρριψαν βαθείας ρίζας εἰς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.
Ἄναγιώσκωμεν εἰς τὸ Χαδὶς (λόγοι τοῦ Μωάμεθ)· « Δὲν
ὑπάρχει παιδίον μὴ γεννηθὲν ἐν τῷ κόσμῳ ἐν τῇ λατρείᾳ
τοῦ ἰσλαμισμού, κατόπιν ὅμως ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ
μεταβάλλουσιν εἰς τουδαῖον, χριστιανὸν ἢ μάγον. »

Δίστιχον. — « Ἡ γυνὴ τοῦ Λῶτ ἐγένετο φίλη τῶν
κακῶν, οὕτω δ' ἡ οἰκογένεια ἧτις ἀπελάμβανε τοῦ δώρου
τῆς προφητείας, ἀπωλέσθη ἕνεκεν αὐτῆς. Ὁ κύων τῶν συνε-
ταίρων τοῦ σπηλαίου (τῶν Ἑπτὰ Κοιμωμένων) ἐπὶ τινὰς
ἡμέρας παρηκολούθησε τὰ ἴχνη τῶν ἀγαθῶν, καὶ ἐγένετο
ἄνθρωπος. »

Ὅμιλεῖ οὕτως καὶ μερὶς τις τῶν θεραπόντων τοῦ βασι-
λέως συνηνώθησαν μετ' αὐτοῦ πρὸς μεσολάθειαν, εἰς τρό-
πον ὥστε ὁ μονάρχης ἀπεποιήθη τὴν καταστροφὴν τοῦ νέου
ἀνθρώπου, καὶ εἶπε· « Συγγχωρῶ αὐτῷ, καὶ τοι οὐδεμίαν κα-
θορῶ ὠφέλειαν. »

Τετράστιχον. — « Γνωρίζεις τὴν ὁ Ζάλ εἶπε πρὸς τὸν
(υἱὸν τοῦ) Ῥουστὲμ, τὸν ἥρωα· « Οὐδεὶς δύναται νὰ θεωρή-
σῃ τὸν ἐχθρὸν ὡς περιφρονητέον καὶ ἄνευ πόρων. Εἶδομεν
συνεχῶς ὅτι τὸ ὕδωρ ἐξέρρει ἀπὸ δυσθενοῦς τινος πηγῆς,
ἀλλ' ὅτε τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο ἔλαβε διαστάσεις σημαντικὰς, αὐ-
τὸ συμπαρέσυρε καὶ καμῆλους καὶ φορτία. »

Ἐν συντόμῳ ὁ βεζύρης ὠδήγησε τὸν ἔφθον εἰς τὴν οἰ-
κίαν αὐτοῦ, ἀνέθρεψεν ἐπισταμένως καὶ καλοκάγαθως, καὶ
πρὸς διεκπαίδευσιν αὐτοῦ προέτεινε πεπαιδευμένον τινὰ δι-
δάσκαλον, εἰς τρόπον ὥστε οὗτος ἔμαθε νὰ ὀμιλῇ καλῶς,
ὅπως ἀπαντᾷ συμμόρφως, καὶ πράττει ὅ,τι ἀπαιτεῖται πρὸς
ὑπηρεσίαν τῶν βασιλέων. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, κατέστη εὐάρεστος
εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπάντων. Ἡμέραν τινὰ ὁ βεζύρης ὠμί-
λει περὶ τινῶν ἔκ τῶν προτερημάτων αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ
βασιλέως, καὶ ἔλεγεν· « Ἡ διδασκαλία τῶν σοφῶν ἐπαφῆ-
κεν εἰς αὐτὸν ἴχνη, ἐξέβαλεν ἔκ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ τὴν
ἀρχαίαν ἀμάθειαν αὐτοῦ. » Ὁ ἡγεμὼν ἐμειδίασε διὰ τοὺς
λόγους τούτους καὶ εἶπε·

Στίχος. — « Ἐπὶ τέλους τὸ λυκίδιον θέλει κατασταθῆ
λύκος, καὶ τοὶ ἄλλως αὐξηθῆν μετὰ τῶν ἀνθρώπων. »

Παρήλθον δύο ἢ τρία ἔτη. Ὅμας τις κακοήθων τῆς συ-
νοικίας συνηνώθη μετὰ τοῦ νέου, καὶ συνεδέσαντο μετ' αὐ-
τοῦ σύμβασιν συνεταιρισμοῦ, εἰς τρόπον ὥστε, ἐν εὐχερεῖ
περιστάσει, ἐφόνευσε τὸν βεζύρην μετὰ τῶν δύο υἱῶν του,
ἀφῆρπασεν ἀκαταλόγιστα πλούτη, ἀντικατέστησε τὸν ἑαυ-
τοῦ πατέρα ἐν τῷ σπηλαίῳ τῶν κλεπτῶν καὶ ἐξανέστη ἀ-
ναφανδόν. Ἐπληροφορήθη περὶ τούτου ὁ βασιλεὺς καὶ ἤρ-
ξατο ὅπως δάκνη τὰς χεῖρας, πρὸς σημεῖον ἐκπλήξεως, καὶ
κατόπιν εἶπε·

Δίστιχον. — « Πῶς δύναται τις ἵνα κατασκευάσῃ κα-
λὸν ξίφος διὰ σαθροῦ σιδήρου; Ὡ σοφὲ, διὰ τῆς ἐκπαιδεύ-
σεως ὁ ἀνθρώπος οὐδὲν γίνεται. Ὁ ὄμβρος, ὑπὸ τὴν εὐκραῖαν
φύσιν τῆς ἀτμοσφαιράς ἐν ἣ ὄχι ὑπάρχει διάσασίς τις, ζωο-
γονεῖ καὶ ἀναπτύσσει λείρια ἐν τοῖς κήποις καὶ βρωμόχορ-
τα ἐν ταῖς ἀγόνις γαίαις. »

Ἄτερον — « Ἡ ἀφορος γῆ οὐδόλως παράγει ὑάκινθον·
μὴ ἀπολεσθῆ ἀπὸ σοῦ ὁ σπόρος σου καὶ ἡ ἐργασία. Τὸ εὐ-
ποιεῖν τοὺς κακοὺς, ταῦτόν ἐστὶ πρὸς τὸ κακοποιεῖν τοὺς
ἀγαθοὺς. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ε΄.

Ἐπὶ τῆς πύλης τοῦ μεγάλου Ὀγουλμῖς, εἶδον υἱὸν ἀξίω
ματικῆς τινας, ἔχοντα διάνοιαν, φρόνησιν καὶ ὀξυδέρκειαν
ὑπερβαίνουσαν πάντα ἔπαινον. Ἀπ' αὐτῆς μάλιστα τῆς παι-
δικῆς αὐτοῦ ἡλικίας ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ εἶχον ἐκδηλω-
θῆ σημεῖα μεγαλείου.

Στίχος. — « Χάρις εἰς τὴν σύνεσιν αὐτοῦ, ὁ ἀστὴρ τοῦ
ἑαυτοῦ μεγαλείου ἐπέλαμπεν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. »

Ἐν συντόμῳ κατέστη εὐάρεστος εἰς τὰ βλέμματα τοῦ
σουλτάνου· καθότι κατεῖχε τὴν τε φυσικὴν ὠραιότητα καὶ
τὴν ἠθικὴν ἐντέλειαν. Οἱ σοφοὶ εἶπον· τὰ πλουτῆ συνίσταν-
ται ἐν τῇ ἀξίᾳ, καὶ οὐχὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ· τὸ μεγαλεῖον ἐγ-
κεῖται ἐν τῇ διανοίᾳ, καὶ οὐχὶ ἐν τῇ ἡλικίᾳ. Οἱ ὀμῆλικες τῷ
νέῳ τούτῳ ζηλοτυποῦσι, κατηγοροῦσιν αὐτὸν ἐπὶ προδοσίᾳ,
καὶ κατέβαλον ματαίας προσπάθειάς ὅπως φονεύσασιν αὐτόν.

Στίχος. — « Τίς δύναται ἵνα μετέλθῃ τὸν ἐχθρόν, ὅπο-
ταν ὁ φίλος ὑπάρχῃ ἐπιτήδειος καὶ ἀφωσιωμένος; Ὅ,τι ἀν-
πράττῃ τὸ ἀγαπώμενον ἀντικείμενον ὑπάρχει καλῶς πε-
πραγμένον. »

Ὁ βασιλεὺς ἠρώτησε τὸν νεανίαν· « Ποία ἀφορμὴ τῆς ἀ-
πέναντί σου ἀπεχθείας; » Ἀπήνητησεν· « Ὑπὸ τὴν βασιλικὴν
αἰγίδα, εὐηρέστησα ὄλω τῷ κόσμῳ, ἐκτὸς ταῖς ζηλοτύποις,
οἵτινες δὲν θέλουσιν εὐαρεσηθῆ ἢ διὰ τῆς καταπτώσεως τῆς
ἐμῆς εὐτυχίας. Εἶθε ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ εὐδαιμονία τοῦ κυρίου
μου νὰ ᾧσι μόνιμοι! »

Δίστιχον. — « Κάλλιστα δύναμαι ἵνα μὴ περιλυπήσω
τὴν καρδίαν παντός, ἀλλὰ τὸ θέλω πράξῃ διὰ τὸν ζηλοτύ-
πον, ὅστις ὑπάρχει τιμωρητέος ἕνεκα τοῦ ἑαυτοῦ σφάλμα-
τος. Ὡ ζηλότυπε! ἀποβίωσον, ὅπως ἀπολυτρωθῆς σεαυτοῦ·
καθόσον ἡ ζηλοτυπία ὑπάρχει ἀσθένεια ἀπεριθεράπευτος,
ἀπὸ τῆς ὁποίας δὲν δύναται τις ἵν' ἀπαλλαγῇ εἰμὴ διὰ τοῦ
θανάτου. »

Στίχος. — « Οἱ δυστυχεῖς εὐχονται ἐνθέρμως ὑπὲρ τῆς
μετακλήσεως τῆς εὐτυχίας καὶ τοῦ βαθμοῦ τῶν εὐτυχούν-
των. Ἐὰν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς νυκτερίδος δὲν βλέπωσι κατὰ
τὴν ἡμέραν, τὸ ἐλάττωμα δύναται τις ἵνα προσάψῃ τῷ πε-
ριλαμπῇ δίσκῳ τοῦ ἡλίου. Θέλεις νὰ μάθῃς τὴν ἀλήθειαν;
Μύριοι ὡς οἱ αὐτῆς ὀφθαλμοὶ νὰ τυφλαθῶσι παρὰ νὰ σκοτι-
σθῇ ὁ ἥλιος. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΣΤ'.

Διηγούνται ὅτι βασιλεὺς τις τῆς Περσίας εἶχεν ἐπιτείνειν τὴν χεῖρα τῆς καταθλίψεως ἐπὶ τῶν πλουτῶν τῶν ἑαυτοῦ ὑπηκόων, καὶ ἤρξατο ὅπως διαπράττη ἀδικίας καὶ καταπίσεις. Οἱ ἄνθρωποι διεσκορπίσθησαν εἰς τὸν κόσμον, ἕνεκα τῶν παρεμποδίων ἅπερ ἔστηνεν αὐτοῖς ἢ ἑαυτοῦ τυραννία, καὶ ἐτράπησαν πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς ἐξορίας, ἕνεκα τῆς καταθλίψεως εἰς ἣν εἶχε καταχῶσει αὐτοὺς ἢ βία. Ὅποτε ὁμοῦ οἱ ὑπῆκοοι ἐγένοντο ἄφαντοι, αἱ πρόσοδοι τῆς χώρας ὑπέστησαν σημαντικὴν μείωσιν, τὸ ταμεῖον ἔμεινε κενόν καὶ οἱ ἔχθροί ἐπίσαν τὸν βασιλεῖα ἀπανταχόθεν.

Δίστιχον. — « Εἰπέ πρὸς πάντα τὸν ἐπιθυμοῦντα ὅπως εὖρῃ ἀντίληψιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς δυστυχίας. Προσπάθησον ὅπως ἢ γενναίως ἐν καιρῷ εὐεξίας. Ἐὰν μὴ μεταχειρίζησαι μετὰ καλοκάγαθίας τὸν δούλον τὸν φέροντα δακτύλιόν τι ἐπὶ τῶν ὠτων ὡς ἐμβλημα δουλείας, αὐτὸς θέλει ἀποδράσει ἐξάσκησον τὴν ἀγαθότητα, τὴν ἀγαθότητα, σοὶ λέγω, διότι ὁ ξένος ἐκουσίως θέλει σοὶ γείνει δούλος. »

Ἡμέραν τινὰ ἀνεγινώσκειτο ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἀχροάσεως τοῦ βασιλέως τούτου τὸ σύγγραμμα τὸ ἐπονομαζόμενον Σιάχ Ναμέ (τὸ βιβλίον τῶν βασιλέων), καὶ τὸ ὅποιον πραγματεύεται περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἰσχύος τῶν Ζαχχάχ (1) καὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Φεριδδούν. Ὁ Βεζύρης ἠρώτησε τὸν βασιλεῖα διὰ τῶν ἀκολούθων ἐκφράσεων: Ὁ Φεριδδούν οὔτε θησαυροὺς, οὔτε βασιλείον, οὔτε στρατοὺς εἶχε, τίνοι λοιπὸν τῶν ἢ βασιλεία περιῆλθεν εἰς χεῖρας αὐτοῦ;—Πῶς

(1) Κατὰ τοὺς συγγραφεῖς τοὺς πραγματευομένους περὶ τῶν Ἀνατολικῶν, ὁ Ζαχχάχ ἢ Δαγγάχ ὑπῆρχεν ἡγεμὸν τῆς ἀραβικῆς καταγωγῆς, ἀρπάσας τὸν θρόνον τῆς Περσίας ἐπὶ Ἀζερβοῖδ, τετάρτου βασιλέως τῆς πρώτης δυναστείας, κατεστράφη ὁμοῦ ὑπὸ τοῦ Φεριδδούν, ἀγροῦ τοῦ Ταχμουρά, προγόνου τοῦ Ζεμισὶδ.

ἐννοεῖς τοῦτο λοιπὸν; ἀπήντησεν ὁ ἡγεμὸν. « Ἄνθρωποι συνήχθησαν περὶ ἑαυτὸν ζήλωται καὶ ἐνίσχυσαν αὐτὸν, εἰς τρόπον ὥστε ἐπέτυχε τῆς αὐτοκρατορίας. » Ὁ βεζύρης ἐπανέλαθεν. « Ἐπειδὴ ἡ τοῦ λαοῦ συνάθροισις παρέχει τὴν ἰσχύν, διατί λοιπὸν διασκορπίζεις αὐτόν; Ἀναμφιβόλως κατ' οὐδὲν ἐπιποθεῖς τὴν βασιλείαν. »

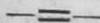
Στίχος. — « Καλλίτερον ὑπάρχει τὸ νὰ φροντίζῃ τις περὶ τοῦ στρατοῦ ἐπισταμένως, διότι ὁ σουλτάνος (ἄρχων) ὑπάρχει κύριος διὰ τοῦ στρατοῦ. »

Ὁ βασιλεὺς ἠρώτησε. « Ποῖον ὑπάρχει τὸ μέσον τοῦ συναθροῖσαι τὸν στρατὸν καὶ τοὺς ὑπηκόους; Ὁ Βεζύρης ἀπήντησεν. « Ἀπόκειται εἰς τὸν βασιλεῖα ὅπως ἢ δίκαιος ἵνα συσφιγθῶσι περὶ αὐτόν, ὅπως ἢ φιλεύσπλαγχνος, ὁπως κατακλίνηται τις ἥσυχος ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς αὐτοῦ ἰσχύος. Σὺ, λοιπὸν στερεῖσαι καὶ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἑτέρας ἐκ τῶν ἰδιοτήτων τούτων. »

Δίστιχον. — « Ὁ δὲ ἔξιν ἔχων τὴν βιαιοπραγίαν, οὐδέποτε θέλει ἐξασκήσει τὸ ἡγεμονεῖν κατ' ὅσον τὰ καθήκοντα τοῦ βοσκοῦ δὲν θέλουσιν ἐξασκεῖσθαι ὑπὸ τοῦ λύκου. Κυριάρχης ἐπιρρίπτων τὰ θεμέλια τῆς καταπίσεως, ἀποσπᾷ τὴν βᾶσιν τοῦ τοίχου τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. »

Ἡ συμβουλή τοῦ συνετοῦ καὶ ἀφωσιωμένου τούτου βεζύρου δὲν εὐρέθη συνάδουσα πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ βασιλέως. Διέταξεν ὅπως οὗτος ἄλυσσοδεθῇ καὶ ἀποσταλῇ εἰς τὰς φυλακάς. Πολὺς ὁμοῦ καιρὸς δὲν παρήλθεν, ὅτε οἱ πρωτεξάδελφοι τοῦ σουλτάνου ἐπανέστησαν κατ' αὐτοῦ, ἐξώπλισαν στρατὸν ὅπως καταπολεμήσωσιν αὐτόν καὶ διεξεδίκησαν τὸ βασίλειον τοῦ ἑαυτῶν πατρός. Ἄλλοι ἄνθρωποι οἵτινες εἶχον καταντήσει εἰς τὸ ἔπακρον τῆς ἀμμηχανίας ἕνεκα τῆς ἐπ' αὐτῶν καταθλιπτικῆς χειρὸς καὶ οἵτινες εἶχον διεσκορπισθῆ τῆδε κάκεισε, συνηνώθησαν μετ' αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐνίσχυσαν, καὶ τοὶ ἢ βασιλεία κατετροπώθη καὶ ἐστῆριχθη ἐπὶ τῆς ἀρωγῆς αὐτῶν.

Δίστιχον. — « Ὁ Βασιλεὺς ἐπιτρέπει ἑαυτῷ τὴν ἀδικίαν ἀπέναντι τῶν ἑαυτοῦ ὑπηκόων, καὶ αὐτὸς ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ καθίσταται, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς καταστροφῆς, τὰ μάλιστ' ἐπιφόβος ἐχθρὸς. Εἰρηνοποιήσου μετὰ τῶν σαυτοῦ ὑπηκόων, καὶ μείνε ἀνευ ἀνησυχίας τινός τοῦ καταπολεμηῆσαι ἐχθρόν· διότι οἱ ὑπῆκοοι ὑπάρχουσι στρατὸς διὰ δίκαιόν τινα μονάρχη. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ζ'.

Βασιλεὺς τις ἐν πλοίῳ τινὶ εἶχε καθῆσει μετὰ νέου τινός ξένου δούλου, ὅστις οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ τὴν θάλασσαν, καὶ οὐδέποτε εἶχε δοκιμάσει τὰς τοῦ πλοῦ δυσχερείας. Ἦρξάτο λοιπὸν ὅπως κλαίῃ καὶ θρηνῇ, καὶ κατακλονισμὸς κατέλαβεν ὄλον τὸ σῶμα αὐτοῦ. Ἐπροσπάθησαν ὅπως περιθάψωσιν αὐτὸν, ἀλλ' οὐδεμίαν ἔλαβεν ἀνάπαυσιν καὶ ἡ εὐθυμία τοῦ βασιλέως διεταράχθη ἕνεκεν αὐτοῦ. Οὐδὲν θεραπευτικὸν μέσον ἐγνώριζον κατὰ τῆς νόσου αὐτοῦ. Ἄλλ' ἰατρός τις, εὐρισκόμενος ἐν τῷ πλοίῳ ἐκείνῳ, εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα· « Ἐὰν τὸ διατάσσης, θέλω προσπαθῆσαι ὅπως σιγήσης δι' ἄλλου τινός μέσου. » Ὁ μονάρχης ἀπήντησε· « Τοῦτο ἔσται μεγίστη καλωσύνη καὶ γενναιοδωρία. » Ὁ ἰατρός διέταξεν ὅπως ὁ δούλος ῥιφθῆ εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ νέος ἐπὶ φορὰς πολλὰς ὑπέστη ἐπανειλημμένας καταθυθίσεις· ἔπειτα ἔλαβον αὐτὸν ἐκ τῆς κόμης, καὶ ἐπανήγαγον πρὸς τὸ πλοῖον. Ἀνητήθη διὰ τῶν ἑαυτοῦ χειρῶν ἀπὸ τοῦ πηδαλίου. Ὅποτε δ' ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς νῆος, ἐκάθησεν ἐν γωνίᾳ τινὶ καὶ ἀνεπαύθη. Ὁ βασιλεὺς κατεπλάγη καὶ εἶπε·

« Τί μυστήριον ἐν τούτῳ; » Ὁ ἰατρός ἀπήντησε· « Προηγουμένως δὲν εἶχεν ἀπολαύσει τοῦ ἀπεριθεραπεύτου τῆς κα-

ταθυθίσεως, καὶ ἦν μὴ γνωρίζων ποσῶς τὴν τιμὴν τῆς ἡσυχίας, ἧς ἀπολαμβάνουσιν ἐν τῷ πλοίῳ. Οὕτω δὲ τὴν ἀνεσιν ἐννοεῖ ὁ καταπεπονημένος ὑπὸ διαφορῶν δυσκολιῶν. »

Δίστιχον. — « Ὡ πλεονέκτα ἄνθρωπε! ὁ κρίθινος ἄρτος δὲν σοὶ φαίνεται τοσοῦτον εὐάρεστος, ὅ,τι ὁμοίως εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου φαίνεται ἀπεχθές, τοῦτο ὑπάρχει ἀξιαγάπητον παρ' αὐτῷ. Τὸ Καθαρτῆριον ὑπάρχει ἄδης διὰ τὰς Οὐρὶ τοῦ Παραδείσου. Ἐρώτησον τοὺς κατοίκους τοῦ ἄδου· θέλουσιν ἀπαντήσαι ὅτι τὸ Καθαρτῆριον ὑπάρχει ὁ Παράδεισος. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Η'.

Εἶπον εἰς τὸν Χουρμούζην (ὄχι δὰ τὸν ἄλλως ἀξιοσέβαστον Κ. Μ. Χουρμούζην, τὸν οὕτως εἶπειν Δερβῆς-Μπαμπᾶν, καὶ μὴ πρὸς κακοφανερισμὸν του, διότι ὁ μεταφραστῆς τοῦ Δερβῆς-Σαδῆ σέβεται ἀνεκὰθεν τὰ ἴχνη σεβασμίων ἀνδρῶν, ἀλλὰ τὸν Ὀρμάσδην Γ' ἡγεμόνα ἐκ τῆς δυναστείας τῶν Σασανιδῶν, τὸν διαδεχθέντα τὸν πατέρα αὐτοῦ Χοσρόην τὸν Μέγαν ἢ Ἀνουσουρεβάν, τῷ 579 Μ. Χ. καὶ βασιλεύσαντα ἐπὶ ἐνδεκαετίαν). « Ποῖον λάθος ἀνεύρηκας εἰς τοὺς βεζύρας τοῦ πατρός σου, ὥστε ν' ἄλυσσοδέσης αὐτούς; » Ἀπήντησε· « Δὲν ἀνεγνώρισα ποσῶς σφάλμα τι, ἀλλ' εἶδον ὅτι ὁ φόβος ὃν ἠσθάνοντο πρὸς ἐμὲ ἐν τῇ ἑαυτῶν καρδίᾳ ὑπῆρχεν ἄπειρος, καὶ ὅτι παντελῶς δὲν εἶχον πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς ἐμὰς δυστυχίας. Ἐφοβήθην μὴ σχηματί-

σπσι τὸ σχέδιον ὅπως μ' ἀπωλέσωσιν, ἐκ φόβου διὰ τὴν ἑαυτῶν ζημίαν. Κατὰ συνέπειαν, ἐπραξα κατὰ τὸν λόγον τῶν σοφῶν, οἵτινες εἶπον·

Στίχος. — « ὦ σοφέ! φοβοῦ τὸν φοβούμενόν σε, καὶ ὁπότε εἶτι ἤθελες λάβει αὐτὸν μετὰ σοῦ ἐν τῷ πολέμῳ κατὰ ἑκατὸν ἀνδρῶν ὡς αὐτός. Ὁ ὄφις δάκνει τὸν πόδα τοῦ ποιμένου, ἕνεκα τοῦ ὅτι φοβεῖται μὴ οὗτος συντρίψῃ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διὰ λίθου. Δὲν βλέπεις ὅτι, ὅτε ἡ γαλῆ ὑπάρχει ἀνίκανος ὅπως παλαίσῃ ἐκ τοῦ συστάδην, ἀποσπᾷ διὰ τῶν ὀνύχων αὐτῆς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ πάνθηρος; »

— = —

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Θ'.

Ἄραψ τις βασιλεὺς ἐν τῷ γήρατι αὐτοῦ ἦν ἀσθενής καὶ εἶχεν ἀπαρνηθῆ τὸν βίον. Αἰφνης εἰσηλθεν εἰς ἱππεύς, κομίζων τὴν αἰσίαν ταύτην ἀγγελίαν. « Κατεκτίσαμεν τὸ δεινὰ φρούριον, χάρις εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ βασιλέως· οἱ ἐχθροὶ συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι· ὁ στρατὸς καὶ ὁ λαὸς τοῦ μέρους ἐκείνου ὑπετάγησαν ὅλοι εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος. » Ὅτε ὁ βασιλεὺς ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους, ἐξέβαλε παγετώδη στεναγμὸν καὶ εἶπεν· « Ἡ αἰσία αὕτη εἰδήσις οὐδόλως ὑπάρχει δι' ἐμέ, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐχθρούς μου, δηλ. τοὺς κληρονόμους τῆς ἐξουσίας. »

Δίστιχον. — « Φεῦ! ἡ προσφιλὴς μου ζωὴ παρῆλθεν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ ὅτι ἐπεθύμουν ἤθελε πραγματοποιηθῆ δι' ἐμέ. Ἡ ἐλπίς μου, ματαία μέχρι τοῦδε, ἐξεπληρώθη· ἀλλὰ τί θέλω ὠφελῆθαι ἐγώ, διότι οὐδεμίαν ὑπάρχει ἐλπίς ὅτι ἡ παραρηκνυῖα ζωὴ μου θέλει ἐπανέλθει πλέον. »

Στίχος. — « Ἡ χεὶρ τῆς εἰμαρμένης ἐκρούσε τὸ κύμβαλον τῆς ἀναχωρήσεως. Ὡ δὺμ μου ὀφθαλμοί, ἀποχαιρε-

αἴσατε τὴν κεφαλὴν μου! ὦ παλάμη τῆς χειρός! ὦ δρᾶξ! ὦ βραχιῶν! πάντα ὑμεῖς ἀπεχωρήσατε; Ὁ θάνατος τὸν ὁποῖον ἠύχοντο οἱ ἐχθροὶ μου, ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμέ· τέλος, ὦ φίλοι μου, διέλθετε τὴν ὑμετέραν ὁδόν. Ὁ βίος μου παρῆλθεν ἐν τῇ ἀγνοίᾳ· οὐδεμίαν ἔλαβον προφύλαξιν, ὑμεῖς ὁμῶς δέον γὰρ λάβητε. »

— = —

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ι'.

Ἐν ἔτει τινί, ἤμην γονυκλιτῆς ἐν τῷ μεγάλῳ τεμένει τῆς Δαμασκού (τῷ ἐπονομαζομένῳ τεμένει τῶν Ὁμειαδῶν), ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄκρῳ τοῦ μαυσωλείου τοῦ Γραχιᾶ τοῦ προφήτου (Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ). Ἄραψ τις ἡγεμῶν, γνωστός ἐπὶ φιλαδικία, ἦλθε κατὰ τύχην ὅπως ἐπισκεφθῆ τὸν τάφον τοῦ ἀγίου, προσρηχῆθῆ καὶ ἐζήτησε παρὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι, εἶχεν ἀνάγκην.

Στίχος. — « Ὁ πτωχὸς καὶ ὁ πλούσιος ἀμφότεροι εἰσὶ δούλοι τῆς κόνεως ταύτης τῆς θείας πύλης, καὶ οἱ μᾶλλον πλοῦσιοι ὑπάρχουσιν ἐπίσης ὑποκείμενοι εἰς ἀνάγκας. »

Ἐστρεψε τότε τὸ πρόσωπον πρὸς ἐμέ, καὶ μοι εἶπεν· « Ἐνεκα τοῦ συγχροτοῦντος τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς τῶν δερβισῶν καὶ τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ περὶ τὸ ἐνεργεῖν τρόπου, συνοδεύσατέ με διὰ τῆς καλοκάγαθίας ὑμῶν, διότι φοβοῦμαι ἐπιφοβόν τινα ἐχθρόν. » Ἀπήντησα αὐτῷ· « Μετέλθετε εὐσπλαγχνίαν ἀπέναντι τῶν ἀσθενῶν ὑπηκόων σας, ὅπως μὴ δοκιμάσῃτε τὴν λύπην ἐκ μέρους τοῦ ἰσχυροῦ ἐχθροῦ ὑμῶν. »

Στίχος. — « Διὰ στιβαρῶν βραχιόνων καὶ τῆς δυνάμειος τῆς δρακός, ἁμαρτία ἐστὶ τὸ θραῦσαι τὴν δρᾶκα τοῦ

δυστυχοῦς ἀνισχύρου ὅπως ὑπεραπισθῆ ἑαυτόν. Ὁ μὴ συγ-
χωρῶν ποσῶς τοὺς καταπεσόντας, ἀς φοβῆται, ἐὰν ὁ ἴδιος
καταπέσῃ, μήτις λάβῃ τὴν χεῖρα. Ὅστις δὴποτε διέδωκε
τὸν σπόρον τοῦ κακοῦ καὶ ἤλπισεν ἐπὶ τοῦ ἀγαθοῦ, ἐσχη-
μάτισε μάταιόν τι ὄνειρον καὶ συνέλαβεν ἀνωφελῆ ἐλπίδα.
Ἀπόσυρον ἀπὸ τοῦ ὠτός σου τὸν βάμβακα, καὶ ἀπόδος τοῖς
ἀνθρώποις τὴν δικαιοσύνην ἧτις ὀφείλεται αὐτοῖς· ἐὰν μὴ
ἀποδῶς ταύτην πρὸς αὐτοὺς, μάθε ὅτι θέλει ὑπάρξει μία
δικαιοσύνη κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξεγέρσεως. »

Ἔτερος στίχος. — « Τὰ τέκνα τοῦ Ἀδάμ εἰσὶ τὰ
μέλη ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος, διότι ἐν τῇ δημιουργίᾳ
ὑπάρχουσι μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως· ὅταν ἡ τύχη ρίπτῃ
ἐν μέλος εἰς τὴν θλίψιν, οὐδόλως ὑπολείπεται διὰ τ' ἄλλα
ἀνάπαυσις, ὡς σὺ, ὅστις οὐδόλως ἀλγεις διὰ τὰς ἀλγηδόνας
τοῦ ἄλλου, δὲν ἀρμόζει ὅπως σ' ἀποκαλῶσιν ἄνθρωπον. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΑ'.

Δερβίσσης τις, τοῦ ὁποίου αἱ δεήσεις εἰσηκούοντο παρά
τῆ θεότητι, ἐνεφανίσθη εἰς Βαγδάτιον. Ἐπληροφόρησαν
περὶ τούτου τὸν Χεδζάτς, υἱὸν τοῦ Γιουσούφ, ὅστις μετε-
πέμφατο αὐτόν, καὶ τῷ εἶπε· « Ποίησον μίαν δέησιν ὑπὲρ
ἐμοῦ. » Ὁ Δερβίσσης ὕψωσε τὴν χεῖρα, καὶ εἶπεν· « Ὁ Θεέ
μου! λάβε τὴν ζωὴν αὐτοῦ. » Ὁ Χεδζάτς ἠρώτησε· « Πρὸς
Θεοῦ, τίς δέησις ὑπάρχει αὐτῆ; » Ἀπήντησεν· « Αὕτη ὑ-
πάρχει εὐχὴ σωτηριώδης διὰ σέ, καὶ δι' ὅλους τοὺς Μου-
σουλμάνους. »

Δίστιχον. — « Ὁ ἰσχυρὲς ἄνθρωπε ὁ βασανίζων τοὺς
ὀποδεστέρους, μέχρι τίνος ἡ πορεία αὐτῆ θέλει διαρκέσει·
εἰς τί σοὶ χρησιμεύει ἡ αὐτοκρατορία τοῦ σύμπαντος; Διὰ

σέ ὑπάρχει καλλίτερον τὸ ἀποθανεῖν παρά τὸ βασανίζειν
τοὺς ἀνθρώπους. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΒ'.

Φιλῆδονός τις βασιλεὺς ἠρώτησε θρησκευτικόν τινα ἄν-
δρα· « Μεταξὺ τῶν τῆς εὐσεβείας πράξεων, ποία εἶναι ἡ
καλλιτέρα; » Ἀπεκρίθη· « Διὰ σέ ὑπάρχει ὁ ὕπνος τῆς
μεσημβρίας, διότι κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην οὐδένα παρε-
νοχλεῖς. »

Δίστιχον. — « Εἶδον ἀδικόν τινα ἄνδρα κοιμώμενον
ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡμέρας, καὶ εἶπον· « Ὁ ἄνθρωπος αὐτός
ὑπάρχει συμφορὰ, καλλίτερον ἐστὶ λοιπὸν ὅπως ὁ ὕπνος
κατακυριεύσῃ αὐτοῦ. Διὰ τὸν ἄνθρωπον τοῦ ὁποίου ὁ ὕπνος
ἀξίζει περισσότερον τῆς ἀγρυπνίας, προτιμώτερον ὁμοχθη-
ρὸς οὗτος ἢ ἀποθνήσκῃ. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΓ'.

Ἦκουσα νὰ διηγῶνται περὶ βασιλέως τινός, ὅτι νύκτα
τινὰ μετέβαλεν εἰς ἡμέραν ἡδονῆς, καὶ ἐν τῇ κραιπάλῃ αὐ-
τοῦ ἔλεγε·

Στίχος. — « Καθ' ὅλον τὸ σύμπαν οὐδόλως ὑπάρχει
στιγμὴ μᾶλλον εὐχάριστος δι' ἐμέ παρ' αὐτῆ· διότι οὐδαμῶς
μοὶ μέλλει διὰ τὸ καλὸν ἢ τὸ κακὸν, οὔτε ἀνησυχῶ διὰ
τινα. »

Πτωχός τις ἐκοιμᾶτο εἰς τὰ ἐκτὸς, ἐκτεθειμένος ὄλος γυμνός εἰς τὸ ψῦχος. Ἦκουσε τοὺς λόγους καὶ εἶπε·

Στίχος. — « ὦ σὺ, ὃ μὴ ἔχων ἴσον ἐν τῇ εὐτυχίᾳ καθ' ὅλον τὸ σύμπαν, παραδέχομαι ὅτι οὐδόλως σοὶ μέλλει διὰ τὸν ἑαυτὸν σου, ἀλλὰ δὲν σοὶ μέλλει δι' ἡμᾶς; »

Ὁ λόγος οὗτος ἠγαθήρησε τὸν βασιλέα· ἐξήπλωσεν ἀπὸ τοῦ παραθύρου ἐν βαλάντιον ἐκ χιλίων δουκάτων, καὶ εἶπεν· « Ἐξάπλωσον τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου σου. » Ὁ πτωχὸς ἀπήντησε· « Πῶς νὰ τὸ ἐξαπλώσω, ἀφοῦ οὐδόλως ἔχω ἱμάτιον; » Ἡ συμπάθεια τοῦ βασιλέως διὰ τὴν οἰκτρὰν αὐτοῦ θέσιν ἠύξησε. Προσέθηκεν εἰς τὸ δῶρον ἐκεῖνο ἐν ἔνδυμα τῆς τιμῆς, τὸ ὅποιον ἀπέστειλε πρὸς τὸν πτωχόν. Οὗτος διεσκόρπισε τὸ ἀργύριον ἐντὸς ὀλίγου χρόνου καὶ ἐπανήλθε.

Στίχος. — « Τὸ ἀργύριον δὲν μένει εἰς τὴν χεῖρα τῶν γενναιοφρόνων, οὔτε ἡ ὑπομονὴ ἐν τῇ καρδίᾳ ἐραστοῦ, οὔτε τὸ ὕδωρ ἐντὸς κοσκίνου. »

Ἐν στιγμῇ τινι καθ' ἣν ὁ βασιλεὺς δὲν ἐσκέπτετο πλέον περὶ τοῦ πτωχοῦ, ὠμίλησαν αὐτῷ περὶ τῆς καταστάσεως ἐκείνου. Ὁ ἡγεμὼν ὠργίσθη καὶ συνωφρυνώθη, ἕνεκα τῆς διαγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου. Ἄνθρωποι ὅμως νοήμονες καὶ συνετοὶ εἶπον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· « Πρέπει νὰ προσφιλᾶται τις ἀπὸ τῆς ὁρμῆς καὶ τῆς παραφορᾶς τῶν βασιλέων, διότι τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἑαυτῶν μερίμνης ὑπάρχει ἀφιερωμένον διὰ τὰς δυσχερείας τῶν ὑποθέσεων τοῦ κράτους, καὶ δὲν ὑποφέρουσι ποσῶς τὰς παρενοχλήσεις τῶν κοινῶν ἀνθρώπων. »

Δίστιχον. — « Αἱ ἀγαθοεργίαι τοῦ μονάρχου ἀπαγορεύονται εἰς τὸν ἀνθρώπον ὅστις οὐδόλως ἀναμένει τὸν ἀρμόδιον καιρὸν. Ἐφ' ὅσον δὲν εὔρης τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ὀμιλεῖν, μὴ ἐκμηδενίζης τὴν ἰδίαν σου ὑπόληψιν λέγων μηδαιμνά. »

Ὁ βασιλεὺς ἀνεφώνησε· « Διώξατε τὸν προπέτην τοῦτον καὶ ἄσωτον ἐπαίτην, τὸν δαπανήσαντα ἐντὸς ὀλίγου καιροῦ τοσοῦτον ποσόν. Δὲν γνωρίζει ποσῶς ὅτι ὁ δημόσιος θησαυρὸς ὑπάρχει ἢ τροφὴ τῶν δυστυχῶν, καὶ οὐχὶ ἡ βροσὴ τῶν ἀδελφῶν τῶν δαιμόνων. »

Στίχος. — « Διὰ τὸν ἀνόητον τοῦτον ὅστις ἀνάπτει ἐν λαμπρᾷ ἡμέρᾳ λύχνον λευκὸν ὡς ἡ κάμφορα, θέλεις ἰδεῖ πάραυτα ὅτι δὲν θέλει τῷ μένει πλέον ἔλαιον ἐν τῇ λυχνίᾳ αὐτοῦ διὰ τὴν νύκτα. »

Εἰς συνετὸς καὶ ἀφωτισμένους βεζύρης εἶπεν· « ὦ βασιλεῦ! καλὸν εἶναι διὰ τοιοῦτους ἀνθρώπους νὰ χορηγῆται τροφοδοτικὴ τις σύνταξις, ἀποτιομένη διὰ καθωρισμένων μερίδων, ὅπως τοῦ λοιποῦ μὴ πράττωσι δαφιλίας ἐν ταῖς ἑαυτῶν δαπάναις. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ ὁ,τι διέταξας, δηλ. τὴν τιμωρίαν τοῦ ὑποκειμένου τούτου καὶ τὴν ἐκδιώξιν αὐτοῦ, δὲν συνάδει πρὸς τὴν διαγωγὴν μεγαθύμου ἀνθρώπου τὸ διατρέφειν τινὰ διὰ παχέων ἐλπίδων ἐπὶ καλῆς συντηρήσεως, καὶ κατόπιν τὸ προσβάλλειν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ διὰ τῆς ἀπελπισίας. »

Στίχος. — « Δέον νὰ μὴ ἀνοίγη τις τὴν θύραν τῶν ἑαυτοῦ ἐπιθυμιῶν· ἀλλ' ὅταν ἀνοιχθῇ αὕτη, δὲν δύναται τις ἵνα τὴν κλείσῃ βιαίως. »

Δίστιχον. — « Οὐδεὶς βλέπει ὅτι οἱ δεδιωσμένοι προσκυνηταὶ τοῦ Χεδζιάζ συναθροίζονται ἐπὶ τῆς ὄχθης πρασινωποῦ τινος ὕδατος· ἀλλ' ἀνθρωποὶ, πτηνὰ καὶ μύρμηκες συναθροίζονται ἀπανταχόσε ἐνθα ὑπάρχει πηγὴ τις ὕδατος, εὐάρεστος εἰς τὴν γεῦσιν. »

Στίχος. — « Τὸ πτηνὸν ἐρίπταται ἐπὶ μέρος ἐν ᾧ ὑπάρχει κόκκος τις, καὶ οὐδέποτε μεταβαίνει εἰς μέρος ὅπου τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΔ'.

Εἷς ἐκ τῶν προδιαδεξαμένων ἡμᾶς βασιλέων ἐφαίνεται ἀμεριμνῶν πως περὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ Κράτους, καὶ τὸν στρατὸν μετεχειρίζετο σκληρῶς πως. Ἄμα ἐπίφοβός τις ἔχθρὸς ἐξηγέρθη κατ' αὐτοῦ, πάντες ἔστρεψαν τὰ νῶτα.

Στίχος — « Ὅποτε ἀποποιεῖται τις ἀργύριον πρὸς τοὺς στρατιώτας, ἀποποιεῖται τὸ φέρειν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸ ξίφος. »

Εἷς ἐκ τῶν τοιούτων προδοτῶν ὑπῆρχε συνδεδεμένος μετ' ἐμοῦ διὰ φιλίας. Ἐμεμφόμην αὐτὸν καὶ τῷ εἶπον· « Αὐτὸς ἐστὶ ποταπός, ἀχάριστος, περιφρονητικὸς καὶ παραγνωρίζων τὴν ἀξίαν τῶν εὐεργεσιῶν, ὃ δὲ, ἔνεκα μεταβολῆς τινος ἐν τῇ ἑαυτοῦ καταστάσει, ἀποδιδράσκει λάθρα ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ ἀρχαίου κυρίου, καὶ διπλῶνει τὸν τάπητα τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐπιδαψιλευόντων εὐεργεσίαν πολλῶν ἐτῶν. » Ἀπήντησεν. « Ἐὰν ἐγὼ ὀμιλῶ θέλεις μὲ κατηγορήσει. Ἄρμόζει ὁ ἵππος μου νὰ σερῆται κριθῆς, καὶ τὸ ἐπίσαγμα τοῦ ἐφιππίου μου νὰ λάβῃ ἄλλος; Διὰ τὸν σουλτάνον τὸν φαινόμενον φειδωλὸν διὰ τοῦ ἑαυτοῦ χρυσοῦ πρὸς τὸν στρατιώτην δὲν δύναται τις ἵνα φανῇ γενναϊοκαρδὸς θυσιάζων τὴν ἑαυτοῦ ἰδίαν ζωὴν. »

Στίχος. — « Δὸς χρυσοῖν εἰς τὸν στρατιώτην σου, δπως ὑπακούσῃ. Ἐὰν δὲ δὲν δώσης χρυσοῖν εἰς αὐτὸν, οὗτος ἀπέρχεται. »

Στίχος Ἀραβικὸς. — « Ὅποταν ὁ ἔνοπλος ἀνὴρ κατακορεσθῆ θέλει ὀρμήσει θαρσαλέως κατὰ τοῦ ἔχθρου, ἐνῶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ὀποίου ἡ κοιλία ὑπάρχει κενὴ θέλει τραπῆ πρὸς τὴν φυγὴν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΕ'.

Βεζύρης τις ἐπαύθη τῆς ἑαυτοῦ θέσεως καὶ κατετάχθη ἐν τῷ τάγματι τῶν δερβισσῶν. Ἡ εὐτυχὴς ἐπιρροὴ τῆς ἐταιρίας αὐτῶν ἐπαφῆκεν ἴχνη εἰς αὐτὸν, καὶ κατὰ συνέπειαν πάντοτε ὑπῆρχε σκεπτικὸς. Ὁ βασιλεὺς ἐχορήγησεν αὐτῷ καὶ δευτέραν φορὰν τὴν ἑαυτοῦ καλοκάγαθίαν καὶ διώρισεν αὐτὸν εἰς θέσιν τινά. Οὐδόλως ὁμοῦ παρεδέχθη αὐτὴν καὶ εἶπεν· « Ἐνώπιον τῶν σοφῶν ἢ παῦσις ἀξίζει περισσώτερον τῆς θέσεως. »

Τετράστιχον. — « Οἱ παρακαθεσθέντες ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς ἡσυχίας, ἔτριζον τοὺς δόνοντας τοῦ κυνὸς καὶ ἐκλείσαν τὸ στόμα τοῦ ἀνθρώπου. Κατεξέσχισαν τὸν χάρτην καὶ κατέθραυσαν τὸ καλέμιον, καὶ ἀπηλλάχθησαν ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ τῆς γλώσσης κακοβούλων κριτῶν. »

Ὁ Βασιλεὺς εἶπε· « Τῇ ἀληθείᾳ, μοι χρειάζεται εἰς ἀνθρωπος νοήμων, καὶ κατάλληλος διὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ βασιλείου. » Ὁ γηραιὸς βεζύρης ἀπήντησε· « Βασιλεῦ μου! τὸ ἐμβλημα τὸ διακριτικὸν τοῦ σοφοῦ καὶ συνετοῦ ἀνθρώπου ἐστὶ τὸ μὴ συγκατατίθεσθαι ποσῶς ὅπως ἐπιφορτίζηται τοιαύτας ὑποθέσεις. »

Στίχος. — « Ὁ φοῖνιξ προηγείται ὄλων τῶν πτηνῶν διότι ἐσθίει ὅσα καὶ οὐδέποτε θορυβεῖ ποσῶς τὰ ζωικὰ ὄντα. »

Παραβολή. — « Εἶπον πρὸς τὸρ σιάχ-κοὺς (λύγκα ἀφρικανὸν τῆς Ἀλδρובάνδης)· « Διὰ ποῖον λόγον ἐξέλεξας τὴν μόνιμον συγκοινωνίαν τοῦ λέοντος; » Ἀπήντησε· « Διότι ἐξέλεξα τὰ περισσεύματα ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἰσχύος, διάγω ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τῆς κακοβουλίας τῶν ἔχθρων μου. » Εἶπον πρὸς αὐτόν· « Ἦδη ὅποτε εἰσῆλθες ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς προστασίας αὐτοῦ, καὶ ὠμολόγησας τὴν πρὸς αὐτὸν ὑποχρέωσιν διὰ τὰς πρὸς αὐτὸν εὐεργεσίας του, διατί δὲν πλη-

σιάζεις αὐτὸν περισσότερο, ὅπως σὲ συγκαταλέξῃ μεταξὺ τῶν ἑαυτοῦ εἰλικρινῶν θεραπεύτων;» Ἀπήντησε· « Δὲν θὰ ἤμην πλέον ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς παραφορᾶς αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Ὅποτε μάλιστα καὶ αὐτὸς ὁ πυρολάτρης ἠθελεν ὑποδαυλίσει τὸ ἱερὸν πῦρ ἐπὶ ἑκατονταετία, ἐάν ποτε τυχὸν καταπέση εἰς αὐτὸ, θέλει γείνει παρανάλωμα αὐτοῦ. »

Δυνατὸν νὰ συμβῇ ὅπως ὁ γελωτοποιὸς τοῦ σουλτάνου λάβῃ χρυσίον, ὡς ὑπάρχει δυνατὸν τὸ ἀπολέσαι τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν. Οἱ σοφοὶ εἶπον· Δέον ἵνα προφυλάττηται τις ἀπὸ τῶν μεταλλαγῶν τοῦ χαρακτῆρος τῶν βασιλέων, διότι αὐτοὶ ὅτε μὲν ὀργίζονται ὑπὲρ σωτηρίας τινός, ὅτε παρέχουσι τιμητικὸν τι ἔνδυμα πρὸς ἀμοιβὴν ὑβρεως. Ἐλέχθη ἐπίσης· Χαρακτῆρ οὕτως ἐλαττωματικὸς ἀνήκει τοῖς παρασίτοις τῶν ἡγεμόνων καὶ τὸ σφάλμα εἰς τοὺς σοφοῦς.

Στίχος. — « Στῆθι ἐπὶ τοῦ ὀρίου τῆς σῆς ἀξίας καὶ τῆς βαρύτητος, ἦν ὀφείλεις ἵνα τηρήσῃς· ἀφες τοῖς αὐλικοῖς τὸ παίγνιον καὶ τὴν φιλοπαίγμονιαν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΖ΄.

Εἷς ἐκ τῶν φίλων μου ἦλθεν ὅπως μοὶ προσκλαυθῆ περι τοῦ ἀντιθέτου τῆς τύχης, λέγων· « Ἐχω μέσα ὑπάρξεις ἥττον ἀξόλογα καὶ πολυάριθμον οἰκογένειαν, καὶ δὲν ἔχω τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν ὅπως ὑποφέρω τὸ ἄχθος τῆς πτωγίας. Ἐνίστε μοὶ ἐπέρχεται κατὰ νοῦν ὅπως μεταβῶ εἰς ἄλλην τινὰ χώραν, εἰς τρόπον ὥστε, ὅπως δήποτε καὶ ἂν διέλω τον βίον, μηδεὶς πληροφορηθῆ περι τῆς καλῆς ἢ κακῆς καταστάσεώς μου.

Στίχος. — « Ὅποσοι κατεκλίθησαν πεπεινασμένοι, ἐνῶ οὐδεὶς ἐγνώριζε τὸ τοιοῦτον! Ὅποσοι ἐξέπνευσαν, ἐφ' ὧν οὐδὲν ἔρρησε δάκρυ! »

Κατόπιν φοβοῦμαι, ἔνεκα τῆς κακοβουλίας τῶν ἐχθρῶν μου, μὴ γελάσωσιν ἐξόπισθέν μου καταμεμφόμενοί μου, μὴ ἀποδώσωσιν εἰς ἔλλειψιν γενναιοφροσύνης τὰς προσπάθειάς μου διὰ τὴν οἰκογένειάν μου καὶ εἰπωσι·

Δίστιχον. — « Βλέπεις αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον ἄνευ ἐνεργητικότητος, ὅστις οὐδέποτε θέλει ἰδεῖ τὸ πρόσωπον τῆς εὐτυχίας; Ἐκλέγει δι' ἑαυτὸν τὴν ἀνάπαυσιν, καὶ ἐγκαταλείπει τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ. » Ἐχω γνώσεις τινὰς τῆς ἐπιστήμης τοῦ ὑπολογισμοῦ, ὡς γνωστόν· ἐὰν δὲ, χάρις εἰς τὴν ὑμετέραν καλοκάγαθιαν, διορισθῶ εἰς θέσιν τινὰ, ἀφορμὴν ἡσυχίας διὰ τὸ πνεῦμά μου, δὲν θέλω δυνηθῆ ὅπως ἀπαλλαγῶ κατὰ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς μου ἀπὸ τοῦ καθήκοντος τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς ὑμᾶς. » Ἐγὼ εἶπον· « Ὁ φίλε μου! ἡ ὑπηρεσία τῶν βασιλέων ἔχει δύο φάσεις· τὴν ἐλπίδα τοῦ ἄρτου τὸν ὅποιον δίδουσι ἡμῖν καὶ τὸν φόβον τῆς ἀπωλείας τῆς ζωῆς. Ἀντίκειται εἰς τὴν γνώμη τῶν σοφῶν τὸ ὑποπεσεῖν εἰς τὸν φόβον τοῦτον ἔνεκα τῆς ἐλπίδος ταύτης. »

Δίστιχον. — « Οὐδεὶς ἦλθεν ἵνα εἶπῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πτωχοῦ. » « Ἀπότισον τὸν ἐγγειον φόρον ὡς καὶ τὸν τῶν κήπων. » Ἡ ἄλλως συγκατατίθου ὅπως ὑποφέρῃς τὴν ταραχὴν καὶ τὴν θλίψιν, ἢ ἄλλως ἐκθες τὴν ζωὴν σου εἰς τὸν κίνδυνον. »

Ὁ φίλος μου μοὶ ἀπήντησεν· « Οὐδόλως εἶπον τὸν λόγον τοῦτον συνωδᾶ πρὸς τὴν θέσιν μου, » καὶ δὲν ἀπεκρίθη εἰς τὴν ἐρώτησίν μου. Δὲν ἤκουσας ποσῶς ὅτι εἶπον· « Τοῦ διαπράττοντος τὴν προδοσίαν ἢ χεῖρ τρέμει ὅπως παραδώσῃ τοὺς ἑαυτοῦ λογαριασμούς; »

Στίχος. — « Ἡ ἀλήθεια ὑπάρχει τὸ προῖον τῆς συγκα-

ταθέσεως τῆς θεότητος· οὐδένα εἶδον ἀποπλανώμενον ὁπότε ἀκολουθεῖ τὴν εὐθείαν ὁδόν. »

Οἱ σοφοὶ εἶπον· τέσσαρες φοβοῦνται ἄλλους τέσσαρας καὶ εἰσι λίαν ὠργισμένοι κατ' αὐτῶν· ὁ δολοφόνος ἔχει φόβον τοῦ σουλτάνου· ὁ κλέπτης, τῆς περιπόλου· ὁ διεφθαρμένος, τοῦ συκοφάντου, καὶ ἡ πόρνη, τοῦ ὑπαλλήλου τῆς ἀστυνομίας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου ὁ λογαριασμός ὑπάρχει ἀνευ κηλίδος, ὁποῖον φόβον δύναται νὰ ἔχη παραδίδων τοὺς λογαριασμούς;

Δίστιχον. — « Μηδὲλως πράττε δαψιλείας ἐν τῇ σῇ θέσει, ἐὰν θέλῃς κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς παύσεώς σου, ἢ ἰσχύς τοῦ ἐχθροῦ σου νὰ περιορισθῇ. Ἐσο ἀγνός, καὶ μὴ ἔχῃ ἀνησυχίαν παρ' οὐδενός, ὡς ἀδελφέ μου! οἱ γναφεῖς κτυπῶσι ἐπὶ τοῦ λίθου τὸ ἀκάθαρτον ἐνδύμα. »

Ἐπανελάβον· « Ὑπάρχει συνάδουσα πρὸς τὴν θέσιν σου ἡ ἱστορία τῆς ἀλώπεκος ἐκείνης ἣν εἶδον φεύγουσαν, πίπτουσαν καὶ ἀνεγειρομένην. Εἰς τις εἶπεν αὐτῇ· « Ποία λοιπὸν συμφορὰ συνέβη, παραίτιος τοιοῦτου τρόμου; » Ἀπήντησεν· « Ἦκουσα νὰ λέγωσιν ὅτι ἔλαβον τὴν κάμηλον διὰ τὴν ἀγχαρίαν. » Εἶπον αὐτῇ· ὦ ἀνόητε, ἀμαθῆ! ποία σχέσις ὑπάρχει μεταξύ τῆς καμήλου καὶ σοῦ, καὶ ποία ὁμοιότης μεταξύ σοῦ καὶ ἐκείνης; » Ἐπανελάβει· « Σιωπῆ, διότι ἐὰν οἱ φθονεροὶ εἴπωσιν ἐκ κακίας· « Αὕτη ὑπάρχει κάμηλος » καὶ ἂν ἐγὼ συλληφθῶ, τίς θέλει φροντίσει περὶ τῆς ἀπελευθερώσεώς μου, ἢ θέλει ἐρωτήσῃ περὶ τῆς κατασάσεώς μου; Πρὶν ἢ θηριακὴ κομισθῇ ἐκ τοῦ Ἰράκ, ὁ δηχθεὶς παρ' ὄψεως ἀνθρώπου θέλει ἀποθάνει. »

Ἀναμφιβόλως σὺ ἔχεις ἀξίαν καὶ ἀρετὴν, ἀλλ' οἱ φθονεροὶ εὐρίσκονται εἰς ἐνεδραν, καὶ οἱ ἐναντίοι κάθηνται ἐν γωνίᾳ τινί. Ἐὰν ἐκθέτωσιν ὅτι συγκροτεῖ τὴν καλωσύνην τοῦ σοῦ τρόπου περὶ τὸ ἐνεργεῖν, διὰ τρόπον ἕλως ἀντιθέτου, καὶ σὺ εὐρίσκεισαι ἐκτεθειμένους εἰς τὰς ἐπιπλήξεις τοῦ βασιλέως, ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, τίς θέλει δυνηθῆ νὰ ὀμι-

λήσῃ ὑπὲρ σοῦ; Κατὰ συνέπειαν, κρίνω ἀρμόδιον ὅπως σὺ μένης διακάτοχος τῆς μετριότητος τῶν ἐπιθυμιῶν, καὶ ἀποποιηθῆς πανδήμως τὴν ἐξάσκησιν τῆς ἐξουσίας, διότι σοφοὶ ἄνδρες εἶπον·

Στίχος. — « Ἐπὶ θαλάσσης δὲν ὑπάρχουσι κέρδη ἀπειράριθμα· ἀλλ' ἐὰν ἐπιθυμῆς τὴν σωτηρίαν, αὕτη εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς ἀκτῆς. »

Ὁ φίλος μου ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους, παρωργίσθης συναφρωῶθῃ καὶ ἤρξατο νὰ προσφέρῃ τοὺς λόγους τούτους, πλήρεις δυσαρρεσκείας· « Ὅποια ὀξυδέρκεια καὶ ὁποία ἐπιτηδειότης, ὁποία σύνεσις καὶ ὁποία ἐπιστήμη ὑπάρχουσι ταῦτα; Ἐπραγματοποιήθη ἡ ἀπόφασις τῶν σοφῶν τῶν εἰπόντων· Οἱ φίλοι εἰσὶν ὠφέλιμοι ὁπότε τις εὐρίσκεται ἐν φυλακῇ, διότι ἐν τῇ τραπέζῃ ὄλοι οἱ ἐχθροὶ φαίνονται φίλοι.

Δίστιχον. — « Μηδέποτε θεωρήσῃς φίλον ἐκεῖνον ὅστις ἐν τῇ εὐτυχίᾳ ἐγκαυχᾶται ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ φιλίᾳ καὶ ἔχει ἀξιώσεις τοῦ νὰ ὀνομάζηται ἀδελφός. Ὁ ἀληθινὸς φίλος ὑπάρχει ἐκεῖνος, ὁ λαμβάνων τὴν χεῖρα τοῦ φίλου του ἐν ἐπιμοχθῶ τινὶ καταστάσει καὶ ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ. »

Εἶδον ὅτι ὑπῆρχε τεθρουρημένος καὶ ὅτι ἤκουε τὰς συμβουλὰς μου ἐπισταμένως· μετέβην παρὰ τῶ διευθυντῆ τοῦ θησαυροφυλακείου, καὶ, χάρις εἰς ἀρχαίαν τινὰ σχέσιν ὑπάρχουσαν μεταξύ ἡμῶν, ἐξέβηκα αὐτῷ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, καὶ ἐξυπερῶνησα τὴν ἰκανότητα αὐτοῦ καὶ τὴν ἀξίαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε διωρίσθη εἰς θέσιν λίαν συμφέρουσαν. Παρηλθὼν ἡμέραι τινὲς ἀπὸ τοῦ συμβάντος τούτου, εἶδον τὴν καλοκάγαθιαν τοῦ χαρακτήρος καὶ ἐπεδοκίμασαν τὰ παρ' αὐτοῦ ληφθέντα ἐξαιρετα μέτρα. Ἡ κατάσταση οὖν αὐτοῦ δὲν ἔμεινεν ἕως ἐκεῖ, καὶ προήχθη εἰς θέσιν ὑπερτέραν. Ὁ ἀστὴρ τῆς εὐδαιμονίας αὐτοῦ ἐπὶ τοσοῦτον ἀνήχθη εἰς τὰ ὕψη, ὥστε κατήνησεν εἰς τὸ ἐπακρον τῶν ἑαυτοῦ ἐπιθυμιῶν καὶ κατέστη ὁ εὐνοούμενος τοῦ σουλ-

τάνου, ὁ παρὰ πάντων δακτυλοδεικτούμενος, ὁ ἐστερημένος πάσης ἐμπιστοσύνης, παρὰ τοῖς μεγιστάσιν. Ἠγάσθη ἐπὶ τῇ ἡσυχίᾳ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ καὶ εἶπον·

Στίχος. — « Μὴ στέκης δυσηρεστημένος· δυσηρεστημένος, ἐνεκα τῶν ἀνατροπῶν τῆς τύχης, διότι ἡ ὑπομονὴ ὑπάρχει πικρά, ἀλλ' αὕτη ἔχει καρπούς ἡδεις καὶ εὐγεύστους. Μὴ ἀνησυχῆς ποσῶς διὰ σεαυτὸν, καὶ μηδὲλως συντριβῆσαι τὴν καρδίαν διὰ δύσκολόν τινα ὑπόθεσιν, διότι τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς τῆς ζωῆς ὑπάρχει ἐν τῇ σκοτίᾳ. »

Στίχος Ἀραβικὸς. — « Λοιπὸν, δεῦρο ἀδελφὲ τῆς δυστυχίας, μὴ θλίβῃσαι, παρὰ τῶ πανοικτιόρμονοι Θεῶ οὐχ ὑπάρχασι κεκρυμμένα ἡμέτεροις. »

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐταξιδεύθη διὰ τὴν Μέκκην συνοδαυόμενος μετὰ τῶν φίλων μου. Ἄμα ἐπανεκάμψα ἀπὸ τοῦ προσκυνήματος, ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦλθεν εἰς συνάντησίν μου, εἰς διάστημα τῶν δύο ἡμερῶν πορείας. Εἶδον ὅτι τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ ὑπῆρχε τεθρομβημένον, καὶ ὅτι ἐπεδείκνυτο ὡς δερβίσσης. Εἶπον αὐτῷ· « Ποία λοιπὸν ὑπάρχει ἡ κατάστασις; » Μοὶ ἀπήντησεν· « Ὡς σὺ ἀνήγγειλας ταῦτο, ὁ ἄνθρωποι μ' ἐφθόνησαν καὶ με κατηγορήσαν ἐπὶ προδοσίᾳ. Ὁ βασιλεὺς οὐδὲλως ἠδὲλκασεν ὅπως καταβάλλῃ ἀπάσας τὰς ἑαυτοῦ φροντίδας πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς πραγματικότητος τοῦ ἀντικειμένου τούτου, οἱ δὲ ἀρχαῖοί μου συνέταροι καὶ οἱ μᾶλλον ἐπιστήθιοι φίλοι ἐτήρησαν σιγὴν ἐπὶ τῆς ἀληθείας καὶ ἐλησιμόνησαν τὴν ἀρχαίαν φιλίαν ἡμῶν. »

Δίστιχον. — « Δὲν βλέπεις ὅτι ἐνώπιον ἀνθρώπου τινὸς πρααχθέντος εἰς ἀξιώματα κρατοῦει τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους, καὶ ἐξυμνοῦσι τοὺς ἑαυτοῦ ἐπαίνους. Ἄλλ' ἐὰν ἡ τύχη ἀνατρέψῃ αὐτόν, ὅλος ὁ κόσμος ἐπιβάλλει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸν πόδα. »

Ἐν συντόμῳ, ὕπεστην παντός εἶδους ποινας, μέχρις οὗ

καὶ τὴν ἐβδομάδα ταύτην, καθ' ἣν ἀφίχθη ἡ εὐτυχῆς ἀφίξις τῆς σωτηρίας τῶν προσκυνητῶν, μ' ἀπηλευθέρωσαν ἀπὸ τῶν βαρέων δεσμῶν μου, καὶ ἐδημοπράτησαν ὑπὲρ τοῦ γέμματος ἰδιαιτέρως τὴν κληρονομικὴν μου περιουσίαν. » Εἶπον αὐτῷ· « Σὺ λοιπὸν οὐδὲλως τότε παρεδέχθης τὴν συμβουλὴν μου· σοὶ ἔλεγον· « Ἡ ὑπηρεσία τῶν βασιλέων ὑπάρχει ὡς θαλασσινὸν τι ταξεῖδιον· παρέχει κέρδη, ἀλλ' ἐστὶν ἐπικίνδυνος· ἢ ἄλλως, θέλεις ἀφαιρῆσαι θησαυρόν τινα, ἢ, ἄλλως, θέλεις ἀποθάνει ἐν θλίψεσι. »

Στίχος. — « Ὁ ἔμπορος ἡ πληροὶ τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας διὰ χρυσοῦ ἐν τοῖς ἑαυτοῦ κόλποις, ἡ ἡμέραν τινα τὸ κύμα ρίπτει αὐτὸν νεκρὸν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς. »

Δὲν ἐνέκρινα ἀρμόδιον ποσῶς ὅπως διασχίσω ἐπὶ μᾶλλον τὸ τραῦμα τῆς ἑαυτοῦ καρδίας, οὔτε ὅπως ἐπ' αὐτῆς ἐπιρρίψω ἄλλας. Ἠρέσθη ὅπως μόνον εἶπω τοὺς δύο ἀκολουθούς στίχους·

Δίστιχον. — « Δὲν γνωρίζεις ὅτι θὰ ἴδῃς ἀλύσεις εἰς τοὺς πόδας σου, ὁπότεν δὲν θ' ἀκούσης τὰς συμβουλὰς τῶν ἀνθρώπων. Ἄλλοτε, ἐὰν δὲν δύνασαι νὰ ὑποφέρῃς τὸ ὑπέκκαμμα, οὐδὲλως τίθου τὸν δάκτυλον εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ σκορπίου. »

ΙΣΤΟΡΙΑΙΟΝ ΙΖ·

Εὐρίσχοι τινες εἰς συναναστροφὴν τινα, τὸ δ' ἐξωτερικὸν αὐτῶν ὑπῆρχε διακεκοσμημένον διὰ παντός τοῦ ὅτι ὑπάρχει καλόν. Μεγιστὰν τις συνέλαβε λίαν ἐπωφελεῖ ἰδέαν

περὶ τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἀνθρώπων, καὶ προώρισεν αὐτοῖς σύνταξιν. Κατὰ τύχην, εἰς ἕκ τῶν συνηθροισμένων ἀνθρώπων διεπράξατό τι οὐδόλως συνᾶδον εἰς τὸ τάγμα τῶν δευσιδωτῶν. Τὸ ἀγαθὸν φρόνημα τοῦ ἀτόμου τούτου μετηλλοιώθη ὡς καὶ ὁ τρόπος τῶν ἀποτόμων ἐκείνων ἀνθρώπων. Δι' οὗτου δὴ ποτέ τις οὐδέποτε ἐπροσπάθησα ὅπως ἀνακτήσω τὴν ὑπαρξίν τῶν ἐμῶν συνεταίρων, καὶ ἐσχέδιασα ὅπως μεταβῶ ἵνα καταθέσω τὰ ἐμὰ σεβάσματα τῷ μεγιστάνι τούτῳ. Ἄλλ' ὁ θυρωρὸς οὐδόλως μοι ἐπέτρεψεν ὅπως εἰσέλθω, καὶ μάλιστα μὲ μετεχειρίσθη διὰ τρόπου ἀποτόμου. Συνεχώρησα ὁμῶς αὐτῷ συνωδᾶ πρὸς τὸ λεγόμενον:

Δίστιχον. — « Μὴ πτερυγίζης ἄνευ ὁδηγοῦ περὶ τὴν θύραν τοῦ ἐμίρου, τοῦ βεζύρου καὶ τοῦ σουλτάνου. Ὅποτε ὁ κύων καὶ ὁ θυρωρὸς εὕρωσι ξένον τινα, ἐπιλαμβάνονται τοῦ περιλαιμίου αὐτοῦ, καὶ τοῦ κρασπέδου τοῦ ἑαυτοῦ ἱματίου. »

Ἄμ' ὡς οἱ οἰκεῖοι τοῦ μεγιστάνος τούτου ἐπληροφόρηθησαν περὶ τῆς ἐμῆς καταστάσεως, μ' εἰσήγαγον εὐσεβάσως καὶ μοι ὑπέδειξαν τὴν ὑπερτέραν θέσιν. Ἐκ ταπεινοσύνης ὁμῶς ἐγὼ ἐκάθησα κατωτέρω, καὶ εἶπον:

Στίχος. — « Συγχώρησον, διότι ἐγὼ εἰμι ἀσθενὴς δούλος· ἄς καθίσω λοιπὸν εἰς τὴν θέσιν τῶν δούλων. »

Ἀπήντησε· « Πρὸς Θεοῦ· τί τὸ αἷτιον τοῦ λόγου τούτου; »

Στίχος. — « Ἐὰν καθίσῃς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου καὶ τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν, θέλω ὑποφέρει τοὺς χαριεντισμούς σου, διότι σὺ ὑπάρχεις χάριεν ὄν. »

Ἐν συντόμῳ, ἐκάθησα καὶ ὠμίλησα περὶ παντός εἶδους ἀντικειμένων μέχρις οὗ τὸ σφάλμα τῶν ἐμῶν φίλων παρουσιάσθη εἰς τὸ μέσον· τότε δ' εἶπον:

Δίστιχον. — « Ὅποιον λάθος ἀνεκάλυψεν ὁ Κύριος τῶν

προηγουμένων ἀγαθοεργιῶν, ὥστε νὰ θεωρῇ τὸν ἑαυτοῦ δούλον ὡς περιφρονητόν; Τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ καλοκάγαθία τοῦ Θεοῦ ὑπάρχουσι ἐντελεῖ· διότι αὐτὸς καθορᾷ τὸ σφάλμα καὶ οὐδόλως ἐπιβλέπει εἰς τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἄνθρωπον. »

Ὁ λόγος οὗτος εὐηρέστησε τὸν ἡγεμόνα, ὅστις διέταξεν ὅπως παρασκευάσωσι, κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν, τὰ τῆς ὑπάρξεως μέσα τῶν ἐμῶν φίλων, καὶ ἐξοφλήσωσι τὰς παρ' αὐτῶν γενομένας δαπάνας διαρκούσης τῆς κατ' αὐτῶν δυσμενείας. Ἀπήγγειλα εὐχαριστίας τῷ Θεῷ, κατεφίλησα τὴν γῆν εἰς δείγμα σεβασμοῦ, καὶ ἐξητησάμην συγγνώμην διὰ τὸ θάρρος μου. Κατὰ δὲ τὴν ἐξέλευσίν μου εἶπον τὰ ἀκόλουθα λόγια:

Δίστιχον. — « Ἐπειδὴ ὁ Καθὲ (ναὸς τῆς Μέκκας) ὑπάρχει τὸ Κι βλάχ, οἱ ἄνθρωποι ἀναχωροῦσιν ὅπως ἴδωσιν αὐτό, ἐξ ἀπομεμακρυσμένων χωρῶν ἀπεχουσῶν κατὰ πολλὰς παραστάγας. Δέον ὅπως ἐπαναφέρῃ τις τοὺς ὁμοίους ἡμῶν, διότι οὐδεὶς ἐπιρρίπτει πέτραν κατ' ἀκάρπου δένδρου. »

ΙΣΤΟΡΙΑΙΟΝ ΙΒ'.

Υἱὸς τις βασιλέως ἐκληρονόμησε παρὰ τοῦ πατρὸς του σημαντικὸν θησαυρόν· ἠνέωξε τὴν χεῖρα τῆς δαφιλίας, ἐχορήγησε πλουσιοπαρόχως, καὶ διένειμε πρὸς τὸν στρατόν καὶ τοὺς ὑπηκόους ἀπεριορίστους εὐεργεσίας.

Στίχος. — « Ἡ εὐσομία οὐδέποτε κολακευθήσεται ποσῶς ἐκ τῆς εὐωδίας τοῦ φυτῶνος ἀλόης. Θὲς αὐτὴν ἐπὶ τοῦ πυρός, διότι αὕτη θέλει εὐωδιάζει ὡς ἡ ἄμβαρικ. »

Ἐχεις ἀνάγκην μεγαλείου· ἐξάσκησον τὴν γενναιοδω-

ρίαν, διότι ὁ σίτος δὲν θέλει αὐξηθῆ, ἀφοῦ σὺ δὲν σπείρης αὐτόν.

Εἰς ἐκ τῶν συνεταίρων αὐτοῦ, πάντῃ ἐστερημένους φρονήσεως, ἤρξατο δίδων αὐτῷ συμβουλὰς λέγων. «Οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς συνήθροισαν τὰ πλούτη ἐκεῖνα διὰ τῶν ἑαυτῶν προσπαθειῶν καὶ ἐπεφυλάξαντο ταῦτα διὰ ἐνδιαφερούσων τινῶν ὑπόθεσιν. Παῦσον ὅπως πράττης οὕτως, διότι σ' ἀπειλοῦσι τὰ ἐπιγενησόμενα καὶ οἱ ἐχθροὶ ἐνεδρεύουσι. Δέον ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἀνάγκης νὰ μὴ μένης ἀνευ πόρων.»

Στίχος. — « Ἐὰν διανέμης θησαυρὸν πρὸς τὸν λαὸν θέλει ἕκαστος οἰκογενειάρχης ἐπωφεληθῆ ἐνὸς κόκκου ὀρύζης. Διὰ τὴν δὲν λαμβάνεις ἕνα κόκκον ἀργυρίου ἐξ ἑκάστου αὐτῶν, διότι καθ' ἑκάστην ἡμέραν διὰ σὲ ἤθελε συναχθῆ θησαυρός;

Ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως συνωφρῶθη διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὅστις αὐδῶνως συμφώνει πρὸς τὸν ὑψηλὸν χαρακτήρα αὐτοῦ. Ἐπέπληξε τὸν σύμβολον ἐκεῖνον καὶ τῷ εἶπεν. Ὁ Κύριος μὲ κατέστησεν ἡγεμόνα τοῦ βασιλείου τούτου ὅπως ἀπολαμβάνω καὶ χορηγῶ δὲν εἶμαι φρουρὸς ὅπως ἐπαγρυπνῶ.

Στίχος. — « Ὁ Καροὺν (Κορέ), ὅστις εἶχε τεσσαράκοντα οἰκίας πλήρεις θησαυρῶν, ἀπέθανεν. Ὁ Νουχιρεβάν ὅμως δὲν ἀπέθανε, καθότι ἀφῆκε καλὴν ἀνάμνησιν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΘ'.

Ἀναφέρουσιν ὅτι, ἐν κυνηγετικῷ τινι σπινεντευκτηρίῳ, ἐφῆνον μέρος τοῦ κυνηγίου διὰ τὸν Νουσουρεβάν τὸν Δί-

καιον, καὶ ὅτι ἐλείπεν ἄλας. Ἀπέστειλαν ὅθεν ἕνα δοῦλον εἰς τὸ χωρίον τὸ πλησίον κείμενον, ὅπως κομίσῃ ἐξ αὐτοῦ. Ὁ Νουσουρεβάν εἶπε. « Λάβε τὸ ἄλας ἐπὶ πληρωμῇ, ὅπως τοῦτο μὴ γείνη συνήθεια καὶ μὴ τὸ χωρίον καταβλαθῆ. » Τῷ εἶπον. « Καὶ ὅποια ζημία θέλει προξενηθῆ ἐκ τῆς μὴ ἀποτιομένης ταύτης μικρᾶς ποσότητος τοῦ ἄλατος; » Ἀπήνησε. « Τὰ θεμέλια τῆς τυραννίας καθ' ὅλον τὸ σῶμα κατ' ἀρχὰς ὑπῆρχον λίαν ἀσήμαντα. Ἄλλ' ὁ ἐπελθὼν, ὅστις δῆποτε, ἐπηύξησεν αὐτὰ, εἰς τρόπον ὥστε ἐφθασαν εἰς τὸ ἀναφερόμενον σημεῖον. »

Στίχος. — « Ἐὰν ὁ βασιλεὺς τρώγῃ μῆλόν τι ἐκ τοῦ κήπου τῶν ἑαυτοῦ ὑπηκόων, οἱ δοῦλοι αὐτοῦ θέλουσιν ἐκρίζωσαι τὸ δένδρον. Διὰ πέντε ὡὰ τὰ ὅποια ὁ σουλτάνος θέλει ἐπιτρέπει ὅπως ληφθῶσιν ἀδίκως, οἱ στρατιῶται αὐτοῦ θέλουσι διαπεράσει χιλίας ὄρνιθας εἰς τὸν ὄβελόν (σοῦγλαν). »

Στίχος. — « Ὁ ἀδίκος ἄνθρωπος, ὁ ἄθλιος, ἀποθνήσκει, ἀλλ' ἡ κατὰρα ἀπομένει αἰωνίως ἐπ' αὐτοῦ. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Κ'.

Ἦκουσα νὰ διηγῶνται ὅτι εἰσπράκτωρ τις κατεξολόθρευε τὴν κατοικίαν τῶν ὑπηκόων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ πληρῶσαι τὸ ταμεῖον τοῦ σουλτάνου, ἀγνοῶν τὰ λόγια τῶν σοφῶν τῶν λεγόντων. « Ἐάν τις ταρασσῇ τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὅπως συνδιαλλαχθῆ μετὰ πλάσματός τινος ἐλυκρινῶς, ὁ Θεὸς θέλει δώσει αὐτῷ πλήρη ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πλάσματός του, ὅπως ἡ περιουσία αὐτοῦ ἐξουθενωθῆ. »

Στίχος. — « Περυφλεγῆς πῦρ δὲν παράγει διὰ τοῦ τροχομόλου ὅ,τι παράγει ὁ ἀτμός (δηλ. οἱ στεναγμοὶ τεθλιμμένης καρδίας). »

Ἀστεισμός. — « Εἶπον ὅτι ὁ ἀρχηγός ὄλων τῶν ζῶων ὑπάρχει ὁ λέων, καὶ τὸ ἐλάχιστον τῶν ζῶων ὑπάρχει ὁ ὄνος. Καὶ ἐντοσοῦτω, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῶν σοφῶν, ὁ ὄνος φέρων βάρος ἀξίζει περισσότερο τῷ λέοντος τοῦ διασπαράττοντος τὰς σάρκας τῶν ἀνθρώπων. »

Δίστιχον. — « Καὶ τοι ὁ πτωχός ὄνος ὑπάρχει ἀνεπιτάγματος, ὅποταν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ φέρῃ φορτία, αὐτός ὑπάρχει πολύτιμος. Οἱ ὄνοι καὶ οἱ βόες, οἱ φέροντες ἐπ' αὐτῶν φορτία, ἀξίζουν περισσότερο παρά τοὺς θνητοὺς τοὺς διατράσσοντας τοὺς ὁμοίους αὐτοῖς. »

Μέρος τῶν ἐπεμέμπτων ἡθῶν τοῦ ἀνθρώπου τούτου ἐγνωρίσθη ἡμέραν τινα παρὰ τοῦ βασιλέως. Διέταξεν ὁθεν αὐτός ὅπως αὐτὸς τεθῆ εἰς τὰ βασανιστήρια καὶ ἐξαπώλεσεν αὐτὸν διὰ παντός τρόπου βασάνων.

Στίχος. — « Ἡ εὐαρέσκεια τοῦ σουλτάνου οὐδέποτε θέλει ἐπιτευχθῆ ἐκ μέρους σου, ἐφ' ὅσον δὲν θέλεις ἀναζητήσαι τὴν καλοκάγαθίαν τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ. Θέλεις ὅπως ὁ Θεὸς σοὶ συγχωρήσῃ, ἀγαθοεργήσῃ τὰ πλαστουργήματα τοῦ Θεοῦ. »

Εἷς ἐκ τῶν ὑποστάντων τὴν ἀδικοπραγίαν τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου διήλθε παρ' αὐτῷ καὶ εἶπε·

Στίχος. — « Ὁ ἔχων τὴν ἰσχύν τῶν βραχιόνων καὶ μέγαν βαθμὸν δὲν τρώγει ὑπὸ ματαίας προφάσεις τὰ πλοῦτη τῶν ἀνθρώπων, τῇ βοηθείᾳ τῆς κυριαρχίας. Δύναται τις ὅπως διαβιάσῃ τραχὺ τι ὄστουν διὰ τοῦ ἑαυτοῦ φάρυγγος· ἀλλὰ θέλεις διαβρῆξαι τὴν σεαυτοῦ κοιλίαν, ὅποταν τὸ ὄστουν καταφθάσῃ εἰς τὸν ὀμφαλόν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΑ'.

Διηγούνται ὅτι διώκτης τις τῶν ἀνθρώπων ἐρρίψε λίθον κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀγαθοῦ τινος ἀνθρώπου. Ὁ Δερβίσσης δὲν εἶχε τὴν ἰσχύν ὅπως ἐκδικηθῆ. Ἐλαβε λοιπὸν μεθ' ἑαυτοῦ τὸν λίθον καὶ ἐφύλαξε μέχρις ἐποχῆς τινος καθ' ἣν ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη κατὰ τοῦ ἀδίκου ἐκείνου ἀνθρώπου, καὶ ἐρρίψεν αὐτὸν ἐν τινι χάνδακι. Ἐπῆλθεν ὁ δερβίσσης καὶ ἐρρίψεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸν χάλικα ἐκεῖνον, Ὁ ἄλλος εἶπεν αὐτῷ· « τίς εἶ σύ; καὶ διατί ἐρρίψας τὸν λίθον τοῦτον κατὰ τῆς ἐμῆς κεφαλῆς; » Ἀπήντησεν· « Εἰμί ἐξ ἐκείνων ὡς ἐγώ, καὶ ὁ λίθος οὗτος ὑπάρχει αὐτός ἐκεῖνος ὃν ἐπερρίψας ἐπὶ τῆς ἐμῆς κεφαλῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. » Ὁ δεσμότης ἐπανελάβε· « Ποῦ λοιπὸν ὑπῆρχες ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον; » Ἐπανελάβεν· « Ἐφοβοῦμην τὴν ὑψηλῆν σου θέσιν, ἥδη ὁμως ὅποτε σ' εἶδον ἐν τῇ ὑπονόμῳ, ἐθεώρησα τὴν περίστασιν πρόσφορον ὅπως σ' ἀπογυμνώσω διότι λέγουσι·

Στίχος. — « Ὅταν βλέπῃς ἀνθρωπὸν τινα ἀνάξιον εὐνοοῦμενον ὑπὸ τῆς τύχης, ἀναμνήσθητι ὅτι οἱ ἀνθρωποὶ οἱ εὐαίσθητοι προὔτιμησαν τὴν ἐγκαρτέρησιν. Ἐπειδὴ δὲν εἶχες ὄνυχας αἰμοδόρους καὶ σπαρακτικούς, ἀξίζει καλλίτερον ὅπως σπανίως διαφιλονεικῆς μετὰ τῶν ἀγρίων ζῶων. Ὁ κατελθὼν εἰς πάλην μετ' ἀνθρώπου ἰσχυροῦ τοὺς βραχίονας, αὐτὸς κατέστησεν ἀσθενῆ τὸν ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἀργυροῦν βραχίονα. Ἐσο ἡσυχος μέχρις οὐ ἢ τὴν τύχην δῆσῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ τότε νὰ τῷ ἀφαιρέσῃς τὸν μυελόν, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν φίλων σου. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΒ'.

Βασιλεὺς τις ἐπάσχεν ὑπὸ ἐπικινδύνου τινὸς ἀσθενείας,

τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα δὲν ἀρμόζει ν' ἀναφέρωμεν. Ἀριθμὸς τῆς Ἀσκληπιαδῶν συνεφώνησαν ἀποφανθέντες « ὅτι διὰ τὴν ἀσθένειαν ταύτην οὐδόλως ὑπάρχει ἱατρικόν τι, ἐκτὸς τῆς φιάλης τοῦ ἀνθρώπου τοῦ προωρισμένου ἐπὶ τούτῳ διὰ συμβόλων. Ἀφοῦ ὁμῶς ὁ βασιλεὺς διέταξε τὴν ἀναζήτησιν τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ἀνεύρον παιδίον τι χωρικὸν πεπρωκισμένον μετὰ τῶν ἰδιοτήτων περὶ ὧν οἱ σοφοὶ εἶπον. Ὁ βασιλεὺς μετεπέμψατο τὴν ἑαυτοῦ μητέρα καὶ τὸν πατέρα, καὶ εὐχαρίστησεν αὐτοὺς δι' ἀπέιρων δωρεῶν. Ὁ δὲ καδδῆς ἐξέδοτο φετβᾶν (δικαστικὴν ἀπόφασιν), ἀναφέροντα ὅτι ἐπιτρέπεται τὸ φονεῦσαι ὑπήκοόν τινα ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς ζωῆς τοῦ βασιλέως. Ὁ δῆμιος λοιπὸν προπαρεσκευάσθη ὅπως φονεῦσῃ τὸ παιδίον, ἀλλ' αὐτὸ ἤγειρε τὴν ὄψιν πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἤρξατο νὰ γελά. Ὁ βασιλεὺς ἠρώτησε: « Διὰ τί ἐγέλασας κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην; » Ὁ νέος ἀπήντησε: « Τὸ θωπεῦν ἐν παιδίον ὑπάρχει υποχρέωσις, ὑπάρχει διὰ τε τὸν ἑαυτοῦ πατέρα καὶ τὴν μητέρα προσαγάγουσι τὰς ἀποφάνσεις ἐνώπιον τοῦ καδδῆ, καὶ ἐξαιτοῦνται δικαιοσύνην παρὰ τοῦ βασιλέως. Λοιπὸν, ἤδη, ὅτε ὁ πατὴρ μου καὶ ἡ μήτηρ μὲ παρέδωκαν εἰς τὰ βασανιστήρια διὰ μηδαμινὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου, ὁ δὲ καδδῆς ἐξέδοτο φετβᾶν ὅπως μὲ φονεύσωσιν, ὁ σουλτάνος καθορᾶ τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν ἐν τῇ ἐμῇ ἀπωλείᾳ. Οὐδὲν λοιπὸν κατὰ φύσιν ἀνευρίσκω, ἐκτὸς παρὰ τῷ ὑπερτάτῳ Θεῷ. »

Στῆχος. — « Ἐνώπιον τίνος θέλω ἀνακραυγᾶσαι ἐναντίον σου; Παρὰ σοῦ τοῦ ἰδίου ἐξαιτοῦμαι δικαιοσύνην, παρὰ σοῦ τοῦ ἰδίου. »

Ἡ καρδία τοῦ σουλτάνου συνετρίβη ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ· ἐδάκρυσε κρουνηδὸν καὶ εἶπε: « Καλλίτερον ἀξίζει δι' ἐμὲ τὸ ἀπολεσθῆναι παρὰ τὸ νὰ χύσω αἷμα ἀθώου. » Ἡσπᾶσθη αὐτὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, συνέσφιγγεν αὐτὸν ἐν ταῖς ἑαυτοῦ ἀγκάλας, ἐχορήγησεν αὐτῷ ἀπειρα πλοῦτη καὶ παρέπεμψεν αὐτὸν ἐλευθέρων. Ἐλέχθη ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔτυχε τῆς ἑαυτοῦ θεραπείας, κατ' αὐτὴν μάλιστα τὴν ἰδίαν ἐβδομάδα.

Δίστιχον. — « Διαλογίζομαι πάντοτε ἐπὶ τοῦ στίχου μου τούτου τὸν ὅποιον μοι εἶπεν εἰς τῶν ἐλεφαντοφυλάκων ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ Νεῖλου. Ἐὰν δὲν γνωρίζῃς τὴν κατάστασιν τοῦ ὑπὸ τοὺς πόδας σου μύρμηκος, μάθε ὅτι αὕτη ἔσεται ὡς ἡ σὴ ὑπὸ τοὺς πόδας ἐλέφαντος. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΓ'.

Εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ Ἄμρ, υἱοῦ τοῦ Λείς, εἶχεν ἀποδράσει· ἐξεκίνησαν πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ, καὶ ἐπανάγαγον αὐτόν· τότε δὲ ὁ βεζύρης διέτρεφε μέγα κατ' αὐτοῦ μίσος. Συνεβούλευσαν τὸν βασιλέα ὅπως φονεῦσῃ οὐτόν, ὅπως οἱ λοιποὶ δούλοι μὴ διαπράξωσι παρόμοιόν τι. Ὁ πτωχὸς δούλος ἔθηκε τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν ἐνώπιον τοῦ Ἄμρ, καὶ τῷ εἶπε:

Στῆχος. — « Πᾶν ὅτι ἐπέλθῃ ἐπὶ τῆς ἐμῆς κεφαλῆς ἔσεται νόμιμον, ὁπότεν σὺ ἐπιδοκιμάσῃς αὐτό. Ὅποιας ἀξιώσεις δύναται νὰ προβάλλῃ ὁ ὑπηρέτης; Ἡ διαταγὴ ἀνήκει τῷ κυρίῳ. »

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐγὼ ἐπράφη· ἐκ τῶν ἀγαθοεργῶν τῆς οἰκογενείας ταύτης, δὲν ἐπιθυμῶ ποσῶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξεγέρσεως νὰ τιμωρηθῆς διότι ἔχυσας τὸ αἷμα αὐτοῦ. Ἐὰν θέλῃς ἵνα φονεύσῃς τὸν δούλον τοῦτον (δηλ. ἐμὲ τὸν ἴδιον), τοῦλάχιστον φόνευσον αὐτὸν κατὰ τὴν ἐρμηνησίαν τοῦ Νόμου, ὅπως ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξεγέρσεως μὴ τιμωρηθῆς. Ὁ βασιλεὺς εἶπε: « Τίνι τρόπῳ θέλω διερμηνεύσει τὸν Νόμον; » Ἀπήντησεν: « Εὐδόκησον ὅπως φονεύσω τὸν βεζύρη, καὶ κατόπιν καταδικάσόν με εἰς ἀγχόνην, ὥστε νὰ ἀποθάνω δικαίως. » Ὁ βασιλεὺς ἐμεδίασε, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βεζύρη: « Τί λοιπὸν πρέπει νὰ πράξωμεν; » Ἀπήντησεν: « Ὁ Θεὸς μου,

διὰ τοὺς ἀποθαμμένους σου. διὰ τὸν πατέρα σου μὴ ἐπιβλέπῃς ἐπὶ τοῦ ἐφθίσκου τούτου, ὅπως μὴ με καταρρίψῃ μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν δυστυχίαν· τὸ λάθος ὑπάρχει εἰς ἐμὲ, διότι οὐδόλως ὑπ' ὅσιν ἔλαβον τὸ λόγιον τῶν σοφῶν τῶν εἰπόντων·

Δίστιχον. — « Ἐπειδὴ συνήψας φιλονεικίαν μετὰ φιλονεικίου τινός, κατ' ἄγνοιαν σὺ συνέτριψας τὴν ἰδίαν σου κεφαλὴν. Ὅταν ῥίψῃς βέλος τι κατὰ τοῦ σεαυτοῦ ἐχθροῦ, πρόσεξον, διότι ἐπεκάθησας ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ κέντρου. »

ΙΣΤΟΡΙΑΙΟΝ ΚΔ'.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Σουαζάνης (πόλεως τῆς Χορασάνης) εἶχε παρ' ἑαυτῶ ὑπουργόν τινα γενναιοφρόνα καὶ ἀγαθοῦ χαρακτήρος, καταδηλοῦντα εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὴν παρ' ἑκάστῳ, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, ὑπόληψιν καὶ ἀγαθότητα. Κατὰ τύχην, πρᾶξις τις διαπραγεῖσα παρ' αὐτοῦ παρὰ τῷ βασιλεὶ ἐφάνη ἀξία ἀποδοκιμασίας· ἐπέβαλεν αὐτῷ πρόστιμον καὶ ποινὴν συνάμα. Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ βασιλέως ὡμολόγουν τὰ ἑαυτοῦ προκεχωρηκῶτα ἀγαθοεργήματα καὶ ἀνελάμβανον ὁδῶς ἀναγνωρίσωσιν αὐτά. Κατὰ συνέπειαν διαρκούσης τῆς ἑαυτοῦ φυλακίσεως, ἐξεδήλουν πρὸς αὐτὸν συμπάθειαν καὶ γλυκύτητά τινα, καὶ δὲν προέβαινον ἀπέναντι αὐτοῦ οὔτε εἰς ἀδικοπραγίαν ἀπέναντι αὐτοῦ, οὔτε εἰς βιαιοπραγίας, οὔτε εἰς ποινάς.

Δίστιχον. — « Ἐὰν θέλῃς ὅπως εἰρηνοποιηθῇς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ σου, ὁσάκις σοὶ προσάψωσιν ἐξόπισθεν σφάλματά τινα, σὺ ἐπαίνεσον αὐτὸν ἐνώπιόν σου. Ἐν τέλει ὁ λόγος διέρχεται διὰ τοῦ στόματος τοῦ ὀχληροῦ ἀνθρώπου, μὴ θέ-

λης ὅπως ὁ λόγος αὐτοῦ καταστῇ πικρὸς ποσῶς. Γλύκανον τὸ στόμα αὐτοῦ. »

Ὁ Καδζιάχ ἀφῆκε μέρος τι ἐκ τοῦ ποσοῦ ὅπερ ὑπῆρχεν ἀντικείμενον τῶν ἐπιπλήξων τοῦ βασιλέως, καὶ διέμενον ἐν φυλακῇ ἕνεκα χρηματικῆς τινος καθυστερήματος. Εἰς δὲ ἐκ τῶν πλησιοχώρων γειτόνων ἀπέστειλε μυστικῶ τῷ τρόπῳ διάγγελμά τι περιέχον περίπου τάδε· « Οἱ βασιλεῖς τῆς χώρας ἐκείνης οὐδόλως κατενόησαν τὴν ἀξίαν οὕτως ἐνδόξου ἀνδρὸς ὅσοι ὑμεῖς, καὶ μετεχειρίσθησαν αὐτὸν ἀφιλοφρόνως. Ἐὰν τὸ περίβλεπτον πνεῦμα τοιοῦτου τινός ἐπικλίνη πρὸς τὸ μέρος ἡμῶν, αἱ μᾶλλον ὀλοσχερεῖς προσπάθειαι θέλουσι καταβληθῆ πρὸς εὐχαρίστησιν αὐτοῦ· διότι οἱ μεγιστᾶνες τοῦ βασιλείου τούτου ἔχουσιν ἀνάγκην ὅπως ἴδωσιν αὐτὸν, καὶ ἀναμένουσιν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην. » Ὁ Καδζιάχ ἔλαβε γινῶσιν τοῦ διαγγέλματος τούτου καὶ ἐφοβήθη τὸν κίνδυνον. Ἐγραψεν ὅθεν ὅπισθεν τοῦ ἐγγράφου σύντομόν τινα ἀπάντησιν, ὡς ἔκρινεν αὐτὴν ἀρμοδίαν, καὶ διεβίβασεν αὐτήν. Εἰς ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ βασιλέως ἔλαβε γινῶσιν περὶ τοῦ γεγονότος τούτου καὶ ἐδήλωσε τοῦτο πρὸς τὸν μονάρχην, λέγων· « Εἰς τις, τὸν ὁποῖον ἐφυλάκισας, διατελεῖ τῆρῶν ἀλληλογραφίαν μετὰ τῶν πλησιοχώρων βασιλέων. » Ὁ ἄρχων τοῦ Ζουζὲν παρωξύνθη καὶ διετάξεν ὅπως ἡ ἀγγελία αὕτη ἐξακριβωθῇ. Συνέλαβον τὸν ταχυδρόμον καὶ ἀνέγνωσαν τὴν ἐπιστολὴν, ἀναφέρουσαν· « Ἡ καλὴ γνώμη τῶν μεγάλων ὑπάρχει σημαντικώτερα τῆς ἀξίας τοῦ δούλου τούτου. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν προσφορὰν ταύτην τὴν τιμητικὴν ἣν ἤξιώσαν ὅπως παράσχωσιν αὐτῷ, ταύτην δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐτέραφῃ ἐκ τῶν εὐεργεσιῶν τῆς οἰκογενείας ταύτης, καὶ ὅτι οὐδεὶς δύναται ὅπως φανῇ ἄπιστος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ εὐεργέτην, ἕνεκα μικρᾶς τινος μεταβολῆς ἐπελθούσης ἐν τῷ πνεύματι τοῦ τελευταίου τούτου, διότι ἐλέχθη·

Στίχος. — « Τῷ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν πράττον τι γενναιοδωρίαν ἀφορῶσάν σε, συγχώρησον αὐτῷ ἐὰν πολὺν χρόνον διαπράττῃ σοὶ ἀδικίαν. »

Ἡ εὐγνωμοσύνη αὐτοῦ ἤρρεσε τῷ βασιλεῖ· τῷ ἐχορήγησε πλοῦτη καὶ ἐνδύμα τῆς τιμῆς καὶ ἀπηύθυνεν αὐτῷ φιλοφροσύνας ἐχούσας οὕτως ὡς ἐγγιστα· « Ἐπραξά τι σφάλμα, καὶ σὲ παρηνώχλησα, σὲ τὸν ἄθῳον. » Ἀπήνητησα· « Ἡγεμῶν μου! ὁ δούλος παρὰ σοὶ οὐδὲν καθορᾷ σφάλμα ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ. Πολὺ δὲ περισσότερο ἢ ἀπόφασις τοῦ Θεοῦ ἦν κἄπως δυσάρεστόν τι ὅπως ἐπέλθη τῷ δούλῳ τούτῳ. Κατὰ συνέπειαν, ἤθελεν εἶσθαι καλλίτερον ὅπως τοῦτο ἐπέλθη διὰ μέσου τῆς σῆς χειρὸς, διότι σὺ ἔχεις ἐπ' αὐτοῦ τὰ δικαιώματα τ' ἀπονέμοντα τὰς προηγουμένας ἀγαθοεργίας, καὶ τὰς χάριτας τῆς γενναιοδωρίας. »

Στίχος. — « Ἐάν ἡ ζῆμία σὲ προσβάλῃ ἐκ μέρους τῶν πλαστουργημάτων, μὴ λυπήσαι, διότι οὔτε ἡ ἀνάπαυσις, οὔτε ἡ θλίψις ἐκπηγάσουσιν ἀπὸ τῶν πλαστουργημάτων. Μάθε ὅτι ἡ ἀντίδρασις τοῦ τε ἐχθροῦ καὶ τοῦ φίλου προέρχεται ἐκ τοῦ Θεοῦ, διότι ἀμφοτέρων ἡ καρδία ἐγκείται εἰς τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας. Καὶ τοι τὸ βέλος ἐκβάλλεται ἀπὸ τοῦ τόξου, ὁ συνετός ἄνθρωπος κρίνει ὅτι τοῦτο ῥίπτεται παρὰ τοῦ τοξότου. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΕ'.

Ἄραψ τις βασιλεὺς εἶπε πρὸς τοὺς ἐν τῷ ταμείῳ ὑπηρετοῦντας· « Διπλασιάσατε τὴν μισθοδοσίαν τοῦ δεινός, πιστοῦ εἰς τὴν ἡμετέραν αὐλήν καὶ ὑπείκοντος εἰς τὴν ἡμετέραν διαταγὴν, ἐνῶ οἱ ἄλλοι δούλοι ἀσχολοῦνται εἰς τὸ παιγνίδιον καὶ μηδαμινὰς διασκεδάσεις, καὶ φαίνονται παραμελοῦντες τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἑαυτῶν ὑπηρεσίας. » Σοφὸς τις ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν· « Ἡ ἀνάβασις τῶν βαθμίδων τοῦ δούλου ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Θεοῦ παρομοιάζει πρὸς τοῦτο. »

Στίχος. — Ἐάν ἔρχηται δῶα πρῶτας κατὰ συνέχειαν ὅπως προσφέρῃ τὰ ἑαυτοῦ σεβάσματα τῷ βασιλεῖ, τὴν τρίτην βεβαίως θέλει παρατηρήσει αὐτὸν μετ' εὐμενείας. Οἱ εἰλικρινεῖς λάτραι τρέφουσι τὴν ἐλπίδα τοῦ μὴ ἐπανελθεῖν ἀπηλπισμένοι ἀπὸ τοῦ οὐδοῦ τῆς πύλης τοῦ Θεοῦ.

Στίχος. — « Τὸ μεγαλεῖον ὑπάρχει ἐν τῇ ὑποταγῇ εἰς τὴν τάξιν· ἢ παράλειψις τῆς τάξεως ὑπάρχει τεκμήριον τῆς κουφότητος. Ὁ ἔχων κατέναντι αὐτοῦ εἰλικρινεῖς ἀνθρώπους, ἔσται ὑποκλινὴς ἐν τῇ θύρᾳ πρὸς σημεῖον σεβασμοῦ. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΣΤ'.

Διηγοῦνται ὅτι φιλάδικός τις ἄνθρωπος ἠγόρασε διὰ τῆς βίας τὴν διὰ τοὺς πτωχοὺς χρήσιμον ξυλικὴν καὶ ἐδίδεν αὐτὴν εἰς πτωχοὺς ἀντὶ τιμῆματος ἀθαιρέτως παρ' αὐτοῦ ὀριζομένου. Σοφὸς τις διήλθε παρ' αὐτῷ καὶ τῷ εἶπε·

Στίχος. — « Μήπως εἶσαι ὄφρις, διότι δάκνεις ὄϊον δὴποτε καὶ ἂν ἀπαντήσης βύαν (μποῦφον), διότι σκάπτει πανταχόσε ὅπου καὶ ἂν καθήσῃ; »

Δίστιχον. — Ἐάν ἡ παραφορά σου ἐπιτύχῃ μεθ' ἡμῶν, μάθε ὅτι αὕτη δὲν θέλει ἐπιτύχει μετὰ τοῦ κυρίου τοῦ γνωρίζοντος τὸν ἐν κρυπτῷ ὄντα (τὸν Θεόν). Μὴ μεταχειρίσῃσαι βίαν κατὰ τῶν κατοίκων τῆς γῆς, ὅπως μὴ πρὸς οὐρανὸν ἀναπεμφθῇ δέησίς τις. »

Ὁ φιλάδικος ἄνθρωπος ὠργίσθη διὰ τὸν λόγον τοῦτον, συνωφρυνθὴς διὰ τὴν συμβουλὴν ταύτην καὶ οὐδεμίαν ἐδωκε προσοχὴν, μέχρις ὅτου νύκτα τινὰ τὸ πῦρ ἔπεσεν ἀπὸ

τοῦ μαγειρείου αὐτοῦ εἰς τὴν ἰδίαν ξυλαποθήκην, παρηνά-
λωσεν ὅλα τὰ πλούτη αὐτοῦ καὶ τῷ ἔδωκαν ὡς ἔδραν, ἀν-
τί προσκεφάλου καλῶς παραγεγεμισμένου τὴν θερμὴν στά-
κτην. Κατὰ τύχην ὁ ἴδιος σοφὸς διήλθε παρ' αὐτῷ, καὶ ἤ-
κουσεν αὐτοῦ λέγοντος· « Ἄγνων ὅθεν ἔπεσε τὸ πῦρ ἐκεῖνα
εἰς τὸ μέγαρόν μου. » Εἶπεν· « Ἀνήφθη ἐκ τοῦ καπνοῦ τῆς
καρδίας (δηλ. τῶν στεναγμῶν) τῶν πτωχῶν. »

Δίστιχον. — « Προφυλάττου ἀπὸ τοῦ καπνοῦ τῶν τε-
τρωμένων καρδιῶν, διότι τὸ τραῦμα τῆς καρδίας ἐπὶ τέ-
λους θέλει ἀναφανῆ. Ὅσον δύνασαι, μὴ ταρασσης καρδίαν
τινᾶ, διότι εἰς στεναγμὸς θέλει ἀνατρέψει ὅλον ἓνα κόσμον. »

Ἄποφασις — « Ἐγγράφη ἐπὶ τοῦ στέμματος τοῦ βα-
σιλέως Κεῖ-Χουορέφ. »

Δίστιχον. — « Ἐπὶ πόσα πολυάρθμα ἔτη καὶ μακροῦς
αἰῶνας θέλουσι βαδίζει οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς ὑπεράνω
τῆς κεφαλῆς ἡμῶν! Ὡς ἡ βασιλεία ἐφθασεν εἰς ἡμᾶς ἀπὸ
χειρὸς εἰς χεῖρα, οὕτω θέλει μεταβιασθῆ εἰς τὰς χεῖρας
τῶν ἄλλων. »

ΙΣΤΟΡΙΟΝ ΚΖ΄.

Ἄνθρωπός τις εἶχε καταφθάσει τὸ ἀνυπέρβλητον ὄριον
ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τῆς πάλης. Ἐν τῇ γνῶσει ταύτῃ ἐγνώριζε
τριακοσίους ἐξήκοντα περιελίγμους, καὶ καθ' ἑκάστην ἐπά-
λαιε διαφοροτρόπως. Κατὰ τύχην συνέπεσεν ὅπως λάβη
κλίσειν διὰ τὴν ὠραιότητα πρὸς ἓνα ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
Ἐδίδαξεν αὐτὸν τριακοσίας πενήκοντα ἐννέα περιστροφὰς
καὶ δὲν ἐτήρησεν εἰμὴ μίαν μόνον, τὴν ὁποίαν ἀπεποιεῖτο ὁ-

πως μεταδώσῃ τοῖς ἄλλοις. Ὁ νέος κατήνησεν ὅπως ἐπὶ
τέλους καταστῆ ἐπιτηδεῖος καὶ δυνατὸς ἐν τῷ ἐπαγγέλματι
τούτῳ· οὐδεὶς ἠδύνατο ὅπως ἀντιστῆ κατέναντι αὐτοῦ, εἰς
τρόπον ὥστε εἶπον πρὸς τὸν σουλτάνον· « Ἡ ὑπεροχὴ αὐτῆ
ἦν ὁ διδάσκαλός μου ἔχει ἐπ' ἐμοῦ ὑπάρχει συντεπεία τῆς ἡ-
λικίας αὐτοῦ καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας ἔχω πρὸς
αὐτὸν δι' ὅτι μ' ἔμαθεν· ἀλλ' οὐδόλως εἰμι κατὰ τὴν δύνα-
μιν ὑποδεέστερος αὐτοῦ, καὶ ἰσως ὑπάρχω ἀνώτερος αὐτοῦ
κατὰ τὴν ἐπιτηδειότητα. »

Αἱ τροπολογήσεις ὁμως αὐταὶ οὐδόλως ἐπεδοκιμάσθη-
σαν παρὰ τοῦ βασιλέως· διέταξεν ὅθεν ὅπως ἀμφοτέροι πα-
λαίωσιν ὁμοῦ, καὶ διέθηκαν ἐπὶ τούτῳ εὐρὺ πεδῖον. Οἱ με-
γιστάνες τοῦ Κράτους καὶ οἱ πρῶτιστοι τῶν αὐλικῶν ὑπῆρ-
χον παρόντες. Ὁ νέος ἀπεξεδύθη ἐν τῷ σταδίῳ ὡς ὀρμη-
τικὸς ἐλέφας, μεθ' ὀρμῆς τοιαύτης ὥσε διὰ τοῦ τρόπου αὐ-
τοῦ ἠδύνατο ν' ἀνατρέψῃ σιδηροῦν ὄρος. Ὁ διδάσκαλος κα-
τενόησε τότε ὅτι ὁ νέος ὑπερτέρει αὐτοῦ κατὰ τὴν ἰσχύν.
Προσέβαλε λοιπὸν αὐτὸν διὰ μυστικοῦ τινος περιελίγμου
ὃν εἶχεν ἀποκρύψει αὐτῷ, καὶ οὐδόλως ὁ νέος ἠδυνήθη ὅπως
ἀπωθήσῃ αὐτόν.

Ὁ διδάσκαλος ἀνήγειρεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς διὰ τῶν δύο
ἑαυτοῦ χειρῶν, ἐζυγοστάθμισεν αὐτόν, καὶ κατέρριψεν αὐ-
τὸν χαμαί. Ὁ δὲ βασιλεὺς διέταξεν ὅπως δοθῶσι τιμητικόν
τι περίβλημα καὶ δῶρα πρὸς τὸν διδάσκαλον, ἐπέπληξε δὲ
δεόντως τὸν νέον μαθητὴν· « Σὺ, τῷ εἶπεν, ἐξήγειρας τὴν
ἀξίωσιν τοῦ ἀντιστῆναι ἐναντίον τοῦ διδασκάλου σου καὶ
τὴν ἀξίωσιν ταύτην οὐδόλως ἐπραγματοποίησας. » Ἀπήν-
τησε· « Βασιλεῦ! ὁ διδάσκαλός μου ἐστερεῖτο τοῦ προτε-
ρήματος τοῦ νὰ μὲ ὑπερβῆ· εἶχε μείνει, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ
τοῦ παλαίειν, ὅρος τις τὸν ὅποιον ἀπεποιεῖτο ὅπως μοι με-
ταδώσῃ· σήμερον δι' αὐτοῦ μὲ κατέβαλε, διὰ τοῦ κρυπτοῦ
ἐκεῖνου μαθήματος. » Ὁ διδάσκαλος εἶπεν· « Ἐγὼ ἐφύλατ-
τον τοῦτο δι' ἡμέραν ὡς αὐτὴ αὐτῆ· διότι οἱ σοφοὶ εἶπον·
« Μὴ διδῆς εἰς τὸν φίλον σου ἀρκετὴν δύναμιν ὅπως δυνηθῇ

νά σέ βλάβη, ἐάν πραγματικῶς δὲν ὑπάρχη φίλος. Δὲν ἤκουσάς ποτε ὅ,τι εἶπεν ἐκεῖνος ὁ ὑποστάς ἀδικίαν τινὰ παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ προαχθέντος·

Δίστιχον.— « Ἡ δὲν ὑπάρχει ἀπολύτως ἐμπιστοσύνη τις ἐν τῷ κόσμῳ, ἢ ἄλλως οὐδεὶς ἐπραγματοποίησεν αὐτὴν αὐτόχρημα κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον. Οὐδεὶς παρ' ἐμοῦ ἔμαθε τὸ βάλλειν τὸ τόξον, χωρὶς νὰ προσβάλῃ ἐμέ τὸν ἴδιον.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΗ'.

Δερβίσσης ἐπικλινῆς πρὸς τὸν ἄγαμον βίον, ἐκάθητο ἐν ἐρήμῳ τινί. Παρ' αὐτῷ διήλθε μονάρχης τις· ὁ δερβίσσης διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀδιακρισία ὑπάρχει προνόμιον τῆς τῶν ἐπιθυμιῶν μετριότητος οὐδόλως ἤγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ οὐδόλως προσέσχευεν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἕνεκα τῆς ἀφιλόφρονος προπετείας ἐναντίον τῆς κυριαρχίας, παρωργίσθη καὶ εἶπεν: « Ἡ ὁμάς αὐτῆ τῶν ἀνθρώπων τῶν φερόντων ἐπιχιτῶνια φαίνονται τρόπον τινὰ ὡς χωρικοὶ καὶ ἀγροῦκοι.» Ὁ Βεζύρης εἶπε: « Δερβίσσα μου· ὁ μονάρχης τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς διήλθε παρὰ σοί· διατί δὲν προσήνεγκας αὐτῷ τοὺς σεβασμοὺς καὶ δὲν ἐξεπλήρωσας τὸ τῆς ἀβροφροσύνης καθήκον; » Ὁ δερβίσσης ἐπανελάβε: « Εἶπέ πρὸς τὸν βασιλέα:· Ἐλπίζε τὸν σεβασμὸν παρ' ἀνθρώπου προσδοκῶντος εὐεργεσίαν ἐκ μέρους σου. Καὶ τοῦ λοιποῦ μάθε ὅτι οἱ βασιλεῖς ἐγένοντο τοιοῦτοι διὰ τὴν φρούρησιν τῶν ἑαυτῶν ὑπηκόων, καὶ οὐχί οἱ ὑπήκοοι ὅπως ὑποτάσσονται τοῖς βασιλεῦσιν αὐτῶν.»

Δίστιχον.— « Ὁ μονάρχης ὑπάρχει ὁ φρουρὸς τῶν πτωχῶν, καὶ τοὶ τὰ πλοῦτη ἀποκτῶνται διὰ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ τῆς ἑαυτοῦ δαπανηρότητος. Ὁ ἄμνός δὲν ἐγεννήθη διὰ τὸν ποιμένα, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα, ὁ ποιμὴν ἐγένετο ὅπως ὑπηρετήσῃ αὐτῷ.»

Ἐτερον.— « Σήμερον βλέπεις ἀνθρωπὸν τινὰ εὐκατάστατον, καὶ ἄλλον πάσχοντα τὴν καρδίαν ἕνεκα τῶν ἀνωφελῶν προσπαθειῶν αὐτοῦ· ἀνάμενον μετ' ὀλίγας ἡμέρας μέχρις ὅτου ἡ γῆ καταβρώσῃ τὸν ἐγκέφαλον μιᾶς κεφαλῆς ἐκμελετώσης σχέδια ἀνόσια.»

Ἐτερον.— « Ἡ διαφορὰ μεταξύ τῆς βασιλείας καὶ τῆς δουλείας ἐξηφανίσθη ὁπόταν ἡ τύχη, ἢ ἀνωθεν γεγραμμένη, ἐπέλθῃ. Ἐάν τις ἀνοίξῃ τοὺς τάφους τῶν νεκρῶν, δὲν θὰ κάμῃ διάγνωσιν τοῦ πλουσίου ἀπὸ τοῦ πτωχοῦ.»

Ὁ λόγος τοῦ δερβίσσου ἐφάνη εἰς τὸν βασιλέα ἔχων ὑπόστασιν, καὶ εἶπεν αὐτῷ: « Ἀπαιτῶ ὅπως τοῦ λοιποῦ μὴ με δυσαρεστήσῃς.» Ὁ βασιλεὺς ἐπανελάβε: « Δός μοι μιᾶν συμβουλήν.» Ἐπανελάβε·

Στίχος.— « Ἦδη ὁπότε τὰ πλοῦτη ὑπάρχουσιν εἰς τὰς χεῖράς σου, κατανόησον ὅτι ἡ ἰσχύς αὐτῆ καὶ τὰ πλοῦτη μεταβαίνουσιν ἀπὸ χειρῶν εἰς χεῖρας.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΘ'.

Βεζύρης τις μετέβη παρὰ τῷ Δουνοῦν, τῷ Αἰγυπτίῳ, καὶ ἐπεκαλέσθη τὴν καλοκάγαθίαν αὐτοῦ λέγων· « Νύκτωρ

τε καὶ μεθ' ἡμέραν ἀσχολοῦμαι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ σουλτάνου, ἔχων ἀπάσας τὰς ἐμὰς ἐλπίδας εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλοκάγαθιαν καὶ φοβούμενος μὴ τιμωρηθῶ ὑπ' αὐτοῦ.» Ὁ Δουνοὺν ἐκλαυσε καὶ εἶπεν· «Ἐὰν ἐφοβούμην τὸν Θεόν, ὅσον σὺ φοβῆσαι τὸν σουλτάνον, ἤθελον συγκαταλεχθῆ μετὰ τῶν εἰλικρινῶν ἀνθρώπων.»

Δίστιχον.— «Χωρὶς ὁ δερβίσης ν' ἀναμένη τὴν ἀνάπαυλαν, συνάμα δὲ καὶ τὸν μόχθον, αὐτὸς ἤθελεν ἀναβῆ τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος τῆς πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀναγωγῆς. Ἐὰν ὁ βεζύρης ἐφοβεῖτο τὸν Θεόν, ὡς ὁ βασιλεὺς, ἤθελεν εἶσθαι ἄγγελος.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Α'.

Βασιλεὺς τις ἔδωκε τὴν διαταγὴν διὰ τὸν φόνον ἀθώων τινός. Οὗτος ὁμως εἶπε· «Βασιλεῦ μου! μηδὲν ἀναζητήσης τὴν ἐμὴ προσήκουσον τιμωρίαν, ἕνεκα τῆς ὀργῆς ἣν διατρέφεις πρὸς ἐμέ.» Ὁ βασιλεὺς ἠρώτησεν· «Καὶ πῶς;» Ἀπήντησεν· «Ἡ τιμωρία αὕτη θέλει ἐκτελεσθῆ ἐπ' ἐμοῦ ἐν μιᾷ στιγμῇ, ἀλλὰ τὸ σφάλμα τοῦ ἐγκλήματος αἰώνως θέλει ἀποβλέπει σὲ μόνον τὸν ἴδιον.»

Τετράστιχον.— «Ὁ καιρὸς τῆς μονιμότητος (δηλ. τῆς ζωῆς) οἴχεται ὡς ὁ ἀνεμὸς τῆς ἐρήμου. Ἡ πικρία καὶ ἡ γλυκύτης, τὸ κεκλιδωμένον καὶ τὸ ὠραῖον παρῆλθον. Ὁ φιλάδικος ἀνθρώπος διελογίσθη ὅτι ἐπραξεν ἀδικίαν ἐναντίον ἡμῶν. Αὕτη προσεκολλήθη ἐπὶ τῶν ὤμων ἡμῶν ὡς ἄχθος καὶ διῆλθεν ὑπεράνω ἡμῶν.»

Ἡ συμβουλὴ αὕτη ἐφάνη χρήσιμος εἰς τὸν βασιλέα· ἀ-

πέφυγεν ὅπως χυθῆ τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου καὶ ἐζητήσατο συγγνώμην παρ' αὐτοῦ.

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΛΑ'.

Ὅποτε τὸ βασίλειον τῆς Αἰγύπτου ὑπετάγη εἰς τὸν Χαροῦν Ἀρασσίτ, ὁ ἡγεμὼν ἐκείνος εἶπεν· «Ἀπεναντίας τοῦ παραχοποιοῦ ἐκείνου ὅστις, ἕνεκα τῆς φιλοδοξίας ἦν ἐνέπνεεν αὐτῷ ἢ τῆς Αἰγύπτου βασιλεία, ἐξήγειρεν ἀξιώσεις θεοποιήσεως, ἀποφανθεὶς ὅτι δὲν θέλω ἀποδώσει τὴν χώραν ταύτην ἐμῇ τῷ ἐλαχίστῳ ἐκ τῶν ἐμῶν θεραπόντων». Λοιπὸν, παρ' αὐτῷ ὑπῆρχεν ἠλίθιός τις μαῦρος, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἦν Χασιβ. Ἀπένειμεν αὐτῷ τὴν διοίκησιν τῆς Αἰγύπτου. Λέγεται δ' ὅτι ἡ πολυνοία τοῦ μαύρου ἐκείνου καὶ ἡ ἱκανότης ὑπῆρχον τοιαῦται, ὥστε ὁμὰς καλλιεργητῶν τῆς Αἰγύπτου ἦλθεν ὅπως παραπονηθῆ αὐτῷ διὰ τῶν ἀκολούθων ἐκφράσεων· «Ἐσπείραμεν βάμβακα ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ Νεῖλου· ραγδαία ὁμως ἐπῆλθε βροχὴ, καὶ ὁ βάμβαξ ἀπαλέσθη.» Ἦρξατο ἵνα γελᾷ, καὶ εἶπεν· «Ἐδεῖ ὅπως σπείρητε μαλλίον, καὶ ἴσως τοῦτο δὲν ἤθελεν ἀπολεσθῆ, ἀλλὰ σοφός τις ἀκούσας τοῦτο εἶπε·

Στίχος.— «Ἐὰν τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεως ὑπῆρχον ἀνάλογα τῶν γνώσεων αὐτοῦ, δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἀνθρώπος μάλλον ἐστερημένος τῶν μέσων ὑπάρξεως παρὰ τὸν ἀγνοοῦντα ταῦτα. Ὁ Θεὸς ἀποστέλλει τὸν ἐπιούσιον ἄρτον πρὸς τοὺς ἀμαθεῖς, εἰς τρόπον ὥστε ὁ πεπαιδευμένος ἀνὴρ μένει ἐκπληκτος διὰ τοῦτο.»

Ἄλλοι στίχοι.— «Ἡ εὐτυχία καὶ ἡ ἰσχὺς δὲν ἀπο-

κτώνται διὰ τῆς πείρας· αὐταὶ ἀποκτώνται διὰ τῆς οὐρα-
νίας ἀντιλήψεως. Συχνάκις ὁ ἄνθρωπος ὁ ἄνους καθίσταται
ἐνδοξος ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, καὶ ὁ ἐμπλεὺς νοός ποταποῦ-
ται· ὁ ἀλχημιστὴς ἀποθνήσκει ἐν τῇ λύπῃ καὶ τῇ θλίψει, ὁ
δ' ἀνόητος εὐρῆκε θησαυρὸν ἐν τοῖς ἐρειπίοις.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΛΒ΄.

Ἐνώπιον βασιλέως τινός προσήγαγον νεάνιδα τινὰ Κι-
νέξαν, οὗτος δὲ ἐν ταῖς ἑαυτοῦ παραφοραῖς τῆς μέθης ἐπέ-
θύμει ὅπως συνδιατρίψῃ μετ' αὐτῆς· ἡ νεάνις ὁμῶς ἀντέστη.
Ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη καὶ παρέδωκεν αὐτὴν εἰς μαυρὸν τινὰ
μεταξὺ τῶν ἑαυτοῦ δούλων, τοῦ ὁποῖου τὸ ἀνώτερον χεῖ-
λος ὑπερέβαινε τοὺς ἑαυτοῦ ῥώθωνας, καὶ τοῦ ὁποῖου τὸ
κάτω χεῖλος ἐπεκρέματο μέχρι τῆς κάτω σιαγῶνος. Τὸ ἀ-
ποθέμα αὐτῆς ὑπῆρχε τοιοῦτον, ὥστε ὁ δαίμων Σαχρᾶ
Δζιννύ κατετρόμαξεν ἐκ τῆς ὄψεως αὐτῆς. Ἐπὶ τέλους σι-
δηροκαρφωτὴ τις πηγὴ κατέσταζεν ὑποκάτωθι τὰ κατασα-
λάγματα.

Στίχος.— «Δύνασαι νὰ εἶπῃς ὅτι μέχρι τῆς ἐξεγέρσεως
ἡ κηλὶς ἔφασε παρ' αὐτῷ τὰ τελευταῖα ὄρια αὐτῆς, ὡς ἡ
ὠραιότης κατέφθασε μέχρι τοῦ Ἰωσήφ.»

Δίστιχον.— «Αὐτὸς ὑπῆρχέ τις, ὅστις τοιοῦτοτρόπως
δὲν ὑπῆρχε δυσάρεστος ἐν τῷ ἐμβλέψαι, διὰ τὸν ὅποιον δὲν
ἠδύνατο ὅπως ἔχῃσι γινῶσιν τῆς μυσαρότητος αὐτοῦ. Ὁ,
τι ἀπὸ τοῦ ὄρνιθῶνος αὐτοῦ ἐξήρχετο (Κύριος φυλάξαι ἡ-
μᾶς!) ἐφαίνετο πρὸς πηγὸν συνειθισμένον ὅπως ἐκτίθηται
ἀπέναντι τοῦ Ἰουλίου μηνός.»

Κατ' αὐτὴν τὴν ἰδίαν στιγμήν ἡ νέα ἐπιζητεῖ τὸν μαυ-
ρον, καὶ ἡ ἑταῖρα κατεκράτησεν αὐτοῦ. Ὁ ἔρωσ αὐτοῦ ἀνε-
κινήθη. Τῇ ἐπαύριον, πρῶτα, ἀνεζήτησε τὴν νεάν, ἀλλ' αὖ-
τι εἶχε γείνει ἄφαντος. Ἐξέφρασαν πρὸς αὐτὸν τὰ γενό-
μενα. Συνωφρῦώθη καὶ διέταξεν ὅπως δῆσῃσι στενωῶς χερ-
σί τε ποσί τε τὸν μαυρὸν μετὰ τῆς νεάνιδος, καὶ ἀπὸ τοῦ
δώματος τοῦ μεγάρου ὅπως καταρρίψωσιν αὐτὸν εἰς τὸν χάν-
δακα. Εἰς ὅμως ἐκ τῶν βεζυρῶν, πεπραιοισμένοι δι' ἀγαθοῦ
χαρακτῆρος, ἐγονυκλίτησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς σημεῖον
μεσολαμβάνεως, καὶ εἶπε· «Κατὰ τοῦτο οὐδόλως ὑπάρχει
σφάλμα παρὰ τῷ μαύρῳ, καθ' ὅσον ὅλοι οἱ δούλοι, καὶ ἀπαν-
τες οἱ θεράποντες τοῦ βασιλέως, συνείθισαν εἰς τὴν ἑαυτοῦ
ἐπιδαψίλειαν καὶ τὰς εὐεργεσίας αὐτοῦ.» Ὁ βασιλεὺς ἐπα-
νέλαθεν· «Ἐὰν περιέμενε νύκτα τινὰ ὅπως συνδιαλεχθῇ
μετ' αὐτῆς, τί ἤθελε συμβῆ;» Ὁ Βεζύρης ἀπεκρίθη· «Βα-
σιλεῦ μου, οὐδόλως ἔμαθες τί εἶπον.»

Δίστιχον.— «Ὅποταν τις δεδιψασμένος καὶ καταβε-
βλημένος ὑπὸ τῆς δίψης ἔλθῃ εἰς διαυγῆ τινα πηγὴν, δὲν
διαλογίζεται ὅτι ἀνησυχεῖ ἐκ τοῦ τρομακτικοῦ ἐλέφαντος.
Λογικῶς, διὰ πεπεινασμένον ἄνθρωπον, ἐν ἐγκαταλειμ-
μένῃ τινὶ οἰκίᾳ καὶ πλήρει ἐδωδῶμων, ὅτι τηρεῖ τὸ Ταμαζᾶν
οὐδεὶς πιστεύει.

Ὁ χαριεντισμὸς οὗτος εὐηρέστησε τὸν βασιλέα, καὶ εἶπε
πρὸς τὸν βεζύρη· «Σοὶ παραδίδω τὸν μαυρὸν, ἀλλὰ τί νὰ
κάμω τὴν νεάνιδα;» Ὁ βεζύρης ἀπήντησε· «Δὸς τὴν νεά-
νιδα εἰς τὸν μαυρὸν, διότι ὅ,τι ἔφαγε, κατὰ τὸ ἥμισυ ἀνή-
κει αὐτῷ.»

Δίστιχον.— «Μηδέποτε παραδέχθητι ὡς φίλον τὸν με-
ταβάνοντα εἰς ἀτιμον μέρος. Ἡ καρδία τοῦ δεδιψασμένου
ἀνθρώπου δὲν θὰ ἐπιθυμήσῃ διαυγῆς ὕδωρ, ὅπερ ἐπόθη κα-
τὰ τὸ ἥμισυ διὰ μεμολυσμένου στόματος.»

Ἐτερον.— «Ὅποταν πορτογάλλιον καταπέσῃ ὑπὸ τῆν

αὐλήν, πῶς αὐτὸ θέλει δυνηθῆ ἵνα ἐγγίση ἔτι ἡ χεὶρ τοῦ σουλτάνου; Τίνι τρόπῳ ἡ καρδιά τοῦ δεδιψασμένου ἀνθρώπου θέλει ἐπιθυμήσει ὕδωρ περιεχόμενον ἐντὸς στάμνης τινὸς ἀφ' ἧς ἐπιε μεμολυσμένον στόμα;

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΔΓ'.

Ἐρώτησαν Ἀλέξανδρον τὸν Ἕλληνα (τὸν Μέγαν)· «Διὰ τίνος μέσου κατέκτησας τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως;» «Διότι οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς εἶχον θησαυροὺς, βασιλείαν, ὕπαρξιν καὶ στρατὸν, σημαντικώτερα τῶν σῶν, καὶ ἐντοσοῦτω δὲν ἠδυνήθησαν ὅπως πραγματοποιήσωσι τοιαύτην τινὰ κατάκτησιν.» Ἀπήντησε· «Τῇ θεῷ συναρωγῇ, οὐδὲν κατεσίγησα τοὺς κατοίκους ἐκάστου βασιλείου, ὅπερ αὐτὸς κατέκτησα ἐγὼ, καὶ οὐδέποτε προέφερα τὸ ὄνομα τῶν βασιλέων ἐκείνων, ἐκτὸς ἐὰν αὐτοὶ οὐ χρήζουσιν ἐξυμνήσεω.

Στίχος.—«Ταῦτα πάντα οὐδὲν εἰσὶ, καθότι παρέρχονται· ἡ εὐτυχία, ὁ θρόνος, τὸ δικαίωμα τοῦ διατάσσειν καὶ ἀμύνεσθαι, ἡ κατάκτησις καὶ ἡ κυριαρχία. Μηδέποτε ἐξάλειψες τὸ ὄνομα τῶν ἀγαθοεργῶν τεθνεώτων, ὅπως ἡ φήμη σου ἡ αἰώνιος.»

Δίστιχον.—«Πάντα τὰ ἐνταῦθα πράγματα οὐδὲν εἰσὶ, διότι ταῦτα παρέρχονται, ὁ θρόνος, ὁ ἐπὶ τὸ διατάσσειν τρόπος καὶ ἀμύνεσθαι, περὶ τῆς κατακτήσεως καὶ τῆς κυριαρχίας. Μηδέποτε ἐξάλειψον τὸ ὄνομα τῶν ἀποβιωσάντων θνητῶν, ὅπως ἡ σὴ φήμη ἐνυπάρχῃ αἰωνίως.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν ἡθῶν τῶν Δερβισσῶν.

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Α'.

Μεγιστάν τις εἶπε πρὸς τὸν ἰδιαιτέρον ἱερέα αὐτοῦ· «Τί λέγεις σὺ περὶ τοῦ φιλαθρήσκου ἐκείνου, περὶ τοῦ ὁποίου οἱ λοιποὶ ἐξέφεραν τσσαύτας κατηγορίας;»

«Εἰς αὐτὸν δὲν βλέπω φανεράν τινα παράλειψιν, καὶ ἀγνοῶ ὅ,τι ἐγκρύπτεται ἐν τῇ ἑαυτοῦ καρδίᾳ.»

Δίστιχον.—«Ἀναγνώρισον ὡς φιλόθρησκον καὶ ὑπόθεσ ἐντιμον πάντα ἄνθρωπον ἐπὶ τοῦ ὁποίου βλέπεις θρησκευτικόν τι ἔνδυμα. Ἐὰν δὲν γνωρίζῃς ὅ,τι ἐγκυμονεῖται ἐν τῇ ἑαυτοῦ καρδίᾳ, τί σοι τὸ ἐνδιαφέρον; Τί ἔχει ὅπως ἐνδιαφέρηται ὁ ὑπάλληλος τῆς ἀστυνομίας ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς οἰκίας;»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Β'.

Εἶδον δερβίσσην τινὰ ὅστις εἶχε θέσει τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Καθᾶ, ἔτριβε τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐστέναζε λέγων· «Ὀν ἐπεικέξ καὶ πρῶτεύ-

σπλαγγνον! σὺ γνωρίζεις τί θέλει πηγάσει παρὰ τοῦ ἀδίκου ἀνθρώπου καὶ ἀμαθοῦς, ὅστις δύναται ὅπως σοὶ ἦ ἀρμόδιος.»

Δίστιχον.—«Ἐξαιτοῦμαι συγγνώμην διὰ τὸ ἀτελὲς τῶν ἐμῶν σεβασμῶν· καθότι οὐδὲν ἐλπίζω ἐκ τῆς λατρευτικῆς ἀφοσιώσεως. Οἱ παρήκοι προσφέρουσι μετάνοιαν διὰ τὰ ἑαυτῶν σφάλματα, οἱ δὲ θεωρητικοὶ ἐξαιτοῦνται συγγνώμην διὰ τὴν ἑαυτῶν λατρείαν.»

Οἱ λάτραι καὶ ἀφοσιωμένοι ἀπαιτοῦσι τὴν ἀνταμοιβὴν διὰ τὴν ἑαυτῶν λατρείαν, οἱ ἔμποροι τὸ ἀντίτιμον τῶν παρεχομένων ἐδωδίων. Καθ' ὅσον ὅμως ἀποβλέπει ἐμὲ, τὸν ταπεινὸν δούλον, ἐγὼ προσήνεγκα ἐλπίδας, οὐχὶ λατρείας· ἐγὼ προσήλθον ὅπως ἐξαιτήσωμαι ἐλεημοσύνην, οὐχὶ ὅμως ὅπως μεταλλαθῶ αὐτήν. Ἀπέναντί μου πράξον ὅ,τι σὺ ὑπάρχεις ἄξιος ἵνα πράξης, καὶ οὐχὶ ὅ,τι ἐγὼ εἰμι ἄξιος ἵνα πράξω. Δηλ. Μεταχειρίσθητι ἐμὲ συνωδᾶ πρὸς τὴν σὴν ἐπιδαψίλειαν, καὶ οὐχὶ πρὸς τὴν ἐμὴν ἀξίαν.»

Στίχος.—«Εἶτε μὲ φονεύσης, εἶτε συγχωρήσης μοι διὰ τὸ ἐμὸν σφάλμα, τίθημι τὴν τε ἐμὴν κεφαλὴν καὶ τὴν ὄψιν ἐπὶ τοῦ σοῦ οὐδοῦ. Οὐδόλως ἢ τάξις ἀνήκει εἰς τὸν δούλον. Εἰς ὅ,τι σὺ διατάξης, θέλω ὑποταγῆ.»

Δίστιχον.—«Ἐπὶ τῆς πύλης τοῦ Καθᾶ εἶδον ἐπαίτην τινα λέγοντα, κλαίοντα μεγάλως· «Οὐδὲν σοὶ λέγω παραδέχθητι τὴν ἐμὴν λατρείαν.» Ἄλλ' ὅμως· «Ἀπόστρεψον τὸν σεαυτοῦ κάλαμον ἐπὶ τῇ συγγνώμῃ τοῦ ἐμοῦ σφάλματος.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Γ'.

Ὁ Ἀβδοῦλ-Καθῆρ Γηηλανὺ ἀφοῦ κατέθηκε τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον ἐπὶ τοῦ ἀχυρῶνος, ἐν τῷ βωμῷ τοῦ Καθᾶ, προέφερε τὰς λέξεις ταύτας· «Κυρίε μου, συγχώρησόν μοι, καὶ ἐὰν ὑπάρχω ἄξιος τιμωρίας, τοῦλάχιστον ἀπόδος μοι τὸν τίτλον τοῦ τυφλοῦ, ἐμοὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξεγέρσεως, ὅπως μὴ ἀισχυθῶ ἐνώπιον τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων.»

Δίστιχον.—«Τὸ πρόσωπον ἐνώπιον τῆς κόνεως τῆς ἀνισχυρότητος, λέγω καθ' ἐκάστην πρωΐαν, ὁπότε πνέει ὁ ἀνεμος· «ὦ σὺ, ὃν οὐδέποτε θέλω λησμονήσει! Οὐδόλως ἐνθυμείσαι τὸν δούλόν σου;»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Δ'.

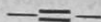
Κλέπτης τις εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν λειτουργοῦ τινος τῆς θρησκείας. Καίτοι δ' ἀνεζήτησεν ἐν αὐτῇ, οὐδὲν ὅμως εὔρε καὶ διὰ τοῦτο ἐγένετο περίλυπος. Ὁ λειτουργὸς τῆς θρησκείας ἔλαβε γινῶσιν τῆς ἀθημοσίας αὐτοῦ. Ἐξήπλωσεν ὅθεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ δι' ἧς ἐμελλε νὰ διέλθῃ ὁ κλέπτης πολυκέντητόν τινα τάπητα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκοιμήθη, ὅπως ὁ ἕτερος μὴ ἐπαναστραφῆ πειράζων αὐτόν.

Δίστιχον.—«Ἦκουσα νὰ λέγωσιν ὅτι οἱ κατευθυνόμενοι πρὸς τὰς ὁδοὺς τοῦ Θεοῦ (δηλ. οἱ θεωρητικοὶ) οὐδόλως ἀπεχθάνονται τοὺς ἑαυτῶν ἐχθρούς. Τίνοι λοιπὸν τρόπῳ ὁ πρὸς τὴν προαγωγὴν ἐν τῷ πνευματισμῷ βαθμὸς θέλει ἀ-

πονεμηθῆ ἡμῖν, διότι διατελεῖ ἐν ἀμφισβητήσει καὶ διαπο-
λέμῳ μετὰ τῶν σῶν φίλων ; »

Ἡ φιλία τῶν εἰλικρινῶν φίλων, εἴτε ὑπὸ τὴν σὴν παρου-
σίαν, εἴτε ἐξόπισθεν ὑμῶν, οὐδόλως ὑπάρχει τοιαύτη οἷαν
ἐπικρίνουσιν ὄπισθεν τῶν ὤμων ὑμῶν; ἐνῶ ἐπὶ παρουσίᾳ ὑ-
μῶν θέλουσι διαμαρτυρηθῆ ὅτι θέλουσιν ἀποθάνει (ὑπὲρ τῆς
ὑμετέρας ὑπηρεσίας).

Σ τ ῖ χ ο ς.— « Ἐνώπιόν σου ὑπάρχουσι θωπευτικοὶ ὡς οἱ
ἄμνοι, ἐξόπισθεν ὁμῶς διασχίζουσι τὸν ἄνθρωπον ὡς ὁ λύ-
κος. Ὁ ἐνώπιον ὑμῶν ἐχθέσας καὶ ἀπαριθμήσας τὰς ἐλλεί-
ψεις τῶν ἄλλων, ἀναμφιβόλως θέλει προσαγάγει τὰ σὰ ἐ-
λαττώματα ἐνώπιον τῶν ἄλλων. »

ΙΣΤΟΡΙΑΙΟΝ Ε΄.

Θεωρητικοὶ τινες (σουφίδες) εἶχον συνάψει συνεταιρι-
σμόν διὰ τὰς ἐαυτῶν ἐκδρομὰς, καὶ τῶν συνοδοιπόρων, διὰ
τὸν ἑαυτῶν κάματον καὶ τὴν ἀνάπαυαν. Ἡθέλησα ὅπως
συνοδοιπορήσω μετ' αὐτῶν, ἀλλ' αὐτοὶ οὐδόλως παρεδέχθη-
σαν τοῦτο· εἶπον· « ἀντίκειται πρὸς τὴν γενναιοφροσύνην
τοῦ χαρακτήρος τῶν μεγάλων ὅπως ἀποστρέφωσι τὸ ἑαυ-
τῶν πρόσωπον ἀπὸ τῆς κοινωνίας τῶν δυστυχῶν καὶ ἀπο-
ποιώμεθα τὴν ἰδίαν αὐτῶν ὠφέλειαν· διότι ἀναγνωρίζω ἐν
ἑμαυτῷ ἀρχοῦσαν δύναμιν καὶ ταχύτητα ὅπως γείνω, χά-
ριν τῶν συνεταιρίων μου, ἐνεργητικὸς φίλος, καὶ οὐχὶ βιά-
ρος διὰ τὸ πνεῦμα αὐτῶν. »

Σ τ ῖ χ ο ς Ἀ ρ α β ι κ ὸ ς.— « Ἐὰν δὲν ἀναβῶ ἐπὶ τῶν

φορητῶν ζώων, θέλω σπεύσει δι' ὑμᾶς, τρόπον τινὰ, ὡς
ταχυδρόμος. »

Εἷς ἐξ αὐτῶν εἶπε· « Καθόλου μὴ ἀθμονῆς διὰ τὸν λό-
γον τοῦτον ὃν ἤδη ἤκουσας, διότι, κατὰ τὰς τελευταίας
ταύτας ἡμέρας, κλέπτης τις ἐπῆλθεν ὑπὸ τὸν μετεμφια-
σμόν δερβισσοῦ, ἤλθε καὶ συγκατελέχθη ἐν τῷ τάγματι
ἡμῶν. »

Σ τ ῖ χ ο ς.— « Πῶς δύνανται οἱ ἄνθρωποι ἵνα μάθωσι τί
ὑπάρχει ὑπὸ τὸ ἐνδυμα; Μόνος ὁ γραφεὺς γνωρίζει ὅ,τι
ὑπάρχει ἐν τῇ ἐπιστολῇ. »

Ἐπειδὴ ἡ ἀπλοϊκότης ἀπαρτίζει τὸν διακριτικὸν χαρα-
κτῆρα τῶν δερβισσῶν, οὐδόλως υποψιάζεται τις διὰ παρα-
δρομὴν τινα, καὶ τούτους ὑποδέχεται ὡς φίλους. Εἶπον·

Σ τ ῖ χ ο ς.— « Τὸ ἐξωτερικὸν ἔμβλημα τοῦ δόγματος τῶν
θεωρητικῶν ὑπάρχει ἡ χλαμῖς. Ἀρκεῖ λοιπὸν τὸ σῶμα ἵνα
καλύπτηται διὰ πεπαλαιωμένων ἐνδυμάτων; Προσπάθησον
ὅπως πράττης ἀγαθοεργίας, καὶ ἐνδύθητι δι' οἴου δήποτε
καὶ ἂν θέλης ἐνδύματος. Θέσον στέμμα ἐπὶ τῆς σῆς κεφα-
λῆς καὶ κεκεντημένον ἐπεγδύτην ἐπὶ τῶν σεαυτοῦ ὤ-
μων. Ἡ διὰ τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τοῦτου ἀπάρνησις, διὰ
τὴν ἀεροφροσύνην καὶ τὴν ἐργολαβίαν, ἀπαρτίζουσι τὸν
βίον τοῦ θρησκευτικοῦ ἀνδρός, καὶ οὐχὶ μόνον ἐνικῶς ἢ
τοῦ συνήθους ἐνδύματος ἐγκατάλειψις. Δέον ὁ ἐπάξιος τοῦ
τοιούτου ὀνόματος νὰ φορῆ θώρακα. Πρὸς τί ὁμῶς χρησι-
μεῖουσι τὰ ὄπλα τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ ὑποδεεστέρου ; »

Ἐν περιλήψει, συνεβαδίσαμεν μέχρι τῆς πρωίας μετ' αὐ-
τοῦ, καὶ τὴν ἐσπέραν ἐκοιμήθημεν ὑπὸ τοὺς πρόποδας ἀκρο-
πόλεως τινος. Ὁ κλέπτης ἐγκαταλειφθεὶς παρὰ τοῦ Θεοῦ
ὑπεξήρησε τὸν ἐπενδύτην τοῦ συνεταιρίου αὐτοῦ, λέγων·
« Θὰ ὑπάγω ἵνα ἐκτελέσω τὰς ἀπολούσεις μου. » Πραγμα-
τικῶς δὲ μετέβη εἰς τὴν διαρπαγὴν. »

Σ τ ἴ χ ο ς.— « Ἀνάξιος τις ἄνθρωπος περιβληθεὶς ἐπενδύτην τινά, μετεποίησατο τὸν τάπητα τοῦ Καβᾶ εἰς ἐπίσημα δίου.»

Ἄμα ἐγένετο ἄφαντος ἀπὸ τῶν βλεμμάτων τῶν δερβισσῶν, ἀνέβη ἐπὶ πύργου τινὸς καὶ ἀφῆρσεν ἐκείθεν ἐν μελανοδοχείῳ. Ἀνατελλούσης τῆς ἡμέρας, ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ πλήρης ἀμαυρωσύνης εἶχεν ἤδη διατρέξει πολλὰς ὁδοὺς, καὶ οἱ ἑαυτοῦ ἄθωοι συνέταιροι καθυῦδον εἰσέτι. Τὴν πρῶταν ὁμως ἀπήγαγον ὄλους αὐτοὺς ὑπὸ κράτησιν καὶ τοὺς ἐφυλάκισαν. Ἀπὸ δὲ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀπεφάνθημεν ὑπὲρ τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς κοινωνίας, καὶ ἐτράπημεν πρὸς τὴν μοναξίαν, διότι ἡ σωτηρία ὑπάρχει ἐν τῷ μοναχικῷ βίῳ.»

Δ ἰ σ τ ἴ χ ο ν.— « Ὅποτε τις πράττει ἐν ὁμάδι τινὶ πράξιν τινα ἐξ ἀγνοίας, οὐδεμία βαρύτης ὑπολείπεται διὰ τε τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικροὺς. Δὲν βλέπεις ὅτι εἰς νομὴν (βοσκήν) τινα, εἰς ἀσθενὲς βοῦς ἐξαρκεῖ ὅπως μολύνῃ ὄλους τοὺς βόας τοῦ χωρίου; »

Εἶπον « Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν διότι δὲν ἐκκληιδώθη ἀπὸ τῶν ὀφελειῶν τῶν δερβισσῶν, καίτοι εἶχον ἀποχωρήσει τῆς κοινωνίας αὐτῶν. Ἐπωφελήθη ἐκ τῆς ἱστορίας ταύτης, καὶ ἡ συμβουλή αὐτῆ ἔσεται ὀφελίμος πρὸς τοὺς ὁμοίους καθ' ὅλον τὸν ἑαυτῶν βίον.»

Σ τ ἴ χ ο ς.— « Δι' ἀπολίτευτόν τινα ἄνθρωπον ἐν κοινωνίᾳ τινὶ, ἡ καρδία πολλῶν σοφῶν θέλει περιέλθει εἰς περίθλιψιν. Ἐάν τις πληρώσῃ δεξαμενὴν ἐκ ῥοδίνου ὕδατος καὶ ἐν αὐτῇ καταπέσῃ κύων, τὴν μολύνει.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΣΤ'.

Ἡμέραν τινά εἷς ἐκ τῶν ὀρησκειτικῶν ἀνθρώπων προσεκλήθη παρὰ τινι βασιλεῖ· ὅποτε παρεκάθησαν ἐν τῇ τραπέζῃ, ἔφαγον οὐχὶ ὀλιγώτερον παρ' ὅσον ἤθελεν. Ὅποτε ἠγέρθησαν διὰ τὸν προσευχὴν, ἐποίησατο αὐτὴν μακροχρονιωτέραν παρὰ τὸ σύνθησε, ὅπως συλλάβωσι μεγαλειτέραν ἰδέαν παρ' ὅσῃν εἶχον περὶ τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ.

Σ τ ἴ χ ο ς.— « Ἄραψ τῆς ἐρήμου, πολὺ φοβοῦμαι νὰ φθάσῃς εἰς Καβᾶ, διότι ὁ δρόμος ἀν ἀκολουθεῖς ἄγει εἰς τὸ Τουρκιστάν.»

Ὅποτε ἐπανήλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ διαμονήν, ἐζήτησε τὴν τράπεζαν ὅπως φάγη. Εἶχεν ὁμως ἰδὸν πεποικισμένον δι' ὀξυδερκείας, ὅστις εἶπεν αὐτῷ « Πάτερ μου, μὴ δὲν ἔλαβες μέρος εἰς τὸ συμπόσιον τοῦ σουλτάνου; » Ἀπήντησεν· « Οὐδὲν ἔφαγον ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ χρησιμεῦσαν εἰς ἐμέ. » Ὁ υἱὸς ἐπανάλαβεν· « Ἐπιτέλεσον ὅθεν ἐπίσης τὴν προσευχὴν, διότι οὐδὲν ἐπραξας δυνάμενον ὅπως σοὶ χρησιμεύσῃ.»

Δ ἰ σ τ ἴ χ ο ν.— « Ὡ σὺ ὁ θείος τὰ σεαυτοῦ προτερήματα ἐπὶ τῆς παλάμης τῆς χειρὸς σου καὶ ὁς ὑπέκρυψας ἐν αὐτῇ τὰ σά ἐλαττώματα, ἰδὲ, ἄνθρωπε τῆς φαντασαστορίας, ὁποῖόν τι πράγμα θέλεις ἀγοράσει, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς στερήσεως, δι' ἀργυρίου κιβδήλου; »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ζ'.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι κατὰ τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν ἤμην λίαν εὐσεβής. Ἠγειρόμην τὴν νύκτα, καὶ παρειδόμενη με-

γάλως εἰς τὴν θεοσέβειαν καὶ τὴν ἐγκράτειαν. Νύκτα τινὰ ἐκαθήμην παρὰ τῷ ἐμῷ πατρί· καθ' ὅλην τὴν νύκτα δὲν εἶχον κλείσει τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶχον λάβει εἰς χεῖρας τὸ περιλαμπές Κοράνιον ὅπως ἀναγνώσω αὐτό. Πέριξ ἡμῶν εἶχον κατακλιθῆ πολλοί. Εἶπον ὅθεν πρὸς τὸν πατέρα μου· «Οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἐγείρει τὴν κεφαλὴν πρὸς ἐπιτέλειαν τῶν δύο γονυκλισιῶν. Ἐπὶ τοσοῦτον ἐκοιμήθησαν, ὥστε δύνασαι νὰ εἴπῃς ὅτι ἐξέπνευσαν.» Ἀπήντησε· «Ψυχὴ τοῦ πατρός σου, ἐὰν καὶ σὺ ἐκοιμάσῃ τοιοῦτοτρόπως, τοῦτο ὑπερέβαλλε κατὰ πολὺ τὸ καταπεσεῖν ἐπὶ τοῦ δερματίου τῶν ἄλλων.»

Δίστιχον.—«Ὁ περιφίλατος ἐνώπιον αὐτοῦ δὲν καθορᾶ παρ' ἑαυτὸν τὸν ἴδιον, διότι ἐνώπιον τῶν ἑαυτοῦ ὀφθαλμῶν ἔχει τὸν πέπλον τῆς περιφιλαιτίας. Ἐὰν δὲ χορηγήσωσιν αὐτῷ τὸ ὄμμα, τὸ βλέπον πρὸς τὴν θεότητα, οὐδένα παρὰ σὲ ἤθελεν ἰδεῖ ἀσθενέστερον.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Η'.

Ἐν συναναστροφῇ τινι ἐξύμνουν τινὰ καὶ οἱ πάντες ἐπροσπάθουν ὑπερβαλόντως ὅπως ἐξεπαινέωσι τὰς ἀρετάς αὐτοῦ. Αὐτὸς δ' ἤγειρε τὴν κεφαλὴν, καὶ εἶπεν· «Ἐγὼ εἰμὶ ὁ γνωρίζων ἑμαυτὸν καλῶς.»

Στίχος ἀραβικός.—«Εἶθε νὰ ἦσαι ἀπὸ ἡλλαγμένους ἀπὸ παντός κακοῦ, σὺ ὁ ἀπαριθμῶν τὰς ἀγαθὰς μου ἀρετάς! τοιοῦτό τι ἐπῆλθεν ἐν τῇ ἐμῇ φαντασίᾳ, ἀγνοεῖς ὅμως ὅτι, ἐγκρύπτεται ἐντός τῆς ἐμῆς καρδίας.»

Δίστιχον.—«Ἐγὼ εἰμὶ εὐειδῆς ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἀνθρώπων, ἔνεκεν ὅμως τῆς κακότητος τῆς ἐμῆς

καρδίας, ἡ κεφαλὴ μου κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ στήθους πρὸς σημεῖον αἰδοῦς. Οἱ ἄνθρωποι ἐπαινοῦσι τὸν τῶν δεινὰ τὸ ποικίλον αὐτοῦ καὶ τὰ ζωγραφήματα ἅπερ φέρει ἐπὶ τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ, ἐνῶ αὐτὸς κατασχύνεται διὰ τοὺς ἀσχήμους ἑαυτοῦ πόδας.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Θ'.

Εἷς ἐκ τῶν θρησκευτικῶν ἀνδρῶν τοῦ ὄρους Λιβάνου, τοῦ ὁποῦ οἱ βαθμοὶ διὰ τὴν προαγωγὴν ἐν τῷ θεωρητικῷ βίῳ καὶ ταῖς θαυματουργοῖς πράξεσιν ὑπῆρχον γνωσταὶ καὶ περίφημοι παρὰ πάσαις ταῖς χώραις τῶν Ἀράβων, εἰσηλθὼν εἰς τὸ κυριώτερον τέμενος τῆς Δαμασκού. Ἐξετέλει τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀπολούσεις ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς δεξαμενῆς τοῦ Καλασέχ· αἴφνης ὁ ποὺς αὐτοῦ ἐξωλίσθησε, καὶ κατέπεσεν εἰς τὴν δεξαμενὴν. Ἀνεἰλκύσθη ἀπὸ τοῦ μέρους ἐκείνου μετὰ μεγάλης δυσκολίας, καὶ ἤρξατο ποιῶν τὴν ἑαυτοῦ προσευχὴν. Ὅποτε δὲ ἐτελείωσεν αὐτὴν, εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν του εἶπεν αὐτῷ· «Μὴ ἐπῆλθε δυσκολία τις;» Ὁ Σείχης ἠρώτησε· «τίς αὕτη;» Ἀπήντησεν· «Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐβάδιζες ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς Δυτικῆς θαλάσσης (τῆς Μεσογείου), καὶ ὅτι ὁ ποὺς σου δὲν εἶχεν ὑγρανθῆ, ἐνῶ, ὀλίγου δεῖν, σήμερον ἤθελες κινδυνεύσει ἐν τῷ ὕδατι τούτῳ, τοῦ ὁποῦ το βᾶθος δὲν ὑπερβαίνει τὴν ὄργυιαν. Ὅποιον μυστήριον ὑπάρχει ἐν τῷ συμβάματι τούτῳ!» Ὁ σείχης εἰσέχωσε τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν ἐν τῷ περιδεσμῷ τῆς σκέψεως. Μετὰ μακρὰς δὲ σκέψεως ἀνήγειρεν αὐτὴν, καὶ εἶπε· «Δὲν ἔμαθες ὅτι ὁ Κύριος τοῦ κόσμου, ὁ ἐκλεκτός Μωάμεθ, εἶπε· «Μετ' ἐμοῦ σὺν τῷ Θεῷ ὑπάρχουσί τινες στιγμαὶ ἐν αἰς οὗχ ὑπερτεροῦσιν ἐμοῦ οὔτε εὐνοούμενος ἀγγελος, οὔτε προ-

φήτης.» Καὶ δὲν εἶπεν· «Ἐπάρχει· διηνεκῶς.» Κατὰ τὰς στιγμὰς ταύτας καθ' ἃς ὠμίλησε, δὲν ἐνησχολεῖτο οὔτε περὶ τοῦ Μιχαήλ, οὔτε περὶ τοῦ Γαβριήλ, καὶ ἐν ἄλλοις ἤσχολεῖτο περὶ Χαφσάχ καὶ Ζεινέπ, διότι ἡ θέα τοῦ Θεοῦ ἦς ἀπολαύουσιν οἱ δίκαιοι ἀναμίνυται ἐξ ἐκδηλώσεων καὶ ἀποδηλώσεων, φαίνεται καὶ γίνεται ἀφαντος.

Σ τ ῖ χ ο ς.— «Δεικνύεις τὴν σὴν ὄψιν, καὶ σὺ ἀπομακρύνεσαι· παρουσιάσεις τὰ ἐμπορεύματά σου καὶ ὑποδαυλίσεις τὸ καταβιβρωσκόν σε πῦρ.»

Δ ἰ σ τ ῖ χ ο ν.— «Θεῶρῶ, ἄνευ διαμέσου τινὸς μέσου ὅ,τι ἀγαπῶ, ἀλλ' ἐπέρχεται μοί τι δι' ὅπερ ἀπόλλυμαι. Ἄνᾳπτει λύχρον, καὶ κατοπιν σθένυουσιν αὐτόν δι' ὀλίγου ὕδατος. Διὰ τοῦτο δὰ μὲ βλέπεις πυριφλεγῆ καὶ καταβεβρεγμένον συνάμα.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ι'.

Εἰς τις ἠρώτησε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ὅστις εἶχεν ἀπολέσει τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν (ῥῆλ. τὸν Ἰακώβ). «Γέρων πεφωτισμένε, νουνηγῆ, σὺ ἠσθάνθης τὴν ὁσμήν τοῦ ὑποκαμίσου αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ· διότι δὲν εἶδες αὐτὸν ἐν τοῖς φρέασι τῆς Χαναάν.» Ἀπήντησεν· «Ἡ ἐμὴ θέσις ὑπάρχει ὡς ἡ τῆς ἀστραποβολῆς. Ἐκδηλοῦται ἐπὶ μίαν στιγμὴν, καὶ αὐθις ἐν ἄλλῃ στιγμῇ γίνεται ἀφαντος. Ὅτε κάθημαι ἐπὶ τοῦ ὕψωμένου θόλου τῶν οὐρανῶν, καὶ ὅτε οὐδόλως καθορῶ τὸ ὑποπόδιόν μου.» Ἐὰν ὁ δερβίσισης διατέλει ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκστάσει, εἶχεν ἀπαρνηθῆ ἀμφοτέρους τοὺς κόσμους (τὸν τὲ παρόντα καὶ τὸν μέλλοντα).»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΑ'.

Ἐν τῷ κυριωτέρῳ τεμένει τῆς Ἡλιουπόλεως (Βααλβέκ) ἔλεγον λόγους τινὰς, τρόπῳ τινὶ προφητείας, ἀπέναντι παξειδιωτῶν ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων ἡ καρδία ὑπῆρχεν ἄνευ ψυχῆς καὶ οἵτινες ἄνευ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου δὲν εἶχον καταστήσει εἰς τὸν πνευματισμόν.

Εἶδον ὅτι ὁ λόγος μου οὐδόλως ἐνετυποῦτο εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῶν καὶ ὅτι τὸ καιὸν πῦρ τῶν λόγων μου οὐδόλως παρήγεν ἀποτέλεσμα ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ ξύλου τῆς καρδίας αὐτῶν. Ἐλυπήθην ποιῶν τὴν ἐκπαίδευσιν παρομοίων ζώων καὶ φέπων κάτοπτρα εἰς τὸ μέρος προσομοίων τυφλῶν. Καὶ ἐντοσούτῳ ἡ πύλη τῆς πραγματικότητος ὑπῆρχεν ἀνοικτὴ καὶ ἡ ἀλυσσος τοῦ λόγου ὑπῆρχε τεταμένη ἐπὶ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ στίχου τούτου· «Ἔσμεν ἐπὶ μᾶλλον ἐγγύς αὐτοῦ ὅσον ἡ σφαγίτις φλέψ δὲν ὑπῆρχε πλησίον τοῦ λαιμοῦ (Κοράν. Α. 15).» Ἐφερα τὸν λόγον εἰς τοιοῦτον σημεῖον ὡς εἶπον·

Δ ἰ σ τ ῖ χ ο ν.— «Ὁ φίλος (Θεός) εἶναι πολὺ πλησιέστερον ἐμοῦ παρ' αὐτὸς ἐγώ· ὑπάρχει λοιπὸν μᾶλλον παράδοξον ὡς ἐγὼ νὰ εὐρίσκωμαι ἀπομακρυσμένος ἀπ' αὐτοῦ· τί θὰ πράξω, καὶ εἰς ποῖον δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι αὐτὸς ὑπάρχει ἐν τῷ κόλπῳ μου, ἐνῶ ἐγὼ ὑπάρχω κέχωρισμένος ἀπ' αὐτοῦ;»

Εἶχον μεθύσει ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ λόγου τούτου, καὶ εἶχον τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ποτηρίου ἐν τῇ χειρὶ μου, ὅποτε εἰς ὀδοπάρως διήλθε πλησίον τοῦ μέρους τῆς ἡμετέρας συνελεύσεως, Ὁ τελευταῖος κήλυξ ποθεὶς μεταξὺ ἡμῶν προὔξενῆσεν ἐντύπωσιν εἰς αὐτόν. Ἐξέβαλε τοιαύτην φωνήν, ὡς οἱ ἄλλοι ἐξέβαλον κραυγὰς μετ' αὐτοῦ ὁμοῦ, καὶ οἱ ἄπειροι ἄνθρωποι τῆς συνελεύσεως ἐπαράχθησαν ζωηρῶς. Εἶπον· «Δόξα τῷ Θεῷ! οἱ μεμακρυσμένοι ἄνθρωποι εἰσὶν ἐνώπιόν

μου, καὶ οἱ πλησίον, ἀλλ' ἄνευ διορατικοῦ, εἰσὶ μεμακρυσμένοι. »

Δίστιχον. — Ὅτε ὁ ἀκροατὴς δὲν ἐννοεῖ ποσῶς τὸν λόγον, δὲν ζητεῖ τὴν δύναμιν τοῦ πνεύματος διὰ τὸν δμιλοῦντα. Φέρε τὴν εὐρείαν ἔκτασιν τοῦ ἵπποδρομίου τῆς θελήσεως, ὅπως ὁ εὐφραδὴς ὠθήσῃ τὴν σφαῖραν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΒ'.

Νύκτα τινά, ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Μέκκας, δὲν μοι ἔμεινε πλέον ἢ δύναμις τοῦ βαδίζειν ἕνεκα τῆς ὑπερβολικῆς ἀπνίας. Ἐθῆκα τὴν κεφαλὴν μου ἐπὶ τῆς ἄμμου, καὶ εἶπον εἰς τὸν καμηλάτην: « Ἀφες με! »

Δίστιχον. — Πῶς ὁ πούς τοῦ πτωχοῦ πεζοῦ θέλει βαδίσαι διότι ἡ κάμηλος ἀπέκαμε φέρουσα τὸ φορτίον αὐτοῦ, μεχρισοῦ τὸ σῶμα ἐνός παχυσάρκου καταστῆ ἰσχνόν, ὁ δὲ ἰσχνός θέλει ἀποθάνει ἐκ τοῦ καμάτου; »

Μοὶ εἶπεν: « Ἀδελφέ μου! ὁ βωμὸς ὑπάρχει ἐνώπιόν σου καὶ ὁ ληστὴς τῶν μεγάλων ὁδῶν ὀπισθεν. Ἐὰν βαδίσῃς, σώσεις τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν: ἐὰν κοιμηθῆς, ἀποθνήσκεις. »

Στίχος. — Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐρήμου ὑπάρχει εὐχάριστον τὸ κοιμάσθαι τὴν νύκτα τῆς ἀναχωρήσεως ὑπὸ τὸ μογγαϊλάνον, ἀλλὰ τότε δέον ν' ἀπαγγείλῃ τις τὴν ἀρνησιν τῆς ζωῆς. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΓ'.

Εἶδον ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς θαλάσσης θρησκευτικόν τινα ἄνδρα ὅστις εἶχε τραυματισθῆ ὑπὸ πάνθηρος, καὶ δὲν εἶχεν ἀνακουφισθῆ ὑπὸ θεραπευτικοῦ τινος μέσου. Διετέλεσεν ἐπὶ καιρὸν τινα ἀσθενὴς ἐκ τούτου, καὶ ἀπὸ σιγμῆς εἰς σιγμὴν ἠὺχαρίσται τὸν ὑψιστον Θεὸν καὶ ἔλεγε: « Δόξα τῷ Θεῷ, διότι ὑποφέρω ὑπ' ἄλλων καὶ οὐχι ὑπὸ ἀμαρτήματος. »

Δίστιχον. — « Ἐὰν ὁ ἀγαπητὸς οὗτος φίλος μὲ παρὰ δίδει, ἄθλιε, εἰς τὸν θάνατον, φυλάχθητι ἀπὸ τοῦ νὰ εἴπῃς ὅτι κατὰ τὴν σιγμὴν ἐκείνην φροντίζω ποσῶς διὰ τὴν ζωὴν. Λέγω: « Ποῖον σφάλμα προήλθεν ἀπὸ τοῦ δυστυχούς δούλου, ὥστε ὁ φίλος νὰ ὑπάρχῃ δυσηρεσθημένος ἐναντίον μου; » Ἴδου ὁποία ἐστὶν ἡ φροντίς μου. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΔ'.

Κατ' ἀνάγκην δερβίσσης τις ὑπεξήρσεν ἀπὸ τῆς οἰκίας φίλου τινός ἕνα τάπητα. Ὁ πλημμελειοδίκης διέταξεν ὅπως κόψωσι τὴν χεῖρα αὐτοῦ. Ὁ ἰδιοκτήτης ὁμως τοῦ τάπητος ἐμεσολάβησεν ὑπὲρ τοῦ καταδικασμένου, λέγων: « Ἐγὼ τῷ ἐγκαταλείπω τὸ πρᾶγμα τούτου. » Ὁ δικαστὴς ἀπήντησε: « Διὰ τὴν ὑμετέραν μεσολάβησιν οὐδόλως θέλω παραμελήσει τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλόμενα παραγγέλματα. » Ὁ δερβίσσης ἐπανελάβην: « Ἀληθῶς εἶπας: ἀλλ' ἐὰν τις ἀρπάξῃ μέρος τι ἐκ τῶν χρημάτων τοῦ Βακουφίου, οὐδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη ὅπως ἐκκοπῆ ἡ χεὶρ αὐτοῦ. Διότι ὁ πτωχός οὐδὲν κατέχει καὶ οὐδέποτε εἶχεν ἐν χερσίν. Ὅ, τι ἀνήκη εἰς τοὺς δερβίσσας ὑπάρχει τὸ Β ἄ κ φ τῶν ἐχόντων ἀνάγκην. »

Ὁ δικαστὴς συγχωρεῖ τὸν ἔνοχον· κατόπιν δ' ἤρξατο ἀπεύθυνων αὐτῷ ἐπιπλήξεις λέγων· «Λοιπὸν ὁ κόσμος κατέστη λίαν στενόχωρος διὰ σέ, διότι σὺ δὲν διέπραξας τὴν κλοπὴν εἰμὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐνὸς φίλου ὁμοίου.» Θεέ μου! δὲν ἤκουσας τοῦ ὁ,τι εἶπον. Σάρωσον τὴν οἰκίαν τῶν φίλων σου, καὶ μὴ κρούης εἰς τὴν θύραν τῶν ἐχθρῶν σου;»

Στίχος. — Ὅποταν διατελῆς εἰς τὴν ἀμηχανίαν, μὴ ἐγκαταλιμπάνησαι ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ· ἀπόσπα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σου τὸ δερμα αὐτῶν· ἀπὸ τῶν φίλων σου τὴν διφθέραν.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΕ'.

Βασιλεὺς τις εἶπε πρὸς θρησκευτικὸν τινα ἄνδρα· «Ἐνθιμμεῖσαι ἡμᾶς;» Ἀπήντησε· «Ναι βεβαίως, δσάκις λησμονῶ τὸν Θεόν.»

Στίχος. — Ἄν ὁ Θεὸς ἐκδιώκῃ ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ θύρας, αὐτὸς τρέχει πανταχόσε, ἐνῶ ὁ προσκαλούμενος εἰς οὐδεμίαν θύραν προσφεύγει.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΖ'.

Εὐλαβὴς τις εἶδε κατ' ἄναρ βασιλεῖα εὐρισκόμενον ἐν τῷ παραδείσῳ καὶ δερβίσσην ἐν τῷ ἄδῳ. Ἠρώτησεν! Ὅποία τις ἐστὶν ἡ αἰτία τῶν πρὸς ἀνάβασιν βαθμίδων ἐκείνου καὶ ὁποῖα εἰσὶν αἱ τῆς καταβίβασις τούτου; Διότι τάναντία ἐφρονούμεν περὶ τούτου.» Ἠκούσθη φωνὴ τις ἀποκριθεῖσα· Ὁ βασιλεὺς οὗτος ὑπάρχει ἐν τῷ παραδείσῳ ἕνεκα τῆς πρὸς

τοὺς δερβίσσας φιλίας του, καὶ ὁ θρησκευτικὸς οὗτος ἀνὴρ εὕρισκεται ἐν τῷ ἄδῳ ἕνεκα τῆς παρὰ τοῖς βασιλεῦσι συνηχοῦς φοιτήσεώς του.» Οἱ σοφοὶ εἶπον·

Δίστιχον. — Πρὸς τί σὰς χρησιμεύουσιν ὁ μανδύας, τὸ κομβολόγιον καὶ τὸ τετραμμένον ἔνδυμα; Φύλαξον σεαυτὸν ἀπὸ πάσης ἐπιμέμπτου πράξεως. Δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἵνα φέρῃς πῖλον δερμάτινον ἐξ ἄρνιου· ἔχε τὰ προτερήματα δερβίσσου, καὶ φόρεσον πῖλον ταρταρικόν.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΖ'.

Πεζὸς τις, γυμνὸς τὴν τε κεφαλὴν καὶ τοὺς πόδας, ἐξήλθεν ἀπὸ τοῦ Κουφάχ μετὰ τῆς συνοδίας τοῦ Χεδζιάζ καὶ ἐγένετο συνοδοιπόρος ἡμῶν, ἐβάδιζε δὲ τετραποδητὶ καὶ ἔλεγε·

Στίχος. — Δὲν ἀκολουθῶ οὐτ' ἀναβαίνω ἐπὶ καμήλου, οὔτε φέρω φορτίον οἶον τὸ τῆς καμήλου· δὲν ὑπάρχω κύριος ὑποκειμένων, οὔτε δὲ καὶ δοῦλος μονάρχου. Οὔτε μοὶ μέλλει περὶ τῶν ὑπαρχόντων, οὔτε ταράσσομαι περὶ τῶν ἐλλειπόντων. Ἀναπνέω ἐν ἡρεμίᾳ καὶ διάγω βίον ἡσυχον.»

Ἀναβάτης δὲ τις καμήλου τῷ εἶπεν· ὦ δερβίσσα! ποῦ πορεύῃ; ἐπάνελθε· διότι μέλλεις ν' ἀποθάνῃς ἐκ τῆς στερήσεως. Δὲν τὸ ἤκουσε, ἔθηκε τὸν πόδα εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἀνεχώρησεν. Ὅποτε δ' ἀφίχθημεν εἰς Νάκχλα Μαχμούτ (πλησίον τῆς Μέκκας), ἐπῆλθεν ἡ ἀπαισία στιγμὴ διὰ τὸν πλούσιον (δηλ. διὰ τὸν ἀναβάτην τῆς καμήλου), καὶ ἀπέθανεν. Ὁ δὲ πτωχὸς ἐπῆλθε παρὰ τῷ τόπῳ ὅπου ἐκεῖνος ἀνεπαύετο, καὶ εἶπεν· Ὁ δόδωλος ἀπεβιώσαμεν ἐξ ἀμηχανίας καὶ σὺ ἀπέθανες ἐπὶ τῆς καμήλου.»

Σ τ ῖ χ ο ς.—«Εἰς τις ἐδακρυῖρόει ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου ἀσθενοῦς τινος· ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου ἐκεῖνος ἀπεβίωσε καὶ ὁ ἀσθενὴς ἔζησε.»

Δ ἰ σ τ ῖ χ ο ν.—«Ὅποσοι ταχυπόροι ἵπποι ὑπελείφθησαν ὀπίσω, ἐνῶ ὁ χωλὸς ὄνος καταφθάνει ζῶν εἰς τὸν σταθμόν! Ὅποσους ἔθαψαν ὑγιεῖς καὶ εὖ ἔχοντας, ἐνῶ ὁ τραυματίας οὐδόλως ἐξέπνευσε!»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΗ΄.

Βασιλεὺς τις προσεκαλέσατο παρ' ἑαυτῷ ἀμαθῆ θρησκευτικόν. Οὗτος δ' εἶπε καθ' ἑαυτόν. «Θὰ λάβω ἰατρικόν τι δὲ πως ἐξασθενήσω. Ἴσως δὲ ἡ καλὴ ἰδέα ἦν ἔχουσι περὶ ἐμοῦ θέλει ἐπαυξήσει αὐτήν.» Ἀναφέρουσι δ' ὅτι λαβὼν ἰαματικόν τι θανάσιμον ἀπεβίωσε πάραυτα.

Δ ἰ σ τ ῖ χ ο ν.—«Ἐκεῖνος ὃν εἶδον ὄλον μυελὸν ὡς τὸ πιστάκιον κατέστη δέρμα ἐπὶ δέρματος ὡς τὸ κρόμμυον· οἱ θρησκευτικοὶ οἱ ἔχοντες τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὰ πλάσματα δέονται ἔχοντες ἐστραμμένους τοὺς ὤμους πρὸς τὸ Κιβλάχ.»

Σ τ ῖ χ ο ς.—«Ὅτε ὁ θεράπων ἐπικαλεῖται τὸν Θεόν, δεόν νὰ μὴ γνωρίζῃ παρὰ τὸν Θεόν.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΘ΄.

Λησταὶ προσέβαλον συνοδίαν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἀφῆρπασαν ἀνυπολόγιστα πλοῦτη. Οἱ ἔμποροι ἐποιή-

σαντο παράπονα, ἐξήνεγκον γογγυσμούς, καὶ ἐπεκαλέσθησαν τὸν Θεὸν καὶ τὸν Προφήτην ὡς μεσίτας, ἀλλ' εἰς μάτην.

Σ τ ῖ χ ο ς.—«Ὅποτε ὁ χαλκέντερος ληστής ἐγένετο νικητῆς, τί μέλλει αὐτῷ διὰ τοὺς ὄδυρμούς τῆς συνοδίας;»

Ὁ σοφὸς Λοκμάν ὑπῆρχεν ἐν τῇ συνοδίᾳ ἐκείνῃ· εἰς δ' ἐκ τῶν τῆς συνοδίας ἐκείνης εἶπε πρὸς αὐτόν. «Ἀπότεινον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τούτους λέξεις τινὰς συνέσεως καὶ παραινέσεως. Δυνατὸν ν' ἀποδώσωσι μέρος τῶν χρημάτων ἡμῶν· διότι κρῖμα ἤθελεν εἶσθαι τοιαῦτα πλοῦτη ν' ἀπολεσθῶσιν.» Ὁ Λοκμάν ἀπήντησε· «Κρῖμα ἤθελεν εἶσθαι νὰ εἶπῃ τις πρὸς αὐτοὺς λέξεις συνέσεως.»

Δ ἰ σ τ ῖ χ ο ν.—«Σιδῆρου, τὸν ὁποῖον κατέβρωσεν ὁ ἴος, δὲν δύνασται ν' ἀφαιρέσῃ τις τὸν ἰὸν διὰ τοῦ στιλβωτηρίου. Ποία ὠφέλεια ν' ἀπευθύνῃ τις πρὸς ἀνθρωπὸν χαλκέντερον προτροπᾶς; Σιδηροῦν καρφίον δὲν διατρυπᾷ τὸν λίθον.»

Ἐ τ ε ρ ο ν.—«Ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἡσυχίας, βοήθησον τοὺς ἐν ἀμηχανίᾳ εὐρισκομένους· διότι τὸ παραμυθεῖν τὴν καρδίαν τοῦ δυστυχοῦς ἀποτρέπει τὴν θλίψιν. Ὅτε δ' ἐπαίτης σοὶ ζητεῖ τι μετὰ γογγυσμῶν, δὸς αὐτῷ τοῦτο, διότι ἄλως ὁ ἀδίκος θέλει τὸ λάβει διὰ τῆς βίας.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Κ΄.

Καίτοι ὁ Σελγῆς Σιέμς - Ἐδδὶν - Ἀββού Ἰλ - Φαράτς - βὲν - Δζικουζὺ μὲ διέταξεν ὅπως ἀπέχω τοῦ ν' ἀκούω μουσικῆν, καὶ μὲ συνεβούλευσε τὴν ἀπομόνωσιν καὶ τὴν ἀπόσυρσιν, τὸ ἄνθος τῆς νεότητός μου ὑπερέβαλλε, καὶ τὸ πάθος

καὶ ἡ σφοδρὰ ἐπιθυμία μὲ κατεδίωκον· ἐβάδιζον καὶ τοὶ ἄκων βήματά τινα ἐναντίον τῆς γνώμης τοῦ διδασκάλου μου, καὶ ἐλάμβανον μέρος εἰς τὴν μουσικὴν καὶ τὰς συνδιαλέξεις. Ὅτε δ' ἀνεπόλουν τὴν συμβουλήν τοῦ διδασκάλου μου, ἔλεγον κατ' ἑμαυτόν·

Στίχος. — «Ἐὰν ὁ καθὼς κάθηται μεθ' ἡμῶν, θέλει ἐπευφημήσει· ἐὰν ὁ ἀστυνόμος πίνῃ οἶνον, θέλει συγχωρήσει τὸν μέθυσον.»

Ἐπὶ τέλους, νύκτα τινὰ ἀφίχθην εἰς τὰ σκηνώματα φυλῆς τίνος, καὶ εἶδον μεταξὺ αὐτῆς ἓνα μουσικόν.

Στίχος. — «Ἦθελες εἰπεῖ ὅτι τὰ παράخورα τερετίσματα τοῦ διέσχίζον τὴν φλέβα τῆς ψυχῆς· ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἦν μᾶλλον δυσάρεστος παρ' ἢ εἰδησις τῆς ἀποβιώσεως πατρός.»

Ὅτε ὁ δάκτυλος τῶν συνεταίρων τοῦ ἦν τεθειμένος εἰς τὰ ὤτα αὐτῶν, ἔνεκεν ἐκείνου, καὶ ὅτε ἐπὶ τῶν χειλέων τῶν, ὡσαυτὲ ἔλεγον· «Σιώπα.»

Στίχος (Ἄραθικός). — «Κατευθύνονται μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν θόρυβον τῶν ἀσμάτων, ἕνεκα τῆς τέρψεως αὐτῶν· ἀλλὰ σὺ, ψάλτα, ἐὰν ἦς ἀφωνος, εὐαρεστεῖς.»

Στίχος. — «Οὐδεὶς καθορᾶ τέρψιν ἀκούων σε, ἐκτός κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἀναχωρήσεως, διότι τότε κρατεῖς τὴν πνοήν σου.»

Δίστιχον. — «Ὅτε ὁ παίζων οὗτος τὴν βάρβιτον ἀκούεται, εἶπον πρὸς τὸν κύριον τῆς οἰκίας· «Δι' ἀγάπην» θεοῦ, θέσον μοι ὑδράργυρον εἰς τὸ οὖς, ὅπως μὴ ἀκούω, ἢ ἄλλως ἀνοιξόν μοι τὴν θύραν, ἵνα ἐξέλθω.»

Ἐν συνόψει, συνεμορφώθην πρὸς ὅ,τι ἀπῆται ἢ πρὸς τοὺς

φίλους μου ἀβροφροσύνη, καὶ διήλθον τὴν νύκτα ἐκείνην μέχρι τῆς ἡμέρας εἰς τοιαύτην στενοχωρίαν.

Δίστιχον. — «Ὁ μουεζζίνης ἐφώνησέ παρακαίρως· Ἄγνοῶ πόσον μέρος τῆς νυκτὸς παρήλθε. Ζήτω παρὰ τοῖς βλεφάροις μου τὸ μήκος τῆς νυκτὸς· διότι ὁ ὕπνος οὐδὲν κατέθη ἐπὶ μίαν στιγμήν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου.»

Τὴν πρωΐαν, ὡς δῶρον, τρόπον τινὰ, ἐξέβαλον τὸν πῖλον ἐκ τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπέσυρα τὰ χρυσοῦ νομίσματά μου ἀπὸ τῆς ὀσφύος· ἔθηκα αὐτὰ ἐνώπιον τοῦ αἰοῖδου· περιέπτυσά αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας μου καὶ τῷ ἀπέδωκα πλείστας εὐχαριστίας. Οἱ δὲ συνεταῖροί μου θεώρησαν τὴν ἀγαθὴν μου προαίρεσιν πρὸς αὐτὸν ὡς ἐναντίαν εἰς τὴν συνήθειαν, ἀπέδωκαν αὐτὴν εἰς τὴν κουφονοίαν μου, καὶ ἐγέλασαν κρύφα. Εἷς ἐξ αὐτῶν ἐξέβαλε τὴν γλῶσσαν τῆς ἐναντιώσεως, καὶ ἤρξατο ἵνα μ' ἐπιπλήττῃ, λέγων· «Οὕτω πράττων δὲν ἔπραξα πρᾶξιν συνάδουσαν μετὰ τοῦ τρόπου τῶν συνετῶν ἀνθρώπων. Ἐδωκα τὸν χιτῶνα τῶν σειχῶν εἰς παρόμοιον μουσικὸν ὄστις, καθ' ὅλην τὴν ζωὴν αὐτοῦ, οὐδὲ δραχμὴν ἔλαβεν εἰς χεῖράς του, οὐδὲ κεράτιον χρυσοῦν εἰς τὸ τύμπανόν του.»

Μεσενβί. — «Οὗτός ἐστι μουσικός (μακρὰν ἀπὸ τῆς εὐτυχοῦς ταύτης κατοικίας!) ὃν οὐδεὶς εἶδε δις ἐπὶ τῶ αὐτῶ. Ἄληθῶς, ὅτε ἡ φωνὴ του ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ, αἱ τρίχες τῶν ἀνθρώπων ἀνασηκόνονται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Τὸ πτηνὸν τῆς στοᾶς ἐπέτασεν ἕνεκα τοῦ τρόμου ὃν ἐνέπνεεν αὐτῷ· παρεξάλισε τὸν ἐγκέφαλον ἡμῶν καὶ ἐξέσχισε τὸν λάρυγγά του.»

Εἶπον· «Ἀρμόζει ἵνα συντέμῃς τὴν γλῶσσαν τῆς ἐναντιώσεως, διὰ τὸν λόγον ὅτι θαυμασία τις πρᾶξις τοῦ ἀνθρώπου τούτου μοι ἐφάνη.» Ἀπήτησε· «Πληροφόρησόν με περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν συνέθη τοῦτο, ὅπως πάντες ἀναζητήσωμεν τὴν εὐνοίαν αὐτοῦ καὶ ἐξαιτησώμεθα συγγνώ-

μην περί τῶν γενομένων χαριεντισμῶν.» Ἐπανέλαθεν: «Διότι ὁ σείχης μ' εἶχε διατάξει ἐπανειλημμένως ὅπως ἀπέχω ἀπὸ τοῦ ν' ἀκούω τὴν μουσικὴν, καὶ μοὶ εἶχεν ἀπευθύνει ἐπιπλήξεις εὐγλώττους. Οὐδόλως εἶχον παραδεχθῆ αὐτάς, μεχρῖσού τῆν νύκτα ταύτην, τὸ εὐτυχές ἀστρον μου καὶ ἡ ἄκρα μου εὐδαίμονιά μ' ὠδήγησαν εἰς τὸν τόπον τοῦτον, εἰς τρόπον ὥστε προσήνεγκον μετάνοιαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ μουσικοῦ αὐτοῦ, λέγων: «Τοῦ λοιποῦ δὲν θέλω ἐκζητήσαι ποσῶς τὴν ἀκρόασιν τῆς μουσικῆς, οὔτε τὴν συναναστροφὴν τῶν ἀνθρώπων.»

Δίστιχον. — «Νέα φωνὴ εὐχάριστος ἐν μεγάρῳ, στόμα καὶ ἐπὶ ἡδέων χειλέων, κατακυριεύει τὴν καρδίαν, εἴτε διὰ τερετισμάτων, εἴτε ἀνευ τοιούτων· ἐνῶ μάλιστα οἱ σκοποὶ Οὐσχάκ, Ἰσπαχάν καὶ Χεδζιάζ οὐδόλως ἀρμόζουσιν εἰς τὸν λάρυγγα ἀποτροπαίου αἰδοῦ.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΑ'.

Εἶπον πρὸς τὸν Λοκμάν: «Παρά τίνας ἔμαθες τὸ εὐγενῶς συμπεριφέρεσθαι;» Ἀπεκρίθη: «Παρὰ τῶν ἀπολιτεῦτων:» Πᾶν ὅ,τι ἐθεώρησα ἀποδοκιμαστέον ἐκ μέρους αὐτῶν, ἀπέσχον ἀπὸ τοῦ πράξαι καὶ λέγειν τοῦτο.»

Δίστιχον. — «Δὲν ἀναφέρουσι λόγον, ἔστω καὶ πρὸς χαριεντισμὸν, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὁ νουνεχὴς νὰ μὴ λάβῃ συμβουλὴν. Ἄλλ' ἐὰν ἀπαγγέλλωσιν ἑκατὸν κεφάλαια συνέσεως ἐνώπιον ἀμαθοῦς, εἰσέρχονται εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ ὡς τοσοῦτοι χαριεντισμοί.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΒ'.

Ἀναφέρουσι περὶ θρησκευτικοῦ τινος ὅτι ἐν μιᾷ νυκτὶ ἔτρωγε δέκα λίτρας τροφῆς καὶ μέχρι τῆς ἡοῦς ἐποίει πλήρη

ἀνάγκωσιν τοῦ Κορανίου. Σοφὸς τις μαθὼν τοῦτο εἶπεν: «Ἐὰν ἔτρωγε τὸ ἡμισυ ἐνὸς ἄρτου καὶ ἐκοιμάτο, ἤθελεν εἶσθαι πολὺ προτιμώτερον.»

Δίστιχον. — «Εἶχε τὸ σῶμα κενὸν ἐκ τροφῆς, ὅπως ἐν αὐτῷ ἴδῃ τὸ φῶς τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ. Ὑπάρχει κενὸς συνέσεως, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἦν πλήρης τροφῆς μέχρι τῆς ῥίνος.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΓ'.

Ἡ θεία εὐσπλαγχνία ἐκράτησε τὸν λύχνον τῆς οὐρανίας ἀρωγῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀποπεπλανημένου ἀνθρώπου ἐνεκα τῶν ἀπηγορευμένων ἡδονῶν, εἰς τρόπον ὥστε εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὁμήγυριν τῶν ἀληθῶν σοφῶν (τῶν σουφίδων). Διὰ τῆς εὐτυχοῦς ἐπιβροῆς τῆς μετὰ τῶν δερβισσῶν ἀναστροφῆς καὶ τῆς εἰλικρινοῦς ψυχῆς αὐτῶν, τὰ ἀξιώμεμπα ἤθη αὐτοῦ μετεστράφησαν εἰς ἀξιώματα προτερήματα, καὶ ἀπέσχεν ἀπὸ τοῦ πάθους καὶ τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν. Ἡ γλώσσα τῶν καχοβούλων ἐξετάθη ἀπέναντι αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον: «Εἰσέτι εὐρίσκεται εἰς τὰς πρώτας ἀποπλανήσεις του, καὶ ἡ ἀποχὴ αὐτοῦ καὶ εὐσέβεια οὐδεμιᾶς ἐμπιστοσύνης εἰσὶν ἀξία.»

Στίχος. — «Διὰ τῆς συγγνώμης τῆς μεταμελείας δύναται τις ἰν' ἀπαλλαγθῆ ἀπὸ τῶν τιμωριῶν τοῦ Θεοῦ, δὲν δύναται ὅμως ὅπως ἀπαλλαγθῆ ἀπὸ τῆς γλώσσης τῶν ἀνθρώπων.»

Δὲν εἶχε τὴν δύναμιν ὅπως ὑποφέρῃ τὴν ἀδικίαν τῶν λόγων αὐτῶν, καὶ παρεπονήθη ἐνώπιον τοῦ ἡγουμένου τοῦ τάγματος, λέγων: «Ὑποφέρω ἐκ τῆς γλώσσης τῶν ἀνθρώπων.»

πων.» Ὁ σείχης ἔκλαυσε, καὶ εἶπε: «Πῶς δύνασαι ν' ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς εὐγνωμοσύνης ἣν σοὶ ἐπιβάλλει ἡ ἀγαθοεργία αὐτῆ· σὺ εἶσαι καλλίτερος παρ' ὅσον φρονοῦσι.»

Σ τ ῖ χ ο ς. — «Μέχρι τίνος θέλεις εἶπε· «Ὁ κακόβουλος καὶ ὁ φθονερός ἐρευνῶσι περὶ τῶν ἐλαττωμάτων μου, ἐμοῦ τοῦ ἀθλίου;» «Εἶτε διότι ἐγείρονται ὅπως χύσωσι τὸ αἷμά σου, εἶτε διότι κἀθηνται ὅπως σ' εὐχθῶσι διὰ τὸ κακόν, προτιμώτερόν ἐστι νὰ ἦναι τις ἀγαθός καὶ ν' ἀποκαλῆται κακός ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, παρὰ νὰ ὑπάρχη κακός καὶ θεωρῆται ὡς ἀγαθός.»

Καὶ ἐν τοσοῦτῳ θεώρησόν με, ἐμὲ, λέγω, ἀπέναντι τοῦ ὅποιου τὸ ἀγαθὸν φρόνημα ἀπάντων ὑπάρχει ὑπερβάλλον, ἐνῶ διατελῶ εἰς τὸ ἐπακρον τῆς ἀτελείας!

Σ τ ῖ χ ο ς. — «Ἐὰν ἐπραττον ὅσα ἐλεγον, ἤθελον εἶσθαι ἀνὴρ ἀγαθοῦ χαρακτήρος καὶ φιλόθρησκος.»

Σ τ ῖ χ ο ς (Ἀ ρ α β ι κ ὅ ς). — «Βεβαίως κρύπτομαι ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν πλησίον μου, ἀλλ' ὁ Θεὸς γινώσκει ὅτι ἐν ἐμοὶ ὑπάρχει τὸ ἀπόκρυφον καὶ τὸ φανερόν.»

Δ ῖ σ τ ῖ χ ο ν. — «Ἡ πύλη ὑπάρχει κεκλεισμένη ὀπισθεν ἡμῶν, ἐνεκα τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅπως μὴ διαδώσωσι τὴν φήμην τῶν ἐλαττωμάτων ἡμῶν. Πρὸς τί χρησιμεύει ἡ κεκλεισμένη πύλη; Τὸ δὲ τὸ γνωρίζον τὰ μυστηριώδη γνωρίζει τό τε ἀπόκρυφον καὶ τὸ φανερόν.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΔ΄.

Παρεπονήθη ἐνώπιον ἑνὸς τῶν πρωτίστων σείχων, λέ-

γων: «Εἰς τις κατήγγελέ με ἐπὶ κακοβουλία.» Ἀπήντησε: «Καταίσχυνον αὐτὸν διὰ τῆς ἀγαθότητος.»

Σ τ ῖ χ ο ς. — «Ἐσο ἀγαθοῦ χαρακτήρος, ὅπως ὁ κακόβουλος μὴ εὕρισκῃ τὸ μέσον ἵνα ὀμιλῇ πρὸς βλάβην σου. Ὅποτεν ἡ βάρβιτος τήρῃ συμφωνίαν, πῶς θὰ τιμωρηθῇ παρὰ τῆς χειρὸς τοῦ μουσικοῦ;»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΕ΄.

Ἐρώτησαν σείχην τινὰ τῆς Συρίας: «Τίς ἐστὶν ἡ πραγματικότης τῆς διδασκαλίας τῶν σουφιδῶν;» Ἀπεκρίθη: «Ἐν αὐτῆς ὑπῆρχεν ἐν τῷ κόσμῳ διὰς τις ἀνθρώπων τεταραγμένον κατ' ἐπιφάνειαν καὶ συνεστηκότων ἐν πράγματι. Σήμερον ὑπάρχει διὰς ἀνθρώπων συνεστηκότων ἐξωτερικῶς καὶ τεταραγμένων ὀπισθεν.»

Δ ῖ σ τ ῖ χ ο ν. — «Ὅποτε ἀνὰ πᾶσαν ὥραν, ἡ καρδία σου ἀπομακρύνεται ἀπὸ σοῦ εἰς διάφορον μέρος, οὐδαμῶς εὕρισκῃ ἡσυχίαν ἐν τῇ μοναξίᾳ. Θεωρεῖς καλὸν τὸ κατέχειν ἀργύρια, ὑψηλὸν βαθμόν, ἐσπαρμένους ἀγρούς καὶ ἐμπόριον, ἅμα ὁμως ἡ καρδία σου συνυπάρχει μετὰ τοῦ Θεοῦ, διατελεῖς ἐν τῇ ἀπομονώσει.»

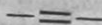
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΣΤ΄.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐπορευθήμεν καθ' ὅλην τὴν νύκτα, ἐν τῷ μέσῳ συνοδίας τινός, καὶ τὴν πρωίαν ἐκοιμήθημεν ἐπὶ τῆς

ἄκρας ἐνὸς δάσους. Εἰς δυστυχῆς ἐκ τῶν ἡμετέρων συνοδοιπόρων ἐν τῇ ὁδοιπορίᾳ ταύτῃ ἐξέβαλε φωνὴν, ἐτράπη πρὸς τὴν εἰς τὴν ἔρημον ἀγούσαν καὶ ἐπὶ μίαν μόνην στιγμήν οὐδόλως εὔρεν ἀνάπαυσιν. Ὅποτε ἐγένετο ἡμέρα, εἶπον πρὸς αὐτόν: «Τίς ἐστὶν ἡ ἔκστασις αὐτῆς;» Ἀπεκρίθη: «Εἶδον ἀηδόνας αἰτίνες εἶχον ἀρχίσει νὰ παραπονῶνται ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν δένδρων, ὡς ἔπραττον τοῦτο καὶ αἱ πέρδικες ἐπὶ τοῦ ὄρους, οἱ βαθρακοὶ εἰς τὸ βάθος τῶν ὑδάτων καὶ τὰ ζῶα εἰς τὸ δάσος.»

Διελογίσθη κατ' ἑμαυτὸν ὅτι οὐδαμῶς ἤρμοζεν ὅπως οἱ πάντες ἀσχολῶνται ἐξυμνοῦντες τὸν Κύριον, καὶ ἐγὼ νὰ καθεῶδα διατελῶν ἐν ἀμελείᾳ.»

Στίχος. — «Τὴν τελευταίαν νύκτα, κατὰ τὴν χαρὰν γῆν, πτηνὸν τι ὠδύρετο. Μοὶ ἀφῆρεσε τὸ λογικόν, τὴν ὑπομονὴν, τὴν δύναμιν καὶ τὴν διάνοιαν. Κατὰ τύχην ἡ φωνὴ μου ἔφθασε μέχρι τῶν ἀκοῶν ἐνὸς ἐκ τῶν εἰλικρινῶν φίλων μου. Εἶπε: «Δὲν ἐπίστευον ὅτι ἡ φωνὴ ἐνὸς πτηνοῦ νὰ σὲ καταστήσῃ ἐκτὸς σεαυτοῦ.» Ἀπήντησα: «Δὲν συνάδει μετὰ τῆς ἀνθρωπότητος τὸ πτηνὸν ν' ἄδῃ τοὺς ὕμνους τοῦ Θεοῦ καὶ ἐγὼ νὰ σιωπῶ.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΖ'.

Ὅμᾳς τις νέων συνετῶν ἡμέραν τινα εὐρίσκοντο μετ' ἑμοῦ ἐν τῷ εἰς Χεδζιζὶλ ταξιδίῳ μου. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὑπετονθόρυζον καὶ ἀπήγγελλον ἀποκρύφους τινὰς στίχους. Καθ' ὁδὸν εὐλαβῆς τις ἀπεδοκίμαζε τὴν διαγωγὴν τῶν δερβισσῶν, ἀγνοῶν τὴν λύπην αὐτῶν, μεχρισσοῦ ἀφίχθημεν εἰς τοὺς φοίνικας τῶν Βενου-Χελάλ. Νέος τις, μέλας τὴν ὄψιν

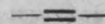
ἐξῆλθεν ἀπὸ τῶν σκηνωμάτων τῶν Ἀράβων, καὶ ἐξέβαλε φωνὴν ἣτις ἠδύνατο νὰ καταβιάσῃ τὸ πτηνὸν ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν αἰθέρων. Εἶδον τὴν κάμηλον τοῦ φιλοθρήσκου ἀρχομένην ἵνα χορεύῃ, ἀνέτρεψε τὸν ἑαυτῆς ἀναβάτην, καὶ ἐτράπη πρὸς τὴν φέρουσαν εἰς τὴν ἔρημον. Εἶπεν: «ὦ σείχα! ἡ μουσικὴ προὔξεν ἑντύπωσιν ἐπὶ ζώου τινός, καὶ ἐπὶ σοῦ οὐδεμίαν ἐνεποίησε.»

Στίχος. — «Γνωρίζεις ὅ,τι μοὶ εἶπεν ἡ ἀηδὼν ἐκείνη τῆς πρωίας; «Τί ἄνθρωπος λοιπὸν ὑπάρχεις σὺ, ἀφοῦ οὐδόλως γνωρίζεις τί ἐστὶν ἔρω; Ἡ κάμηλος ἐβυθίσθη ἐν τῇ ἐκστάσει καὶ ἐν τῇ χαρᾷ (δι' ἀραβικῶν σίχων). Ἐὰν δὲν ἔχῃς εὐχαριστήσιν τινα, εἶσαι ζῶον βορβορώδους χαρακτῆρος.»

Στίχος. — «Ὅποτε ἡ κίνησις καὶ ἡ ἀγαλλίασις πληροῦσι τὴν κεφαλὴν τῆς καμήλου, ἐὰν ὁ ἄνθρωπος δὲν αἰσθάνηται αὐτάς, αὐτὸς ἐστὶν ὄνος.»

Στίχος. (Ἀραβικὸς) — «Ὅποτε οἱ ἄνεμοι πνεοῦσιν ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, λιγίζουσι τοὺς κλάδους τῆς μοσχοϊτέας καὶ οὐχὶ τοὺς τραχεῖς βράχους.»

Μεσνεβί. — «Ὅ,τι βλέπεις, διατελεῖ ἐν κινήσει ὅπως δοξάζῃ τοὺς πρὸς τὸν Θεὸν ὕμνους. Ἡ ἐννοοῦσα καρδιά κατανοεῖ κάλλιστα τὴν ἐν ταύτῳ ἐγχεκρομμένην ἐννοίαν. Ἡ ἀηδὼν δὲν ψάλλει τοὺς ὕμνους αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ροῖᾳς, καθότι ἐκάστη ἄκανθα ἔχει τὴν ἑαυτῆς γλῶσσαν πρὸς αἶνον αὐτοῦ.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΗ'.

Ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς βασιλείας τινός ἐφθασε μέχρι τοῦ τέρματος αὐτῆς, καὶ οὐδένα οὗτος εἶχε διάδοχον. Διέταξε

τ' ἀκόλουθα. « Εἰς τὸν πρῶτον παρουσιασθόμενον τὴν πρῶταν, εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου, ἃς θέσωσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του τοῦ βασιλικὸν στέμμα. Ὅτε ὁ βασιλεὺς ἀπεβίωσε, τῇ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ, ὑπῆρχεν, ἐκ τύχης, ἐπαίτης τις ὅστις, καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ, εἶχε συλλέξει ψυχία καὶ εἶχε συρράψει ῥάκη. Οἱ μεγαστᾶνες τοῦ κράτους καὶ οἱ πρῶτοι τῆς αὐλῆς ἐξετέλεσαν τὴν τελευταίαν θέλησιν τοῦ βασιλέως. Παρέδωκαν εἰς τὸν ἐπαίτην τὰς κλεῖς τῶν φρουρίων καὶ τῶν θησαυροφυλακείων, καὶ ἐξήσχησε τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τινα καιρὸν. Τινὲς ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κράτους ἀπέβριψαν τὸν ζυγὸν τῆς ὑπακοῆς των, καὶ οἱ βασιλεῖς τῶν πλησιοχώρων μερῶν ἐξηγέρθησαν πανταχόθεν ὅπως προκαλέσωσι διένεξιν, καὶ παρεσκευάσαν στρατὸς ὅπως ἀντιστῶσιν ἐναντίον αὐτοῦ. Ἐν συνόψει, ὅτε στρατός καὶ ὁ λαὸς εὐρέθησαν διατελοῦντες ἐν συγχύσει, καὶ μέρος τῆς ἐπαρχίας ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ. Ὁ ἐπαίτης, δηλ. ὁ νέος βασιλεὺς, διετέλει περίλυπος ὡς ἐκ τοῦ συμβάματος τούτου. Ἐν τῷ μεσοδιαλείμματι τούτῳ, εἰς ἐκ τῶν ἀρχαίων φίλων αὐτοῦ, συμμερισθεὶς τῆς πενίας αὐτοῦ, ἐπᾶνῆλθεν ἐκ τοῦ ταξειδίου, εἶδεν αὐτὸν ἐπὶ τοιοῦτου ἀξιώματος καὶ τῷ εἶπε. « Δόξα τῷ Θεῷ! διότι ἡ ὑψίστη τύχη συνέδραμέ σοι, καὶ σὲ κατηύθυνεν ἢ εὐδαιμονία· εἰς τρόπον ὡς τὸ ῥόδιον παρήχθη ἐκ τῆς ἀκάνθης· ἢ ἀκανθα παρήχθη ἐκ τοῦ πόδος σου, καὶ προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον. Βεβαίως μετὰ τὴν δυσκολίαν ἢ εὐκολία. »

Στίχος — « Ἄλλοτε τὸ ἄνθος ἀνοίγει καὶ ἄλλοτε μαραινεται· ἄλλοτε τὸ δένδρον ὑπάρχει γυμνόν, καὶ ἄλλοτε καλύπτεται ὑπὸ φύλλων. »

Ὁ δερβίσσης βασιλεὺς ἀπήντησεν. « Ὁ ἀδελφὲ μου! ἀπὸ τεινὸν μοι παραμυθητήρια, διότι δὲν δύναμαι ἵνα συγχαρῶ ἑμαυτὸν. Ὅτε μ' εἶδες, ἐδυσκολευόμην ὅπως προμηθεύω ἄρτον, καὶ σήμερον στενοχωροῦμαι παρ' ὀλοκλήρου κόσμου ὅπως διακυβερνήσω αὐτόν. »

Στίχος. — « Ἐὰν τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου ἐλλείπωσιν ἀφ'

ἡμῶν, ἡμεῖς ἐσμὲν δυστυχεῖς, καὶ ἐὰν ἔχωμεν τοιαῦτα, ἐσμὲν δεδεδεσμευμένοι διὰ τοῦ ἔρωτος ὃν ἐμπνέουσιν ἡμῖν. Οὐδεμία λυπηροτέρα δυστυχία ὑπάρχει ὅσον τὰ πλούτη τοῦ κόσμου τούτου, διότι αὐτὰ συνταράσσουσι τὴν καρδίαν, εἴτε τῶν κατεχόντων αὐτὰ, εἴτε τῶν φερουμένων τοιούτων. »

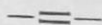
Στίχος. — « Ἐὰν ἀγαπᾷς τὴν βαθυπλουτίαν, μὴ ἐκζητεῖς ἕτερόν τι εἰμὴ τὴν τῶν ἐπιθυμιῶν μετριότητα, ἥτις ἐστὶν εὐάρεστος πλοῦτος. Ἐὰν ὁ πλούσιος ἐπιβρίπτῃ χρυσίον εἰς τὸ ὀμματίον πτωχοῦ, μὴ θεωρῆς ἐντοσοῦτῳ μετ' ἀντιζηλίας ὅποια ἐσεται ἢ ἀνταμοιβὴ αὐτοῦ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον. Διότι συνεχῶς ἤκουσα νὰ λέγωσι πρὸς τοὺς μεγάλους. Ἡ ὑπομονὴ τοῦ πτωχοῦ ὑπάρχει προτιμητέα τῆς ἀψιλείας τοῦ πλουσίου. »

Στίχος. — « Ἐὰν ὁ Βεχράμ ἐψήνη δι' ὀβελου ὄναγρον ὅπως δώσῃ αὐτὸν τοῖς πτωχοῖς, τοῦτο δὲν θὰ ἦναι τοσοῦτον ὅσον ποὺς ἀκρίδος ἐκ μέρους μύρμηκος. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΘ'.

Εἰς τις εἶχε φίλον ἐκπληροῦντα καθήκοντα ἐν τῷ θησαυροφυλακείῳ. Ἐπὶ τινα καιρὸν ἡ περίστασις δὲν παρουσιάσθη ὅπως ἴδῃ αὐτόν. Κάποιος τῷ εἶπε. « Πρὸ πολλοῦ δὲν εἶδες τὸν δεινα; » Ἀπήντησε. « Δὲν θέλω νὰ ἴδω αὐτόν. » Κατὰ τὴν εἰς ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ὑπαλλήλου, εὐρεθεὶς παρῶν, εἶπε. « Τί σφάλμα ἐπραξεν, ὥστε νὰ δυσαρεστήσαι βλέπων αὐτόν; » Δὲν γνωρίζω σφάλμα τι, ἐπανελάθεν ἐκεῖνος· ἀλλὰ δύναται τις ἵνα ἴδῃ φίλον ὑπάλληλον τοῦ θησαυροφυλακείου, ἅμα ἐκπέσῃ ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ θέσεως, καὶ δὲν πρέπει νὰ φέρω τὴν ἀνάπαυσίν μου ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδύνης αὐτοῦ καὶ τῶν ἀσχολιῶν του. »

Στίχος. — « Δὲν σκέπτεται τις περὶ τῶν ἑαυτοῦ φίλων ἐν τῷ μεγαλείῳ, τῇ δυνάμει, οὔτε ἐν ὑψηλῇ περιωπῇ· ἀλλὰ, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀμηχανίας καὶ τῆς καταπτώσεως, προσάγουσι τὴν θλίψιν τῆς ἑαυτῶν καρδίας ἐνώπιον τῶν φίλων των. »

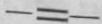

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Α΄.

Ὁ Ἀββού-Χοραϊράχ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἤρχετο ὅπως ὑποβάλλῃ τὰ ἑαυτοῦ σεβάσματα εἰς τὸν Μουσταφᾶν (τὸν ἐκλεκτόν, ἐπώνυμον τοῦ Μωάμεθ). Οὗτος εἶπε πρὸς αὐτόν· « Ὁ Ἀββού-Χοραϊράχ, ἐπισκέφθητί με σπανίως, ἢ πρὸς σέ φίλία μου θέλει αὐξήσει ὡς ἐκ τούτου. δηλ. μὴ ἔρχου καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ὅπως ἡ φίλία ἡμῶν ἐπαυξάνη. »

Χαριεντισμός. — « Εἶπον πρὸς σοφόν τινα· « Μεθ' ὅλην τὴν ωραιότητα ἦν ἔχει ὁ ἥλιος, οὐδένα ἠκούσαμεν λέγοντα ὅτι ἔχει αὐτὸν φίλον. » « Τοῦτο προέρχεται, ἀπὴν- » τῆσε, διότι δύναται τις ἵνα βλέπῃ αὐτὸν καθ' ἑκάστην ἡ- » μέραν, ἐκτός κατὰ τὸν χειμῶνα, ὅποτε ὑπάρχει κεκαλυμ- » μένος καὶ κατὰ συνέπειαν ἀγαπώμενος. »

Στίχος. — « Δὲν ὑπάρχει σφάλμα τὸ νὰ διατελῇ τις ἐκτε- » ρημένος εἰς τὴν ὄψιν τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ἐν τοσοῦτῳ δὲν » πρέπει ἵνα ὑπάρχῃ τις ἐπὶ πολὺν χρόνον οὕτως, ὥστε λέ- » γουσιν· « Ἀρκεῖ. » Ἐὰν ἐπιπλήξῃς σεαυτὸν, τουλάχιστον » δεόν νὰ μὴ ἀκούῃς τὰς ἐπιπλήξεις μηδενός. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΑΑ΄.

Ἐλαβον δυσάρεσκίαν κατὰ τῆς συναναστροφῆς τῶν ἐν

Δαμασκῷ φίλων μου, προῦχώρησα εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἱε- » ρουσαλήμ, καὶ συνωκειώθην μετὰ τῶν ζῶων, μεχριστοῦ συ- » νελήφθην αἰχμάλωτος παρὰ τῶν Φράγκων. Μ' ἐβίασαν νὰ » ἐργάζωμαι τὴν γῆν μετὰ τῶν Ἰουδαίων εἰς τοὺς χάνδακας » τῆς Τριπόλεως. Ἐπὶ τέλους εἰς ἕκ τῶν πρώτων τοῦ Χαλε- » πίου, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχον ἀρχαίας σχέσεις, διηλθον ἐκεῖ- » θεν, μ' ἀνεγνώρισε καὶ μοι εἶπε· « Ποία ἐστὶν ἡ κατάστασις » αὐτῆ, καὶ τίνι τρόπῳ διάγεις τὸν βίον; » Ἀπήντησα·

Στίχος. — « Ἐφευγον μακρὰν τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τοῦ » ὄρους καὶ ἐν τῇ πεδιάδι, διότι δὲν ἠσυχολούμην πλέον περὶ » ἄλλου τινὸς εἰμὴ περὶ τοῦ Θεοῦ. Φαντάσθητι τίς ἐστὶν ἡ » θέσις μου κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην καθ' ἣν εὐρίσκομαι μεθ' » ὁμάδος ὄντων οἵτινες μάλιστα δὲν εἶναι ἄνθρωποι. »

Στίχος. — « Προτιμώτερον νὰ ἔχη τις τὸν πόδα ἐν τῇ » ἀλύσῳ ἐνώπιον τῶν ἑαυτοῦ φίλων, παρὰ νὰ εὐρίσκηται ἐν » κήπῳ δενδρώδει μετὰ ξένων. »

Ἐλαβε συμπάθειαν διὰ τὴν κατάστασίν μου, μ' ἠλευθέ- » ρωσεν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, ἀντὶ δέκα χρυσῶν νομισμάτων, καὶ » μ' ὠδήγησε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Χαλέπιον. Εἶχε θυγατέρα τὴν » ὁποίαν μοι ἔδωκεν εἰς γυναῖκα, μετὰ προικὸς ἕξ ἑκατὸν δη- » ναρίων. Παρελθόντος χρόνου τινός, ἡ θυγάτηρ κατέστη κα- » κοῦ χαρακτῆρος, φιλόνοικος καὶ παρήκοος. Ἠρξάτο ἵνα » μακρύνῃ τὴν γλῶσσαν καὶ θλίβῃ τὴν ζωὴν μου, ὡς ἐβρέθη·

Στίχος. — « Κακὴ γυνὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀγαθοῦ ἀνδρός ὑ- » πάρχει ἢ κόλασις αὐτοῦ, καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ κόσμῳ. Φυ- » λάχθητι ἀπὸ κακῆς συντρόφου, φυλάχθητι ἀπ' αὐτῆς δια- » φύλαξον ἡμᾶς, Θεέ μου, ἀπὸ τῆς βασάνου τοῦ πυρός! »

Ἡμέραν τινα τείνασα τὴν γλῶσσαν τῆς ὕβρεως, εἶπε· » « Δὲν εἶσαι ἐκεῖνος ὃν ὁ πατήρ μου ἐξηγόρασεν ἀπὸ τῶν δε- » σμῶν τῶν Φράγκων ἀντὶ δέκα δουκάτων; » Ἀπήντησα· » « Ναὶ, μ' ἐξηγόρασεν ἀντὶ δέκα χρυσῶν νομισμάτων καὶ μὲ » κατέστῃσεν αἰχμάλωτόν σου ἀντὶ ἑκατὸν ἄλλων θηναρίων. »

Στίχος. — « Ἐμαθον ὅτι μέγα τι ἄτομον ἀπήλλαξεν ἄμνον τινα ἀπὸ τοῦ στόματος καὶ τῶν ὀνύχων λύκου. Τὴν νύκτα ἔθηκεν εἰς τὸν λάρυγγά του μάχαιραν. Κατὰ τὴν ἰδίαν σιγήν ὁ ἄμνος παρεπονήθη πρὸς αὐτὸν λέγων· « Μ' ἀπήλλαξας ἀπὸ τῶν ὀνύχων τοῦ λύκου, ὅτε βλέπω ἐπὶ τέλους ὅτι σὺ δι' ἐμὲ κατέστης λύκος. »

— — —
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΛΒ'.

Βασιλεὺς τις ἠρώτησε θρησκευτικόν τινα· « Πῶς διέρχονται αἱ πολῦτιμοι στιγμαὶ σου; » Ἀπήνησεν· « Ὅλη ἡ νύξ παρέρχεται ἐν προσευχῇ, ἡ πρωία εἰς ἐκζήτησιν τῶν ἀναγκαίων πραγμάτων καὶ ὅλη ἡ ἡμέρα εἰς τοὺς διαλογισμοὺς περὶ τῶν δαπανῶν μου. Ὁ βασιλεὺς ἐνόησε τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπαντήσεως τοῦ δερβίσσου, καὶ διέταξεν ὅπως τῶ ὀρισθῶσι μέσα συντηρήσεως ἵνα τὸ βάρος τῆς συντηρήσεως τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἀρθῆ ἀπὸ τῆς καρδιάς του. »

Στίχος. — « Ὁ σὺ, ὅστις ἔχεις τὸν πόδα δεδεσμευμένον διὰ τοῦ διαλογισμοῦ τῆς οἰκογενείας σου, μὴ φαντάσθητι πλέον περὶ τῆς ἐλευθερίας σου. Ἡ μέριμνα περὶ τῶν τέκνων, τοῦ ἄρτου, τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῆς τροφῆς σὲ κωλύει ὅπως βαδίξῃς εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀποφασίζω ἵν' ἀσχολῶμαι περὶ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν νύκτα. Ἀλλὰ τὴν νύκτα, ὅτε ἐκτελῶ τὸ χρέος τῆς προσευχῆς, ἐρωτῶ ἑμαυτὸν· « Τὴν πρωίαν τί θέλει φάγει τὸ τέκνον μου; »

— — —
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΛΓ'.

Εἷς ἐκ τῶν εὐλαβῶν τῆς Συρίας ἐξεπλήρου τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ἐτῶν ἐν ἐνὶ δάσει καὶ ἐτρέφετο ἐκ φύλλων

δένδρων. Ὁ βασιλεὺς τοῦ τόπου ἐκείνου μετέβη παρ' αὐτῷ πρὸς ἐπίσκεψίν του καὶ τῷ εἶπεν· « Ἐὰν τὸ κρίνης ἄρμόδιον, θέλομεν παρασκευάσει διὰ σέ ἐν τῇ πόλει κατάλυμά τι, ὅπου ἡ ἐπιθυμία τοῦ ν' ἀσχολῆσαι εἰς τὰς ἀσκήσεις τῆς εὐσεβείας θέλει σοὶ εἶσθαι εὐκολωτέρα παρ' ὅσον ἐνταῦθα, καὶ ὅπου οἱ ἄλλοι θέλουσιν ἐπωφεληθῆ ἐκ τῶν εὐλογιῶν τῶν λόγων σου καὶ θέλουσιν ἔχει παράδειγμα τὰς ὁσίας σου πράξεις. » Ὁ λόγος οὗτος δὲν ἠγαπήσθη τὸν δερβίσσην, ἀλλ' οἱ πρῶτοι τοῦ κράτους τῷ εἶπον· « Χάριν σεβασμοῦ εἰς τὰς προθέσεις τοῦ βασιλέως, ἄρμόζει ἵνα ἔλθῃς ἐπὶ τινος ἡμέρας εἰς τὴν πόλιν καὶ γνωρίσῃς τὴν κατάστασιν τῶν τόπων. Κατόπιν, ἐὰν ἡ ἀγνότης τοῦ χρόνου τῶν σεβασῶν ἀνδρῶν ἠλλοιώθη κατὰ τι ἐν τῇ συγκοινωνίᾳ τῶν ξένων, εἰς σέ ἀπέκειται ἡ ἐκλογή. » Ἀναφέρουσι δὲ ὅτι ὁ δερβίσσης ἐκεῖνος εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὅτι διέθηκον ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν κῆπον τοῦ ἰδιαιτέρου ἀνακτόρου τοῦ βασιλέως, ὅστις ἦν μέρος θέλγον τὴν καρδίαν καὶ ἀνατέρον τὴν ψυχὴν.

Στίχος. — « Τὰ ἐρυθρὰ ρόδα αὐτοῦ ὑπῆρχον ὡς ἡ παρεια τῶν ὠραίων, οἱ ὑάκινθοι αὐτοῦ ὡς ὁ κόσμυθος τῆς κόμης τῶν ἐρωτοτρόπων. Ἐκ τοῦ φόβου τοῦ ψύχους κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ χειμῶνος, ὑπῆρχεν ὡς τὸ νήπιον τὸ μὴ θηλάσαν εἰσέτι τὸ γάλα τῆς ἑαυτοῦ τιτῆς. »

Στίχος (Ἀραβικός). — « Ἐπὶ τῶν κλάδων ὑπῆρχον ρόδια, ὡς πῦρ κρεμάμενα ἀπὸ χλοερῶν δένδρων. »

Πάραυτα ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε πρὸς τὸν δερβίσσην νέαν τινὰ κόρην εὐειδῆ.

Στίχος. — « Ἐξαισία ὠραιότητος καταθέλγουσα τοὺς εὐλαβεῖς, ἀγγελικὴ μορφή, περιλαμπής ὡς ὁ ταῶς. Τοιαύτη ἦν ὥστε ἅμα ἐβλεπέ τις αὐτήν, δὲν εἶχεν ὑπομονὴν δυνατὴν διὰ τοὺς φιλοθρήσκους. »

Ἀπέστειλε δὲ κατόπιν αὐτῆς νέαν τινὰ δούλην, θαυμα-

σίαν ὡς ἐκ τῆς χάριτός της, εὐάρεστον κατὰ τὰ χαρακτη-
ριστικὰ καὶ προσόντα, καὶ τοιαύτην ὥστε ἡ ἰσχύς τῆς πα-
λάμης τῆς δρακός τῆς ὠραιότητος αὐτῆς ἤθελε θραύσει τὸν
βραχίονα τῆς εὐσεβείας, καὶ ἤθελε δῆσει ὀπισθεν τῆς πλά-
της τὴν χεῖρα τῆς ὑπομονῆς τῶν σοφῶν. »

Στίχος (Ἀραβικός). — « Οἱ ἄνθρωποι ἀπέθνησκον ἐκ
τῆς πείνης πέριξ αὐτοῦ· ὑπῆρχεν ὑπόδειγμα δεικνύον τὸ
ποτόν τὸ κατασθενύον τὴν δίψαν. »

Στίχος. — « Ὁ ὀφθαλμὸς θεωρῶν αὐτὴν οὐδόλως ἐκο-
ρέννυτο, ὡς καὶ ἡ δίψα τοῦ ὑδρωπικοῦ δὲν κατευνάζεται ὑπὸ
τοῦ ὕδατος τοῦ Εὐφράτου. »

Ὁ δερβίσσης ἤρξατο νὰ τρώγῃ νόστιμα φαγητὰ, νὰ ἐν-
δύηται κομψὰ φορέματα, νὰ εὐρίσκη ἡδύτητα καὶ εὐχαρίστη-
σιν εἰς τοὺς καρπούς καὶ τὰ μυρωδικὰ, καὶ νὰ θεωρῇ τὴν
ὠραιότητα τοῦ θεράποντος καὶ τῆς νεάνιδος. Οἱ νουνεχεῖς
εἶπον· « Ἡ πόρπη τῆς κόμης τῶν ὠραίων ὑπάρχει ἄλυσις
διὰ τὸν πόδα τῆς φρονήσεως καὶ παγίς διὰ τὸ ἐλαφρόν
πτηνόν. »

Στίχος. — « Ἐθυσίασα τὴν καρδίαν μου καὶ τὴν θρη-
σκίαν μου, μεθ' ὅλην τὴν φρόνησίν μου, διὰ τὸν ἔρωτά σου.
Πραγματικῶς δὲ σήμερον ὑπάρχω τὸ ἐλαφρόν πτηνόν καὶ
οὐ ἡ παγίς. »

Ἐν συνόψει, ἡ εὐτυχία τοῦ χρόνου τῆς ἀνέσεως αὐτοῦ
ἀφίχθη εἰς τὸ τέρμα ὡς εἶπον.

Στίχος. — « Ὅτι, ὑπάρχουσι νομομαθεῖς, πνευματικοὶ
ἡγούμενοι, μαθηταὶ καὶ ῥήτορες εὐγλωττοί, ὅταν καταβῇ
ὅπως ἐπιτύχῃ τ' ἀγαθὰ τοῦ ἀξιοκαταφρονήτου τούτου κό-
σμου, ὁμοιάζει πρὸς τὴν μυῖαν τῆς ὁποίας ὁ ποῦς μένει εἰς
τὸ μέλι. »

Ἡμέραν τινὰ ὁ βασιλεὺς ἐπεθύμησε ἵνα ἴδῃ τὸν ἅγιον
ἄνθρωπον. Εὐρην αὐτὸν μεταβληθῆναι, καταστάντα ἐρυ-
θροῦ, λευκὸν καὶ παχύταρον, καὶ στηριζόμενον ἐπὶ μετα-
ξωτοῦ προσκεφαλαίου. Ὁ τὴν μορφὴν νηρηίδος (περὶ) ἔχων
θεράπων ἴστατο ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ μετὰ ῥιπίδιου ἐκ πε-
ρῶν ταῶ. Ὁ μονάρχης ἠγάσθη διὰ τὴν εὐδαίμονα κατάστα-
σιν αὐτοῦ· καὶ συνδιελέχθησαν περὶ παντὸς εἶδους πραγμά-
των· μεχρισοῦ ἐπὶ τέλους ὁ βασιλεὺς ὠμίλησεν ὡς ἑξῆς·
« Ἀγαπῶ τὰς δύο ταύτας κλάσεις τῶν ἀνθρώπων· τοὺς σο-
φοὺς καὶ τοὺς δερβίσσας ». Εἷς φιλόσοφος βεζύρης καὶ ὄσις
εἶχεν ἰδεῖ τὸν κόσμον ἦτο παρῶν, καὶ εἶπεν· « Ὁ βασιλεῦ !
ἡ ὑποχρέωσις τῆς φιλίας ἐστὶν ὅπως πράττης τὸ ἀγαθὸν
πρὸς ἐκάστην ἐκ τῶν ομάδων τούτων· δὸς χρυσίον τοῖς σο-
φοῖς, ὅπως ἀναγινώσκωσι περισσότερο, καὶ μηδὲν δίδου
πρὸς τοὺς δερβίσσας, ὅπως μένωσι τοιοῦτοι. »

Στίχος. — « Δὲν ἀρμόζουσι εἰς τοὺς θρησκευτικοὺς
οὔτε δραχμαί, οὔτε δηνάρια ὅτε θρησκευτικὸς τις λαμβάνει
πράγμα τι, προμήθευσον αὐτῷ καὶ ἕτερον. »

Στίχος. — « Ὁ χρηστῶν ἡθῶν ἄνθρωπος καὶ ὁ μετὰ
τοῦ Θεοῦ συνδεόμενος ἐστὶ θρησκευτικὸς, χωρὶς διὰ τοῦτο
νὰ λαμβάνῃ τὸν ἄρτον τῶν εὐαγῶν καθιδρυμάτων καὶ τὴν
τροφὴν τῆς ἐλεημοσύνης. Ὁ δάκτυλος μιᾶς ὠραίας καὶ ὁ
λωβὸς τοῦ ὠτός θελκτικῆς τιμῆς εἰσὶν ὠρατοὶ ἀνευ ἐνωτίου
καὶ ἀνευ δακτυλίου ἐκ καλαίδος. »

Στίχος. — « Λέγεται ὅτι δὲν ὑπάρχει ψιμύθιον, οὔ-
τε ζωγραφία, οὔτε δακτύλιος ἐκ καλαίδος διὰ τὴν ἡγεμο-
νόπαῖδα τὴν πεπροικισμένην δι' ὠραίας μορφῆς καὶ ἀγνοῦ
χαρακτήρος. (Αὕτῃ δὲν ἔχει ἀνάγκη ἐξ αὐτῶν.) Λέγεται·
Ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄρτος μοναστηρίου, οὔτε τροφή ἐλεημο-
σύνης διὰ τὸν χρῆσιν ἡθῶν καὶ ὀρθῆς κρίσεως δερβίσσην. »

Στίχος. — « Ἐφ' ὅσον κατέχω καὶ ἔχω προσέτι ἀνάγ-
κην ἄλλου πράγματος, ἐὰν δὲν μ' ἀποκαλῶσι θρησκευτι-
κόν, τοῦτο ἀρμόζει. »

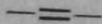
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΛΔ'.

(Σύμφωνον μετὰ τοῦ προηγουμένου λόγου).

Σπουδαία τις ὑπόθεσις ἐπῆλθεν εἰς μονάρχην τινὰ καὶ εἶπεν·

« Ἐὰν τὸ πέρασ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἀποβῆ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου, θὰ δώσω τοσαύτας δραχμὰς πρὸς τοὺς θρησκευτικούς. » Ὅποτε δὲ τὸ ποθούμενον ἐπεραιώθη αἰσίως καὶ ἡ ταραχὴ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δισκεδάσθη, ἡ ἐκπλήρωσις τῆς εὐχῆς αὐτοῦ κατὰ τὰ ὀρισθέντα κατέστη ἀναγκαία. Ἐδωκε λοιπὸν ἐν πουργίον δραμῶν πρὸς τινὰ ἐκ τῶν ἑαυτοῦ ὑπηρετῶν, ὅπως ποιήσῃται χρῆσιν αὐτῶν ὑπὲρ τῶν θρησκευτικῶν. Λέγεται δ' ὅτι οὗτος ἦν δούλος νουεγῆς καὶ συνετός· περιεστράφη τῆδε κάκεισε καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ἐπανῆλθε τὴν νύκτα. Ἠσπάσθη τὰς δραχμὰς, ἔθηκεν αὐτὰς ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ τῷ εἶπε· « Καί τοι ἐζήτησα θρησκευτικούς, οὐδόλως εὔρον τοιούτους. » Ὁ βασιλεὺς ἀπήντησεν· « Ὅποια ὑπάρχει ἡ σχέσις αὐτῆ; Γνωρίζω ὅτι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὑπάρχουσι τετρακόσιοι δερβίσασι. » Ὁ δούλος ἐπανελάθεν· « Ὁ κύριε τοῦ κόσμου! Ὁ ἀληθῶς θρησκευτικός δὲν θὰ λάβῃ τὸ ἀργύριον τοῦτο, καὶ ὁ παραδεχθισόμενος αὐτὸ οὐδόλως ὑπάρχει θρησκευτικός. » Ὁ βασιλεὺς ἤρξατο ἵνα γελᾷ, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ αὐλικούς· « Καί τοι ἐμποροῦμαι ὑπ' ἀγαθῆς θελήσεως πρὸς τοὺς λάτρας τοῦ Θεοῦ καὶ ὁμολογῶ τὰ προτερήματα αὐτῶν, ὁ παράσιτος οὗτος τρέφει ἀπέναντι αὐτῶν ἀπέχθειαν καὶ ἀρνεῖται τὰς ἑαυτῶν ἀρετάς· καὶ ἐντοσοῦτω ἔχει δίκαιον. »

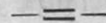
Στίχος. — « Ἀντὶ τοῦ δερβίσσου τοῦ λαμβάνοντος δραχμὰς καὶ δηνάρια, ἔκλεξον εὐσεβέστερον αὐτοῦ. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΛΕ'.

Ἠρώτησαν ἐμβριθῆ τινὰ σοφὸν τὰ μάλα· « Τί ἀποφαίνεσαι περὶ τοῦ ἄρτου τῶν εὐλαβῶν ἀναθημάτων; » Ἀπεκρίθη· « Ἐάν τις λαμβάνῃ αὐτὸν ὅπως συνέλθῃ κατὰ τὸ πνεῦμα καὶ ἀσχολῆται εἰς τὰ τῆς λατρείας, τοῦτο ἐστὶ νόμιμον· ἐὰν ὅμως κἀθηταί τις ὡς ἄνθρωπος συνεσταλμένος πρὸς ἐπιτυχίαν ἄρτου, τοῦτο παράνομον ἐστὶ. »

Στίχος. — « Οἱ σοφοὶ παρεδέξαντο τὸν ἄρτον ὅπως δυνήσωνιν ἵν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὴν γωνίαν τῆς λατρείας· δὲν ἐξέλεξαν αὐτὸν πρὸς ἐπιτυχίαν ἄρτου. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΛΣΤ'.

Δερβίσσης τις εἶχεν ἀφιχθῆ εἰς σταθμὸν τινὰ. Ὁ δὲ κύριος τοῦ καθιδρύματος ἐκείνου εἶχε ψυχὴν γενναϊόφρονα, ἀγαθὸν χαρακτήρα, καὶ ὁμὰς διακεκριμένων καὶ εὐφραδῶν ἀνδρῶν ἀνεστρέφετο μετ' αὐτοῦ. Ἐκαστος ἐξ αὐτῶν ἐξέφερε καλοὺς λόγους καὶ χαριεντισμούς, ὡς τοῦτο εἰθισταί παρὰ τοῖς πνευματωδέσιν. Ὁ δερβίσσης εἶχε διαβῆ τὰς ὁδοὺς τῆς ἐρήμου, ἦν κεκμηκῶς καὶ οὐδὲν εἶχε φάγει. Εἰς ἐκ τῆς συναναστροφῆς ἐκείνης εἶπε πρὸς αὐτὸν, τρόπον τινα χάριν διασκεδάσεως· « Δέον καὶ σὺ ἵνα εἴπῃς τι. » Ὁ δὲ δερβίσσης ἀπήντησεν· « Οὐδὲν πλεονέκτημα ἔχω οὔτε εὐφράδειαν ὡς οἱ λοιποὶ, οὐδὲν ἀνέγων· ἀρκέσθητε λοιπὸν εἰς ἓνα μόνον στίχον ἐκ μέρους μου. » Ὅλοι ἔσπευσαν ἵνα εἰπῶσιν· « Ὁμίλει. » Εἶπε·

Στίχος. — « Ἐγὼ, πειναλῆς, ἔχων ἀπέναγτί μου τρά-

πέξαν κεκαλυμμένην ἐξ ἄρτου, εἰμί ὡς ὁ ἄγαμος ἐνώπιον τῆς πύλης τοῦ λουτρῶνος τῶν γυναικῶν.»

Οἱ συνεταιῖροι ἤρξαντο ἵνα γελῶσιν, ἐπεδοκίμασαν τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ καὶ παρεσκεύασαν ἐνώπιον αὐτοῦ τραπέζο- μάνδηλον. Ὁ δὲ οἰνοχόος εἶπε: «Φίλε, ἀνάμενον ἐπὶ μίαν στιγμήν» οἱ ὑπηρέται μου ἐφῆνουςι τὸ **χ α σ ί ς**.» Ὁ δερ- βίσσης ὕψωσε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀπήντησε:

Σ τ ῖ χ ο ς. — Λέγεται: «Μὴ ἦς ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, ὦ **χ α σ ί ς**! ὁ ξηρὸς ἄρτος ὑπάρχει **χ α σ ί ς** διὰ πάντα κεκμηκότα.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΑΖ΄.

Μαθητὴς τις εἶπε πρὸς τὸν ἑαυτοῦ παιδαγωγόν: «Τί μέλ- λω πράξει; Διότι θορυβοῦμαι ὑπὸ τῶν πλασμάτων, ἕνεκα τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκεπτομένων με, καὶ ὡς ἐκ τῶν φοιτήσεων τῶν ὁποίων διαταράσσονται αἱ πολῦτιμοι στιγμαί μου.» Ὁ παιδαγωγὸς ἀπήντησε: «Δάνεισον πρὸς πάντας τοὺς πτωχοὺς, καὶ ζήτησόν τι παρὰ πάντων τῶν πλουσίων, ὥστε τοῦ λοιποῦ νὰ μὴ στρέφωμαι πέ- ριξ σοῦ.»

Σ τ ῖ χ ο ς. — «Ἐὰν ἐπαίτης τις ὑπῆρχε στρατηγὸς τοῦ ἰσλαμισμοῦ, ὁ ἄπιστος ἤθελε πορευθῆ μέχρι τῆς Κίνας, ἐκ τοῦ φόβου ἀπαιτήσεων.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΑΗ΄.

Νομομαθὴς τις εἶπε πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα: «Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐπαγωγῶν τούτων λόγων τῶν κηρυττόντων προξε-

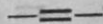
νεὶ εἰς ἐμέ ἐντύπωσιν, διότι ἐν αὐτοῖς δὲν καθορῶ διαγωγὴν συναδούσαν μετὰ τῶν λόγων των.»

Σ τ ῖ χ ο ς. — «Διδάσκουσι τοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀπάρνη- σιν τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου, αὐτοὶ δὲ συναθροίζουσιν ἀρ- γύριον καὶ σίτον. Σοφὸς τις κάτοχος λεκτικῶν μόνον καὶ οὐδενὸς ἄλλου πλέον, ὅ,τι δύναται νὰ εἴπῃ οὐδεμίαν ἐμποιεῖ ἐντύπωσιν. Ἐκεῖνος δὲ θέλει εἶσθαι σοφός, ὁ μὴ κακοπρα- γήσων δὲν θὰ διδάξῃ αὐτὸς τὴν ἠθικὴν πρὸς τὸν ἀνθρω- πον ἀφοῦ ὁ ἴδιος δὲν πραγματοποιεῖ αὐτήν.»

Σ τ ῖ χ ο ς. — «Ὁ σοφὸς ὁ πραγματοποιῶν τὴν ἠδονὴν καὶ τὰς ἐπιθυμίας, αὐτὸς ὑπάρχει ἀποπεπλανημένος· τίς λοιπὸν θέλει ὀδηγήσῃ αὐτόν;»

Ὁ πατὴρ εἶπεν: «Ὡ υἱέ μου! δὲν ἀρμόζει, μόνον ἐπὶ τῇ ματαιᾷ ταύτῃ φαντασίᾳ, ν' ἀπομακρύνῃσαι ἀπὸ τῶν ὀδη- γιῶν τῶν ἀγαθῶν συμβούλων, ἀπὸ τοῦ νὰ τρέπησαι πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς ἀδρανεῖας, νὰ θεωρῆς ὡς ἀποπεπλανημένους τοὺς σοφοὺς καὶ νὰ μένης ἐστερημένος τῶν πλεονεκτημά- των τῆς ἐπιστήμης, ἀπαιτῶν τὸν σοφὸν ἀμεμπτον, ὡς ὁ συ- φλὸς ἐκεῖνος ὁ νύκτα τινα πεσὼν εἰς βόρβορον καὶ εἰπών: «ὦ μουσουλμάνοι! φέξατε ἐπὶ τῆς διαβάσεώς μου.» Γυνή τις αἰσχρόβιος ἤκουσεν αὐτοῦ, καὶ τῷ εἶπε: «Σὺ ὁ μὴ βλέ- πων τὸν λύχον, τί μέλλῃς νὰ ἴδῃς φέρων αὐτόν;» Ἡ αἰ- θουσα τῆς διδασκαλίας ὑπάρχει ὡς τὸ ἐργαστήριον τῶν γρυτοπωλῶν. Ἐνταῦθα, ἐφ' ὅσον δὲν δίδῃς ἀργύρια, δὲν ἀγοράζεις ἐμπορεύματα. Ἐκεῖσε, ἐφ' ὅσον δὲν προσέχῃς καλῶς, δὲν εὐτυχεῖς ποτε.

Σ τ ῖ χ ο ς. — «Ἄκουε τοῦ λόγου τοῦ σοφοῦ διὰ τοῦ ὠτός τῆς ψυχῆς, ἔστω καὶ ἡ διαγωγὴ αὐτοῦ νὰ μὴ συμφωνῇ μετὰ τῶν λόγων του. Μάταιος ὑπάρχει ὁ λόγος προληπτι- κοῦ τινος: «Πῶς κεκοιμημένος τις δύναται νὰ ἐξυπνήσῃ ἐ- πίσης καθεύδοντα;» Δέον ὁ ἀνθρώπος ν' ἀκούῃ τὴν συμβου- λήν, ἔστω αὕτη γεγραμμένη καὶ ἐπὶ τοίχου.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΛΘ'.

(Ἐνστιχον). — Σοφός τις μετέβη ἐκ τοῦ μοναστηρίου εἰς τὸ λύκειον καὶ διέλυσε τὴν συνομολογίαν αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀνδρῶν τοῦ τάγματος (τῶν σουφίδων)· εἶπον: «Ποία διαφορὰ ὑπάρχει μετὰξὺ τοῦ σοφοῦ καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ, ὅπως ἐκλέξῃς τὴν ὁμάδα ταύτην κατὰ προτίμησιν πρὸς τὴν ἄλλην;» Ἀπήντησεν: «Οὗτος (ὁ θρησκευτικὸς) σώζει ἐκ τῶν κυμάτων τὸν ἑαυτοῦ ἴδιον μανδύαν, καὶ ὁ ἕτερος [(ὁ σοφός) καταβάλλει προσπαθείας ὅπως σώσῃ τὸν πνιγόμενον.»

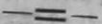

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Μ'.

Ἄνθρωπός τις ἐκοιμάτο μεμεθυμένος εἰς τὴν ἄκραν δρόμου τινός, καὶ αἱ ἡνίαί τῆς αὐτεξουσιότητος εἶχον ἐκφύγει ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ. Εἰς δὲ θρησκευτικὸς διέβη πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἔρριψεν ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐπιμόμου διαγωγῆς αὐτοῦ. Ὁ νέος ἤγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπεν: «Ὅταν διέρχονται παρὰ ποταπῶ τινι, διέρχονται ὡς ἄνθρωποι γενναίοφρονες.»

Στίχος (Ἀραβικὸς). — «Ὅταν βλέπῃς τινὰ σφάλλοντα, ἔσο ἐπιεικὴς καὶ εὐμενής. Ὡ σὺ, ὁ μεμφόμενος τὸ ἐλάττωμά μου, διὰ τί δὲν διέρχεσαι ὡς ἀνὴρ γενναίοφρων;»

Στίχος. — «Ὁ θρησκευτικὸς, μὴ ἀποστρέφῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ ἁμαρτωλοῦ· πρόσβλεψον αὐτὸν μετ' οἴκτου· ἐάν δὲν ὑπάρχω τίμιος ἐν τῇ ἐμῇ διαγωγῇ, διέλθε παρ' ἐμέ ὡς καλῶς ἀναθεθραμμένος.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΜΑ'.

Ἄσπας τις μεθύσων ἤρξατο ἵνα μέμφηται δερβίσσην τινὰ, ἀπηύθυνεν αὐτῷ ἀπρεπεῖς λόγους καὶ τὸν κατεθροῦβησεν. Ἐκίνησεν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ ἡγουμένου τοῦ τάγματος, λέγων: «Τοιοῦτό τι συνέβη.» Ὁ ἡγούμενος ἀπήντησε: «Τέκνον μου! ὁ ἐπενδύτης τοῦ δερβίσσου ἐστὶ τὸ ἐνδυμα τῆς ἐγκαρτερήσεως· ὅστις δὴποτε ὑπὸ τὸ ἐνδυμα τοῦτο δὲν ὑποφέρει δυσαρέστην τινα ἐστὶν ἀπατεῶν, καὶ ὁ χιτῶν ἀπαγορεύεται αὐτῷ.»

Στίχος. — «Ἡ ἄπειρος θάλασσα οὐδόλως παραχθήσεται ὑφ' ἐνός λίθου· ὁ σουφὸς ὁ δυσαρεστούμενος ὑπάρχει προσέτι ὕδωρ ὀλίγον βαθύ.»

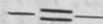
Στίχος. — «Ἐὰν σοὶ συμβῆ ζημία τις, ὑπόφερον αὐτήν, διότι διὰ τῆς ἀνεκτικότητος θέλεις ἀγνισθῆ ἀπὸ παντός ἁμαρτήματος. Ὡ ἀδελφέ μου, διότι τὸ ἔσχατον τέλος ἡμῶν ὑπάρχει ἡ κόνις, ἔσο κόνις πρὶν καταπτήσης κόνις.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΜΒ'.

(Ἐνστιχον). — Ἄκουσον τῆς ἱστορίας ταύτης: Ἐν Βαγαδατίῳ ἐγένετο φιλονεικία τις μετὰξὺ τῆς Σημαίας καὶ τοῦ Παραπετάσματος (τῆς πόλης τῆς εἰσόδου ἐνός πατώματος). Ἡ πρώτη, ἔνεκα τῆς κόνεως τῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ καμάτου τῶν πολεμικῶν πορειῶν, εἶπε πρὸς τὸ δεύτερον τρόπον τινὰ πρὸς ἐπίπληξιν: «Ἀμφότεροι ἐσμέν συνεταῖροι δουλείας· ἐσμέν δούλοι τῆς αἰθούσης τοῦ ἀκρατηρίου τοῦ σουλτάνου. Δὲν ἀναπαύομαι ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μου οὐδὲ ἐπὶ στιγ-

μήν εύρισκόμην καθ' ὁδὸν τήν τε πρῶϊαν καὶ τήν ἐσπέραν. Σὺ δὲ δὲν ἔχεις σκληραγωγίας καὶ καμάτους, οὔτε πολιορκίας, οὔτε πορείας ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὔτε στροβίλλους, οὔτε κόνιν. Ὁ ποῦς μου προὐχώρησεν ἐπὶ μάλλον διὰ τῶν προσπαθειῶν του. Διὰ τί λοιπὸν ἡ ὑπόληψίς σου ὑπάρχει μεγαλειτέρα; Σὺ ὑπάρχεις παρὰ τοῖς δούλοις ὡς σελήνη μετὰ νεανίδων, εὐωδιαζουσῶν ἰάσμινον. Ἐγὼ δὲ ἔπεσα εἰς χεῖρας ὑπηρετῶν ταξειδεύουσα· ἔχω τὸν πόδα δεδευμένον, καὶ τὴν κεφαλὴν παραδεδομένην εἰς τὸν ἰλιγγον.» Τὸ Παραπέτασμα ἀπήντησεν: «Ἐχω τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ κατωφλοίου, καὶ δὲν ἔχω αὐτὴν ὑπεράνω οὐρανοῦ. Ὁ ὕψων τὸν αὐχένα μετ' ἀλαζονίας, ῥίπτεται ὁ ἴδιος ἐπὶ τοῦ τραχήλου του.»

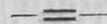
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΜΓ'.

Σοφός τις εἶδεν ἀθλητὴν δυσηρεστημένον καὶ παρωργισμένον καὶ ἐκβάλλοντα ἀφροῦς ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ στόματος. Εἶπε: «Τί λοιπὸν συνέβη εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον;» Εἶς τις ἀπήντησεν: «Κάποιος ἐξύβρισεν αὐτόν.» «Ὁ ποταπὸς οὗτος ἄνθρωπος, ἐπανάλαβεν ὁ σοφός, φέρει φορτίον ἐκ χιλίων λιτρῶν, καὶ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν ὅπως ὑποφέρῃ ἓνα λόγον.»

Στίχος. — «Ἀπόρριψον τὴν μεγαλαυχίαν σου περὶ τῆς ἰσχύος τῆς χειρὸς σου καὶ τὰς περὶ θάρρους ἀξιώσεις σου. Ὡ σὺ ὁ ἔχων ἀσθενῆ ψυχὴν καὶ ὁ ποταπός, τί ἐνδιαφέρει, εἴαν ἦς ἀνὴρ ἢ εἴαν ἦς γυνή; Ἐὰν δύνασαι, γλύκανον τὴν γλῶσσαν τοῦ ἄλλου· τὸ θάρρος δὲν συνίσταται εἰς τὸ διδίδειν ἐν ῥάπισμα ἐπὶ στόματός τινας.»

Στίχος. — «Καὶ ὅποτε ἤθελε θραύσει τὸ μέτωπον ἐλέφαντος, αὐτὸς δὲν ὑπάρχει ἀνὴρ εἰς ὃν δὲν ὑπάρχει ἀνθρω-

πότης. Τὰ τέκνα τοῦ Ἀδάμ. ἔχουσι τὴν ἑαυτῶν φύσιν ἐκ τῆς κόνεως· εἴαν δὲν ὦσι ταπεινά, δὲν ὑπάρχουσι ἀληθῆ τέκνα τοῦ Ἀδάμ.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΜΔ'.

Ἠρώτησαν μεγιστάνάτινα περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ἀδελφῶν ἀγνότητος. Αὐτὸς ἀπήντησεν: «Ὁ ἐλάχιστος ἐξ αὐτῶν ἐστὶν ὁ προτιμῶν τὴν ἐπιθυμίαν τῶν ἑαυτοῦ ἐπιστηθίων φίλων παρὰ τὰ ἴδια ἑαυτοῦ ὀφέλη, διότι οἱ σοφοὶ εἶπον: «Ὁ περὶ ἑαυτοῦ διαλογιζόμενος ἀδελφός, οὔτε ἀδελφός ἐστίν, οὔτε συγγενής.»

Στίχος. — «Ὁ συνοδοιπόρος, εἴαν ἐπισπεύδῃ, δὲν ὑπάρχει ὁ ἀληθῆς συνοδοιπόρος σου. Μὴ ἀφοσιούς τὴν σεαυτοῦ καρδίαν πρὸς καρδίαν μὴ ἀγαπῶσάν σε.»

Στίχος. — «Ὅτε ὁ συγγενής σου οὔτε θρησκείαν ἔχει, οὔτε εὐσέβειαν, προτιμώτερον ἐστὶ τὸ διαβῆξαι τοὺς τοῦ αἵματος δεσμούς παρὰ τ' ἀποδιδόναι φιλίαν συγγενικὴν πρὸς αὐτόν.»

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι οἰηματίας τις ἀντεῖπεν εἰς τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοὺς ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ στίχῳ περιεχομένους, λέγων: «Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἱερῷ βιβλίῳ (τῷ Κορανίῳ) ἀπηγόρευσε τὸ διαρῆρηγνύνει τοὺς ἐξ αἵματος δεσμούς καὶ ἐπηγγέιλαιτο ἡμῖν τὴν πρὸς τοὺς ἡμετέρους γονεῖς στοργήν. Ὅ,τι εἶπες, τοῦτο ἀντίκειται εἰς αὐτό.» Ἀπήντησα: «Ἀπατάσαι· τοῦτο συνάδει μετὰ τοῦ Κορανίου. Ὁ Θεὸς εἶπεν: «Ἐὰν (ὁ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ σου) σ' ὑποχρεοῦσιν ὅπως συμμερισθῆς μετ' ἐμοῦ εἰς ὃ,τι δὲν γνωρίζεις, οὐδὲν ὡς ὑπάκουσον αὐτοῖς.»

Στίχος. — «Χίλιοι συγγενεῖς, ἀλλότριοι τῷ Θεῷ, προσπαθήτωσαν ὅπως ἐξαγοράσωσιν ἓνα μόνον ξένον, φίλον ὁμῶς τῷ Θεῷ.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΜΕ΄.

(Διά στίχων). — Ἐν Βαγδατίῳ, φαιδρός τις γέρων ἔδωκεν εἰς γάμον τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα πρὸς ὑποδηματοποιόν τινα. Ὁ δὲ μικράνθρωπος ἐκείνος καὶ τὴν καρδίαν λίθινος ἐπὶ τοσοῦτον ἔδῃξε τὰ χεῖλη τῆς νέας κόρης ὥστε ἔρρυσεν ἐξ αὐτῶν αἷμα. Τῇ πρωίᾳ, ὁ πατήρ αὐτῆς τὴν εἶδεν οὕτως ἔχουσαν μετέβη παρὰ τῷ ἑαυτοῦ γαμβρῷ, καὶ τῷ ἀπέτεινε τ' ἀκόλουθα λόγια: «Ποταπὲ ἄνθρωπε! ὅποιοι εἰσὶν οἱ ὀδόντες οὗτοι; Ἐπὶ πόσον χρόνον θέλεις μασσήσει τὰ χεῖλη αὐτῆς; Αὐτὰ δὲν ὑπάρχουσι χαλίβδινα. Τοῦτο δὲν τὸ λέγω χάριν χαριεντισμοῦ· ἄφες τοὺς χαριεντισμοὺς καὶ σκέφθητι σπουδαιότερον. Κακὴ συνήθεια ἐνστερνωθεῖσα εἰς τὸν χαρακτῆρά τινος μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου θέλει ἐκβληθῆ.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΜΕΤ΄.

Νομομαθῆς τις εἶχε θυγατέρα ἀσχημοτάτην καὶ καταξάσαν ἐπίγαμον. Μεθ' ὅλα δὲ τὰ φέρνα αὐτῆς καὶ τ' ἀργύριον, οὐδεὶς ἐπόθει ὅπως συζευχθῆ μετ' αὐτῆς.

Στίχος. — «Μεταξωτὸν ὕφασμα καὶ ψιλὸν κέντημα πάντοτε ἔσονται ποταπὰ ἐπὶ δυσειδοῦς συζύγου.»

Ἐν συνόψει, διὰ λόγους ἀνάγκης, ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τυφλὸν πρὸς σύζυγον. Ἀναφέρεται ὁμῶς ὅτι τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἱατρός τις θεραπεύων τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν τυφλῶν ἀφίχθη ἐκ Σερενδίπ (Κεϋλάνης). Εἶπον πρὸς τὸν νομοκράτορα: «Διὰ τί δὲν φροντίζεις περὶ τῆς θεραπείας τοῦ γαμβροῦ σου;» Ἀπήνητησε: «Φοβοῦμαι μὴ ἴδῃ καλῶς, καὶ μὴ ἀποδιώξῃ τὴν κόρην μου.»

Ἡμιστίχιον. — «Προτιμώτερον ἐστὶν ὁ σύζυγος δυσειδοῦς γυναικὸς νὰ ᾖ τυφλός.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΜΖ΄.

Μονάρχης ἐθεώρησε μετὰ περιφρονητικῷ βλέμματος ὁμῆγυρίν τινα δερβισῶν. Εἷς δ' ἐκ τούτων κατενόησε τοῦτο διὰ τῆς ἑαυτοῦ ὀξυδερκείας, καὶ εἶπεν: «ὦ βασιλεῦ! ἐσμέν σοι ὑποδεέστεροι κατὰ τὴν δύναμιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἀλλὰ διάγομεν βίον εὐαρεστοτέρον σου, ἐσμέν ἴσοι σοι ἐν τῇ ᾠρᾳ τοῦ θανάτου, καὶ ἐν τῇ ἐξεγέρσει ἐσόμεθα κρείττονές σου.»

Στίχος. — «Ἄς πρόκειται περὶ κατακτητοῦ ἰσχυροτάτου, ἢ στερουμένου ἄρτου δερβισσοῦ, ἐν τῇ φοβερᾷ ᾠρα καθ' ἣν θέλουσιν ἀποθάνει ἀμφοτέροι, οὐδὲν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου θέλουσι συναποφέρειν παρὰ τὸ σάββανόν των. Ἐπειδὴ θέλεις προετοιμασθῆ ἵν' ἀπέλθῃς ἐκ τοῦ βασιλείου, ἢ πενία σοὶ ἤξιζε κάλλιον παρὰ ἡ ἡγεμονία.»

Τὰ ἐξωτερικὰ σημεῖα τοῦ σχήματος τοῦ δερβισσοῦ ὑπάρχουσιν εἰς χιτῶν μετὰ κομβίων καὶ κόμη ἐξυρισμένην· ἀλλ' αἱ ἀληθεῖς ιδιότητες τοῦ δερβισσοῦ ὑπάρχουσιν εὐλαθῆς καρδία καὶ ἀπόσβεσις τῶν σαρκικῶν παθῶν.

Στίχος.—'Ο δερβίσσης οὐδέποτε κἀθήται ἐπὶ τῆς πύλης τῆς ἀξιώσεως ἀπέναντι τοῦ λαοῦ, καὶ ἐὰν ποιήσῃσιν αὐτῷ ἀντίστασιν τινα, δὲν ἐγείρεται πρὸς μάχην. Ἐὰν λιθὸς ὀνικός μύλου κυλισθῆ πρὸς τὰ κάτω ἐξ ὄρουσ τινός, ὁ παρεκκλίνων ἐκ τῆς ὁδοῦ τοῦ λίθου, αὐτὸς δὲν εἶναι δερβίσσης.»

Τὰ καθήκοντα τῶν δερβισσῶν εἰσὶν ἡ προσευχὴ, αἱ ἱεροτελεσταίαι, ἡ ὑπηρεσία τοῦ Θεοῦ, ἡ ὑπακοή, ἡ ἀγαθοεργία, ἡ μετριοφροσύνη, ἡ πρὸς ἕνα καὶ μόνον Θεὸν πίστις, ἡ εἰς αὐτὸν πεποίθησις, ἡ ἐγκαρτερήσις, ἡ ὑπομονή. Ὁ πεποιθισμένος διὰ τῶν ιδιοτήτων τούτων ἐστὶν ἀληθῶς δερβίσσης, καίτοι περιβεβλημένος διὰ τοῦ καβᾶ (εἶδους περσικοῦ χιτῶνος φορουμένου ἐπὶ τοῦ ὑποκαμίσου, καταβαίνοντος μέχρι τῶν ἀκροποδίων). Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος ὁ λέγων ἐπιπολαίους καὶ φροῦδους λόγους, ὁ μὴ προσευχόμενος, ὁ δούλος τῶν σαρκικῶν παθῶν αὐτοῦ, ὁ εὐχαριστῶν τὰς ἑαυτοῦ ἐπιθυμίας, ὁ διερχόμενος τὰς ἡμέρας αὐτοῦ μέχρι τῆς νυκτὸς εἰς διαλογισμοὺς κραιπάλως, καὶ τὰς νύκτας μέχρι τῆς ἡμέρας ἐν τῷ ὑπνῷ τῆς ἀμελείας, ὁ τρώγων ὅ,τι ἂν εὐρίσκη καὶ λέγων ὅ,τι ἂν τῷ ἔρχηται εἰς τὴν γλῶσσαν, αὐτὸς ἐστὶ κακοήθης, καὶ τοι φέρων ἄμπᾶν (εἶδος ἐπενδύτου).

Στίχος.—'Ὁ σὺ, τοῦ ὁποίου ἡ καρδία ὑπάρχει γεγυμνωμένη ἐκ τῆς εὐσεβείας καὶ φέρων τὸ ἔνδυμα τῆς ὑποκρισίας, μὴ ἀφίνης ἀνηρητημένον ἐπὶ τῆς θύρας σου τὸ παραπέτασμα τὸ κεχρωματισμένον δι' ἑπτὰ χρωμάτων, σὺ ὅστις ἐν τῇ οἰκίᾳ σου δὲν ἔχεις εἰμὴ ψιάθους.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΜΗ'.

(γεγραμμένον διὰ στίχων.)

Εἶδον δέσμας τινὰς ῥόδων ἀνθηρῶν προσκεκολλημένων

ἐπὶ δώματός τινος μετὰ χόρτου. Εἶπον: «Ποῖον ἐστὶ τὸ ποταπὸν τοῦτο χόρτον, ὅπερ ὑπάρχει τεθειμένον τοιουτοτρόπως κατ' ἴσον βαθμὸν εἰς ὄν καὶ τὸ ῥόδον.» Ἡ ἀγρωστὶς ἔχλαυσε καὶ εἶπε: «Σιώπα! ὁ γενναῖός φρων ἄνθρωπος δὲν λησμονεῖ τὰ δικαίωματα τῆς κοινωρίας: ἐὰν δὲ δὲν ἔχω οὔτε ὠραιότητα, οὔτε χροιάν, οὔτε εὐωδίαν, οὐχ ἤττον δὲν εἶμαι τὸ χόρτον ἐκ τοῦ κήπου αὐτοῦ;» Εἶμι ὁ δούλος τῆς Αὐτοῦ γενναιοδώρου Μεγαλειότητος, εἶμι τὸ τρόφιμον τῶν παλαιῶν ἀγαθοεργιῶν αὐτοῦ. Εἶτε ἔχω ἀξίαν τινα, εἶτε δὲν ἔχω τοιαύτην τινα, ἐλπίζω ὅμως ἐπὶ τῆς ἀγαθότητος τοῦ κυρίου μου. Καὶ τοι οὐδόλως ἔχω ἐμπορεύματα, τοῦλάχιστον ἔχω ὡς κεφάλαιον τὴν ὑπακοήν μου. Αὐτὸς μόνος γνωρίζει τὸ φάρμακον τὸ κατάλληλον διὰ τὸν δούλον αὐτοῦ, ὅποτε οὐδὲν ἕτερον μέσον ὑπολείπεται αὐτῷ. Κατὰ τὴν συνήθειαν, οἱ ἔχοντες τὴν δύναμιν τοῦ ἀπελευθερώσαι, αὐτοὶ ἀπολυτροῦσι τὸν ἀρχαῖον δούλον. Μέγιστε Θεε! διακοσμε τοῦ κόσμου, συγχώρησον τὸν ἀρχαῖόν σου δούλον. Ὁ Σααδῆ, λάμβανε τὴν ὁδὸν τοῦ Καβᾶ τῆς ἐγκαρτερήσεως: ὦ θεωρητικέ!! τράπου πρὸς τὴν εἰς Θεὸν ἀγούσαν. Δυσυχῆς ἐκεῖνος ὁ ἀποστρέφων τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς θύρας ταύτης, διότι οὐδόλως εὐρήσεις ἀλλήν τοιαύτην.

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ν'.

Ἡρώτησαν σοφόν τινα, τίς ἦν ἡ προτιμωτέρα ὁδὸς, ἡ τῆς δαφιλείας ἢ ἡ τῆς εὐτολμίας; Ἀπήντησεν: «Ἡ τῆς δαφιλείας δὲν ἔχει ἀνάγκην τῆς εὐτολμίας.»

Στίχος.— Γέγραπται ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Μπεχράμ-Γούρ: «Ἡ χεὶρ τῆς δαφιλείας ἀξίζει περισσότερον τοῦ βραχίονος τῆς ἰσχύος.»

Στίχος. — «Ὁ Χατὶμ Θάγης δὲν ὑπάρχει, καὶ ἐν-
σούτῳ μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰῶνων, τὸ μέγα ὄνομα
αὐτοῦ θέλει μείνει ἐνδοξόν ἕνεκα τῆς ἀγαθότητός του. Δὲς
τὸ δέκατον ἐκ τῆς παρουσίας σου, διότι ὅτε ὁ κηπουρὸς ἐκ-
κόπτει τὰς παραφυάδας τῆς ἀμπέλου, αὐτὴ ἀποδίδει πλείο-
νας τὰς σταφυλάς.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἀξίας τῆς τῶν ἐπιθυμιῶν μετριότητος.

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Α΄.

Ἀφρικανὸς ἐπαίτης ἔλεγεν ἐν τῇ στοᾷ γρυτοπώλου
τινὸς ἐν Χαλεπίῳ: «Πλούσιοί μου! Ἐὰν ἐνεφορεῖσθε ὑπὸ
πνεύματος εὐθύτητος καὶ ἡμεῖς κατισχύομεν τῶν παθῶν, ἡ
συνήθεια τοῦ ἐπαίτειν ἤβηλεν ἐξαλειφθῆ ἀπὸ τοῦ κόσμου.»

Στίχος. — «Ὡ ἐγκράτεια! κατάστησόν με πλούσιον,
διότι οὐδεὶς πλούτος ὑπάρχει ἀνώτερός σου. Ἡ γωνία τῆς
ὀμομονῆς ἐξελέχθη ὑπὸ τοῦ Λοκμάν· ὁ στερούμενος ὑπομο-
νῆς, στερεῖται καὶ τῆς συνέσεως.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Β΄.

Ἐν Αἰγύπτῳ ὑπῆρχον δύο ἡγεμονόπαιδες, ἐξ ὧν ὁ μὲν
ἐξέμαθε τὰς ἐπιστήμας, ὁ δὲ ἀπέκτησε πλούτη. Ὁ μὲν, ἐγέ-

νετο ὁ σοφώτερος τοῦ αἰῶνος, ὁ δὲ, βεζύρης τῆς Αἰγύπτου.
Κατὰ συνέπειαν, ὁ πλούσιος ἐθεώρει τὸν σοφὸν διὰ τοῦ ὀμ-
ματος τῆς περιφρονησεως, καὶ τῷ ἔλεγεν: «Ἀνέβην εἰς τὴν
ὑπερτάτην ἐξουσίαν, καὶ σὺ ἔμεινας οὕτως ἐν τῇ πενίᾳ.»
Ὁ δ' ἕτερος ἀπήντησεν: «Ὡ ἀδελφέ μου! ὑπάρχει ὑποχρέωσις
δι' ἐμὲ ὅπως ἀπονέμω χάριτας διὰ τὰς εὐεργεσίας τοῦ Θεοῦ,
διότι εὗρον τὴν κληρονομίαν τῶν προφητῶν, δηλ. τὴν ἐπι-
στήμην, ἐνῶ σὺ ἔτυχες τὴν τοῦ Φαραῶ, καὶ τοῦ Χαμάν
(Ἀμάν), δηλ. τὴν βασιλείαν τῆς Αἰγύπτου.»

Στίχος. — «Εἶμι ὁ μύρμηξ ἐκεῖνος ὃν καταπατοῦσι
δὲν εἶμαι ἡ σφήξ ὑπὸ τὸ κέντρον τῆς ὀποίας ἀναστενάξει
τις. Πῶς ν' ἀπαλλαγῶ ἀπὸ τῆς ὑποχρέωσεως ἣν μοὶ ἐπι-
βάλλει ἡ εὐεργεσία αὕτη; Οὐδόλως ἔχω τὴν δύναμιν ὅπως
βασανίζω τοὺς ἀνθρώπους.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Γ΄.

Ἦκουσα νὰ διηγῶνται ὅτι δερβίσσης τις ἐκαίετο ἐν τῷ
πυρὶ τῆς πενίας, ὅτι ἐφῆρατε κερμάτια ἐπὶ κερματίων, καὶ
ὅτι παρεμύθει τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν ἀπαγγέλλων τὸν ἀκόλου-
θον στίχον:

« Ἄς εὐχαριστώμεθα εἰς ξηρὰν ἄρτον καὶ εἰς πενιχρὰν
ἐνδυμασίαν, διότι κάλλιον ἀξίζει νὰ ὑποφέρῃ τις τὸ βάρος
τῆς ἑαυτοῦ ἰδίας θλίψεως, παρὰ τὸ ἄχθος τῶν μετ' ἄλλου
συνομολογουμένων ὑποχρεώσεων.»

Εἷς τις εἶπεν αὐτῷ: Διὰ τί μένεις ἡσυχος; Εἷς τις, κά-
τοικος τῆς πόλεως, ἔχει χαρακτῆρα γενναιοφρόνα, καὶ γε-
νικὴν καλοκάγαθίαν. Πάντοτε ὑπάρχει ἕτοιμος, ὅπως χρη-
σιμεύῃ εἰς τοὺς εὐγενῆ καταγωγὴν ἑλκοντάς, καὶ ἐπιθυμεῖ

ὅπως κερδίξῃ τὰς καρδίας αὐτῶν· ἐὰν πληροφορηθῇ περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν, θέλει θεωρεῖ ὡς ὑποχρέωσιν τὸ εὐχαρισεῖν τὰς ἐπιθυμίας τῶν σεβασμίων ἀνδρῶν (δηλ. σοῦ). Ὁ δερβίσης ἀπήντησε: « Σιώπα! διότι τὸ ἀποθανεῖν ἐν τῇ πενίᾳ ἀξίζει κάλλιον παρὰ τὸ προσφέρειν τὰς ἀνάγκας σοῦ πρὸς τινά, διότι εἶπον:

Στίχος. — « Τὸ σὺρράπτειν ὀθόνια καὶ διατελεῖν διηνεκῶς ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς ὑπομονῆς ἀξίζει κάλλιον παρὰ τὸ γράφειν ἀναφορὰν διὰ τοὺς ἐμπόρους πρὸς ἀπόκτησιν ἐνδύματος. Βέβαιον ἐστὶν ὅτι τὸ μεταβῆναι τινά εἰς τὸν παράδεισον τῇ βοήθειᾳ τοῦ πλησίον του ὑπάρχει ἴσον τῶν βασάνου τῆς κολάσεως.

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Δ'.

Πέρσης τις βασιλεὺς ἀπέστειλεν ἐπιτήδειόν τινα ἱατρόν ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς τὸν Μουσταφᾶν (τὸν ἐκλεκτὸν, ἐπώνυμον τοῦ Μωάμεθ). Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος διέμεινε εἰς Ἀραβίαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη, καὶ οὐδεὶς προσῆλθεν αὐτῷ πρὸς ἀπόπειραν, οὔτε ἐζήτησεν ἵνα θεραπευθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Ἡμέραν τινὰ παρουσιάσθη εἰς τὸν ὑπέρτατον τῶν προφητῶν καὶ τῷ ἐξέφρασε τὰ ἑαυτοῦ παράπονα, λέγων: « Μ' ἀπέσειλαν ὅπως θεραπεύσω τοὺς συνεταίρους σου καὶ ἐν τῷ χρονικῷ τούτῳ διαστήματι οὐδεὶς ἀπετάθη πρὸς ἐμὲ ὅπως ἐκπληρώσω τὴν ἀποστολήν ἣτις ὤρισθη εἰς τὸν ὑμέτερον δούλον. » Ὁ προφήτης ἀπήντησε: « Τὸ ἔθνος τοῦτο ἔχει τὴν συνήθειαν μηδὲν νὰ τρώγῃ ὅποτε δὲν ὑπάρχει κατεπίγουσα ἀνάγκη, καὶ ν' ἀποσύρῃ τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα ἀπὸ τῶν φαγητῶν ὅποτε ὑπολείπεται ἐτι αὐτῷ ὄρεξις. » Τότε ὁ ἱατρός εἶπε: « Τοῦτο εἶναι αἰτία ὑγείας. » Κατόπιν ἠπάσθη τὴν γῆν πρὸς ἐνδειξιν σεβασμοῦ, καὶ ἀνεχώρησε.

Στίχος. — « Ὁ σοφὸς ἀρχεται ἵνα ὁμιλῇ, ἢ ἄλλως ἐκτείνει τὸ ἄκρον τοῦ ἑαυτοῦ δακτύλου πρὸς τεμάχιόν τι ὅποτε συμβαίνει αὐτῷ ζημία τις ἕνεκα τῆς σιωπῆς του, ἢ εὐρίσκεται εἰς κίνδυνον τῆς ζωῆς, συνεπεία τῆς ἀποχῆς του. Βεβαίως τὸ ὁμιλεῖν δι' αὐτὸν ἐσεται συνετόν· καὶ τὸ τρώγειν δι' αὐτὸν θέλει τῷ ἀποφέρει ὡς καρπὸν τῆν ὑγείαν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ε'.

Ἄνθρωπὸς τις μετρημελεῖτο καὶ συνεχῶς παρέβλεπε τὴν μεταμέλειαν, εἰς τρόπον ὥστε εἰς ἕκ τῶν πνευματικῶν ἡγουμένων αὐτοῦ τῷ εἶπε: « Γνωρίζω ὅτι ἔχεις τὴν ἔξιν τοῦ νὰ τρώγῃς πολὺ, ὅτι ὁ τόπος τῆς σῆς ἐγκαρδίου ἐπιθυμίας, δηλ. τῆς μετανοίας, φυλάττεται κάλλιον τῆς κόμης, καὶ ὁ τὸ ἢ ἐγκάρδιος ἐπιθυμία σου, καθ' ὅσον τρέφεις αὐτήν, θέλει διαβρῆξῃ τὴν ἑαυτῆς ἄλυσιν, καὶ θέλει ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν αὕτη θέλει διαβρῆξῃ σε. »

Στίχος. — « Εἰς τις ἔτρεφε λύκον, ὅποτε ὁμοῦ οὗτος ἠυξήθη, κατέσχισε τὸν κύριόν του. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΣΤ'.

Ἀναφέρεται ἐν τῷ βίβῳ τοῦ Ἀρδασιρ (Ἀρταξέρξου) Βασιλεῶν (θεμελιωτοῦ τῆς δυναστείας τῶν Σασιανῶν, βασιλεύσαντος ἀπὸ τοῦ 226—238 Μ. Χ.) ὅτι ἠρώτησεν ἀραβὰ τινα ἱατρόν: « Ὅσῃν τροφὴν δεῖν νὰ λαμβάνῃ τις πρὸς

χρησίν του ἐπὶ μίαν ἡμέραν;» Οὗτος ἀπήντησε· «Τὸ ζύγιον ἑκατὸν δραχμῶν ἀρκεῖ.» Ὁ Ἄρδεσσὶρ ἐπανελάβε· «Ποία δύναμις θέλει προμηθεύσει τὴν ποσότητα ταύτην τῆς τροφῆς;» Ὁ ἰατρὸς ἀνταπήντησεν (ἀραβιστί)· «Ἡ ποσότης αὐτὴ σὲ φέρει, ἀλλὰ σὺ φέρεις τὸ ὑπερβάλλον, δηλ. (περσιστί)· Τὸ μέτρον τοῦτο τηρεῖ σε ἐπὶ ποδός, ἀλλὰ βαστάξεις πᾶν ὅ,τι προσθέτεις εἰς αὐτό.»

Στίχος — «Δέον νὰ τρώγῃ τις ὅπως ζῆ καὶ προσεύχεται πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλὰ σὺ διατελεῖς ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι δέον νὰ ζῆ τις ὅπως τρώγῃ.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ζ΄.

Δύω θερβίσσαι ἐκ Χορασανίου διετελοῦν ἐπὶ τοσοῦτον φιλικῶς διακείμενοι πρὸς ἀλλήλους ὥστε καὶ συνεταξείδευον ὁμοῦ. Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἦν ἀδύνατος, διότι ἐφύλαττε τὴν νηστείαν πάντοτε καὶ ἔτρωγε κατὰ τὰς δύο νύκτας, καὶ ὁ ἕτερος ἦν εὐρωστος, διότι ἔτρωγε τρίς τῆς ἡμέρας. Κατὰ τύχην συνελήφθησαν ἐν τῇ εἰσόδῳ πόλεως τίνος, ἐπὶ τῇ ὑπόψιᾳ κατασκοπίας. Ἀπήγαγον αὐτοὺς οἰκίαν τινὰ, καὶ ἤλειψαν τὴν θύραν διὰ πηλοῦ. Μετὰ παρέλευσιν δῶα ἑβδομάδων ἀνεγνωρίσθη ὅτι ὑπῆρχον ἀθῶοι, καὶ ἠνέωξαν τὴν θύραν. Εὔρον ὁμοῦ νεκρὸν τὸν εὐρωστον, καὶ ὑγιαῖ, καὶ σώων τὸν ἀδύνατον. Ἐξεπλάγησαν διὰ τοῦτο· ἀλλ' ἰατρὸς τις εἶπε· «Τὸ ἀντίθετον ἤθελεν εἶσθαι ἐκπληκτικόν αὐτὸς ἦν μέγας ἀδδηφάγος, οὐδόλως εἶχε τὴν δύναμιν ἵνα ὑποφέρῃ τὴν ἄλλειψιν τροφῆς, καὶ ἀπέβιωσεν· ὁ δ' ἕτερος ἐγνωρίζεν ἵνα κρατῇ ἑαυτοῦ, ἔλαβεν ὑπομονὴν, κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ, καὶ ἔμεινεν ὑγιεὺς καὶ σώος.»

Στίχος. — «Ὅτε τις ἔλαβε τὴν συνήθειαν ἵνα τρώγῃ ὀλίγον, ὑποφέρει εὐκόλως τὴν πείναν, ὅτε αὐτὴ ἐπέρχεται. Ἀλλὰ, ἐὰν παραδίδηται εἰς τὰς φροντίδας τοῦ σώματος ἐν καιροῖς ἀφθονίας, ὅταν ἴδῃ τὴν συμφορὰν, θέλει ἀποθάνει εἰς αἰτίας.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Η΄.

Σοφὸς τις ἀπηγόρευσε τῷ υἱῷ αὐτοῦ ὅπως τρώγῃ πολὺ, λέγων· «Ὁ κόρος καθίστησι τὸν ἄνθρωπον ἀσθενῆ.» Ὁ δὲ υἱὸς ἀπήντησε· «Πάτερ μου! ἡ πείνα συντελεῖ εἰς τὴν ἀπώλειαν τῶν πλασμάτων. Δὲν γνωρίζεις ὅτι φιλόμμεπτοί τινες εἶπον· «Καλλίτερον ν' ἀποθνήσκῃ τις ἐκ τοῦ κόρου παρὰ νὰ ὑποφέρῃ ἐκ τῆς πείνης;» Ὁ πατὴρ ἐπανελάβε· «Πᾶν μέτρον ἄριστον, διότι ὁ Θεὸς εἶπε· «Φάγετε, πίετε, μὴ γίνεσθε ὁμοῦς ἀκόρεστοι.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Θ΄.

Ἐρώτησαν ἀσθενῆ τινα· «Τί ἐπιθυμεῖ ἡ καρδιά σου;» Ἀπήντησεν· «Ἐπιθυμεῖ ὅπως μὴδὲν ἐπιθυμῇ.»

Στίχος. — «Ὅτε ὁ στόμαχος ὑπάρχῃ κεκορεσμένος καὶ ἀρχονται οἱ πόνοι τοῦ στομάχου, πάντα τὰ πρὸς θεραπείαν μέσα εἰσὶν ἀνωφελῆ.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ι΄.

Δραχμαὶ τινες ὠφείλοντο ὑπὸ σουφίδων πρὸς τινα κρεω-

πώλην ἐκ τῆς πόλεως Βασιῶ (διάσημος θέσις τῆς Εὐδαίμο-
νος Ἀραβίας (Ἰράκ). Ἀπῆτει αὐτὰς καὶ ὤμιλει πρὸς αὐτοὺς
λίαν βραναύσως. Οἱ συνάδελφοι ἐτρώθησαν τὴν καρδίαν ἐνε-
κα τῶν ἐνοχλήσεων αὐτῶν, ἀλλὰ θεραπευτικόν τι μέσον δὲν
ὑπῆρχεν εἰμὴ μόνον ἡ ὑπομονή. Εὐαίσθητός τις μεταξὺ αὐ-
τῶν εἶπεν: «Εὐκολώτερόν ἐστι τὸ ὑπόσχεσθαι τινα φαγητὰ
εἰς τὴν ἑαυτοῦ ὄρεξιν (δηλ. τὸ νηστεύειν) παρά δραχμὰς
πρὸς τὸν ἑαυτοῦ κρεπωλώην.»

Στίχος. — «Καλλίτερον ν' ἀποποιῆται τις τὰς εὐερ-
γείας τοῦ κυρίου παρά νὰ ὑποφέρῃ τοὺς ἐπηρεασμούς τῶν
θυρωρῶν. Τὸ ἀποθανεῖν τινα ἐπὶ τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ κρέατος
ὑπάρχει καλλίτερον τοῦ ὑφίστασθαι τὰς αἰσχρὰς ἀπαιτήσεις
τῶν κρεπωλῶν.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΑ'.

Τολμητίας τις ἀνὴρ ἐτραυματίσθη καιρίως ἐν τῷ κατὰ
τῶν Ταρτάρων πολέμῳ. Εἰς τις εἶπεν αὐτῷ: «Κάποιος ἐμ-
πορος κατέχει ἐκλεκτικόν τι: ἐὰν ἐρωτήσης αὐτὸν περὶ
τούτου, δυνατόν νὰ σᾶς δώσῃ ποσόν τι. «Διηγοῦνται λοιπὸν
ὅτι ὁ ἔμπορος ἐκεῖνος ὑπῆρχε τοσοῦτον γνωστός ἐπὶ φιλαρ-
γυρία ὡς καὶ ὁ Χατὶμ Θάγης διὰ τὸ ἑαυτοῦ πλουσιόδωρον.»

Στίχος. — «Ἐὰν ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ ὑπῆρχεν ὁ
ἥλιος ἀντὶ τοῦ ἄρτου, μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐξεγέρσεως
οὐδεὶς ἠθελεν ἰδεῖ τὸ φῶς, ἐκτὸς κατ' ὄναρ.»

Ὁ γεναῖος ἀπήντησεν. «Ἐὰν ζητήσω παρ' αὐτοῦ τὸ
ἐκλεκτικόν, θέλει μοι τὸ δώσει, ἢ δὲν θέλει μοι τὸ δώσει
καὶ, ἐὰν μοι τὸ δώσῃ, τοῦτο ἔσεται ἢ μὴ ὠφέλιμον. Ἄλλὰ
τὸ ν' ἀπαιτήσω αὐτὸ τοῦτο ὑπάρχει θανάτιμον δηλητήριον.»

Στίχος. — «Πάν ὅτι ζητῆς ὡς χάριν παρὰ χαμερῶν
ἀνθρώπων, τοῦτο προσθέτει εἰς τὸ σῶμά σου, καὶ ἀποσπᾶς
ἀπὸ τῆς σῆς ψυχῆς.»

Οἱ σοφοὶ εἶπον: «Ἐὰν ἐπώλουν τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς ἀντὶ
τῆς τιμῆς, ὁ σοφὸς δὲν θὰ ἠγόραζεν ἐξ αὐτοῦ· διότι τὸ ἀ-
ποθήσκειν ἐντίμως ὑπάρχει προτιμώτερον τοῦ ζῆν ἐπο-
νειδίστως.»

Στίχος. — «Ἐὰν τρώγῃς κολοκυνθίδα ἀπὸ τῆς χειρὸς
ἀνθρώπου πεπρικοισμένου δι' ἀξιεράστου χαρακτήρος, τοῦτο
ὑπάρχει πρότιμώτερον γλυκίσματός διδομένου παρά χειρὸς
δυσπροσώπου τινὸς ἀνθρώπου.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΒ'.

Σοφὸς τις εἶχε πολυάριθμον οἰκογένειαν καὶ μέσα πενι-
χρὰ πρὸς συντήρησιν. Ἐξέθηκε τὴν ἑαυτοῦ κατάστασιν εἰς
μεγιστὰνὰ τινα ὅστις περὶ αὐτοῦ εἶχεν ἀγαθὴν ὑπόληψιν.
Οὗτος συνωφρυνώθη ἔνεκα τῆς αἰτήσεώς του, καὶ τῷ ἐφάνη
ἐντροπῆς ἀξίον τοῦτο ἐκ μέρους καλῶς ἀνατεθραμμένου ἀν-
δρός, δηλ. τὸ νὰ μετέρχῃται τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐπαίτου.

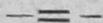
Στίχος. — Ὅτε σκυθρωπάξεις διὰ τὴν δυσμοιρίαν σου,
μὴ παρίστασαι ἐνώπιον ἀγαπωμένου φίλου, καθότι τότε θέ-
λει μεταβάλλει τὴν αὐτοῦ εὐχαρίστησιν εἰς πικρίαν. Ὅτε
μεταβαίνεις πρὸς ἐκχρήτησιν ὑπηρεσίας, μετάβηθι φαιδρὸν
καὶ χάριν ἔχων τὸ πρόσωπον. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἀνοικτοπρο-
σώπου οὐδέποτε θέλει ναυαγήσει.»

Διηγοῦνται ὅτι ὁ πλοῦσιος ἠῤῥησεν ὀλίγον τι τὴν πρόσο-
δον τοῦ σοφοῦ, ἀλλ' ἠλάττωσεν ἐπὶ πολὺ τὰς ἀγαθὰς πρὸς

αὐτὸν διαθέσεις. Μετὰ τινὰς ἡμέρας, ὅτε ὁ σοφὸς εἶδεν ὅτι ἡ συνήθης φιλία τοῦ ἑαυτοῦ εὐεργέτου δὲν εἶχε πλέον μονιμότητα εἶπε:

Στίχος (Ἀραβικός).— « Ἄς λείπωσι τὰ φαγητά δταν ταῦτα προμηθεύῃ ἡ ποταπότης· ἡ χύτρα ὑπάρχει ὀρθία καὶ ἡ τιμὴ ἀνεστραμμένη. »

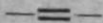
Στίχος. — « Ἡ τροφὴ μου ἠϋξήθη καὶ ἡ ὑπόληψίς μου ἑσμικρύνθη. Προτιμώτερον νὰ ἦ τις ἀνευ τροφίμων παρά τὸ ὑποστᾶναι τὸ αἴσχος τῆς αἰτήσεως τοιούτων. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΓ'.

Ἄνάγκη τις ἐπῆλθεν εἰς δερβίσσην τινά. Εἰς δ' εἶπεν αὐτῷ: « Κάποιος ἔχει ἀπειράριθμα πλούτη· ἐὰν εἶχε γινῶσιν τῶν ἀναγκῶν σου, ἐπαληθῶς δὲν ἤθελε βραδύνει ὅπως ἰκανοποιήσῃ αὐτάς. » Ὁ δερβίσσης ἀπήντησε: « Δὲν γνωρίζω αὐτόν. » Ὁ ἕτερος ἐπανέλαβε: « Θὰ σ' ὀδηγήσω. » καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς μέχρις ὅτου ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὴν οικίαν ἐκείνου. Ὁ δὲ δερβίσσης εἶδεν ἕνα ἄνθρωπον μακροχειλον, συμπεπηγμένως ἔχοντα τὰς ὀφρῦς, καὶ καθήμενον σκυθρωπάζοντα. Οὐδένα λόγον ἀπήντησε πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπανέκαμψεν εἰς τὰ ἴδια. Ὁ ἕτερος εἶπε πρὸς αὐτόν: « Τί ἐπραξας; » — « Εὐχαριστῶ αὐτὸν διὰ τὸ δῶρόν του, ἀπήντησεν, ἕνεκα τοῦ προσώπου του. »

Στίχος. — « Μὴ ἐκθέτης τὰς ἀνάγκας σου εἰς κυνόμερον ἄνθρωπον, διότι θέλεις καταθρουβηθῆ παρὰ τοῦ κακοῦ φυσικοῦ αὐτοῦ. Ἐὰν ἐμπιστεύσῃς τὰς λύπας τῆς καρδίας σου, ἐμπιστεύθητι αὐτάς εἰς πρόσωπον τοῦ ὁποίου ἡ ὄψις νὰ ὑπάρχῃ μετρητὸν ἀργύριον, καὶ ἡσύχασον. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΔ'.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ποτὲ ἐπῆλθε καιρὸν τινὰ αὐχμὸς, εἰς τρόπον ὥστε αἱ ἡνίαί τῆς ὑπομονῆς τῶν πλασμάτων εἶχον διαφύγει ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν, αἱ πύλαι τοῦ οὐρανοῦ εἶχον κλεισθῆ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ αἱ φωναὶ τῶν κατοίκων ταύτης ἀφικνοῦντο μέχρι τοῦ στερεώματος.

Στίχος. — « Δὲν μένει πλέον ἔμφυχον ὄν μεταξὺ τῶν τετραπόδων, τῶν πτηνῶν, τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ἐντόμων, τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ νὰ μὴ ἀνέβῃ μέχρις οὐρανῶν ἕνεκα τῆς σιτοδείας. Παράδοξον δ' ὑπῆρχε τὸ ὅτι ὁ καπνὸς τῶν καρδιῶν τῶν πλασμάτων δὲν παρομοιάζει, ὅπως καταστῆ νέφος καὶ ὅπως χεῖμαρροι δακρῶν καταπέσωσιν ὡς ὑετός. »

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὑπῆρχεν εἰς κίναϊδος (μακρὰν τῶν φίλων ἡμῶν!) τοιοῦτος ὢν ἡ ἀβροφροσύνη δὲν ἐπιτρέπει τὴν περιγραφὴν πρὸ πάντων ἐνώπιον τῶν μεγιστάνων, καὶ τὸν ὁποῖον προσέτι δέον νὰ μὴ παρέλθῃ τις ἐν σιγῇ, παραμελήσεως χάριν, διότι τάξις τις ἀνθρώπων ἤθελεν ἀποδώσει τοῦτο εἰς τὴν ἀδυναμίαν τοῦ πνεύματος τοῦ λέγοντος. Κατὰ συνήθειαν θέλωμεν περιορισθῆ εἰς τοὺς δύο τούτους στίχους, διότι τὸ ὀλίγον ὑπάρχει ἀποδείξεις τοῦ πολλοῦ, καὶ ὅτι ἡ δρᾶξ ἐστὶν ἐνδειγμα φορτίου ὄνου.

Στίχος. — « Ἐὰν Τάρταρός τις φονεύσῃ τὸν κίναϊδον τοῦτον, τοῦ λοιποῦ ὀφείλει νὰ μὴ φονεύῃ τις τοὺς Ταρτάρους. Κατὰ πόσον θὰ ἦναι τις προσόμοιος τῇ γεφύρᾳ τοῦ Βαγδατίου, ἐχούσῃ τὸ ὕδωρ ὑπ' αὐτὴν καὶ ἄνθρωπον ὑπεράνω αὐτῆς; »

Παρόμοιόν τι ἄτομον, τοῦ ὁποίου ἡκούσας μέρος τῶν ἐπιθέτων, τῷ ἔτει ἐκείνῳ εἶχεν ἄπειρα πλούτη. Ἐχορήγει χρυσοῦν καὶ ἀργυρον πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην καὶ ἐφι-

λοξένει τούς διαβάτας. Ὅμάς τις δερβισσῶν ἐπλησίαζεν ὁ-
πως παραδώσῃ τὸ πνεῦμα ἕνεκα τῆς ὑπερβολικῆς πείνης.
Ἐβουλήθησαν ὅπως ὑπακούσωσιν εἰς τὴν πρόσκλησιν αὐ-
τοῦ, καὶ ἦλθον ἵνα ζητήσωσι τὴν γνώμην μου. Ἀπεποιή-
θην τὴν συγκατάθεσίν μου, καὶ εἶπον:

Στίχος. — «Οὐδόλως ὁ λέων τρώγει, ὅτι κατὰ τὸ ἡ-
μισυ ὑπάρχει καταβρωθὲν ὑπὸ κυνός, ἔστω τοῦτο καὶ ν' ἀ-
πεβίωσεν ἐκ πείνης ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἀντρω. Ἐγκατάλειψον τὸ
σῶμά σου εἰς τὴν ἐσχάτην πενίαν καὶ πείναν, καὶ μὴ τείνης
τὴν χεῖρα ἐνώπιον ποταποῦ ἀνθρώπου. Μὴ θεωρῆς ὡς ἄν-
θρωπον ἄνδρα ἄνευ ἀρετῆς, ἔστω οὗτος νὰ ἦ καὶ Φεριδοῦν
τις, ὡς ἐκ τοῦ πλούτου καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἰσχύος. Κεχωρ-
ματισμένη μετὰξὲ καὶ πλούσια ὑφάσματα ἐπὶ ἀναξίου ἀν-
θρώπου, ὑπάρχουσιν ὡς ψευδῆς δακτύλιος καὶ χρυσός ἐπὶ
τοίχου.»

— — —
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΕ'.

Ἐλεγεν πρὸς τὸν Χατίμ Θάγην. «Εἶδες ἐν τῷ κόσμῳ εὐ-
γενέστερόν σου κατὰ τὰ αἰσθήματα, ἢ ἤκουσας νὰ ὁμιλῶσι
περὶ αὐτοῦ;» Ἀπήντησε: «Βεβαίως ἡμέραν τινὰ ἔθυσα τεσ-
σαράκοντα καμήλους, καὶ εἶχον προσκαλέσει ἄραβας ἀρχη-
γούς. Ἐξῆλθον εἰς γωνίαν τινὰ τῆς ἐρήμου δι' ἀνάγκην
μου τινα. Εἶδον ξυλοκόπον τινὰ ὅστις εἶχε συλλέξει μεγά-
λην ποσότητα ἐκ θάμνων, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν: «Διὰ τί δὲν
μεταβαίνεις εἰς τὸ συμπόσιον τοῦ Χατίμ Θάγην, ἐπειδὴ ὅλος
ὁ κόσμος συνηθροίσθη περὶ τὴν τράπεζαν αὐτοῦ;» Ἀπήντησε:

Στίχος. — Ὁ τρώγων τὸν ἄρτον τῆς ἑαυτοῦ ἐργασίας,
δὲν θέλει ἔχει ὑποχρέωσιν τινα πρὸς τὸν Χατίμ Θάγην.»

«Εἶδον ἐπίσης ὅτι ἦν ὑπέρτερός μου κατὰ τὴν μεγαλο-
ψυχίαν καὶ τὴν γενναιοφροσύνην.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΣ'.

Ὁ προφήτης Μωϋσῆς εἶδε πτωχόν τινα κρυβέντα ἐντὸς
τῆς ἄμμου ἕνεκα τῆς γυμνότητός του, καὶ ὅστις εἶπε πρὸς
αὐτόν: «Μωϋσῆ μου! δεήθητι ὑπὲρ ἐμοῦ, ὅπως ὁ Θεὸς μοι
χορηγήσῃ τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεως· διότι μὴ δυνάμενος ἴν' ἀν-
θέξω πλέον, εὐρίσκομαι περὶ τὸ ἐκπνεῦσαι τὴν ψυχὴν.» Ὁ
Μωϋσῆς ἐποιήσατο τὴν αἰτηθεῖσαν ἐπίκλησιν, ὥστε ὁ Θεὸς
ἐπεδαψίλευσε πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον πλούτον. Μετά
τινας ἡμέρας, ὅτε ἐπανῆλθεν ὁ Μωϋσῆς, εἶδεν αὐτὸν αἰχμά-
λωτον καὶ ἔχοντα περὶξ αὐτοῦ πλῆθος λαοῦ. Ὁ Μωϋσῆς ἠ-
ρώτησε: «Τί συνέβη εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον;» Ἀπήντησαν
αὐτῷ: «Ἐπιεν οἶνον, προξενεῖ θόρυβον καὶ ἐφόνευσεν ἄν-
θρωπον. Ἦδη δὲ ἀπάγουσιν αὐτόν εἰς τὸν τόπον τῆς κα-
ταδίκης.»

Στίχος. — «Ἐὰν ἡ πτωχὴ γυνὴ εἶχε πτερὰ, ἤθελεν ἀ-
φανίσει ἐκ τοῦ κόσμου ὅλα τὰ στρουθία.»

Στίχος. — «Συμβαίνει ὥστε ὁ ἀδύνατος νὰ λάβῃ τὴν
χεῖρα τῆς ἰσχύος· ὑψοῦται καὶ δάκνει τὴν χεῖρα τῶν ἀδυ-
νάτων.»

Ὁ Μωϋσῆς ὠμολόγησε τὴν σοφίαν τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ
παντός, ἐξητήσατο συγγνώμην διὰ τὴν ἑαυτοῦ τόλμην, καὶ
ἀπήγγειλε τὸ ἐδάφιον: «Ἐὰν ὁ Θεὸς ἐπεδαψίλευε τὴν τροφήν
πρὸς τοὺς δούλους του, ἤθελον προσενεχθῆ ἀδίκως ἐπὶ τῆς
γῆς (Κοράν. ΜΒ'. 26).»

Στίχος (Ἀραβικός). — Ὡ καταχρηστά! τίς σ' ὠθη-
σεν εἰς τὸν κίνδυνον μέχρι τοῦ ν' ἀπολεσθῆς; Εἶθε ὁ μύρμηξ
νὰ μὴ πετάσῃ.»

Στίχος. — «Ὅτε ὁ ποταπὸς ἄνθρωπος ἐπιτύχῃ ἀξίω-
μά τι, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ζητεῖ ἀναγ-
2

καίως ράπισμα. Τέλος, σοφός τις ἔθηκεν εἰς κυκλοφορίαν τὴν παροιμίαν ταύτην· « Προτιμώτερον ὁ μύρμηξ νὰ μὴ ἔχη πετρά. »

Ἄποφθεγμα. — Ὁ πατὴρ ἔχει πολὺ μέλι, ἀλλ' ὁ υἱὸς ἔχει πολλὴν ἑξαψιν. »

Στίχος. — Ὁ μὴ καθιστῶν σε πλούσιον γνωρίζει καλ-
λίτερόν σου τὸ σὸν συμφέρον. »

— — —

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΖ'.

Εἶδον Βεδουῖνον τινὰ ἐν συνελεύσει τινὶ ἀδαμαντοπωλῶν εἰς Βασόραν. Διηγείτο δὲ τὸ ἀκόλουθον συμβάν· « Ἡμέραν τινὰ εἶχον ἀπολέσει τὴν ὁδὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐδὲν μοι εἶχεν ὑποληφθῆ ἐκ τῶν προμηθειῶν μου. Εἶχον ἀπόφασιν ν' ἀποθάνω, ὅποτε πάραυτα εὗρισκω βαλάντιόν τι πλῆρες μαρ-
γαριτῶν. Οὐδέποτε θέλω λησμονῆσαι τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν χαρὰν μου, διότι ἐφантаζόμην ὅτι ὑπῆρχεν ἄρτος δί-
πυρος· οὔτε τὴν πικρίαν μου καὶ τὴν ἀπελπισίαν, ὅτε ἀνε-
γνώρισα ὅτι ὑπῆρχον μαργαρίται. »

Στίχος. — « Εἰς τὰς ξηρὰς ἐρήμους καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν κινουμένων ἄμμων, τί ὠφελεῖ εἰς τὸν διψῶντα ἄνθρω-
πον νὰ ἔχη εἰς τὸ στόμα του τὸν μαργαρίτην ἢ τὴν περι-
κλείουσαν αὐτὸν κογχύλην; Ὅποια διαφορὰ ὑπάρχει διὰ τὸν
στερούμενον προμηθειῶν, ὅποτε καταβάλλεται ὑπὸ τῆς ἀσι-
τίας, μεταξύ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῆς κογχύλης τῶν περιεχομέ-
νων ἐν τῇ ἑαυτοῦ ὄσφύϊ; »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΗ'.

Ἄραψ τις βασιανίζόμενος ὑπὸ ὑπερβολικῆς δίψης ἐλεγεν ἐν τῷ μέσῳ ἐρήμου τινός·

Στίχος ἀραβικός. — ὦ! Δῶν Κύριος πρὸ τοῦ θανά-
του μου ν' ἀπολαύσω ἐπὶ μίαν ἡμέραν τὴν ἐπιθυμίαν μου,
εἰς ποταμὸς νὰ προσβάλλῃ τὰ γόνατα, καὶ νὰ μὴ παύσω πλη-
ρῶν τὸν ἄσκόν μου! »

Ἐπίσης εἰς ὁδοιπóρος εἶχεν ἀποπλανηθῆ εἰς εὐρείαν πε-
διάδα, καὶ δὲν τῷ εἶχε μείνει οὔτε δύναμις, οὔτε τροφή. Εἶχε
δραχμὰς τινὰς εἰς τὴν ὄσφυν του. Ἐπὶ πολὺν χρόνον πε-
ριῆλθε τῆδε κακείσε, δὲν ἐφθασεν ὅμως εἰς τὸ σκοπούμενον,
καὶ ἀπέθανε καταβληθεὶς ὑπὸ τῆς πείνης. Ἐπῆλθον ἄνθρω-
ποι καὶ εἶδον τὰς δραχμὰς κειμένας ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ
τῆς κόνεως ὑπῆρχε γεγραμμένον:

Στίχος. — « Καὶ τὸν καθαρῶτατον μάλιστα χρυσὸν ὄ-
λον ἐὰν δύναται νὰ ἔχη ὁ ἄνθρωπος, σερούμενος τροφίμων
προμηθειῶν οὐδὲν δύναται νὰ πράξῃ βῆμα. Ἐν τῷ μέσῳ
τῆς ἐρήμου, διὰ τὸν κατακαϊόμενον παρὰ τοῦ ἡλίου ἰθαγε-
νῆ ἀπνηθρακωμένον γογγύλιον ὑπάρχει προτιμώτερον ἂ-
κατεργάστου ἀργύρου. »

— — —

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΘ'.

Οὐδέποτε ἐθλίβην ἐκ τῶν ἀστασιῶν τῆς τύχης, καὶ οὐ-
δέποτε τὸ πρόσωπόν μου μετέλλαξε μορφὴν ἕνεκα τῶν οὐ-
ρανίων μεταβολῶν, ἐκτὸς μιᾶς φορᾶς καθ' ἣν οἱ πόδες μου

ἦσαν γυμνοὶ καὶ ἐγὼ δὲν εἶχον τὰ μέσα πρὸς ἀγορὰν πεδίων. Εἰσῆλθον ὄλως περιίλυτος εἰς τὸ τέμενος τοῦ Κουφάχ, καὶ εἶδον ἀνθρωπὸν τινα στερούμενον ποδῶν. Ἐδόξασα τὸν Θεὸν, ἀπέδωκα αὐτῷ χάριτας διὰ τὰς εὐεργεσίας του καὶ ἔλαβον ὑπομονὴν διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἐμβάδων μου.

Στίχος. — « Ὅπτόν τι πτηνόν, ἐνώπιον πεινῶντος ἀνθρώπου, ὑπάρχει προτιμώτερον ἐνὸς φύλλου σισυμβρίου τεθειμένου ἐνώπιον τῆς τραπέζης αὐτοῦ, καὶ διὰ τὸν στερούμενον πλούτου καὶ ἐξουσίας καὶ ἀπληθρακωμένον τι γογγύλιον ὑπάρχει ὀπτόν περωτόν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Κ'.

Ἐν τινι κυνηγεσίῳ, ἐν καιρῷ χειμῶνος, βασιλεὺς τις, συνοδευόμενος ὑπὸ τινῶν ἐκ τῶν ἑαυτοῦ αὐλικῶν, ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ κατοικιῶν. Ἐπῆλθεν ἡ νύξ, καὶ εἶδον μακρόθεν τὴν οἰκίαν γεωργοῦ τινος. Ὁ βασιλεὺς εἶπε· « Διέλθωμεν τὴν νύκτα ταύτην ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ὅπως μὴ ὑποφέρωμεν ἐκ τοῦ ψύχους. » Εἰς ὅμως ἐκ τῶν βεζυρῶν ἀπεκρίθη· « Δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὸ ἀξίωμα τῶν βασιλέων τὸ ἐκζητεῖν καταφύγιον εἰς τὴν κατοικίαν χυδαίου τινὸς χωρικοῦ ἄς σήσωμεν ἐν ταῦθα σκηνὴν καὶ ἄψωμεν φῶς. » Ὁ γεωργὸς ἔμαθε τοῦτο· παρεσκέυασε προμηθείας, προσήνεγκεν αὐτὰς ἐνώπιον τοῦ σουλτάνου, ἠσπάσθη τὴν γῆν πρὸς σημεῖον σεβασμοῦ, καὶ εἶπε· « Τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα τοῦ σουλτάνου δὲν δύναται νὰ καταβιβασθῆ διὰ τῆς παρ' ἐμοῦ γενομένης τοιαύτης προσφοράς, καὶ ἐν τοσούτῳ δὲν θέλωσιν ὅπως ὁ βαθμὸς τοῦ γεωργοῦ προαχθῆ. » Ὁ λόγος αὐτοῦ ἤρесе πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὴν ἰδίαν νύκτα μετέβησαν εἰς τὴν οἰκίαν του· ὄρθρου δὲ βαθείως, ὁ βασιλεὺς περιέ-

θαλεν αὐτὸν διὰ τιμητικοῦ ἐνδύματος προσενεγκὼν συνάμα καὶ ἀργύριον. Ἔμαθον δὲ ὅτι ὁ γεωργὸς προύχωρησε βήματα τινα παρὰ τοῖς ἀναβολαῖσι τοῦ ἡγεμόνος ἐκείνου, καὶ εἶπε·

Στίχος. — « Οὐδὲν ἀφῆρέθη ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς πομπῆς τοῦ σουλτάνου ἐνεκα τῆς εὐμενείας ἣν ἐπεδείξατο πρὸς τὴν φιλόξενον οἰκίαν ἐνὸς χωρικοῦ. Ὁ κόσμος τοῦ καλύμματος τοῦ γεωργοῦ ἀφικνεῖται μέχρι τοῦ ἡλίου, καθότι εἰς σουλτάνος ὡς σὺ ἐπεκτείνει τὴν ἑαυτοῦ σκιάν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΑ'.

Διηγοῦνται τὸ ἱστορικὸν τρομεροῦ τινος ἐπαίτου, ὅστις εἶχεν ἀποκτήσει ἀφθονα πλοῦτη. Εἰς βασιλεὺς εἶπεν αὐτῷ· « Φαίνεται ὅτι σὺ κατέχεις ἀπείρους θησαυρούς· ἐπῆλθεν ἡμῖν σπουδαία τις ὑπόθεσις· ὅθεν ἐὰν συνδράμῃς ἡμῖν διὰ μέρος τοῦ πλούτου σου τούτου, ὑπὸ τὸν τύπον δανείου, τοῦτο θέλει ἐξοφληθῆ, ὅποτε προέλθωσιν αἱ προσοδοὶ τῶν ἐπαρχιῶν. » Ἀπήντησε· « Βασιλεῦ μου! δὲν ἀρμόζει εἰς τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα τῶν βασιλέων τὸ κηλιδῶσαι τὰς ἑαυτῶν σεπτὰς χεῖρας διὰ τοῦ ἀργυρίου πτωχοῦ ἀνθρώπου οἷος εἰμι ἐγὼ, διότι ἐγὼ τὸ ἀργύριον συνέλεξα ὀλίγον κατ' ὀλίγον. » Ὁ βασιλεὺς ἀπήντησεν· « Οὐδεμία διὰ τοῦτο ὑπάρχει ἀνησυχία. Τὸ ἀργύριον τοῦτο θέλω δῶσαι πρὸς Τάρταρόν τινα, διότι ἡ παροιμία λέγει· « Τὰ ἀκάθαρτα τοῖς ἀκάθαρτοις. »

Στίχος (ἀραβικὸς). — « Εἶπον· « τὸ φύραμα τῆς τιτάνου δὲν εἶναι καθαρὸν· ἡμεῖς δ' ἀπῆντήσαμεν· « Δι' αὐτοῦ θέλομεν κλείσει τὰς ὄπας τῶν εὐμαρειῶν. »

Στίχος. — « Ἐὰν τὸ ὕδωρ τοῦ φρέατος τῶν Χριστιανῶν δὲν ὑπάρχῃ καθαρὸν, θέλω πλῦνει ἐξ αὐτοῦ ἓνα νεκρὸν Ἰουδαῖον· τίς φόβος ὑπάρχει περὶ τούτου; »

Ἦκουσα νὰ διηγῶνται ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἀπεποιήθη ὅπως ὑπακούσῃ εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως, ὅτι ἤρχισε νὰ μεταχειρίζηται προφάσεις καὶ δεικνύηται ἀλαζῶν. Ὁ δὲ βασιλεὺς διέταξεν ἵν' ἀπαιτήσωσι παρ' αὐτοῦ, διὰ τῆς βίας καὶ τῶν ἀπειλῶν, τὸ ἀντικείμενον τῆς αἰτήσεώς του.

Στίχος. — « Ὅτε ὑπόθεσις τις δὲν ἐπιτυγχάνει διὰ τῆς ἀδροφροσύνης, αὐτὴ κατ' ἀνάγκην κατανατᾷ εἰς προσβολήν. Ὅστις δὲν λυπεῖται ἑαυτὸν, ἐὰν μηδεὶς φεῖδῃται ἑαυτοῦ, τοῦ ἀρμόζει. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΒ'.

Εἶδον ἔμπορὸν τινα ἔχοντα ἑκατὸν πενήκοντα φορτία καμήλων καὶ τεσσαράκοντα δούλους καὶ ὑπηρέτας. Νύκτα τινὰ, ἐν τῇ νήσῳ Κίς, μ' ᾤδήγησεν εἰς τὸν θάλαμον του καὶ, καθ' ὄλην τὴν νύκτα, δὲν ἔπαυσε νὰ μοι ὁμιλῇ ἀδιακόπως. « Ἐγὼ, ἔλεγε, τὸν δεῖνα συνεταῖρον εἰς Τουρκιστάν, καὶ τὸ δεῖνα ἔμπορεῦμα εἰς Ἰνδοστάν· τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐστὶν ἀπόδειξις πληρωμῆς ἐν τῇ δεῖνι ἐπαρχίᾳ· διὰ τὸ δεῖνα πράγμα ἔχω τὸν δεῖνα ἐγγυητὴν. » Ἄλλοτε ἔλεγεν· « Ἐγὼ σκοπὸν νὰ μεταβῶ εἰς Ἀλεξάνδρειαν, διότι ἐκεῖτε ὁ ἀθρὺς ὑπάρχει καλός » καὶ ἄλλοτε προσέθετεν· « Οὐχί, διότι ἡ θάλασσα τῆς Δύσεως (ἢ Μεσόγειος) ταραττεται. Ὁ Σααδῆ, ἔχω τὸ σχέδιον ἐνὸς ταξειδίου. Ἐὰν τοῦτο ἐκτελεσθῇ θέλω καθῆσαι εἰς γωνίαν τινὰ κατὰ τὸν λοιπὸν χρόνον τῆς ζωῆς μου, καὶ θέλω ἐγκαταλείψῃ τὸ ἔμποριον. » Εἶπον πρὸς αὐ-

τόν· « Ποῖον ὑπάρχει τὸ ταξειδίον τοῦτο; » Ἀπήντησε· « Προτίθεμαι ἵνα κομίσω περσικὸν θεῖον εἰς Κίναν ὅπου ἤκουσα ὅτι ὑπερτιμᾶται καὶ κατόπιν ἀργυρᾷ σκεύῃ τῆς Κίνας εἰς τὴν Ἑλλάδα, Ἑλληνικὴν μεταξάν εἰς τὰς Ἰνδίας, ἰνδικὸν χάλυθα εἰς Χαλέπιον, καθρέπτας τοῦ Χαλεπίου εἰς Ὑμενὴν καὶ ραβδωτὰ ὑφάσματα ἐξ Ὑμενῆς εἰς Περσίαν. Μετὰ δὲ ταῦτα θέλω ἐγκαταλείψῃ τὸ ταξειδίον καὶ θὰ καθῆσω εἰς ἓν ἐργαστήριον. » Ἐπώλησε τοσαύτας ἐκ τῶν ὑπερβολῶν ἐκείνων, ὥστε δὲν τῷ ἔμεινε πλέον δύναμις ἵνα ὁμιλῇ. Τότε δὲ εἶπε· « Καὶ σὺ ἐπίσης, Σααδῆ, ὁμιλήσον περὶ ὅσων εἶδες καὶ ἤκουσας. » Εἶπον·

Στίχος. — « Ἦκουσα ν' ἀναφέρωσιν ὅτι ἔμπορός τις ἔπεσέ ποτε ἐκ τοῦ ἵππου του ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ εἶπεν· « Ἡ ἡμετριπαθεία τῶν ἡδονῶν, ἡ ἡ κόνις τοῦ τάφου θέλει πληρῶσαι τὸ πλεονεκτικὸν ὄμμα τῶν βαθυπλούτων. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΓ'.

Ἦκουσα νὰ ὁμιλῶσι περὶ πλουσίου τινὸς ὅστις ἐπίσης ἦν γνωστός ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ φιλαργυρίᾳ ὡς καὶ ὁ Χατὶμ Θάγης διὰ τὴν γενναιοδωρίαν αὐτοῦ. Τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ ἦν κεκοσμημένον διὰ πλοῦτου τοῦ κόσμου τούτου καὶ ἡ ἔμφυτος ποταπότης τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐπὶ τοσοῦτον ἦν κεκολλημένη εἰς τὸν χαρακτήρα αὐτοῦ, ὥστε ἄρτον δὲν εἶδεν ὅπως σῶσῃ ψυχὴν τινα, δὲν ἐθώπευε τὴν γαλῆν τοῦ Ἀβου-Χορειτράχ διὰ τεμαχίου τινὸς ἄρτου, καὶ δὲν ἐβρίπτεν ἐν ὅστων εἰς τὸν κύνα τῶν ἀνθρώπων τοῦ σπηλαίου (τῶν Ἐπτὰ Κοιμημένων). Ἐν συνόψει, οὐδεὶς εἶχεν ἰδεῖ τὴν θύραν τῆς οἰκίας του ἀνοικτὴν, οὔτε τὴν τράπεζαν αὐτοῦ ἐστρωμένην.

Στίχος. — « Ὁ πτωχός δὲν ἠσθάνετο εἰμὴ τὴν ὁσμήν

τῶν φαγητῶν του· τὰ πτηνὰ, ἀφοῦ εἶχον φάγει τὸν ἄρτον αὐτοῦ, οὔτε ψυχίον συνέλεγον. »

Ἔμαθον ὅτι εἶχε λάβει τὴν πρὸς Αἴγυπτον ἄγουσαν διὰ τῆς θαλάσσης τῆς Δύσεως, καὶ ὅτι ἡ κεφαλή του εἶχεν ἐμπλήσθῃ ὑπὸ ὀνείρων Φαρώ, μέχρις οὗ ἐναυάγησε. Πάραυτα ἐναντίος ἄνεμος ἔπνευσε περίξ τοῦ πλοίου, ὡς τὸ εἶπον:

Στίχος. — « Τί θέλει πράξει ἡ καρδιά, ἡ δυναμένη ν' ἀρμόζῃ εἰς τὸν περίλυπον χαρακτῆρά σου; Ὁ οὐριος ἄνεμος δὲν ἀρμόζει ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὸ πλοῖον. »

Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὕψωσε τὴν χεῖρα ὅπως δεηθῇ καὶ ἤρξατο νὰ ἐκβάλλῃ ἀνωφελεῖς κραυγὰς. Ὁ Θεὸς εἶπε· Καὶ ὅτε ἐπιθαίνουσι τοῦ πλοίου, ἐπικαλοῦνται τὸν Θεόν. »

Στίχος. — « Τί χρησιμεύει εἰς τὸν πτωχὸν δούλον τὸ ἐγεῖραι πρὸς τὸν Θεόν τὴν χεῖρα τῆς ἰκεσίας ἐν τῷ καιρῷ τῆς προσευχῆς, καὶ νὰ ἔχῃ αὐτὴν κεχυρμένην ὑπὸ τὴν μασχάλην ἐν καιρῷ τῆς γενναιοδωρίας; »

Στίχος. — « Ἐπιδαφίλευσον περίθαλψιν διὰ τοῦ χρυσίου καὶ ἀργυρίου σου, καὶ αὐτὸς σὺ γίνου ἀγαλλίασις. Διότι ἡ ἐνταῦθα διαμονὴ αὐτὴ θέλει σοὶ ἐπιζῆσει, λάβε ἐξ αὐτῆς μίαν πλίνθον ἐξ ἀργύρου καὶ μίαν ἐκ χρυσοῦ. »

Ἀναφέρουσιν ὅτι τὸ ἄτομον ἐκεῖνο εἶχεν ἐν Αἰγύπτῳ ἀπόρους συγγενεῖς, καὶ ὅτι μετὰ τὸν θάνατόν του ἐγένοντο πλοῦσοι ἐκ τῶν λειψάνων τῶν θησαυρῶν αὐτοῦ. Ἐβρῆξαν τὰ παλαιὰ ἐνδυματὰ των, ἔνεκα τοῦ θανάτου αὐτοῦ, καὶ ἔβραψαν ἄλλα, ἐξ ὑφασμάτων μεταξωτῶν καὶ βάμβακος τῆς Δαμιέττης. Κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἑβδομάδα εἶδον ἕνα ἐξ αὐτῶν περιδιαβάζοντα ἐπὶ ταχυδρόμου ἵππου, ἐνῶ εἰς ὠραίος δούλος ἔτρεχεν ὀπισθεν αὐτοῦ. Εἶπον κατ' ἐμαυτόν:

Στίχος. — « Τίς συμφορὰ! ἐὰν ὁ ἀποθανὼν ἐπανήρ-

χετο ἐν τῷ μέσῳ τῆς φυλῆς αὐτοῦ καὶ τῶν συμμάχων αὐτῆς, τὸ ἀποδοῦναι τὴν κληρονομίαν ἤθελεν εἶσθαι ἐπιπυνώτερον διὰ τοὺς κληρονόμους παρ' ὃ θάνατος τῶν συγγενῶν αὐτῶν. »

Ἔνεκα τῆς ἀνέκαθεν μεταξύ ἡμῶν ὑπαρχούσης παλαιᾶς γνωριμίας, ἀνέσυρα αὐτὸν ἀπὸ τοῦ μανυκίου καὶ εἶπον:

Στίχος. — « Ἀπόλαυσον, ἐξαίρετε ἄνθρωπε, ὁ ἔχων καλὴν ἀγωγήν· καθότι, ὁ δυστυχῆς οὗτος συνέλεξε μὲν, ἀλλὰ δὲν ἀπῆλαυσε. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΔ'.

Μέγας τις ἰχθὺς ἐνέπεσεν εἰς τὸ δίκτυον ἀσθενοῦς τινος ἀλιέως, καὶ οὗτος δὲν ἠδύνατο ὅπως ὑπερισχύσῃ αὐτοῦ. Ὁ ἰχθὺς ὑπερίσχυσεν αὐτοῦ, διέβρηξε τὸ δίκτυον καὶ ἀπῆλθε:

Στίχος. — « Δουλὸς τις ἀπῆλθεν ὅπως κομίση ὕδωρ ἐκ ποταμοῦ τινος. Τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ ἀφίκετο καὶ κατεβάρυνε τὸν δούλον. Ἐντοσοῦτό, ὁ ἰχθὺς συμπαρέσυρε τὸν δούλον, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ὁ ἰχθὺς ἀπέδρα καὶ διέβρηξε τὸ δίκτυον. »

Οἱ λοιποὶ ἀλιεῖς παρεπονήθησαν καὶ ἐπέπληξαν τὸν ἑαυτῶν συνέταιρον, λέγοντες: « Μία θῆρα ἔπεσεν εἰς τὸ δίκτυόν σου καὶ σὺ δὲν ἠδυνήθης νὰ τὸ κρατήσῃς! » — « Φίλοι μου, ἀνταπήντησεν ἐκεῖνος, τί ποιητέον; Τοῦτο συμβαίνει, διότι ἡ εἰμαρμένη δὲν ἦτο συμπαθὴς πρὸς ἡμᾶς, καὶ διότι διὰ τὸν ἰχθὺν ἔμεινεν ἡμέρα τις ζωῆς. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὁ μὴ κατεχόμενος ὑπὸ τῆς εἰμαρ-

μένης ἀλιεύς οὐδέποτε εἰς τὸν Τίγγριν θέλει ἀλιεύσει· ἰχθῶν, καὶ ἰχθύς τις τοῦ ὁποίου δὲν ἐφθασεν ἡ ὥρα δὲν θέλει ἀποθάνει, ἔστω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΕ΄.

Ἄνθρωπός τις ἔχων τούς τε πόδας καὶ πὰς χεῖρας ἀποκεκομμένας ἐφόνευσε σκολόπενδραν (σαρανταπόδαρον). Σοφὸς δέ τις διηλθε παρ' αὐτῶ καὶ εἶπε: Δόξα τῷ Θεῷ! Καί-τοι ἔχων τοσοῦτους πόδας, δὲν ἠδυνήθη ἠ' ἀποφύγη ἀφ' ἐνὸς ἀνθρώπου ἄνευ ποδῶν καὶ ἄνευ χερῶν. »

Στίχος. — Ὅτε ὁ λαμβάνων τὴν ψυχὴν ἐχθρὸς (δηλ. ὁ Ἄζραὲλ, ὁ ἄγγελος τῶν νεκρῶν) καταφθάνει ὀπισθεν, ὁ θάνατος δέει τούς πόδας τοῦ φεύγοντος ἀνθρώπου. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην καθ' ἣν ὁ ἐχθρὸς ἀφικνεῖται ἀντιποδητὶ δὲν ἀρμόζει ὅπως τις τείνη χαναναϊτικὸν τόξον. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΣΤ΄.

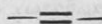
Εἶδον ποταπὸν τινα ἀμαθῆ φέροντα ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ στήθους πολύτιμον χιτῶνα, ἐπιβαίνοντα ἐπὶ ἀραβικοῦ ἵππου, καὶ ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς φοροῦντα μεταξωτὸν πῖλον (xā-sāp) αἰγυπτιακῆς κατασκευῆς. Εἷς τις εἶπε πρὸς ἐμέ: « Σαα-δῆ! πῶς θεωρεῖς τὸ χρυσοῦφαντον αὐτὸ ἐνδυμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀμαθοῦς τούτου ζώου; » Ἀπήνησα: « Ποταπὴ γραμμὴ κεχαραγμένη διὰ χρυσοῦς μελάνης! »

Στίχος. (Ἀραβικός). — Ἄλοιπὸν εἰς ὄνος (δηλ. ἄ-

μαθῆς τις), μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, παρομοιάζει πρὸς ταῦρον φέροντα σῶμα μυκηθμοῦ. »

Στίχος. — « Δὲν δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ ζῶον τοῦτο παρομοιάζει πρὸς ἀνθρώπον τινα. ἐκτός τοῦ ἐνδύματός του, τοῦ καλύμματος τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς καὶ τῶν ἐξωτερικῶν του περιβλημάτων. Ἄνερέυνα μεταξύ ὅλης τῆς περιουσίας του, τῶν ἐπιπλῶν καὶ τῶν διακόρων, καὶ οὐδὲν θέλεις εὑρεῖ τὸ ἄννομον, παρὰ τὴν ῥοὴν τοῦ αἵματος. »

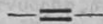
Στίχος. — « Ἐὰν ὁ ἀρχιδικαστὴς κατηντήσῃ πτωχὸς, μὴ φαντάζεσθαι ποτε ὅτι ὁ ὑψηλὸς βαθμὸς αὐτοῦ θέλει καταβιβασθῆ. Καὶ αὐτὸς ὁ ἰουδαῖος ἐὰν ποτε καρφώσῃ τὰς θύρας του διὰ χρυσῶν ἡλῶν μὴ φαντασθῆς ποτε ὅτι αὐτὸς ὑπάρχει εὐγενῆς. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΖ΄.

Κλέπτης τις εἶπε πρὸς ἐπαίτην: « Δὲν ἐντρέπεσαι τείνων τὴν χεῖρα διὰ κερματίον τι ἀργυρίου ἐνώπιον παντός περιφρονήσιμου ἀνθρώπου; » Ἀπήνησε:

Στίχος. — « Προτιμώτερον νὰ τείνη τις τὴν χεῖρα διὰ κερματίον τι ἀργύρου, παρὰ νὰ κοπῆ ἀπέναντι ἐνὸς καὶ ἡμίσεος δανὲ γ (εἶδους νομίσματος περσικοῦ). »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΗ΄.

Ἀναφέρουσι περὶ τοῦ ἱστορικοῦ παλαιστοῦ τινος ὅστις κατὰ κακὴν του τύχην εἶχε καταντήσῃ εἰς τὸ ἐπαχρον τῆς

ἀνεχείας, καὶ ὅστις ἐθλίβητο διὰ τὴν ὑπερβολικὴν του πείναν καὶ τὰς σφρήσεις. Παρεπονήθη πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, καὶ ἐζήτησε τὴν γνώμην του, λέγων: « Προτίθειμαι ἵνα ἐπιχειρήσω ταξείδιόν τι, ὅπως ἴσως διὰ τῶν βραχιόνων μου ἀπολαύσω ὅ,τι ποθῶ. »

Στίχος. — « Ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἀξία ἀπόλλυνται ἐφ' ὅσον δὲν γίνονται φανεραί. Τιθέσσι τὴν ἀλόγη ἐπὶ τῆς ἀνθρακίᾳς καὶ δι' αὐτῆς τρίβουσι τὴν ῥίνα. »

Ὁ πατὴρ ἀπήντησε: « Τέκνον μου! ἀπόβαλον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς σου ἀπραγματοποίητα ὀνειροπολήματα καὶ προσάγαγε τὸν πόδα τῆς ἐγκρατείας ὑπὸ τὸ κράσπεδον τῆς σωτηρίας· διότι οἱ σοφοὶ εἶπον: « Ἡ εὐτυχία δὲν ἀποκτᾶται μετὰ μεγάλης δυσκολίας· τὸ καλλίτερον μέσον ὑπάρχει τὸ κινεῖσθαι ὀλίγον τι. »

Στίχος. — « Οὐδεὶς δύναται ἵνα περιβληθῆ διὰ τῆς βίας τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου τῆς εὐτυχίας. Εἰς μάτην ἐπιβάλλει τις κολλύριον ἐπὶ τῶν βλεφαρίδων τῶν ἁομμάτων. »

Στίχος. — « Καὶ ἐὰν ὑπάρχωσι διακόσισι ἀρεταὶ εὐρισκόμεναι ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ἡμετέρων τριχῶν τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς σου, οὐδέποτε ἡ ἀρετὴ ἔσεται ἀχρησίμευτος ὁπότεν ἡ τύχη ὑπάρχῃ ἐναντία. »

Στίχος. — « Τί θὰ πράξῃ ὁ δυνατὸς ἄνθρωπος τοῦ ὁποίου ἡ τύχη ὑπάρχει δύσμοιρος; Ὁ βραχίων τῆς τύχης ὑπάρχει προτιμώτερος τῆς εὐρωστίας. »

Ὁ υἱὸς ἐπανελάβε: « Πάτερ μου! αἱ ἐκ τῶν ταξιδίων ὠφέλεια ὑπάρχουσι ἀπειράριθμοι· ἀγάλονται τὰ πνεύματα, παρέχουσι ὠφελήματα, ποιοῦσι θαυμάσια, οἱ ταῦτα ἐπιχειροῦντες μεταδίδουσι παράδοξα, ἀνερευνῶσι χώρας, συνδιאלέγονται μετὰ τῶν φίλων, προάγονται εἰς ἀξιώματα καὶ εἰς περιπάς· αὐξάνουσι τὰ πλοῦτη καὶ τὰ κέρδη διαγω-

ρίζουσι τοὺς συνταξιδιώτας καὶ βασανίζουσι διάφορα ἐλλείμματα· τούτων ἕνεκα οἱ σοφοὶ εἶπον:

Στίχος. — « Ἐφ' ὅσον θέλῃς μένει εἰς τὸ ἐργαστήριόν σου καὶ τὴν οἰκίαν σου, οὐδέποτε, ἀληθινέ μου ἄνθρωπε, δὲν θὰ ἦσαι ἀληθῆς ἄνθρωπος. Ἄπελθε, διασχέδασον ἐν τῷ κόσμῳ πρὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θέλεις καταλείψει τὸν κόσμον τοῦτον. »

Ὁ πατὴρ ἀπήντησε: « Τέκνον μου! αἱ ἐκ τῶν ταξιδίων ὠφέλεια, ὡς περὶ αὐτῶν ἐξεφράσθης τέως, ὑπάρχουσι ὅσον πλείεσται, ἀλλ' αὐτὰ παρέχονται εἰς πέντε μόνον τάξεων ἀθρώπων. Κατ' ἀρχὰς παρέχονται εἰς ἔμπορον ὄσιν, ἐκτὸς τοῦ πλοῦτου του καὶ τῆς ἰσχύος του, ἔχει λίαν εὐπροσηγόρους δούλους, ἐπαγωγούς νεάνιδας καὶ δραστηριωτάτους ὑπαλλήλους. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εἰς πόλιν τινα, ἐκάστην νύκτα εἰς ξενοδοχεῖον, καὶ ἐν ἐκάστη στιγμῇ, εἰς διασχεδαστικόν τι μέρος θέλει ἀπολαύει τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου τούτου. »

Στίχος. — « Ὁ πλούσιος δὲν εἶναι ξένος εἰς τὰ ὄρη, οὔτε εἰς τὴν πεδιάδα, οὔτε εἰς τὰς ἐρήμους. Πανταχόσε ὅπου μεταβαίνει, στήνει σκηνὴν καὶ εὐθετεῖ μέρος ἀναπαύσεως. Ἄλλ' ἐκεῖνος εἰς τὸν ὅποιον τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου δὲν ἐρχονται συναρωγὰ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἐπιθυμίαν, αὐτὸς ὑπάρχει ξένος καὶ παρεγνωρισμένος ἐν τῷ γενεθλίῳ τόπῳ. »

« Τὸ δεύτερον ἄτομον περὶ οὗ ὑψηλὴν ὑπάρχει σοφὸς τις, ὃν, ἕνεκα τῆς στωμαλίας αὐτοῦ, τῆς ἰσχύος τοῦ λόγου του καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς εὐφραδείας, σπεύδουσιν ἵνα ὑπηρετήσωσι καὶ τῷ προσφέρωσι τιμὰς, ὅπου καὶ ἂν μεταβῆ. »

Στίχος. — « Ἡ ὑπαρξίς τοῦ σοφοῦ ὁμοιάζει πρὸς τὸ καθαρὸν χρυσίον, διότι πανταχόσε ὅπου μεταβαίνει γνωρίζει τὸν βαθμὸν του καὶ τὴν ἀξίαν. Υἱὸς δὲ τις μεγιστάνος μηδὲν γνωρίζων ὁμοιάζει πρὸς χαλκοῦ νόμισμα, τὸ ὅποιον πρὸς οὐδὲν λογίζονται ἐν ἄλλῃ τινὶ χώρα. »

« Ὁ τρίτος ὑπάρχει ἀνθρωπός τις εὐεϊδής, διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ὁποίου οἱ σοφοὶ δοκιμάζουσιν ἑφσεῖν τινα, τοῦ ὁποίου θεωροῦσι τὴν συναναστροφὴν ὡς ἐπωφελῆ, λογιζόμενοι τὰς ὑπηρεσίας ἅς τῷ προσφέρουσιν ὡς ὑποχρέωσιν ἢ συνομολογοῦσι μετ' αὐτοῦ. Διότι οἱ σοφοὶ εἶπον: Ὀλίγη τις ὠραιότης εἶναι προτιμωτέρα πολλοῦ πλοῦτου, διότι εὐάνεστός τις μορφὴ ὑπάρχει ἢ θεραπεία τῶν τετραυματισμένων καρδιῶν καὶ ἡ κλείς τῶν κεκλεισμένων θυρῶν. »

Στίχος — « Εἰς ὠραίος νέος, ὅπου μεταβαίνει, ἀπολαμβάνει τιμὰς καὶ σεβασμούς, καὶ θανὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ ἤθελον ἀποδιώξει αὐτὸν διὰ τῆς βίας. Εἶδον πτερόν τῶν μεταξὺ τῶν φύλλων τοῦ Κορανίου, καὶ εἶπον: « Λογίζομαι τὸν βαθμὸν τούτον (δηλ. τὴν τιμὴν) ὑπεράνω τῆς ἀξίας σου. » Αὐτὸ δὲ μοι εἶπε: « Σιώπα! διότι πανταχόσε ὅπου ἂν θέσῃ τὸν πόδα ὁ ἔχων ὠραιότητα, δὲν ἐγείρουσι τὴν χεῖρα κατ' αὐτοῦ. »

Στίχος — « Ὅταν εἰς νέον τινὰ ἐφθον ὑπάρχει ἀβροφροσύνη καὶ ἐπαγωγὸς ὠραιότητος, δεόν νὰ μὴ ἀνησυχῇ τις ἐὰν ὁ πατὴρ του ἀπαλλάσσεται ἀπ' αὐτοῦ. Εἶναι μαργαρίτης λέγε· λοιπόν: » Κογχύλη δὲν ὑπάρχει δι' αὐτόν. « Ἐκαστος ἔσεται ἀγοραστὴς διὰ τὸν ἀσύγχριστον μαργαρίτην. »

« Ὁ τέταρτος ὑπάρχει ὁ πεπροικισμένος διὰ τερπνῆς φωνῆς, ὅς τις διὰ τοῦ ὁμοίου πρὸς τὸν τοῦ Δαυὶδ λάρυγγος, σαματὰ τὸ ὕδωρ ἐν τῷ ρείθρῳ αὐτοῦ καὶ τὸ πτηνὸν ἐν τῇ ἑαυτοῦ πτήσει. Λοιπόν, διὰ τοῦ μέσου τοῦ προτερήματος τούτου, θέλω καταλάβει τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ οἱ νουνεχεῖς θέλουσιν ἐπιποθήσει τὴν συναναστροφὴν του. »

Στίχος (ἀραβικός). — « Τὸ οὖς μου ὑπάρχει προσεχτικὸν εἰς τὴν τερπνότητα τῶν ἀσμάτων. Τίς ἐστὶν ὁ κρούων τὴν βάρβιτον; »

Στίχος. — « Πόσον θέλει εἶσθαι εὐχάριστον διὰ τὸ οὖς

τῶν συνεταιρῶν μεμεθυσμένων ἐκ τῆς ἡοῦς, εἶπε λιγυρά τις καὶ παραπονητικὴ φωνή! Ἦδεῖα φωνὴ ὑπάρχει προτιμωτέρα ὠραίας μορφῆς, διότι αὕτη μὲν ἐστὶν ἡδονὴ τῶν αἰσθήσεων, ἢ δ' ἑτέρα τροφή τῆς ψυχῆς. »

« Ὁ πέμπτος ὑπάρχει εἰς τεχνίτης ὅστις, διὰ τῆς ἐργασίας τῶν βραχιόνων του, κερδίζει τὰ πρὸς τὸ ζῆν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ τιμὴ αὐτοῦ δὲν κατασπαταλᾶται διὰ τὴν ἀποκτησιν τοῦ ἄρτου. Οὕτω δ' οἱ σοφοὶ εἶπον:

Στίχος. — « Ἐὰν ὁ ἐμβλωματῆς ἀπὸ τῆς γενεθλίου αὐτοῦ πόλεως μεταβῇ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, δὲν θέλη ὑποφέρει ἐκ τῆς ἀνεχεῖας καὶ τῆς θλίψεως. Ἄλλ' ἐὰν ὁ βασιλεὺς τοῦ Νεμβρούζ (Σεϊστάν) πέσῃ ἐκ τῆς βασιλείας του εἰς ἐρημὸν τινα, θέλει κοιμηθῆ νῆστις. »

« Αἱ ιδιότητες ἅς περιέγραψα ἤδη ὑπάρχουσιν, ἐν ταξειδίῳ, αἰτίοι ἀναψυχῆς τῆς καρδίας του καὶ διὰ τὴν ζωὴν ἀφορμαὶ τέρψεως. Ἄλλ' ὁ στεροῦμενος ὅλων τούτων θέλει διατρέξει τὸν κόσμον μετὰ ματαίων φαντασιοκοπημάτων, καὶ τοῦ λοιποῦ οὐδεὶς θέλει ἀκούσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οὔτε τὸ ἐπάνυμον. »

Στίχος. — « Πάντα μισητὸν ἀνθρωπον ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκτελεῦνται αἱ ἐπαναστάσεις τῆς σφαίρας, ἡ τύχη θέλει ὀδηγήσει ἀλλαγὸς παρὰ πρὸς ὄφελός του. Περιστερὰν ἤτις τοῦ λοιποῦ ὀφείλει νὰ μὴ ἴδῃ πλέον τὴν ἑαυτοῦς φωλεάν, ἢ εἰμαρμένῃ ὀδηγεῖ μέχρι τῆς παγίδος καὶ τοῦ δικτύου. »

« Ὁ νέος ἀπήντησε: « Πάτερ μου, τίνι τρόπῳ ν' ἀνασκευάσω τὸν λόγον τῶν σοφῶν οἵτινες εἶπον: Καίτοι ἡμερουσία μερίς ὑπάρχει ὠρισμένη δι' ἕκαστον, τὸ εὐρεῖν ὅμως τὰ μέσα τῆς ἐπιτυχίας αὐτῆς ἐστὶν ὑποχρέωσις, καὶ, καὶ τοι ἢ δυστυχία ὑπάρχει θεθεσπισμένη παρὰ τῆς εἰμαρμένης, ἀναγκαῖον ν' ἀποφεύγη τις τὰς θύρας δι' ὧν αὕτη ἀφικνεῖται. »

Στίχος. — « Καίτοι ἡ ἡμερουσία μερίς ἔρχεται ἄνευ ἀμφιβολίας, κατὰ τὸν κανόνα τῆς συνέσεως, ἐκζητητέον αὐτῇ. Καίτοι οὐδεὶς ἀπονήσκει πρὶν ὀρισθῆ τὸ τέρμα αὐτοῦ, μὴ μεταβαίνης ἵνα βιβθῆς εἰς τὸ σῶμα τοῦ δράκοντος. »

« Διὰ τῆς ἰσχύος τὴν ὁποίαν ἔχω θέλω ποιήσῃ μάχην μετὰ τρομεροῦ ἐλέφαντος καὶ θέλω παλαίσει μετὰ γιγαντιαίου λέοντος. Ἄρμόζει λοιπὸν ἵνα ἐπιχειρήσω ταξειδίον τι, διότι δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω ἐπὶ πολὺν χρόνον τὴν ἐλλειψιν τροφῆς. »

Στίχος. — « Ὅποτε ἀνθρωπὸς τις ἐκπέσῃ τῆς θέσεως καὶ τοῦ βαθμοῦ του, τοῦ λοιποῦ πρὸς τί νὰ θλίβηται; Ὅλοι οἱ τόποι εἰσὶν ἰδιοὶ του. Πᾶς πλούσιος τὴν νύκτα ἀποσύρεται εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, πᾶς δὲ τῶπος εἰς ὃν ὁ πτωχὸς μεταβαίνει τὴν νύκτα ὑπάρχει οἰκία αὐτοῦ. »

Ταῦτα εἰπὼν, ἐξητήσατο παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ, τὸν ἀπεχαιρέτησε καὶ ἀνεχώρησε. Κατὰ δὲ τὴν στιγμήν τῆς ἀναχωρήσεως ἤκουσαν αὐτοῦ ἀπαγγέλλοντος τὸν δετὸν στίχον.

Στίχος. — « Ὁ ἔχω προτερήματα ἄνθρωπος τοῦ ὀποίου ἡ περιουσία δὲν συμφωνεῖ μετὰ τῶν ἐπιθυμιῶν του, ἀναχωρεῖ διὰ τόπον ἔνθα ἀγνοοῦσι τ' ὄνομά του. »

Τελευταῖον ἀφίκετο εἰς τὴν ὄχθην ποταμοῦ τινος διὰ τῆς ὀρμῆς τοῦ ὀποίου οἱ λίθοι ἐκυλίουτο ἐπὶ τῶν λίθων, καὶ τῶν ὀποίων ὁ θόρυβος ἤκούετο εἰς ἀπόσασιν μιᾶς παρασάγγας. »

Στίχος. — « Ἦν τρομερὸν ὕδωρ ἐπὶ τοῦ ὀποίου τὸ ὕδρόβιον πτηνὸν δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἐν ἀσφαλείᾳ. Τὸ ἐλάχιστον ἐκ τῶν κυμάτων αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ παρασύρῃ ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ ὀχθῶν ὀνικὸν λίθον. »

Ὁ νέος εἶδεν ὀμάδα ἀνθρώπων καθημένων, ἀντὶ πληρω-

μῆς χρυσοῦ τινος κερματίου, ἐπὶ ἐδωλίῳ τινός, καὶ ἐτοίμων ὀπως ἀναχωρήσωσιν. Ἡ χεὶρ τοῦ δῶρου ἦν κεκλεισμένη παρὰ τῶ νέῳ (δηλ. ἦν ἀνάργυρος). Ἦνοιξε λοιπὸν τὸ στόμα τοῦ ἐπαίνου, ἀλλὰ μετ' ὀλα ὀσα ἀν ἐξέφρασε παράπονα, οἱ ἄνθρωποι ἐκείνοι δὲν τῶ συνέδραμον, καὶ εἶπον:

Στίχος. — « Δὲν δύνασαι νὰ ἐξασκήσης ἄνευ χρυσοῦ τὴν ἰσχύν σου ἐπ' οὐδενός· εἰμὴ, ἐὰν ἔχῃς χρυσόν, δὲν ἔχεις χρεῖαν ἵνα μεταχειρισθῆς τὴν ἰσχύν. »

Ὁ ἀπάνθρωπος θαλασσινὸς ἀπέστρεψεν ἀπ' αὐτοῦ γελῶν, καὶ εἶπε:

Στίχος. — « Δὲν ἔχεις χρυσόν· δὲν δύναται τις νὰ διέλθῃ τὴν θάλασσαν διὰ τῆς ἰσχύος. Τί ἐστὶν ἡ δύναμις δέκα ἀνθρώπων; Φέρε τὸ χρυσίον ἐνός μόνου. »

Ἡ καρδία τοῦ νέου δυσηρεστήθη ἐκ τῆς ἐπιπλήξεως ταύτης, καὶ ἠθέλησεν ἵνα ἐκδικηθῆ. Τὸ πλοῖον εἶχεν ἀναχωρήσει· ἐφώνησε λοιπὸν πρὸς τὸν ναύκληρον: « Ἐὰν εὐχαρισῆσαι ἐκ τοῦ ἐνδύματος τούτου δι' οὐ εἰμὶ περιβεβλημένος, δὲν τὸ ἀποποιῶμαι. » Ὁ θαλασσινὸς παρεδέχθη τὸ ἐνδύμα καὶ ἐπανεστρεψε τὸ πλοῖον.

Στίχος. — « Ἡ πλεονεξία κλείει τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ σοφοῦ· ἡ πλεονεξία ὀδηγεῖ καὶ τὸ πτηνὸν καὶ τὸν ἰχθύν εἰς τὸ δίκτυον. »

Ἄμα ἡ χεὶρ τοῦ νέου ἐφθασε μέχρι τοῦ πώγωνος καὶ τοῦ περιλαιμίου τοῦ θαλασσινοῦ, ἐσυρεν αὐτὸν πρὸς ἑαυτὸν, καὶ ἔρριψεν αὐτὸν χαμαὶ ἄνευ σεβασμοῦ τινος. Ὁ συνεταῖρος αὐτοῦ ἐξῆλθε τοῦ πλοίου, ὀπως τὸν βοηθήσῃ· ἀλλ' ὕπεστη ἐπίσης τὴν προσβολὴν τοῦ νέου, καὶ ἐστρεψε τὰ νῶτα. Τότε δὲ ἐθεώρησαν κατάλληλον ὀπως ποιήσωσι συμβιβασμὸν τινα μετὰ τοῦ ἐπιτεθειμένου καὶ τῶ ἐπιστρέψωσι τὸν ναῦλον.

Στίχος — « Ὅταν βλέπῃς φιλονεικίαν τινα, δείκνυε ὀ-

πομονήν, διότι ἡ εὐκολία τοῦ χαρακτῆρος κλείει τὴν ψύχην τῆς πάλης. Ὅπου ἂν βλέπῃς φιλονεικίαν, μεταχειρίσθητι προσήνειαν· διότι τὸ κοπτερὸν φάσανον δὲν κόπτει τὴν ἀπαλὴν μέταξαν. Διὰ προσήνων λόγων, ἀγαθότητος καὶ ἠπιότητος, δύνασαι νὰ σύρῃς ἐλέφαντα διὰ μιᾶς τριχός. »

Ὅπως ζητήσωσι συγγνώμην διὰ τὰ λαβόντα χώραν, οἱ ἐπιβάται ἐπεσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ νέου, ἠσπάσθησαν πολυλάκις μεθ' ὑποχρίσεως τὴν τε κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν του, εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἀπήλθον. Κατόπιν ἀφίχθησαν πλησίον στήλης τινός ἐγερωθείσης παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων (Γιουνάν), καὶ ἦτις ἦν ἐστημένη ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Ὁ θαλασσινὸς εἶπεν: « Εἰς τὸ πλοῖον ὑπάρχει ὀπίσκει δέον λοιπὸν ὁ γενναϊότερος ἐξ ὑμῶν, ὁ τολμηρότερος καὶ δυνατώτερος, ν' ἀναβῆ ἐπὶ τῆς στήλης, καὶ νὰ λάβῃ τὸν κάλων τοῦ πλοίου, ὅπως τὸ ἐπισκευάσωμεν. » Ὁ νέος, μεστός ἐκ τῆς ὑπερηφανείας ἣν ἐνέπνεεν αὐτῷ ἡ τόλμη του δὲν ἐδυσπίστησεν ἀπέναντι τοῦ τετραματισμένου τὴν καρδίαν ἐχθροῦ, καὶ δὲν ἔπραξε κατὰ τὸν λόγον τῶν σοφῶν οἱτινες εἶπον: « Ἐὰν προὔξῃσας θλίψιν πρὸς τινα, καὶ ἀφοῦ ἔπειτα τῷ παράσχῃς ἑκατὸν εὐχαριστήσεις, μὴ διατελῆς ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ φοβῷ τῇ ἐκδίκησιν αὐτῆς τῆς μόνῃς θλίψεως· διότι ἡ αἰχμὴ τοῦ ἀκοντίου ἐξάγεται ἀπὸ τῆς αὐλῆς, ἀλλ' ἡ ἀλγῆδων ἦν παρήγαγε μένει ἐν τῇ καρδίᾳ. »

Στίχος. — « Τί ἐξαιρετόν, εἶπεν ὁ Βεγτάς πρὸς τὸν Κιλτάς: « Ὅτε κατετάραξας τὸν ἐχθρόν σου, μὴ ἔσο ἡσυχός. »

Στίχος. — « Μὴ θεωρῆς σεαυτὸν ἐν ἀσφαλείᾳ ἔχων τὴν καρδίαν τεθλιμμένην, ὅταν διὰ τῆς πράξεώς σου καρδία τις ἔσται τεθλιμμένη. Μὴ ρίπτῃς λίθον κατὰ τῶν τοίχων ἐνός φρουρίου, διότι δυνατόν ἐκ τοῦ φρουρίου νὰ καταπέσῃ λίθος τις ἐπὶ σοῦ. »

Ἄμα ὁ νέος ἔστρεψε τὸν κάλων τοῦ πλοίου περὶ τὸν ἑαυτοῦ βραχίονα, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς στήλης, ὁ

θαλασσινὸς ἔκοψε τὸν κάλων καὶ ἀνήχθη πρὸς τὴν θάλασσαν. Ὁ δυστυχῆς, ἔμεινεν ὄκως ἀμηχανῶν εἰς τὸ μέρος ἔκεινο· ἐπὶ δύο δ' ἡμέρας ὑπέφερεν ἐκ τῆς δυστυχίας καὶ τῆς θλίψεως, καὶ τῆς πείνης. Τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ὕπνου, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν. Μετὰ ἐν ἡμεροῦσιν, ἐφθασεν εἰς τὴν παραλίαν. Ἀφοῦ δὲ τῷ εἶχεν ὑποληφθῆ μία τελευταία πνοὴ ζωῆς, ἤρξατο νὰ τρώγῃ φύλλα δένδρων καὶ ἐκρίζοι ρίζας χόρτων, εἰς τρόπον ὥστε ἀνέλαθεν ὀπωσοῦν. Προὔχωρησεν εἰς τὴν ἐρημον καὶ προέβη μεχρὶ τοῦ διψαλέος, πειναλέος καὶ μὴ δυνάμενος πλεόν, ἐφθασε πλησίον φρέατός τινος. Εἶδεν ὁμάδα ἀνθρώπων τινῶν συνηθροισμένων περὶ τὸ φρέαρ ἐκεῖνο καὶ ἐξ ὧν ἕκαστος ἔπινε κυβίον τι ὕδατος, ἀντὶ ὀβολοῦ. Ἄλλ' ὁ νέος ἔσπευτο αὐτοῦ. Ἐζήτησεν ὕδωρ, ἐχθέτων τὴν στέρησιν τῶν ἑαυτοῦ πόρων, ἀλλὰ δὲν τὸν ὑσπλαγγίσθησαν καὶ τὸν ἀπεδίωξαν. Ἐτεῖνε λοιπὸν τότε τὴν χεῖρα τῆς βίας, καὶ κατέβαλε πολλοὺς. Ἄλλ' οἱ λοιποὶ ὑπερέβαλον, ἔδειραν αὐτὸν ἀνηλεῶς καὶ τὸν ἐτραυματίσαν.

Στίχος. — « Αἱ μυῖται, πολυάριθμοι οὔσαι, προσβάλλουσιν ἐλέφαντα, μεθ' ὅλην ὄσσην ἔχῃ δύναμιν καὶ τόλμην. Ὅταν ὁμως θὰ ὑπάρχῃ ἡ ὁμόνοια μεταξὺ τῶν πτωχῶν μικρῶν μυρμηκῶν, αὗται θέλουσι διαρρήξαι τὸ δέρμα τοῦ μεγαλειτέρου λέοντος. »

Βιαζόμενος ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, ἀσθενῆς καὶ τραυματίας, ὁ παλαιστῆς ἠκολούθησε τὴν συνοδίαν καὶ ἀνεχώρησε. Τὴν νύκτα ἀφίχθησιν εἰς μέρος τι λίαν ἐπικίνδυνον ἐνεκα τῶν ληστών. Ὁ νέος εἶδεν ὅτι τρόμος τις εἶχε καταλάβει τὸ σῶμα τῶν συνοδοιπορούντων, καὶ ὅτι εἶχον προετοιμηθῆ τὴν ἑαυτῶν καρδίαν πρὸς θάνατον. Εἶπε λοιπὸν πρὸς τοὺς συνοδοίτας: « Μὴ ἀνησυχεῖτε· ἰδοὺ ἐγὼ μεταξὺ ὑμῶν, ἐγὼ ὅστ' ἐμὸς ἀντιτάσσομαι ἐναντίον πενήτην ἄνδρῶν, καὶ οἱ λοιποὶ θέλουσι μὲ βοηθήσει ἐπίσης. » Ἡ καρδία τῶν συνοδοιπορούντων ἀνεζωογονήθη ἐκ τῆς μεγαλαυχίας ταύτης· ἐφαιδρύνθησαν ἐκ τῆς συνοδίας αὐτοῦ καὶ ἠσπασθῆσαν ὡς συνῆδραμον

διὰ τροφῶν καὶ ὕδατος. Ὁ στόμαχος τοῦ νέου ἐπυρέσαστο ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς πείνης· ἔφαγε λοιπὸν δραχμάς τινας ἀκορέτως καὶ κατέπιε ῥοφήματά τινα ὕδατος, εἰς τρόπον ὥστε τὸ παραναλίσκον αὐτὸν πῦρ κατεσβέσθη. Ὁ ὕπνος κατέλαβεν αὐτὸν, καὶ ἐκοιμήθη. Μεταξὺ τῆς συνοδίας ὑπῆρχε πεπειραμένοις τις γέρων καὶ ὅστις εἶχεν ἰδεῖ τὸν κόσμον. Αὐτὸς εἶπε: «Φίλοι μου! τρομάζω περισσότερο ἐκ τῆς ὑμετέρας συνοδίας παρὰ ἐκ τῶν ληστῶν· οὕτω, διηγοῦνται ὅτι ἀραψί τις εἶχε συλλέξει δραχμάς τινας. Τὴν νύκτα, μόνος ἐν τῇ ἑαυτοῦ οἰκίᾳ, ὑπὸ τὸν φόβον τῶν ληστῶν, προσεκάλεσε παρ' αὐτῶ ἕνα ἐκ τῶν φίλων του, ὅπως ἐκβάλῃ βλέπων τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον τὸν τρόπον ὃν ἐνέπνεεν αὐτῶ ἡ μοναξία του. Ὁ φίλος διήλθε πολλάς ἡμέρας μετ' αὐτοῦ, μεχρισσοῦ ἔλαβε γνῶσιν τῶν δραχμῶν αὐτοῦ· ἀφῆρσεν αὐτάς καὶ ἀπῆλθε. Τὸ πρῶτ' εἶδον τὸν Ἄραβα ἀπογυμνωθέντα καὶ παραπονούμενον καὶ τῶ εἶπον: «Τί συμβαίνει λοιπὸν; μὴ κλέπτῃς σοὶ ὑπεξήρσεν τὰς δραχμάς ἐκεῖνας;» — «Οὐχί, πρὸς Θεοῦ, ἀπήντησεν, ὁ φύλαξ ἔλαβεν αὐτάς μετ' ἑαυτοῦ.»

Στίχος — «Οὐδέποτε κάθημαι χωρὶς νὰ φοβῶμαι τὸν ὄφιν, ἀφοῦ ἐγνώρισα ὅποια ἐστὶν ἡ φύσις αὐτοῦ. Τὸ τραῦμα τῶν ὀδόντων ἐχθροῦ ὑπάρχει τοσοῦτον μᾶλλον δεινόν, ὅσῳ εἰς φίλος φαίνεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων.»

«Γνωρίζετε, φίλοι μου, ἐὰν ὁ νέος οὗτος δὲν ἀνήκῃ ἐπίσης εἰς τὴν συμμορίαν τῶν ληστῶν, καὶ ἐὰν ἐκ πονηρίας δὲν εἰσῆλθῃ εἰς τὸ μέσον ἡμῶν, ὅπως ἐν εὐθέτῳ τινὶ στιγμῇ εἰδοποιήσῃ τοὺς συνεταίρους του. Κατὰ συνέπειαν, θεωρῶ ἀρ-
 ὀδιον ν' ἀφήσωμεν αὐτὸν κοιμώμενον καὶ ν' ἀναχωρήσω-
 ν·» Ἡ συμβουλή τοῦ γέροντος ἐφάνη ὀρθή εἰς τοὺς συ-
 νότους, καὶ συνέλαβον εἰς τὴν ἑαυτῶν καρδίαν τὸν φό-
 βον παλαιστοῦ. Ἐλαβον λοιπὸν τὰς ἑαυτῶν ἀποσκευὰς καὶ ἀφῆλ-
 ῶν τὸν νέον κοιμώμενον, ὅστις ἐγνώρισε τὴν ἐγ-
 καταλείψαντος ὅτε ὁ ἥλιος ἔλαμψεν ἐπὶ τῶν ὤμων του· ἤ-
 γειρε τὴν ἀγαλὴν καὶ εἶδεν ὅτι ἡ συνοδία εἶχεν ἀναχωρή-
 σαι. Ὁ δυστυχὴς περιέφερον ἐπὶ πολὺ καὶ εἰς οὐδὲν ἐφθάσε

μέρος. Δεδιψασμένος καὶ στερούμενος τροφῆς, ἔκυψε τὴν κεφαλὴν κατὰ γῆς καὶ ἀπεφάσισε ν' ἀποθάνῃ καὶ εἶπε:

Στίχος (Ἀραβικὸς). — Τίς θέλει ὁμιλήσει μετ' ἐμοῦ, ἢ δὲ ὅποτε αἱ ταχυπόροι κάμηλοι προὔχωρησαν ἀπ' ἐμοῦ; Διὰ τὸν ξένον δὲν ὑπάρχει φίλος, ἐκτός αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ξένου.»

Στίχος. — «Ἐκεῖνος θέλει μετέλθει βίαν πρὸς τοὺς ξέ-
 νους, ὅστις δὲν διέτριψεν ἐπὶ πολὺ ἐν τῇ ξενιτείᾳ.»

Οὕτως ὠμίλει, ὅτε εἰς υἱὸς τοῦ βασιλέως, ὅστις, κατα-
 διώκων θῆραν τινὰ, εἶχεν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ φυ-
 λάκων καὶ ἴστατο ὀρθίος ὑπεράνω αὐτοῦ, ἤκουσε τοὺς λό-
 γους τούτους καὶ ἐβῆσεν ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Εἶδεν ὅτι τὸ ἐξωτερικόν του ὑπῆρχε καθαρὸν, καὶ ἡ θέσις του λίαν οἰκτρά. Τῶ εἶπε: «Πόθεν εἶ, καὶ πῶς ἦλθες εἰς τὸ μέρος τοῦτο;» Ὁ νέος τῶ ἐπανέλαβε μέρος τῶν συμβάντων του. Ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως ὤκτειρεν αὐτόν, καὶ τῶ ἔδωκεν ἐν τιμητικὸν ἔνδυμα καὶ ἀργύριον καὶ τὸν συνάδευσε δι' ἑνὸς ἀνθρώπου τῆς ἐμπιστοσύνης του, εἰς τρόπον ὥστε ὁ παλαιστῆς ἐφθασεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν του. Ὁ πατήρ του ἠυφράνθη ἰδὼν αὐτόν καὶ ἠυχαρίστησε τὸν Θεὸν διὰ τὴν διατήρησιν αὐτοῦ. Τὴν νύκτα διηγείτο εἰς τὸν πατέρα του τὰς ἑαυτοῦ περιπετείας, δηλ. τὸ συμβᾶν τοῦ πλοίου, τὴν βίαν τοῦ θα-
 λασσινοῦ καὶ τῶν χωρικῶν, καὶ τὴν ἀπιστίαν τῶν συνοδοι-
 πόρων. Ὁ δὲ πατήρ τῶ εἶπεν: Ὑἱέ μου! δὲν σοι εἶπον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς σου: «Ἡ χεὶρ τῆς ἀνδρίας ὑπάρχει δεδεμένη, καὶ οἱ τοσοῦτον δριμυεῖς ὄνυχες τοῦ λέον-
 τος ὑπάρχουσι τετρασμένοι παρὰ τοῖς εὕρισκομένοις ἐν ἀνεχείᾳ;»

Στίχος. — «Τί ὠραῖον εἶπεν ὁ ὀπλοδιδάσκαλος ἐκεῖ-
 νος· εἰς κόκκος χρυσοῦ ἐστὶ προτιμώτερος πεντήκοντα μὲν ἐν (λιρῶν) βίας.»

Ὁ νέος ἀπήντησε: Πάτερ μου! βεβαίως ἐφ' ὅσον δὲν ὑπο-

φέρης τὴν θλίψιν, δὲν εὐρίσκεις τὸν θησαυρόν· ἐφ' ὅσον δὲν διακινδυνεύῃ ἡ ζωὴ σου, δὲν κερδίζεις τὴν νίκην κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐφ' ὅσον δὲν σπείρης τὸν σίτον, δὲν θερίζεις. Δὲν βλέπεις ἐκ τῆς ὀλίγης ταύτης θλίψεως ἢν ὑπέφερα, ὁποῖον ἄπειρον θησαυρόν ἐκόμισα, καὶ δι' ἐν κέντρῳ μαλίστης ὅπερ ὑπέστην, ὅποσῃν μεγάλην ποσότητα μέλιτος ἐπέτυχον; »

Στίχος. — « Καὶ τοι δὲν δύναται νὰ φάγῃ τις ἐπέκεινα τῆς ἡμερουσίας μερίδος, οὐδέλλως ἀρμόζει νὰ παραμελῇ τὴν ἐκζητήσιν αὐτῆς. »

Στίχος. — « Ἐὰν ὁ κολυμβητὴς φοβῆται τὸ στόμα τοῦ κερκαρίου, οὐδέποτε θέλει ἐπιτύχει τὸν πολυτίμον μαργαρίτην. »

Ἄποφθεγμα. — « Ὁ κάτω ὀνικός λίθος ἐνὸς μύλου δὲν εὐρίσκεται εἰς κίνησιν, διότι φέρει ἐπ' αὐτοῦ ὄγκῳδες βάρος. »

Στίχος. — « Τί θέλει φάγῃ ὁ λέων ἐρευγόμενος εἰς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου αὐτοῦ; Ὅποια τροφὴ ὑπάρχει διὰ τὸν ἱέρακα τὸν καταπίπτοντα χαμαί; Ἐὰν θέλῃς νὰ ἐπιτύχῃς θῆραν τινὰ εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἡ χεὶρ σου καὶ ὁ ποὺς σου νὰ ὦσιν ὡς ἡ ἀράχνη. »

Ὁ πατὴρ ἀπήντησε: « Τέκνον μου! διὰ τὴν φορὰν ταύτην, ὁ Θεὸς σοὶ παρέσχεν ἀρωγὴν καὶ ἡ εὐτυχία σ' ὠδήγησεν, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ῥόδον ἐγεννήθη ἐκ τῆς ἀκάνθης, καὶ ἡ ἀκανθα ἐξῆλθεν ἀπὸ τοῦ ποδός σου. Ὁ κύριος ἐνὸς κράτους ἔφθασε παρὰ σοί, καὶ ἐφάνη γενναϊόδωρος πρὸς σέ· ἔλαβεν οἶκτον καὶ, διὰ τῆς μεγάλης αὐτοῦ μεριμνῆς, ἐθεράπευσε τὴν θλιβερὰν θέσιν σου. Τοιαύτη ἐπιτυχία σπανίως συμβαίνει, καὶ δὲν δύναται τις νὰ λογικεύηται ἐπὶ τοῦ σπαινοῦ. Φυλάχθητι μεγάλως ὥστε ἄλλοτε νὰ μὴ περιστρέφῃσαι μετὰ τῆς λαιμαργίας ταύτης περὶ τὸ δίκτυον. »

Στίχος. — « Ὁ θηρευτὴς δὲν κομίζει πάντοτε θῆραν.

καὶ συμβαίνει ἡμέραν τινὰ μάστιγα νὰ κατακερματισθῇ ὑπὸ πάνθηρος. »

Ὅτω βασιλεὺς τις τῆς Περσίας εἶχε λίθον τινὰ μεγάλης ἀξίας εἰς τὸν δακτύλιόν του. Ἡμέραν τινὰ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ διασκεδάσεως, ἀνεχώρησε μετὰ τινων ἐκ τῶν αὐλικῶν του ὅπως μεταβῇ εἰς τὸν μωσαλαῖν τοῦ Σιράζ. Παρήγγειλεν ὅπως ἀναρτήσῃ τὸν δακτύλιόν του ὑπεράνω τοῦ ὄθλου τοῦ Ἄδχέτ· Ἐδαουλάχ ὅπως ἀνήκῃ εἰς ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου τὸ βέλος ἤθελε διαπεράσει τὸν κύκλον. Κατὰ τύχην τετρακόσιοι τοξῆται, οἵτινες εὐρίσκοντο εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλέως ἐκείνου, ἔρριψαν τὰ ἑαυτῶν βέλη, καὶ πάντες ἀπέτυχον τοῦ σκοποῦ, μόνος δὲ νέος τις ὅστις, ἀναβὰς ἐπὶ τῆς ὀροφῆς μοναστηρίου τινός, ἔρριπτε βέλη χάριν διασκεδάσεως, αὐτὸς ἐπέτυχεν. Ὁ ἀνατολικὸς ἄνεμος ὤθησε τὸ βέλος οὗτο διὰ μέσου τοῦ κύκλου τοῦ δακτυλίου. Ἐδωκαν εἰς αὐτὸν τὸν δακτύλιον, καὶ ἐν τιμητικὸν ἐνδύμα καὶ ἀργύρια. Μετὰ τοῦτο ὁ νέος ἔκαυσε τὰ βέλη καὶ τὸ τόξον του· τῷ εἶπον: « Διὰ τί πράττεις οὕτως; » Ἀπήντησεν: « Ὅπως ὑπάρχῃ ἡ πρώτη μου δόξα. »

Στίχος. — « Ὅτε μὲν συμβαίνει ἡ ὀρθὴ ἀπόφασις τοῦ σοφοῦ διὰ τῶν πεφωτισμένων συμβουλῶν του νὰ μὴ ἐπιτυχάνῃ. Ὅτε δὲ συμβαίνει ἀμαθῆς τις νέος νὰ βάλῃ τυχαίως κατὰ τοῦ σκοποῦ. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΘ'.

Ἡκουσα νὰ διηγῶνται τὸ ἱστορικὸν δερβίσσου τινός ὁστις εἶχεν ἀποκατασταθῇ εἰς σπήλαιόν τι καὶ εἶχε κλείσει τὴν ἑαυτοῦ θύραν διὰ τὰ κοσμικὰ πράγματα. Εἰς τὸν ὑψηλὸν αὐτοῦ νοῦν δὲν εἶχε μείνει οὔτε βασιλεὺς, οὔτε σουλτάνος, οὔτε ἐξουσία, οὔτε μεγαλεῖον.

Στίχος. — « Ὁ ἀνοίγων τὴν ἑαυτοῦ θύραν εἰς τὰς παρκαλήσεις θέλει εἶσθαι πτωχὸς μεχριστοῦ ἀποθάνη. — Ἄφες τὴν ἐπιθυμίαν σου καὶ ἐξάσκησον τὴν βασιλείαν ἐπὶ τῶν πόνων σου· ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνευ πλεονεξίας ἀνθρώπου θέλει τυφωθῆ. »

Εἷς ἐκ τῶν βασιλέων τῶν χωρῶν τούτων ἐξέδοτο τὴν ἀκόλουθον παραγγελίαν· « Ἐλπίζομεν ἐκ τῆς δαφιλείας τῶν ἐπισήμων, ἵνα εὐδοκήσωσιν ὅπως συμμετάσχωσι μεθ' ἡμῶν τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ ἄλατος. » Ὁ σείχης συγκατένευσε εἰς τοῦτο, διὰ τὸν λόγον τοῦ ὅτι ν' ἀπαντήσῃ τις εἰς πρόσκλησιν ἧτο συνήθεια τοῦ Μωάμεθ. Τῇ ἐπαύριον ὁ βασιλεὺς μετέβη ὅπως ζητήσῃ συγγνώμην διὰ τὴν ἐνόχλησιν ἣν τῷ εἶχε προξενήσει. Ὁ δερβίσης ἠγέρθη, ἐνηγκαλίσθη τὸν βασιλέα, ἐθάψευσεν αὐτὸν καὶ τὸν συνεχάρη. Ὅτε δὲ ἀνεχώρησεν ὁ μονάρχης, εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ σείχου τῷ εἶπεν· « Αὐτὰ αἱ μεγάλαί θωπεῖαι ἅς σήμερον προσήνεγκες τῷ βασιλεῖ εἰσὶν ἐναντία εἰς τὴν συνήθειάν σου. Τίς ὁ διὰ τοῦτο λόγος; » Ὁ ἅγιος ἀνῆρ ἀπήντησε· Δὲν γνωρίζεις ὅτι εἶπον·

Στίχος. — « Ὅταν κάθῃσαι εἰς τὴν τράπεζάν τινος, σὺ κατὰ καθήκον ὀφείλεις νὰ ἐγερθῆς, ὅπως τῷ προσφέρῃς τὰ σεβάσματά σου. »

Στίχος. — « Δυνατὸν τὸ οὖς, καθ' ὅλον τὸν βίον σου, νὰ μὴ ἀκούσῃ τὸν κρότον τοῦ κυμβάλου, τῆς κιθάρας καὶ τοῦ αὐλοῦ. Ὁ ὀφθαλμὸς παραιτεῖται ἀπὸ τῆς στερήσεως τῆς ὄψεως κήπου, ἢ εὐωδία διέρχεται τὸν καιρὸν ἀνευ ῥόδων καὶ ναρκίσσων. Ἐάν τις δὲν ἔχῃ προσκεφάλαιον πεπληρωμένον διὰ πτίλων, δύναται νὰ κοιμηθῆ ἐπὶ λίθου ὑπὸ τὴν κεφαλὴν του. Ἐάν τις δὲν ἔχῃ σύνευρον ἐπαγωγῶ ὠραιότητος, δύναται νὰ ἐναγκαλισθῆ τὴν ἰδίαν του χεῖρα. Ἄλλ' ἢ κοιλιὰ αὕτη ἢ ἀνευ ἰσχύος καὶ λίαν βαθεῖα δὲν ἔχει ἀρκούσαν ὑπομονὴν ὅπως εὐχαριστεῖται μέ τι. »

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῶν ἐκ τῆς σιωπῆς ὠφελειῶν.

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Α'.

Εἶπον πρὸς ἓνα ἐκ τῶν φίλων μου· « Ἡ ἐκλογὴ ἦν ἐποίησα τοῦ ν' ἀπέχω ἀπὸ τοῦ ὁμιλεῖν ἔχει ὡς ἀφορμὴν ὅτι, τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου, τὸ κακὸν καὶ τὸ καλὸν δὲν συναντῶνται ἐν τῷ λόγῳ, καὶ ὅτι ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ἐχθροῦ μόνον ἐπὶ τοῦ κακοῦ ἐπιπίπτει. » Ἀπήντησεν· « Ἀδελφέ μου! καλλίτερον ἐστὶν ὁ ἐχθρὸς νὰ μὴ βλέπῃ παρὰ τὸ κακόν. »

Στίχος. — « Ἡ ἀξία ἐστὶ τὸ μεγαλιότερον τῶν ἐλαττωμάτων εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ μίσους· ὁ Σααδῆς ὑπάρχει ῥόζον, ἀλλ' εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἐχθρῶν ὑπάρχει ἀκάνθα. »

Στίχος (Ἀραβικὸς). — « Ὁ μοχθηρὸς ἀνθρώπος δὲν διέρχεται πλησίον τοῦ ἀγαθοῦ, εἰμὴ μόνον ὅπως συκοφαντήσῃ ἀποκαλῶν αὐτὸν κάκιστον ψεύστην. »

Στίχος. — « Τὸ φῶς τὸ φωτίζει τὸν κόσμον, τοῦ δίσκου τοῦ ἡλίου φαίνεται μᾶλλον καταφρονητέον εἰς τὸν τυφλὸν ἀσπάλακα παρ' αὐτό. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Β'.

Ἀπώλεια ἐκ χιλίων δηναρίων συνέβη εἰς ἔμπορόν τινα,

ὅστις εἶπε πρὸς τὸν υἱὸν του : » Δέον νὰ μὴ κοινολογήσῃς τοῦτο εἰς τινα. » Ὁ υἱὸς ἀπεκρίθη : « Πάτερ μου ! ἡ παραγγελία ἀνήκει εἰς ὑμᾶς· δὲν θὰ τὸ εἶπω εἰς τινα ἐντοσούτω πληροφόρησόν με περὶ τῆς ὠφελείας ἧτις δύναται νὰ προέλθῃ τρουμενῆς μουσικῆς τῆς υποθέσεως ταύτης. » Ὁ πατὴρ ἐπανέλαθε : « Διὰ νὰ μὴ προέλθωσι δύο δυστυχήματα, δηλ. α. ἡ ἐλάττωσις τοῦ κεφαλαίου ἡμῶν, καὶ β. ἡ κακόβουλος χαρὰ τοῦ γείτονος ἡμῶν. »

Στίχος. — « Μὴ ἀποκαλύπτῃς τὴν θλίψιν σου εἰς τοὺς ἐχθρούς σου· διότι θὰ εἰπωσι χαιρόντες : Ποσῶς δὲν ὑπάρχει ἰσχύς καὶ δύναμις, ἐκτός παρὰ τῷ Θεῷ. »

—==—

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Γ'.

Νουνεχῆς τις νέος, λίαν ἐντριβῆς εἰς τὰς διαφοροὺς ἐπιστήμας καὶ χαρμωσύνου χαρακτήρος, οὐδὲν ἔλεγεν ἐνόσφ εὐρίσκατο καθήμενος εἰς τὰς συνελεύσεις τῶν σοφῶν. Ἡμέραν δὲ τινα ὁ πατὴρ του εἶπε πρὸς αὐτόν : « Υἱέ μου ! διὰ τί δὲν ὀμιλεῖς καὶ σὺ ἐπίσης περὶ ὧν γνωρίζεις ; » « Φοβοῦμαι, ἀπήντησε, μὴ μ' ἐρωτήσωσι περὶ ὧν ἀγνοῶ, καὶ δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω τὴν αἰσχύνην τῆς ἀγνοίας μου. »

Στίχος. — Ἦκουσα νὰ διηγῶνται ὅτι σουφῆς τις ἔθετεν ἦλους τινας ὑπὸ τὰ ὑποδήματά του. Ἀξιοματικὸς τις ἔλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὶδος καὶ τῷ εἶπεν : « Ἐλθέ νὰ πεταλώσῃς τὸν ἵππον μου. »

Στίχος. — « Ὅτε δὲν ὠμίλησας, οὐδεὶς ἔχει νὰ κάμῃ μετὰ σοῦ. Ἄλλ' ὅτε ὠμίλησας, δὸς ἀπόδειξιν περὶ ὧν ἀνέφερες. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Δ'.

Διαφιλονεικία τις ἠγέρθη μεταξὺ ἐνὸς διακεκριμένου σοφοῦ καὶ ἐνὸς ἰσμαηλίτου. Ὁ πρῶτος δὲν κατέβαλε τὸν δεύτερον διὰ τῶν ἐπιχειρημάτων του. Τότε ἐγκατέλειψε τὴν διένεξιν καὶ ἀπῆλθεν. Εἰς δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν : « Μετὰ τῆς ἐπιστήμης ταύτης, μετὰ τὰς φιλολογικὰς γνώσεις, τὴν ἀξίαν καὶ τὴν σοφίαν ἄς κατέχεις, δὲν σοὶ ἔμειναν ἐπιχειρήματα ἐναντίον ἐνὸς δυσπίστου ; » Ἀπήντησεν : « Ἡ ἐπιστήμη μου συνίσταται εἰς τὸ Κοράνιον, τὴν προφητικὴν παράδοσιν καὶ τὸν λόγον τῶν διδασκάλων, ἀλλ' αὐτὸς δὲν σέβεται ταῦτα καὶ δὲν τὰ ἐννοεῖ. Εἰς τί ἤθελε μοὶ χρησιμεύσει ν' ἀκούσω τὰς βλασφημίας ταύτας ; »

Στίχος. — « Πρὸς ἐκεῖνον ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν ἀπαλλάτῃσαι διὰ τοῦ Κορανίου καὶ τῆς παραδόσεως ἡ μόνη ἀπάντησις πρὸς αὐτόν εἶναι ἡ σιωπὴ. »

—==—

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ε'.

Ὁ Δζιαλινὸς (Γαληνὸς) εἶδε μωρόν τινα ὅστις εἶχεν ἀρπάσει σοφόν τινα ἀπὸ τοῦ περιλαιμίου, καὶ μετεχειρίζετο αὐτὸν ἀνευ σεβασμοῦ· εἶπεν : « Ἐὰν ἐκείνος ἦν ἀληθὴς σοφός, δὲν ἤθελε καταντῆσαι εἰς πάλην μετ' ἀπαιδεύτου. »

Στίχος. — « Δὲν θὰ ὑπάρχει μῖσος οὔτε διένεξις μεταξὺ δύο σοφῶν, καὶ ὁ σοφὸς δὲν θέλει φιλονεικήσει μετὰ κουφόνου. Ἐὰν ἀπαιδευτὸς τις ὀμίλῃ χυδαίως ἐξ ἀγροικίας, ὁ νουνεχῆς θέλει πρᾶσπαθῆσαι ἵνα κερδίσῃ τὴν καρδίαν αὐτοῦ

διά τῆς προσηνείας. Δύω σοφοὶ θέλουσι τηρήσει ἐν προσκεφάλαιον, ὡς καὶ ὁ πείσμων, καὶ ὁ μετριόφρων· ἀλλ' ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὑπάρχουσιν ἀπαίδευτοι, τὸ προσκεφάλαιον ἐκεῖνο καὶ ἄλυσος ἀν' ἧ, θὰ τὸ διαβρῆξωσι. »

Στίχος.—« Ποταποῦ χαρακτῆρος ἀνθρώπος τις ὑβριστὶνα, ὅστις ὑπέφερε τοῦτο μεθ' ὑπομονῆς καὶ εἶπεν: « ὦ σὺ (νὰ ἔχῃς τέλη ἀγαθὰ) Εἰμί χείρων ἀφ' ὅ,τι θὰ εἴπῃς, διότι γνωρίζω τὰ ἐλαττώματά μου ὡς σὺ δὲν γνωρίζεις ἐμέ. »

—=—
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ϛ'.

Ἀπέδωκαν εἰς τὸν Σαχβάν, υἱὸν τοῦ Βαίλ, ἀπαράβλητον εὐφράδειαν, διότι ἐπὶ ὀλόκληρον ἔτος ὠμίλει ἐνώπιον συνελεύσεώς τινος, καὶ δὲν ἐπανελάμβανε τὴν ἰδίαν λέξιν. Ἐὰν ὁ αὐτὸς διαλογισμὸς παρουσιαζέτο αὐθις κατὰ τύχην, ἐξέφραζεν αὐτὸν διὰ διαφόρων φράσεων.

Στίχος. — « Καὶ τοι λόγος τις ὑπάρχει ἐπαγωγὸς καὶ εὐχάριστος, καὶ τοι ὑπάρχει ἀξίος πίστεως καὶ ἐπιδοκιμασίας, ἅμα ἀπαγγεῖλῃς αὐτὸν ἅπαξ, μὴ τὸν ἐπαναλαμβάνῃς· διότι ἅμα ἅπαξ φάγη τις γλυκύσματα, τοῦτο ἀρκεῖ. »

—=—
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ϛ'.

Ἦκουσα σοφοῦ τινος λέγοντος: « Οὐδεὶς ὠμολόγησέ ποτε τὴν ἀμάθειάν του, ἐκτὸς ἐκείνου ὅστις, ὅτε ἕτερός τις ἐπιχειρεῖται λόγον τινὰ καὶ τὸν ὅποιον εἰσέτι δὲν ἔχει ἀποπερατωμένον, αὐτὸς ἀρχίζει νὰ ὀμιλῇ. »

Στίχος.—« Ὁ λόγος, συνετέ μου ἀνθρώπε! ἔχει ἀρχὴν καὶ τέλος. Ἐν τῷ μέσῳ λόγου τινὸς μὴ ὀμιλῆς. Ἀνθρώπος συνετός, εὐδαίμων καὶ νουνεχῆς, οὐδέποτε θέλει εἰπεῖ τι ἐφ' ὅσον θέλει ἰδεῖ ὅτι σιγῶσι. »

—=—
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Η'.

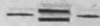
Τινὲς ἐκ τῶν θεραπεόντων τοῦ Σουλτάνου Μαχμούτ (τοῦ Γαζνεβίδου) εἶπον πρὸς τὸν Χασάν Μειμενδῆν· « Τί σήμερον εἶπεν ὑμῖν ὁ σουλτάνος περὶ τῆς δεινῆς ὑποθέσεως; » Ἀπήντησε: « Καὶ τοῦτο δὲν θέλει εἶσθαι ἐπίσης κρυπτόν δι' ὑμᾶς. » Ἐπανελάβον: « Σὺ ὑπάρχεις ὁ πρῶτος ὑπουργὸς τοῦ Κράτους τούτου, ὁ μονάρχης δὲν εὐδοκεῖ ἵνα εἴπῃ πρὸς ἀνθρώπους οἱοὶ ἐσμὲν ἡμεῖς ὅ,τι εἶπε πρὸς σέ; » Ὁ Χασάν ἐπανελάβε: « Διότι τρέφει τὴν ἐμπιστοσύνην περὶ ἧς εἰς οὐδένα θὰ εἴπω· διὰ τί λοιπὸν μ' ἐρωτᾷτε περὶ τούτου; »

Στίχος. — « Ὁ νοήμων ἀνθρώπος δὲν λέγει ὅ,τι γνωρίζει· δὲν ἀρμόζει νὰ ἐκθέτῃ τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν ἀποκαλύπτων τὸ μυστήριον τοῦ βασιλέως. »

—=—
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Θ'.

Ἦμην ἀναποφάσιτος πρὶν συνομολογήσω τὴν ἀγορὰν οἰκίας τινός. Εἰς Ἰουδαῖος μοι εἶπεν· « Εἰμί εἷς ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἰδιοκτητῶν ἐν τῇ συνοικίᾳ ταύτῃ, ἐρώτησάν με περὶ τῆς περιγραφῆς τῆς οἰκίας ταύτης καὶ ἀγόρασον αὐτήν· διότι αὕτη δὲν ἔχει ἑλλειψίν τινα. » Ἀπήντησα· « Ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὑπάρχεις γείτων σὺ. »

Στίχος. — « Οικία γειτονέουσα μετὰ τοιοῦτου οἴου ὑπάρχεις σὺ ἀξίζει δέκα ἀργυρᾶς δραχμᾶς, ἐλαττωματικῶν βάρους. Ἐντοσοῦτω δέον νὰ ἐλπίζῃ τις ὅτι μετὰ τὸν θάνατόν σου θέλει εἶσθαι ἀξία χιλίων. »

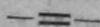
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Γ΄.

Ποιητὴς τις μετέβη πρὸς ἀνεύρεσιν ἀρχηγοῦ τινος ληστῶν καὶ ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὸν προσχαριτήρια. Ἄλλ' ὁ ἀρχηγὸς τῶν ληστῶν διέταξεν ὅπως ἀφαιρέσωσι τὸν χιτῶνα αὐτοῦ καὶ ἀποδιώξωσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ χωρίου. Οἱ χωρικοὶ ἤρξαντο ἕνα καταδιώκωσι τὸν ποιητὴν. Ἡθέλησεν νὰ ρίψῃ λίθον (ὅπως βάλῃ αὐτὸν ἐναντίον ἐκείνων), ἀλλ' ὁ τόπος ὑπῆρχε πεπηγμένος καὶ δὲν ἠδυνήθη ἵνα ἐπιτύχῃ. « Τίνες εἰσίν, εἶπεν, οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, οἱ υἱοὶ χαμερπῶν, οἱ ἀπολύσαντες τὸν κύνα καὶ δῆσαντες τὸν λίθον; » Ὁ ἀρχηγὸς ἤκουσεν αὐτοῦ ἀπὸ ὑψηλοῦ τινος δωματίου, ἤρξατο ὅπως γελᾷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν: « Ὁ σοφὸς! ζήτησον παρ' ἐμοῦ πρᾶγμα τι. » Ἀπήντησε· « Ζητῶ παρὰ σοῦ τὸν χιτῶνά μου, ἂν εὐδοκῆς, ἐκ γενναιοφροσύνης, ἵνα μοι ἐπιδαφιλεύσῃς εὐμενίαν τινα. »

Στίχος. — Ὁ ἄνθρωπος ἐλπίζει ὅπως ἐπιτύχῃ καλὴν τινα περιποίησιν ἐκ μέρους τῶν ἀγαθῶν. ἐκ μέρους σου οὐδὲν ἀγαθὸν ἐλπίζω, μὴ πράξῃς κακὸν τι ἐναντίον μου. »

Ἡμιστίχιον (ἀραβικόν). — « Ἄντι τῶν δώρων σου, ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεθα ἵν' ἀναχωρήσωμεν. »

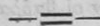
Ὁ ἀρχηγὸς τῶν ληστῶν ἔλαβε συμπάθειαν πρὸς αὐτόν τῷ ἀπέδωκε τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, προσέθηκεν ἐπίσης διφθέραν τινὰ, καὶ τῷ ἔδωκεν ἀργυρᾶ τινὰ νομίσματα.

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΑ΄.

Ἀστρολόγος τις εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, εἶδε ξένον τινὰ καθήμενον πλησίον τῆς γυναικὸς του. Ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὸν βωμολοχίας καὶ ὕβρεις· ἡ διχόνοια καὶ ἡ παραχμὴ ἠγέρθησαν. Σοφὸς τις ἐπληροφόρηθη περὶ τούτου, καὶ εἶπε:

Στίχος. — « Πῶς ἠθέλες γνωρίσειε ὅ,τι ὑπάρχει εἰς τὸ κατακόρυφον τοῦ οὐρανοῦ, ὅταν δὲν γνωρίζεις ποῖος ὑπάρχει εἰς τὴν οἰκίαν σου; »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΒ΄.

Ἱεροκέρυξ τις ἔχων λίαν δυσάρεστον φωνὴν ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε λίαν θελκτικὴν καὶ ἐκραύγαζεν ἄνευ ὠφελείας τινός. Ἡθέλες δ' εἶπεῖ ὅτι οἱ κρωγμοὶ τοῦ κόρακος τοῦ χωρισμοῦ εἶχον τὴν αὐτὴν ἀντήχησιν οἶαν καὶ οἱ τόνοι αὐτοῦ, ἡ καὶ ὁ στίχος: « Βεβαίως ἡ χειροτέρα τῶν φωνῶν ὑπάρχει ἡ τοῦ δνου, » ἐφηρμάζετο εἰς αὐτόν.

Στίχος (ἀραβικὸς). — « Ὅτε ὁ Ἱεροκέρυξ Ἄβου-λ-Φεβθάρης ἤρχιζεν ἵνα ὀγκᾶται, ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἀνέτρπεε τὴν πόλιν Ἰσταχβάρ (Περσέπολιν) ἐν Περσίᾳ. »

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου, ἕνεκα τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ, ἀηγοῦντο τὴν ἀνίαν ἣν προῦξενεῖ εἰς αὐτοὺς καὶ δὲν ἐνέκρινον ὅπως κακοποιήσωσιν αὐτόν. Ἐπὶ τέλους, εἰς ἕκ τῶν Ἱεροκρητικῶν τοῦ τόπου ἐκείνου, ὅστις ἔτρεφε κατ' αὐτοῦ κρυφίαν τινὰ ἀπέχθειαν, ἐλθὼν ποτε εἰς ἐπίσκεψίν του τῷ εἶπεν: « Εἶδον ὄνειρόν τι ἀφορῶν σε. Εἶθε δὲ ν' ἀποβῇ αἴσιον

διά σέ! » « Τί εἶδες, ἠρώτησεν ἐκεῖνος. » « Εἶδον ὅτι εἶχες ἠδεῖαν φωνήν, καὶ ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐτέρποντο ἐκ τῶν λεγομένων σου. » Ὁ ἱεροκῆρυξ ἐσκέφθη ἐπὶ τινα χρόνον διὰ τοῦτο, καὶ κατόπιον εἶπεν: « Ὅποιον ὠραῖον ὄνειρον εἶδες! διότι σὺ μ' ἐπληροφόρησας περὶ τοῦ ἐλαττώματός μου. Γνωρίζω ὅτι ἔχω δυσάρεστον φωνήν, καὶ ὅτι ὁ λαός δυσηρεστεῖται ἀπὸ τῶν ἐκφράσεών μου. Μεταμελοῦμαι, καὶ τοῦ λοιποῦ δὲν θ' ἀναγνώσω πλέον ἐκτὸς ἡδυφώνως. »

Στίχος.—« Καταστενοχωροῦμαι ἐκ τῆς συναναστροφῆς τῶν φίλων μου, διότι μοι περιστῶσιν ὡς καλὰς τὰς ἐλαττωματικὰς μου ἕξεις· θεωροῦσι τὸ ἐλάττωμά μου ὡς ἀρετὴν καὶ ἐντέλειαν· ἐκλαμβάνουσι τὰς ἀκάνθας μου ὡς ῥόδον καὶ ἰάσμινον. Ποῦ ὑπάρχουσιν οἱ θαρβῆλεοὶ ἐχθροὶ καὶ οἱ ἀφοβοί, ὅπως μὴ καταδείξωσι τὰ ἐλαττώματά μου; »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΓ'.

Εἷς τις, ἐκ καλοβουλίας, ἐν τῷ τεμένει τῆς πόλεως τῶν Σιγγάρων (Σινδζιάρ, Σινδζιαριέ, πόλεως τῆς Μεσοποταμίας), προσεκάλει τοὺς πιστοὺς εἰς προσκύνησιν (ἰζάν) διὰ φωνῆς, ὥστε οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἀνετριχιάζον. Ὁ κύριος τοῦ τεμένου ὑπῆρχεν εἰς ἐμίρης ἀγαθὸς καὶ χρηστοθήης. Κατ' οὐδὲν ἠθέλησεν ὅπως πικράνη τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τῷ εἶπεν: « Ἄνθρωπε γενναϊόφρων! εἰς τὸ τέμενος τοῦτο ὑπηρετοῦσι μουεζζίνιδες παλαιοί, πρὸς ἕκαστον ἐκ τῶν ὁποίων ὑπάρχει σύνταξις ἐκ πέντε δηναρίων. Θὰ σοὶ δώσω δέκα, ὅπως μεταβῆς ἀλλαχόσε. » Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος συγκατετίθη καὶ ἀνεχώρησεν. Ἀλλὰ μετὰ τινα καιρὸν, ἐπανεκάμφε παρὰ τῷ ἐμίρη καὶ τῷ εἶπε: « Κύριέ μου, μ' ἠδίκησας, ἐκδιώξας με ἀπὸ τοῦ τόπου τούτου, ἀντὶ δέκα χρυσῶν

νομισμάτων. Ἐκεῖσε ὅπου μετέβην μοὶ προσφέρουσιν εἴκοσιν, ὅπως ἀπέλθω δι' ἄλλο μέρος, ἀλλὰ δὲν τὰ παραδέχομαι. » Ὁ ἐμίρης ἤρξατο νὰ γελά καὶ εἶπε: « Φυλάχθητι μὴ δεχθῆς αὐτὰ, διότι θέλουσι συγκαταβῆ ὅπως σοὶ δώσωσι πεντήκοντα δηνάρια. »

Στίχος.—« Οὐδεὶς λειαινεί διὰ τοῦ ξύστρου τὸν ἄργιλον τὸν καλύπτοντα τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ λίθου, ὡς ἡ δυσάρεστος φωνή σου διαρρήγνυσι τὰς καρδίας. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΔ'.

Ἄνθρωπός τις ἔχων δυσάρεστον ὄργανον ἀνεγίνωσκεν ὑψιφώνως τὸ Κοράνιον· σοφὸς δὲ τις διήλθε παρ' αὐτῷ καὶ τῷ εἶπεν: « Ὅποιον μισθὸν λαμβάνεις κατὰ μῆνα; » « Οὐδένα, » ἀπήντησε· « Διὰ τί λοιπὸν, ἠρώτησεν ὁ σοφός, κοπιᾷζεις ἐπὶ τοσοῦτον; » « Διὰ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην, » ἀπήντησε. « Διὰ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην, » ἐπανελάθεν ὁ ἄλλος, μὴ ἀναγινώσκης. »

Στίχος.—« Ἐὰν τοιοῦτοτρόπως ἀναγινώσκης τὸ Κοράνιον, σὺ θέλεις καταστρέψαι τὸν ἰσλαμισμὸν. »

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ ἔρωτος καὶ νεότητος

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Α΄.

Εἶπον πρὸς τὸν Χασὰν Μειμενδὴν: «Ὁ σουλτάνος Μαχμουτ ἔχει τοσοῦτους ὠραίους δούλους, ὧν ἕκαστος ὑπάρχει τὸ θαῦμα τοῦ κόσμου. Πῶς λοιπὸν συμβαίνει νὰ μὴ ἔχῃ τοσαύτην κλίσιν καὶ φιλίαν εἰμὴ μόνον πρὸς τὸν Ἁγιά, καίτοι οὗτος δὲν εἶναι εἰς ἄχρον εὐειδής;» Ὁ Χασὰν ἀπήντησεν: «Ὅ, τι εἰτέρωται εἰς τὴν καρδίαν φαίνεται καλὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.»

Στίχος.— «Ἐὰν ὁ σουλτάνος ἔχῃ ἀγαθὴν θέλησιν πρὸς τινά, καὶ οὗτος δὲν πράττῃ εἰμὴ τὸ κακόν, τοῦτο θέλει φανῆ καλόν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ ἐκεῖνον ὃν ὁ μονάρχης θέλει ἀπορρίψει, οὐδεὶς ἐκ τῶν θεραπόντων τοῦ ἀνακτόρου θέλει τῷ προσφέρει θωπείας.»

Ἄλλος.— «Ἐὰν τις βλέπῃ δι' ὀμματος ἀποδοκιμασίας τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰωσήφ, θέλει ζωγραφῆσαι αὐτὸ ὡς δυσειδές. Ἐὰν ὁμως παρατηρῇ δι' ὀμματος καλοκάγαθου δαίμονά τινά δυσμορφίας, οὗτος θέλει φανῆ αὐτῷ ἄγγελος ἔχων ὀφθαλμούς Χερουβείμ.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Β΄.

Διηγούνται ὅτι ἔμπορός τις εἶχε δούλον σπανίας ὠραϊότητος, καὶ ἔβλεπεν αὐτὸν διὰ τοῦ ὀμματος τῆς φιλίας καὶ

τῶν θωπευμάτων. Εἶπε δὲ πρὸς ἓνα ἐκ τῶν φίλων του: «τί κακόν ὁ δούλος οὗτος, μετὰ τὴν μεγάλην του ὠραιότητα καὶ τὰ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα ἔχει, νὰ ὑπάρχῃ ἀδιάκριτος καὶ ἀπολίτευτος!» Ὁ φίλος του ἀπήντησεν αὐτῷ: «Ἄδελφέ μου, ὅταν δείξῃς ἀπαξ τὴν φιλίαν σου, μὴ ἐλπίζῃς πλέον σεβασμὸν, διότι ἅμα ὁ τίτλος τοῦ ἐρῶντος καὶ ἐρωμένου γαίηη κατάδηλος, ἢ διάκρισις μεταξὺ τοῦ κυρίου καὶ τοῦ δούλου ἐκλείπει.»

Στίχος.— «Ὅταν ὁ κύριος ἀρχίξῃ νὰ παίξῃ καὶ νὰ γελάῃ μετὰ δούλου καλλιπαρείου, τί παράδοξον ἔαν ὁ τελευταῖος φαίνεται ἀγέρωχος ὡς κύριος, καὶ ἔαν ὁ πρῶτος ὑποφέρῃ τὸ βάρος τῶν παραξενιῶν ὡς δούλος.»

Στίχος.— «Δέον ὁ δούλος ν' ἀντλή ὕδωρ καὶ κατασκευάζῃ πλίνθους· εἰς δούλος προσποιούμενος τὸν χαρίεντα καθίσταται φιλόνομος.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Γ΄.

Εἶδον δερβίσην τινὰ ἐρωτευθέντα τινά· τὸ μυστήριον τοῦ ἐρωτός του ἀπεκαλύφθη εἰς τὸν λαόν· ἀλλὰ καὶ τοὶ ὑπέστη ἐπιπλήξεις καὶ ὑπεβλήθη εἰς πρόσμιον, δὲν ἀπέχεν ἀπὸ τοῦ πάθους του, καὶ ἔλεγε μετὰ γογγυσμῶν καὶ ταπεινούμενος·

Στίχος.— «Δὲν θ' ἀποσύρω τὴν χεῖρά μου ἀπὸ τοῦ κρασπέδου τοῦ ἐνδύματός σου, καὶ ὅταν μὲ κτυπήσῃς διὰ κοπτεροῦ ξίφους. Δὲν ἔχω ἄλλο ἄσυλον οὔτε ἄλλο καταφύγιον παρὰ σέ· ἔαν λοιπὸν ἀπέλθω, θέλω ἔλθει παρὰ σοί.»

Ἡμέραν τινὰ τῷ ἀπηύθυνα μίαν ἐπιπλήξιν, καὶ τῷ εἶπον: «Τί λοιπὸν συνέβη εἰς τὴν πολυτίμον διάνοιάν σου, ὥστε

νά σὲ κατακυριεύσῃ ἡ ποταπή σου ἐπιθυμία; » Ἐβυθίσθη ἐπὶ
τινα καιρὸν εἰς τὰς σκέψεις του, καὶ ἀπήντησε:

Στίχος. — « Πανταχόσε ὅπου ὁ ἄρχων τοῦ ἔρωτος ἐρ-
χεται, δὲν μένει πλέον θέσις εἰς τὴν ἰσχύν τοῦ βραχίονος
τῆς ἀποχῆς. Ὡς ἤθελε ζῆσει μετὰ καθαροῦ ἐνδύματος, ὁ
δυστυχῆς ὅστις ἔπεσε μέχρι λαίμου εἰς βόρβορόν τινα; »

— — —

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Δ΄.

Εἷς τις εἶχεν ἀπολέσει πᾶσαν ἰσχύν ἐπὶ τῆς ἰδίας του καρ-
δίας καὶ εἶχεν ἀρνηθῆ τὴν ψυχὴν του. Τὸ εὐνοικὸν θέαμα
τῶν βλεμμάτων αὐτοῦ ἦν ἐπικινδυνόν τι μέρος καὶ θανάσι-
μον βάραθρον, οὐχὶ βυκίον τι τὸ ὅποιον ἠδύνατό τις νὰ κα-
ταπήναι καὶ ὅπερ προσεφέρετο εἰς τὸν οὐρανίσκον του, οὔτε
πτηνὸν δυνάμενον νὰ συλληφθῆ εἰς τὸ δίκτυόν του.

Στίχος. — « Ὄταν ὁ χρυσὸς σου δὲν εἰσέρχεται εἰς τὸν
ὄφθαλμόν τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἔρωτός σου (δηλ. δὲν σοὶ
καθιστᾷ αὐτὸν εὐναον), ὁ χρυσὸς καὶ ἡ κόνις σοὶ φαίνονται
ὁμοια. »

Οἱ φίλοι τοῦ ἀνθρώπου τούτου τῷ εἶπον, συμβουλευόντες
αὐτὸν τρόπον τινά: « Φυλάχθητι ἀπὸ τοῦ παραλόγου τού-
του διαλογισμοῦ· διότι πλείστοι ὅσοι ἐγένοντο αἰχμάλωτοι
καὶ ἀλυσαδέθησαν ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ὡς αὐ. » Ἐκλαυσε
καὶ εἶπε:

Στίχος. — « Λέγω: Φίλοι μου, μὴ μοὶ ἀπευθύνητε συμ-
βουλὰς, διότι ὁ ὄφθαλμός μου καιροφυλακτεῖ τὰς θελήσεις
του (τοῦ ἐρωμένου). Οἱ φιλοπόλεμοι ἄνθρωποι φονεύουσι
τοὺς ἑαυτῶν ἐχθροὺς διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ καρποῦ τῆς χει-

ρὸς καὶ τοῦ ὤμου, ὡς αἱ ὠραῖαι φονεύουσι τοὺς ἑαυτῶν
φίλους. »

Δὲν ὑπάρχει ὁ κανὼν τῆς φιλίας, τὸ ἀποσπᾶσαι τινὰ τὴν
ἑαυτοῦ καρδίαν ἀπὸ τῆς συμπαθείας ἣν ὀφείλει πρὸς τὴν φί-
λην του, μεριμνῶν διὰ τὴν ἰδίαν του ζωὴν, καὶ ἀποσύρειν
τοὺς ἑαυτοῦ ὀφθαλμούς ἀπὸ τῆς θέας τῶν ὠραίων.

Στίχος. — « Σὺ ὁ διαλογιζόμενος τὸν ἑαυτὸν σου, ψευ-
δῶς ἀξιόεις ὅτι ἔχεις τὴν ἰδιότητα τοῦ ἔραστοῦ, ἐὰν δὲν ἦ-
ναι δυνατὸν νὰ φθάσῃς παρὰ τῷ φίλῳ (τῷ Θεῷ)· κατὰ φιλι-
κὸν καθήκον ὀφείλεις ν' ἀποθάνῃς ἐκζητῶν αὐτόν. »

Στίχος. — « Ἐγείρομαι, διότι δὲν μοὶ μένει πλέον νὰ
πράξω ἄλλως πως, καὶ ὅποτε ὁ ἐχθρὸς ἤθελε μὲ προσβάλει
διὰ τῶν βελῶν του ἢ τοῦ ἀκοντίου. Ἐὰν ἡ χεὶρ μου δύναται
νὰ ἐπιτύχῃ ὅπως ἐγγίσω τὸ κράσπεδον τοῦ ἐνδύματός του
(θέλει εἶσθαι κάλλιστον)· ἄλλως, θέλω μεταβῆ ἴν' ἀποθάνω
ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ αὐτοῦ. »

Οἱ θιασῶται τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, οἵτινες ἦσαν πλήρεις
μερίμνης δι' ὅ,τι ἀπέβλεπεν αὐτὸν καὶ συμπαθείας διὰ τὴν
τύχην αὐτοῦ, συνεβούλευσαν αὐτόν καὶ τὸν ἐδέσμευσαν· ἀλλὰ
τὰ πάντα εἰς μάτην.

Στίχος. — « ὦ θλίψις! ὁ ἱατρὸς διατάσσει τὴν ἀλόγη,
καὶ εἰς τὴν ἀπλαστον ταύτην ψυχὴν ὑπάρχει ἀνάγκη σαχχά-
ρειως. »

Στίχος. — « Ἦκουσας ν' ἀναφέρωσιν ὅ,τι ὠραῖός τις
νέος εἶπε μυστικῶς πρὸς τινα ὅστις εἶχεν ἀπολέσει πᾶν κρά-
τος ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ ἰδίας καρδίας (δηλ. εἶχε κυριευθῆ ὑπὸ τοῦ
ἔρωτος); ἐφ' ὅσον δὲν θέλεις ἔχει γινῶσιν τῆς ἀξίας σου, ὅποιαν
ἀξίαν θέλω δυνηθῆ ν' ἀπολαύσω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου; »

Εἶπον πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, ὅστις ἦτο τὸ ἀντικεί-

μενον τῶν βλεμμάτων τοῦ ὑποκειμένου ἐκείνου: « Νέος τις καλλίμορφος καὶ λιαν εὐφραδῆς διηνηκεῶς μένει καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς τὴν ἄκραν τῆς θέσεως ταύτης. Ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἀκούομεν λόγους θελκτικούς καὶ ἀξιοθαύμαστα ἀξιώματα· γνωρίζομεν δ' ὅτι ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐμφορεῖται ὑπὸ μανίας καὶ ἡ καρδιά αὐτοῦ κατέχεται ὑπὸ ἔρωτος διότι φαίνεται ἀναισθητῶν περὶ πάντα. » Ὁ νέος ἡγεμονόπαις ἔτρεψε συμπάθειαν δι' αὐτὸν, καὶ ἡ δυστυχία αὐτοῦ εἶχεν ἐπέλθει ἐκ μέρους ἐκείνου. Κατὰ συνέπειαν, μετέβη ἐφιππος, ταχὺ τὸ βῆμα, πρὸς τὸ μέρος ἐν' ᾧ εὕρισκετο ἐκείνος. Ὅτε δ' ὁ νέος εἶδεν ὅτι ὁ ἡγεμονόπαις ἔλαβε τὴν πρόθεσιν ὅπως ἔλθῃ καὶ εὖρη αὐτὸν, ἐδάκρυσε καὶ εἶπε:

Στίχος. — « Ἐκεῖνος ὅστις μ' ἐφόνευσε παρουσιάσθη ἐκ νέου ἐνώπιόν μου· πιθανὸν ἢ καρδιά αὐτοῦ νὰ λάβῃ οἶκτον διὰ τὸ θυμὰ του. »

Καίτοι ὁ ἡγεμονόπαις ἐθώπευσεν αὐτὸν καὶ τῶ ἀπηύθυνεν ἐρωτήματα, ἐρωτῶν αὐτόν: « Πόθεν εἶ, ποῖον τὸ ὄνομά σου καὶ ποῖαν τέχνην γνωρίζεις; » Ὁ νέος ἐπὶ τοσοῦτον ἦν καταβεβυσμένος εἰς τὸν μυχὸν τοῦ ὠκεανοῦ τοῦ ἔρωτος, ὥστε οὐδένα μόνον λόγον ἠδυνήθη νὰ προφέρῃ.

Στίχος. — « Καὶ ἐὰν γνωρίζῃς ἐκ στήθους τὰ ἐπτά μέρη τοῦ Κορανίου, ὅταν διαταράττησαι ἐκ τοῦ ἔρωτος, δὲν γνωρίζεις οὐδ' αὐτὸ τὸ ἀλφάβητον πλέον. »

Ὁ ἡγεμονόπαις εἶπε: « Διὰ τί δὲν μοὶ ὁμιλεῖς; Καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἀνήκω εἰς τὴν ἀδελφότητα τῶν δερβισσῶν· ἐτι μάλλον, ὑπάρχω δοῦλος αὐτῶν. » Τότε, τοσοῦτον ὑπῆρχεν ἰσχυρὰ ἡ ἐπιβροή ἢ ἐξήσχει ἐπ' αὐτοῦ ἡ οἰκειότης τοῦ ἐρωμένου προσώπου, ὥστε ὁ νέος ἤγειρε τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν ὑπεράνω τῶν συνταρασσομένων κυμάτων τοῦ ὠκεανοῦ τοῦ ἔρωτος, καὶ εἶπε:

Στίχος. — « Παράδοξον πῶς ἐγὼ διατελῶ ὑπάρχων

ταυτοχρόνως ὡς καὶ σύ· ἐλθὲ νὰ μοὶ ὁμιλήσῃς σύ, καὶ τότε ἐτι μοὶ μένει λόγος. »

Τούτου βηθέντος, ἐξέβαλε φωνὴν καὶ παρέδωκε τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν πρὸς τὸν Θεόν:

Στίχος. — « Θαυμαστὸν διὰ τί ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐφονεύθη ἐν τῇ εἰσόδῳ τῆς σκηνῆς τοῦ ἐχθροῦ· θαυμαστὸν τὸ γινῶναι διὰ τί ὁ ζῶν ἄνθρωπος ἀπηλλάχθη τὴν ψυχὴν σώως καὶ ἀκέραιος. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ε΄.

Σπουδαστῆς τις ἦν εὐειδῆς εἰς ἄκρον, καὶ ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, ἐνεκα τοῦ ἀπαρτίζοντος τὸν ἀνθρώπινον ἔρωτα, συνησθάνετο ἐφεσὶν τινα πρὸς τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο πρόσωπον, καὶ εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου ὠμίλει πρὸς αὐτὸν τοιαῦτα:

Στίχος. — « Μορφή ἀξία τοῦ παραδείσου, τοσοῦτον μεριμνῶ περὶ σοῦ, ὥστε τὸ πνεῦμά μου οὐδέποτε ἐπιλανθάνεται σου. Δὲν δύναμαι νὰ κωλύσω τὸν ἐμὸν ὀφθαλμὸν ἀπὸ τοῦ προσβλέπειν σε, καὶ ἔσω ἐὰν ἴδω ποτὲ βέλος κατευθυνόμενον ἐναντίον αὐτοῦ. »

Ἡμέραν τινὰ ὁ νέος εἶπε πρὸς τὸν διδάσκαλόν του: « Πρόσχες ἵνα μὴ ἐπὶ τοσοῦτον μεριμνᾷς περὶ τὸ διδάσκειν τὴν τῆς ψυχῆς ἐπιστήμην, ἐφ' ὅσον μεριμνᾷς καὶ καταβάλλῃς ζῆλον διὰ τὴν ἐμὴν ἐκμάθησιν διότι, ἐὰν ἐν τῷ ἐμῷ χαρακτήρι ἀνακαλύπτῃς ἐπίμεμπτόν τι, δυνάμενον νὰ τύχῃ ἐπίδοκιμασίας, πληροφόρησόν με περὶ τούτου, ὅπως γείνη μεταβολή

τις.» Ὁ δὲ ἀπήντησε: « Τέκνον μου! ζήτησον τοῦτο παρ' ἄλλου τινός· καθ' ὅσον διὰ τοῦ βλέμματός, διὰ τοῦ ὁποίου σὲ βλέπω, δὲν βλέπω εἰμὴ μόνον χάριτας. »

Στίχος. — « Ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κακοβούλου ἀνθρώπου (εἴθε νὰ τυφλωθῆς!) πᾶσα ἀξία φαίνεται ὡς ἐλάττωμα. Ἐὰν ὁμως ἔχῃς προτερημά τι καὶ ἐβδομήκοντα ἐλαττώματα, ὀφίλος δὲν θέλει κατίδει εἰμὴ μόνον αὐτὸ ἐκείνο τὸ ὥραϊον πλεονέκτημα. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΣΤ'.

Ἐνθυμοῦμαι νύκτα τινὰ καθ' ἣν ἡ ἀγαπητή μου φίλη εἰσῆλθε παρ' ἐμοί. Ἀνεπήδησα ἐκ τῆς θέσεώς μου χωρὶς νὰ τὸ θέλω, μετὰ τοσαύτης ζωηρότητος ὥστε ὁ λύχνος μου ἐσβέσθη προσβληθεὶς ὑπὸ τῆς χειρίδος μου. »

Στίχος. — « Ἡ εἰκὼν ἐκείνης ἐκ τῆς ἐμφανίσεως τῆς ὁποίας ἡ σκοτεινὴ νύξ φωτίζεται μοὶ ἐφάνη καθ' ὕπνου. Ἐθαύμασα τὴν καλὴν μου τύχην, καὶ εἶπον: « Πόθεν μοὶ ἦλθεν ἡ εὐτυχία αὕτη; »

Ἡ ἀγαπητή μου ἐκάθησε καὶ ἤρξατο νὰ μοὶ ἀπευθύνῃ ἐπιπλήξεις, λέγουσα: « Διὰ τί, ἄμα μ' εἶδες, ἔσβεσας τὸν λύχνον; » Ἀπήντησα: « Ἐφαντάσθην ὅτι ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος. » Πνευματώδεις τινὲς εἶπον ἐπίσης:

Στίχος. — « Ἐὰν ἀγροϊκὸς τις καθήσῃ ἐνώπιον τῆς λύχνιας, ἐγέρθητι καὶ φόνευσον αὐτὸν καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς συνελύσεως. Ἄλλ' ἐὰν ἀπ' ἐναντίας, ὁ νεωστὶ ἐλθὼν ἔχη μεδιάμα τοσοῦτον γλυκῶς τὸ σάκχαρι καὶ χεῖλη μέλιτος, λάβε αὐτὸν ἐκ τῆς χειρίδος καὶ σβέσον τὸν κηρὸν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ζ'.

Εἷς τις δὲν εἶχεν ἰδεῖ φίλον τοῦ τινα ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἐπανείδεν αὐτὸν καὶ εἶπε: « Ποῦ ἦς; Διότι σ' ἐπόθησα. » Ὁ ἄλλος ἀπεκρίθη: « Ὁ πόθος ὑπάρχει προτιμώτερος τῆς ἀνίας. »

Στίχος. — « Ἥλθες βραδέως, ὦ ὥραϊότης μεθυστικῆ-τάτη· δὲν θέλομεν ἀπολαῦσαι εὐκόλως τὸ κράσπεδον τοῦ χιτῶνός σου. Ἐρωμένη τὴν ὁποίαν βλέπει τις βραδέως ὑπάρχει προτιμωτέρα ἐκείνης ἣν βλέπει τις ἀκορέστως. »

Ἄποφθεγμα. — « Νέος τις εὐειδῆς ἐρχόμενος παρὰ τῷ ἑαυτοῦ φίλῳ μετὰ συνεταίρων, ἀφικνεῖται ὅπως προξενήσῃ ζημίαν, διὰ τὸν λόγον ὅτι θέλει συμμετάσχει τῆς ζηλοτυπίας καὶ τῆς ἐναντιότητος τῶν συνεταίρων αὐτοῦ. »

Στίχος (Ἀραβικὸς). — « Ὅταν ἔλθῃς πρὸς ἐπίσκεψίν μου μετὰ συνοδίας, ἔστω καὶ μετὰ προθέσεων εἰρηνοφίλων, δὲν θέλεις μοὶ εἶσθαι ὀλιγώτερον ἐχθρὸς. »

Στίχος. — « Διὰ μίαν μόνην στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ φίλος μου ἀνεμίχθη μετὰ τῶν ξένων, ὀλίγου δεῖν ἡ ζηλοτυπία νὰ θανατώσῃ τὸ σῶμά μου. Εἶπε δὲ μειδιῶν: « Ὡ Σααδῆ, εἰμὶ ὁ λύχνος τῆς συνελύσεως· τί δύναμαι νὰ πράξω ἐὰν ἡ χροσαλλὶς καταστρέφῃται ἀφ' ἑαυτῆς; »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Η'.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ποτὲ, ἐγὼ καὶ εἷς φίλος, ἤμεθα οὕτως ἀχώριστοι ἀπ' ἀλλήλων ὥς δύο ἀμύγδαλα κεκλεισμένα ἐν

τῶ ἰδίῳ φλοιῷ. Πάραυτα ἡ τύχη ἠθέλησεν ἵνα ὁ φίλος μου ἐπιχειρήσῃ ταξείδιόν τι. Μετά τινα καιρὸν, ὁπότε ἐπανέκαμψεν, ἤρξατο νὰ μ' ἐπιπλήττῃ τοιουτοτρόπως: « Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τούτου, οὔτε ἕνα ταχυδρόμον μοι ἐπεμψας! » Ἀπήνησα: « Δὲν ἠθέλησα τὸ βλέμμα ἑνὸς διαγγελέως νὰ φωτισθῇ ἐκ τῆς ὄψεως τῆς ὠραιότητός σου καὶ ἐγὼ νὰ στερωῶμαι αὐτῆς. »

Στίχος. — « Λοιπὸν, ἀρχαίε μου φίλε! μὴ μὲ φέρῃς εἰς μεταμέλειαν διὰ τῆς γλώσσης σου, διότι οὔτε διὰ τῆς βίας θέλω μεταμεληθῆ. Εἰμὶ ζηλότυπος μὴ τις σέ θεωρῇ καθ' ὅλον τὸν καιρὸν· ἀλλὰ μετανοῶ πάλιν· τοῦτο ἐστὶν ἀδύνατον, διότι οὐδεὶς θέλει κορεσθῇ ἐκ τῆς θέας ταύτης. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Θ'.

Εἶδον σοφὸν τινα ἐρασθέντα τινός, καὶ μὴ ζητοῦντα παρ' αὐτοῦ ἄλλο τι εἰμὴ λόγους. Ὑφίστατο ἀπείρους ἀδικίας παρ' αὐτοῦ καὶ ἐδείκνυεν ἄκραν ὑπομονήν. Τῷ εἶπον ἡμέραν τινα συμβουλευῶν τρόπον τινὰ αὐτόν: « Γνωρίζω καλῶς ὅτι δὲν ἔχεις ὑπ' ὄψιν ἕν τῷ ἔρωτι ὃν τρέφεις πρὸς τὸ άτομον τοῦτο αἰτιὸν τῆς ἡ σκοπὸν σαρκικὸν καὶ ὅτι ἡ βῆσις τῆς συμπαιθείας ταύτης δὲν στηρίζεται ἐπὶ ἀμαρτήματός τινος. Ἀλλὰ, μεθ' ὅλα ταῦτα, δὲν συνάδει πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν σοφῶν τὸ νὰ ἐκτίθενται εἰς τὰς ὑπονοίας καὶ νὰ ὑποφέρωσι τὰς ἀδικίας τῶν ἀνευ ἀνατροφῆς ἀνθρώπων. » Ὁ διδάκτωρ ἐκεῖνος μοι ἀπήνησε: « Φίλε μου! ἀπάλλαξόν με ἀπὸ τῶν ἐπιπλήξεών σου· διότι ἐσκέφθην ἐπανειληγμένως περὶ τοῦ ἀντικειμένου περὶ τοῦ ὁποίου μὲ συμβουλεύεις. Λοιπὸν μοι φαίνεται εὐκολώτερον νὰ ὑποφέρω τοὺς ἐπηρεασμοὺς τοῦ ἀνθρώπου τούτου παρὰ τὴν στέρησιν τῆς ὄψεως αὐτοῦ. Οἱ σοφοὶ εἶπον: « Τὸ ἐκθέτειν τινὰ τοὺς ἑαυτοῦ ἐπω-

πιασμοὺς ὑπάρχει εὐχερέστερον τοῦ ἀποσπᾶν τὸ βλέμμα ἀπὸ τῆς ὄψεως (τῆς ἐρωμένης). »

Στίχος. — « Ὁ ἔχων τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν προσκεκολλημένην εἰς ἐρώμενόν τι ἀντικείμενον, ἔχει τὴν ἑαυτοῦ γενειάδα εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ἄλλου. Ἐὰν δ' ἐκεῖνος, ἀνευ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται τις ἵνα ζῆσῃ, προξενῇ ἡμῖν ἀδικίαν τινα, δεόν ν' ἀνεχώμεθα αὐτήν. Ἐλαφός τις φέρουσα εἰς τὸν λαίμον ὑπερδύνατον δὲν δύναται νὰ βαδίξῃ ὡς θέλει. Ἡμέραν τινα εἶπον πρὸς τὸν φίλον μου: « Λάβε οἶκτον πρὸς ἐμέ. » Ποσάκις ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης, ἐξητησάμην συγχώρησιν παρὰ τοῦ Θεοῦ! Ὁ φίλος δὲν ἐπικαλεῖται τὴν χάριν τοῦ παρὰ τοῦ ἑαυτοῦ φίλου· διέθηκα λοιπὸν τὴν καρδίαν μου ὅπως ὑποφέρῃ πᾶν ὅ,τι ὑπάρχῃ θέλησις αὐτοῦ, εἴτε προσκαλοῦντός με εὐμενῶς παρ' αὐτῷ, εἴτε ἀποδιώκοντός με σκληρῶς· γνωρίζει ὅ,τι ὀφείλει ἵνα πράξῃ. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ι'.

Κατὰ τὴν πρώτην νεότητά μου, ὡς συμβαίνει, καὶ σὺ τὸ γνωρίζεις, εἶχον συμπάθειάν τινα καὶ ἔρωτα μυστικὸν δι' ὡραῖόν τινα νεανίαν, διότι εἶχε λάρυγγα μελωδικώτατον καὶ πρόσωπον ὁμοιον τῇ πανσελήνῳ καθ' ἣν στιγμὴν ἀνατέλλει.

Στίχος. — « Οἱ οὐλοὶ τῶν παρειῶν αὐτοῦ ἔπινον ὕδωρ ἐκ τῆς πηγῆς τῆς ζωῆς· ὅστις ἔτρωγε διυλισμένον σάκχαρι, ἐθεώρει τὰ χεῖλη αὐτοῦ ἐπίσης γλυκέα ὡς τὸ σάκχαρι. »

Κατὰ τύχην, εἶδον ἐκ μέρους αὐτοῦ πράξιν τινα ἐναντίαν εἰς τὸν χαρακτήρα μου, καὶ τὴν ὅποιαν δὲν ἐπεδοκίμαζον. Ἀπεμακρύνθη αὐτοῦ, ἀπέβριψα τὸν ἔρωτά του καὶ εἶπον:

Στίχος. — « Ὑπαγε ἀπ' ἐμοῦ, πράξον πᾶν ὅ,τι σοὶ πρέπει· δὲν συμφωνεῖς μετ' ἐμοῦ, ἀναχώρησον. »

Ἦκουσα αὐτοῦ ἀπερχομένου καὶ λέγοντος:

Στίχος. — « Ἐὰν ὁ ἀσπάλαξ δὲν ἐπιθυμῇ ἵνα ἐνωθῇ μετὰ τοῦ ἡλίου, ἡ λάμψις τοῦ κύκλου τοῦ ἡλίου δὲν ἐλάττουται. »

Ταῦτα εἶπε καὶ ἀπῆλθεν· ἡ δὲ παραχῆ του ἐνεποίησεν ἐν τύπωσιν πρὸς ἐμέ.

Στίχος (ἀραβικὸς). — « Ἀφῆκα ὅπως διαφύγη ἡ σιγή τῆς συνεντεύξεως· λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος δὲν γνωρίζει τὴν ἀξίαν τῶν τέρψεων τοῦ βίου, πρὶν δοκιμάσῃ τὰς δυστυχίας αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Ἐπάνελθε καὶ φόνευσόν με· διότι τὸ ἀποθνήσκειν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς σου ὑπάρχει εὐαρεστότερον τοῦ παρακολουθεῖν σε. »

Ἄλλὰ, χάριν εἰς τὴν ἀγαθότητα τοῦ Πλάσου, ὁ νεανίας ἐκεῖνος ἐπανῆλθε μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινός. Ἦ φωνὴ αὐτοῦ, μελωδικὴ ὡς ἡ τοῦ Δαυιδ, εἶχεν ἀλλοιωθῆ· ἡ ὠραιότης αὐτοῦ, ἀξία τῷ Ἰωσήφ, εἶχεν ἐλαττωθῆ· ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ πώγωνος αὐτοῦ εἶχεν ἀναφανῆ πτίλον τι προσόμοιον κυδωνίου· ἐπὶ τέλους, ἡ λαμπρότης τοῦ συνόλου τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτοῦ εἶχεν ἐκλείψει. Ἦλπιζε δὲ ὅτι ἤθελον τὸν περιπτύξει εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ἀλλ' ἀπεστράφη ἀπ' αὐτοῦ καὶ εἶπον:

Στίχος. — « Καθ' ἣν ἡμέραν εἶχες τὸ λεπτὸν πτίλον, κόσμον τῶν εὐειδῶν νεανιωῶν, ἀπεδιώξας μακρὰν τῶν βλεμμάτων σου τὸν ὀξυδερκῆ ἄνθρωπον (δηλ. αὐτὸν τὸν ἴδιον ποιητὴν). Ἦλθες ἵνα συνάψῃς εἰρήνην μετ' αὐτοῦ, σήμερον ὅποτε ἐβῆκας ἐπὶ τοῦ πτίλου τούτου τοὺς φατχᾶ καὶ δαμμᾶ. »

Στίχος — « Δροσερὸν ἔαρ, τὸ φύλλον σου ἐκιτρίνισε· μὴ παράθου τὸν λέβητα, καθότι οἱ ἄνθρωποι ἡμῶν ἀπεψυχράν-

θησαν (ἢ ἀπεσβέσθησαν). Ἐπὶ πόσον χρόνον θὰ μεγαλαυχῆς καὶ θὰ θωπεύῃσαι ἐν σεαυτῷ! Πέποιθας εἰσέτι εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ παρελθόντος ἔτους. Μετάβηθι παρά τινι ἀναζητοῦντί σε. Ἐξάσκησον τὰς ἐρωτοτροπίας σου παρά τῷ σοὶ φοιτῶντι. »

Στίχος. — « Εἶπον· « Ἡ χλόη ὑπάρχει εὐαρεστος εἰς ἓνα κῆπον. » Ὁ εἰπὼν ὅμως τὸν λόγον τοῦτον γνωρίζει τὴν σημασίαν αὐτοῦ· δηλ. ὅτι φιλόσ Ἰουλος ἐπὶ τοῦ προσώπου τῶν εὐειδῶν ἐφήβων ὑπάρχει ὅπερ ἐπὶ μᾶλλον ἀναζητεῖ ἡ καρδιά τῶν ἐραστῶν. »

Στίχος. — « Ὁ κῆπός σου (δηλ. τὸ πρόσωπόν σου) ὑπάρχει πεδῖον πρᾶσων· ὅσον ἀποσπᾶς αὐτά, τοσοῦτον ἀναφύονται. »

Στίχος. — « Τὸ παρελθὸν ἔτος ἀνεχώρησας ὡς κεμάς, κατὰ τὸ ἐνεστώσ ὅμως ἔτος ἐπανῆλθες ὡς πᾶραλις. Ὁ Σαυδῆς ἀγαπᾷ τὸ τρυφερὸν γένειον, οὐχὶ δ' ὄβλας τὰς τρίχας τὰς προσομοιοῦσας πρὸς σακκορράφαν. »

Στίχος. — « Εἴτε λαμβάνεις ὑπομονὴν, εἴτε ἀποσπᾶς τὰς τρίχας ἐκ τοῦ λωβοῦ τοῦ ὠτός, ἡ εὐτυχία τοῦ καιροῦ τῆς ὠραιότητος θέλει καταντῆσαι εἰς τὸ τέλος τῆς. Ἐὰν εἶχον τσοσαύτην ἰσχύν ἐπὶ τῆς ψυχῆς μου ὅσην σὺ ἔχεις ἐπὶ τοῦ γενείου σου, δὲν ἤθελον ἐπιτρέψαι μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐξεγέρσεως ν' ἀναφυῇ τοῦτο (ἐκ τοῦ σώματός μου). »

Στίχος. — « Ἀπηύθυνα ἐρωτήσεις καὶ εἶπον « Τί συνέβη λοιπὸν εἰς τὴν ὠραιότητα τοῦ προσώπου σου, ὥστε οἱ μικροὶ μύρμηκες (οἱ Ἰουλοι) ν' ἀνακινῶνται περὶξ τῆς σελήνης (τοῦ προσώπου σου); » Ἀπήντησε μειδιῶν· « Ἄγγωδ' ἦ συνέβη εἰς τὸ πρόσωπόν μου, ἐκτὸς ἐὰν μὴ περιεβλήθῃ διὰ τοῦ μέλανος χρώματος, ὅπως φέρῃ τὸ πένθος τῆς ἐμῆς ὠραιότητος. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΑ΄.

Πρὸς Ἀραβὰ τινὰ μικτὸν κατὰ τὴν φυλὴν καὶ κάτοικον Βαγδατίου ἀπήθυσαν τὴν ἐπομένην ἐρώτησιν. « Τί λέγεις περὶ τῶν ἀγενεῖων νέων; » Ἀπήτησεν. « Οὐδὲν καλὸν ἐμφαίνουσιν· ἐφ' ὅσον εἰς ἐξ αὐτῶν ὑπάρχει ὠραῖος, δείκνυται δύσκολος· ὅτε ὅμως γίνεται ἀποκρουστικός, δείκνυται μεγάλην γλυκύτητα. » Δηλ. περὶ σιστί, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσιν ὠραῖοι καὶ χαρίεντες συμπεριφέρονται μετὰ γλυκύτητος, ὅταν ὅμως γείνωσιν ἀποκρουστικοί, μετέρχονται θωπείας καὶ δεικνύουσι φιλίαν.

Στίχος. — « Ὁ μικρὸς ἀγένειος, ὅτε ἔχει ὠραίαν μορφήν, ἐκφέρει λόγους πικροὺς καὶ ἔχει χαρακτῆρα δύσκολον. Ἄλλ' ὅταν ἀναφυῇ τὸ γένειον αὐτοῦ καὶ καταστήσῃ ἀντικείμενον δυσαρσεκείας, δείκνυται πρὸς τοὺς ἀνθρώπους οἰκειότητα καὶ ἐπιζητεῖ τὴν συμπάθειαν αὐτῶν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΒ΄.

Πρὸς σοφὸν τινὰ ἐποίησαντο τὴν ἀκόλουθον ἐρώτησιν. « Εἰς τίς κἀθηται συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἐρωτῆτός του, αἱ θύραι ὑπάρχουσι κεκλεισμέναι, οἱ ἀγροπνοῦντες ὑπνώττουσιν, ὁ πόθος παρωθεῖ αὐτὸν καὶ ἡ ἐπιθυμία τὸν καταβάλλει· ὡς εἶπεν ὁ ἄραφ· τὸ συκάμινον ὑπάρχει ὠριμον καὶ ὁ κηπουρὸς δὲν κωλύει τὴν συλλογὴν αὐτοῦ. Γνωρίζεις ἐάν, τῇ ἀρωγῇ τῆς θεοσεβείας, ὁ ἀνθρώπος οὗτος θέλει μείνει ἀνεπηρέαστος; » Ὁ σοφὸς ἀπήτησεν. « Ἐὰν διαφύγῃ τὸν ἑαυτοῦ φίλον, δὲν θὰ διαφύγῃ τοὺς κακολόγους. »

Στίχος (Ἀραβικός). — « Ἐὰν ὁ ἀνθρώπος διαφύγῃ τὴν κακοβουλίαν τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς, δὲν θέλει ἀποκριθεῖ ἀπὸ τοῦ κακοῦ διαλογισμοῦ τοῦ συκοφάντου. »

Στίχος. — « Πρέπει νὰ κἀθηταί τις ἀφοῦ ἐκτελέσῃ ὃ,τι ὀφείλει νὰ πράξῃ, δὲν δύναται τις ὅμως καὶ νὰ κλείσῃ τὸ στόμα τῶν ἄλλων. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΓ΄.

Ἔθηκαν ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ κλωδίῳ ψιττακὸν καὶ κόρακα. Ὁ ψιττακὸς ὑπέφερε στενοχωρίαν ἕνεκα τῆς δυσειδείας τοῦ θεάματος τοῦ συνοίκου αὐτοῦ, καὶ ἔλεγε· « Ποία εἶναι ἡ ἀποτρόπαιος αὕτη μορφή, τὸ μυσαρὸν τοῦτο σχῆμα, ἡ καταηραμένη αὕτη ὄψις; ποῖαι εἰσὶν αἱ δυσάρεστοι αὗται ἰδιότητες; Ὡ κόραξ τοῦ ἀποχωρισμοῦ! ὀψὲ Κύριος ὅπως μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ ὑπάρχει ἡ διάστασις τῶν δύο Ἀνατολῶν (δηλ. τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως). »

Στίχος. — Διὰ τὸν τὴν πρωῖαν ἐγειρόμενον ἐνώπιον τοῦ προσώπου σου, ἡ πρωῖα τῆς ἡμέρας τῆς ἡσυχίας καθίσταται δι' αὐτὸν ἐσπέρα. Διὰ τὴν συναναστροφὴν σου ἤρμوزه δύσμοιρός τις ὡς σύ· ἀλλ' ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τίς ὑπάρχει οἷος σύ; »

Τὸ μᾶλλον παράδοξον ὑπῆρχεν ὅτι ὁ κόραξ εἶχε καταστήσει εἰς ἄκραν ἀθλιότητα ὡς ἐκ τῆς γειτνιασεως τοῦ ψιττακοῦ καὶ διετέλει εἰς ἀνίαν. Λέγων ὅτι· « παρὰ μόνῳ τῷ Θεῷ ὑπάρχει ἰσχύς; » παρεπονέτο διὰ τὰς μετατροπὰς τοῦ κόσμου, ἐτριβε τοὺς ἑαυτοῦ πόδας ἄλλεπαλλήλως, πρὸς ἐνδειξιν δυσανασχετήσεως, καὶ ἐφώνει· « Τίς αὕτη ἡ ἀνεσραμμένη τύχη, τὸ περιφρονητέον τοῦτο εἰμαρμένον, τὸ εἰς μεταβολὰς ὑποκείμενον τοῦτο πεπραμένον; Διὰ τὴν ἐμὴν ἀ-

Ξίαν ὑπῆρχε κατάλληλον νὰ περιδιαβάζω ἀγερῶχος μετ' ἄλλου κόρακος ἐπὶ τοῦ τοίχου κήπου τινός. »

Στίχος. — « Διὰ τὸν εὐλαβῆ ἄνθρωπον τὸ συγκατοικεῖν μετὰ διεφθαρμένων ὑπάρχει ἀρκοῦσα φυλακῆ. »

« Τί σφάλμα ἐπραξα λοιπὸν ὅπως πρὸς τιμωρίαν αὐτοῦ ἡ τύχη μὲ καταδικάσῃ διὰ τοιούτων δεσμῶν καὶ τοιαύτης θλίψεως, διὰ τῆς συνοικίσεως μετὰ τοιούτου μωραλάλου καὶ εὐήθους Ξένου; »

Στίχος. — « Οὐδεὶς θέλει προσέλθει ὑπὸ τοῖχόν τινα ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλουσι ζωγραφῆσαι τὴν εἰκόνα σου. Ἐὰν ἐχῆς θέσιν τινὰ ἐν τῷ παραδείσῳ, οἱ ἄλλοι θὰ προτιμήσωσι τὴν κόλασιν. »

Ἐμνήσθην τῆς παραβολῆς ταύτης, ὅπως γνωρίσῃς ὅτι ὁ ἀμαθὴς τοσοῦτον ἀπέχει τοῦ σοφοῦ, ὅσον οὗτος ἀποστρέφεται αὐτόν.

Στίχος. — « Θεοσεβῆς τις εὕρισκετο εἰς ᾧδικὴν τινα ὀμῆγυριν διεφθαρμένων ἀνθρώπων. Εἷς δ' ἐκ τούτων, εὐειδὴς νεανίας, καταγόμενος ἐκ Βάλχ, εἶπε πρὸς αὐτόν. « Ἐὰν δυσαρεστῆσαι ἐξ ἡμῶν, μὴ μένης ἐνταῦθα συνωφρωμένως, διότι ἡ παρουσία σου ἐπίσης ὑπάρχει πικρὰ δι' ἡμᾶς. »

Στίχος. — « Τοῦτο ὑπάρχει ὁμᾶς ὁμοιάζουσα πρὸς τὴν ῥόδον καὶ τὸ λείριον συνηνωμένα ὁμοῦ· ὑπάρχεις ξηρὸν ξύλον ἀναφυὲν μετὰ αὐτῶν. Ὑπάρχεις ὅμοιος πρὸς ἐναντίον ἄνεμον, πρὸς ἀνυπόφορον ψυχῆς, πρὸς χιόνα καταπίπτουσαν καὶ στερεὸν παγετόν. »

— — —
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΔ'.

Εἶχον σύνοικόν τινα μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχον συνταξειδεύ-

σει ἐπὶ πολλὰ ἔτη, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχον συμμερισθῆ τὸν ἄρτον καὶ τὸ ἄλας· μετὰ δ' ἡμῶν τὰ δικαιώματα ἀκρας φιλίας εἶχον καθιδρυθῆ μονίμως. Ἐπὶ τέλους, χάριν ἐλαχίστης τινός ὠφελείας, προέβη ὅπως συγχύσῃ τὴν καρδίαν μου, καὶ οὕτως ἔπαυσεν ἡ ἡμετέρα στενὴ φιλία. Μεθ' ὅλα ταῦτα, ἀμφοτέρωθεν ὑπελείπετο εἰσέτι λείψανόν τι συμπαθείας, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἔμαθον ὅτι ἡμέραν τινὰ ἀπήγγειλε τοὺς δύο τούτους στίχους ἐκ τῶν ἐμῶν ἔργων ἐν ὀμηγύρει τινί:

Στίχος. — « Ὅτε ἡ ἐρωμένη μου εἰσέρχεται μειδιῶσα προσηνῶς, προστίθῃσιν ἄλας εἰς τὴν οὐλὴν τῶν τραυματιῶν. Τί δ' ἤθελε συμβῆ ἐὰν τὸ ἄκρον τῶν βοστρύχων αὐτῆς ἐπιπτεν ἐπὶ τῆς χειρός μου, ὡς ἡ χειρὶς τῶν γενναίων δῶρων εἰς τὴν χεῖρα τῶν ἀπόρων; »

Πολλοὶ φίλοι, οὐχὶ ἔνεκα τοῦ καλοῦ τοῦ λόγου τούτου, ἀλλὰ πολὺ περισσότερον συμφώνως τῇ ἀγαθότητι τοῦ ἑαυτῶν χαρακτῆρος, προσαπεδέξαντο εὐμενῶς τοὺς ἐμούς στίχους. Ὁ δὲ ἀρχαῖος ἐκεῖνος συνεταῖρος ἐπίσης εἶχεν ἀνευφημήσει αὐτοὺς μεθ' ὑπεροβῆς, ἐξέφρασε τὴν ἑαυτοῦ θλίψιν διὰ τὴν διάρρηξιν τῆς ἡμετέρας ἀρχαίας φιλίας καὶ ὠμολόγησε τὸ ἑαυτοῦ σφάλμα. Ἀνεγνώρισα ὅτι καὶ αὐτὸς ἐπίσης ἐπεθύμει τὴν ἐπανάληψιν τοῦ συνδεθῆναι, ἐπεμψα αὐτῷ τοὺς ἀκολούθους στίχους καὶ συνωμολογήσαμεν εἰρήνην:

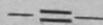
Στίχος. — « Μὴ μετὰ ἡμῶν δὲν ὑπῆρχεν ἡ ὑπόσχεσις φιλίας. Σὺ διέπραξας τὴν ἀδικίαν καὶ ἐδειξας κακὴν θέλησιν. Προσεκόλλησα ἀπολύτως τὴν καρδίαν μου πρὸς σέ, κατὰ προτίμησιν πρὸς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ σύμπαντος, καθότι ἠγνόουν ὅτι ἤθελες ἀποπτῆ ταχέως ἐξ αὐτοῦ. Ἐὰν εἰσέτι ἐμφορῆσαι ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας πρὸς τὴν εἰρήνην, ἐπάνελθε, διότι μέλλεις ν' ἀγαπηθῆς περισσότερον παρά ποτε. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΕ'.

Ἄνῆρ τις εἶχεν ὠραίαν σύζυγον, αὐτὴ δ' ἀπεβίωσε, καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς, λίαν προκεχωρημένη τὴν ἡλικίαν γραῖα, ἐξηκολούθησεν ἵνα διαμένη ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἔχουσα ὡς πρόσφατον τὰ γαμήλια δῶρα τὰ ὑποσχεθέντα πρὸς τὴν ἑαυτῆς θυγατέρα. Ὁ χηρέυσας παρωργίζετο ὧν ὑπόχρεως ἵνα συναστρέφηται μετ' αὐτῆς· ἕνεκα ὁμῶς τοῦ γαμηλίου δώρου, δὲν διέβλεπε τὸν τρόπον τοῦ ἀπαλλαγθῆναι ἀπὸ τῆς μετ' αὐτῆς συνοικήσεως. Φίλοι τινὲς ἦλθον πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ, καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν τῷ εἶπε: « Πῶς διάκεισαι, κεχωρισμένος ὧν ἀπὸ τῆς ἀγαπητῆς σου φίλης; »

« Τὸ νὰ μὴ βλέπω τὴν σύζυγόν μου, ἀπήντησεν ἐκεῖνος, δὲν εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον λυπηρὸν δι' ἐμέ, ὅσον τὸ νὰ βλέπω τὴν μητέρα αὐτῆς. »

Στίχος.— « Τὸ ρόδον κατεστράφη διαρπαγὸν καὶ ἡ ἀκανθα ὑπελείφθη· ἀφῆρπασαν τὸν θησαυρὸν, καὶ ὁ ὄφις ἐμεινε· τὸ νὰ βλέπῃ τις τὸν ἑαυτοῦ ὀφθαλμὸν ἐκτεθειμένον ἐπὶ τῆς αἰχμῆς λόγχης, ὑπάρχει προτιμώτερον τοῦ θεωρεῖν τινα τὸ πρόσωπον τῶν ἑαυτοῦ ἐχθρῶν. Ὑπάρχει ἀναγκαῖον ὅπως ἀποχωρισθῆς χιλιῶν φίλων σου, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχεις ἀνάγκην ἵνα ἴδῃς ἓνα μόνον ἐχθρὸν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΣΤ'.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι κατὰ τὴν νεανικὴν μου ἡλικίαν διηρχόμην ἐκ συνοικίας τινός, καὶ παρετήρουν ὠραῖόν τινα νεανίαν, καὶ τοῦτο κατὰ μῆνα Ἰουλίον, τοῦ ὁποίου ἡ θερμότης ἀπεξῆρπαινε τὸν σίελον ἐν τῷ στόματι, καὶ ὁ δηλητηριώδης

ἄνεμος (σεμουῦμ) ἔβραζε τὸν μυελλὸν τῶν ὀστέων. Ἐνεκα τῆς ἰδιαζούσης τῇ ἀνθρωπότητι ἀσθενείας, δὲν εἶχον τὴν δύναμιν ὅπως ὑποφέρω τὸν ἥλιον τῆς μεσημβρίας καὶ κατέφυγον ὑπὸ τὴν σκιὰν τοίχου τινός, ἀναμένων ὅπως τις μ' ἀπαλλάξῃ ἐκ τῆς ἐνοχλήσεως τοῦ καύσωνος τοῦ Ἰουλίου, καὶ σβέσῃ δι' ὀλίγου ὕδατος τὸ καταβιβρώχον με πῦρ. Πάραυτα ἐν τῷ μέσῳ τῆς σκοτίας τοῦ προδόμου τῆς οἰκίας, εἶδον ἐν φῶς, δηλ. ὠραιότητα, ἧς τὴν εὐφράδειαν τῆς γλώσσης ἀδύνατον ἦθελεν εἶσθαι ὅπως περιγράψῃ τις. Οὕτω, κατὰ τὴν σκοτεινὴν νύκτα ἀνατέλλει ἡ ἠὼς, ἡ, ἄλλως, τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς τῆς ζωῆς ἀναβρύει ἐκ τοῦ κρύπτοντος αὐτὸ σκότους. Ἐκράτει εἰς τὰς χεῖρας κύπελλον ὕδατος ἐκ χιόνος, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐμβάλει σάκχαρι ὅπως ἀναλύσῃ καὶ εἶχεν ἀναμίξει μετ' ἀράκ. Ἄγνοῶ ἂν τὸ εἶχεν εὐωδιάσει διὰ ροδοστάγματος, ἡ ἂν σταγόνες τινὲς εἶχον καταπέσει ἐντὸς αὐτοῦ ἐκ τοῦ ροδίνου προσώπου αὐτῆς. Ἐν συνόψει, ἔλαβον τὸ ποτὸν ἐκ τῆς ἐπιχαρίτου χειρὸς τῆς, κατέπιον αὐτὸ καὶ ἠρξάμην ἵνα ζῶ.

Στίχος (ἀραβικὸς).— « Ἡ δίψα ἡ καταναλίσκουσα τὴν καρδίαν μου δὲν προσεγγίζει εἰς τὴν κατάσθεσίν τῆς διὰ τῆς καταπόσεως καθαροῦ ὕδατος, ἔστω καὶ νὰ ἐπινοῦν θαλάσσας. »

Στίχος.— « Μακάριος ὁ θνητὸς ἐκεῖνος ὁ γεννηθεὶς ὑπὸ αἴσιον ἀστέρα τοῦ ὁποίου ὁ ὀφθαλμὸς ἐκάστην πρωίαν πίπτει ἐπὶ τοιούτου προσώπου! Ὁ ἐξ οἴνου μεθυσκόμενος ἐγειρεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, ἀλλ' ὁ μεθυσκόμενος ἐξ ἔρωτος διὰ τῆς ὠραιότητος τοῦ οἰνοχόου δὲν θέλει ἐγερθῆ εἰμὴ τὴν πρωίαν τῆς ἡμέρας τῆς ἐξεγέρσεως. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΖ'.

Ἐν ἔτει τινὶ ὁ Σουλτάνος Μοχαμέτ, Χαρέσμ-Σιάχ ἀπε-

φάσισεν ἵνα συνομολογήσῃ εἰρήνην μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Χιτᾶ, διὰ σπουδαίαν τιὰν ὑπόθεσιν. Εἰσῆλθον εἰς τὸ κυριώτερον τέμενος τοῦ Κασγάρ, καὶ εἶδον νεανίαν τιὰν ἐξαιρετικῶς εὐεῖδῃ καὶ ἐντελῶς ὠραῖον, εἰς τρόπον ὡς εἶπον τινες περὶ τῶν ὁμοίων αὐτῶ:

Στίχος. — « Ὁ διδάσκαλός σου σ' ἐδίδαξεν ὅλην τὴν ἀγερωχίαν καὶ τὸ καταπλήττειν τὰς καρδίας· σ' ἐδίδαξε τὴν ἀδικίαν, τὴν ἐρωτοτροπίαν, τὰς ἐπιπλήξεις καὶ τὴν τυραννίαν. Δὲν εἶδον ἄνθρωπον πεπρωτισμένον διὰ τοιαύτης μορφῆς, διὰ τοιοῦτου χαρακτήρος, διὰ παρομοίου ἀναστήματος καὶ παρομοίας διαγωγῆς, ἐκτός ἐὰν δὲν εἶχε μάθει τὸν τρόπον ἐκεῖνον τοῦ φέρεσθαι ὡς νηρηίς. »

Ὁ ὠραῖος ἐκεῖνος νεανίας ἐκράτει εἰς τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν γραμματικὴν τοῦ Ζαμαχσιαρῆ, καὶ ἀνεγίνωσκεν. « Ὁ Ζεῖδ ἐκτύπησε τὸν Ἄμρ, καὶ τὸ ἀντικείμενον εἶναι ὁ Ἄμρ. » Εἶπον: « Τέκνον μου! ὁ Χαρέσμ καὶ ὁ Χιταῖ συνομολόγησαν εἰρήνην. Μὴ ἦ διαφορὰ μετὰξὺ τοῦ Ζεῖδ καὶ τοῦ Ἄμρ διαρκῆ εἰσέτι; » Ἐγέλασε, καὶ μ' ἤρώτησε περὶ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεώς μου. Ἀπήντησα. « Ὁ τόπος τοῦ Σιράζ. » — « Τί ἐνθυμῆσαι, ἐπανέλαβεν, ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Σααδῆ; » Ἀπήντησα:

Στίχος (Ἀραβικός). — « Κακοποιοῦμαι ὑπὸ γραμματικοῦ τινος ὅστις ἐπιπίπτει κατ' ἐμοῦ ὅλως παρωργισμένος ὡς ὁ Ζεῖδ ἐν τῇ πάλῃ αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἄμρ. Προτιμῶ ν' ἀνασύρω τὸ κράσπεδόν μου, ἀλλὰ δὲν ἐγείρω τὴν κεφαλὴν· ἀλλὰ μήπως ἡ ἀνύψωσις τῆς κεφαλῆς προέρχεται τακτικῶς ἐκ τῆς πράξεως τοῦ ἀνασύροντος τὸν ἑαυτοῦ χιτῶνα; »

Ὁ νεανίας ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐβυθίσθη εἰς τὰς ἑαυτοῦ σκέψεις καὶ εἶπε: « Τὸ πλείστον μέρος τῶν ποιήσεων τοῦ Σααδῆ αἰτινες εὐρίσκονται ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ εἰσὶν εἰς γλῶσσαν περσικὴν. Ἐὰν ἀπαγγέλλῃς ἐκεῖνας, θέλουσιν εἰσθαι

εὐληπτότεραι. Ὅμιλοι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὸ μέτρον τῆς διανοίας των. » Τότε εἶπον:

Στίχος. — « Ἀφοῦ τὸ πάθος τῆς γραμματικῆς ἐπῆλθεν εἰς τὸν χαρακτήρά σου, ἡ μορφή τῆς συνέσεως ἐξηλείφθη ἀπὸ τῆς καρδίας ὑμῶν. Ὡσὺ, εἰς τὰ δίκτυα τοῦ ὁποῦ ἡ καρδιά τῶν ἐραστῶν συνελήφθη, ἡμεῖς ἀσχολούμεθα περὶ σοῦ, καὶ σὺ δὲν διανοεῖσαι ἐμὴ περὶ τοῦ Ἄμρ καὶ τοῦ Ζεῖδ. »

Τὴν πρωίαν, ὅτε ἀπεφασίσθη ὀριστικῶς τὸ σχέδιον τῆς ἀναχωρήσεως, εἰς ἐκ τῶν συνοδοιπόρων εἶπε τυχαίως πῶς πρὸς τὸν νεανίαν ἐκεῖνον: « Αὐτός ἐστιν ὁ Σααδῆς. » Εἶδον αὐτὸν καταθάνοντα σπουδαίως, μολὶ ἀπήύθυνε θωπεύματα καὶ ἔδειξε λύπην διὰ τὸν ἀποχωρισμὸν ἡμῶν, λέγων: « Διὰ τί ἐπὶ τοσοῦτον πολὺν χρόνον, (καθ' ὃν διέτριψας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ) δὲν εἶπες ποῖος εἶ, ὅπως παρασκευασθῶ ἵνα σ' ὑπηρετήσω, διὰ τὴν χάριν τῆς ἐλεύσεως περιφανῶν ἀνδρῶν; » Ἀπήντησα:

Ἡμιστίχιον. — Σοῦ ὑπάρχοντος, οὐδὲ φωνὴ ἐξῆλθε τοῦ στόματός μου λέγουσα: « Ὑπάρχω. »

Ἐπανέλαβε: « Τί ἤθελε συμβῆ, ἐὰν ἀνεπαύεσο ἐπὶ τινας ἡμέρας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ὅπως ἐπωφεληθῶμεν ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν ἃς ἠθέλομεν σοὶ προσφέρει; »

— « Δὲν δύναμαι, ἐπανέλαβεν, ἕνεκα τούτου τοῦ συμβάματος. »

Στίχος. — « Εἰς ὄρεινον τι μέρος εἶδον ἐπίσημόν τι ὑποκείμενον, ὅπερ, ἐξ ὅλων τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου τούτου, εὐηρεστεῖτο ἐξ ἐνός σπηλαίου. » Διὰ τί, τῷ εἶπον, δὲν ἔρχεσαι εἰς τὴν πόλιν; Διότι θ' ἀφαιρέσης ἀπὸ τῆς καρδίας σου τὸ τηροῦν σε αἰχμάλωτον βάρους. » Ἀπήντησε: « Ἐκεῖσε ὑπάρχουσι ὠραιότερες προσώπου νηρηίδων καὶ χαριεστάτου· ὅταν ἡ λάσπη ὑπάρχῃ πυκνὴ, οἱ ἐλέφαντες ὀλισθαίνουσιν. »

Εἶπον ταῦτα, καὶ ἠσπάσθημεν ἀλλήλων τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ ἀπεχαιρετήθημεν.

Στίχος. — « Ὅποιαν ὠφέλειαν ἀνευρίσκει τις ἀσπαζόμενος τὸ πρόσωπον τοῦ φίλου του, καθ' ἣν στιγμὴν μάλιστα ἀπεχαιρετᾷ αὐτόν; Ἦθελες εἰπεῖ ὅτι τὸ μῆλον ἀπεχαιρέτησε τοὺς ἑαυτοῦ φίλους, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ἡ ἐπιφάνεια αὐτοῦ ἐκ μὲν τοῦ μέρους τούτου ὑπάρχει ἐρυθρᾷ, ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου κιτρινῆ. »

Στίχος (ἀραβικός). — « Ἐὰν δὲν ἀποθνήσκω ἐκ τῆς θλίψεως κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ, μὴ μὲ θεωρεῖτε ὡς ἄνθρωπον εὐθὺν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν φιλίαν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΗ.

Δερβίσσης τις ἦν συνοδοιπóρος ἡμῶν ἐν τῇ συνοδίᾳ τοῦ Χεδζᾶζ, καὶ ἀραιψ τις ἐμίρης εἶχε δώσει αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, ὅπως δαπανήσῃ αὐτὰ πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του. Πάραυτα ληστὰι ἐκ τῆς φυλῆς Χαφαδζιᾶχ, ἐπίπεσον ἐπὶ τῆς συνοδίας καὶ ἀφῆρπασαν πάντα ὅσα εἶχεν. Οἱ ἔμποροι ἤρξαντο ἵνα κλαιῶσιν, ἵνα θρηνῶσι καὶ ἐκβάλωσιν ἀνωφελεῖς φωνάς.

Στίχος. — « Εἶτε δεικνύεις ταπεινότητα, εἶτε ἐκφέρεις παράνοια, ὁ ληστής δὲν ἀποδίδει τὸ χρυσίον. »

Αὐτὸς ὁ μόνος δερβίσσης εἶχε μείνει ἐπὶ τῆς συνήθους θέσεώς του, καὶ οὐδεμίᾳ μεταβολῇ ἐξεδηλώθη παρ' αὐτῷ. Τῷ εἶπον: « Ἴσως δὲν ἀφῆρπασαν τὸ ἀργύριόν σου. » — « Ναι, ἀπήντησεν, ἀλλὰ δὲν ἤμην συνειθισμένος τοιοῦτοτρό-

πως εἰς αὐτὸ ὥστε νὰ θλιβῶ τὴν καρδίαν ἐκ τοῦ ἀποχωρισμοῦ. »

Στίχος. — Δὲν πρέπει νὰ προσκολλᾷ τις τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν ἐπὶ πράγματός τινος ἢ ἀτόμου· διότι τὸ ἀποσπᾶσθαι κατόπιν καθίσταται δυσχερές. »

Ἐπανέλαβεν: « Ὅ,τι εἶπες συνάδει πρὸς τὴν κατάστασίν μου, καθότι ἐν τῇ νεότητί μου κατὰ τύχην συνεδέθη μετὰ νεανίου τινός, καὶ ἡ ἐλικρίνεια τῆς ἐμῆς συμπαθείας ὑπῆρχε τοιαύτη, καθ' ὅσον ἡ ὠραιότης τοῦ νεανίου ἐκείνου ἦν τὸ Κιβλάχ (τὸ μέρος πρὸς ὃ σρέφονται οἱ μουσουλμάνοι προσευχόμενοι τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ αἱ μετ' αὐτοῦ συνεντευξίαι ἦσαν τὸ ἐπωφέλημα τοῦ κεφαλαίου τῆς ζωῆς μου. »

Στίχος. — « Ἴσως οἱ ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ ὑπάρχουσιν ὅμοιοι αὐτῷ, ἄλλως, δὲν θὰ ὑπάρξουσιν ἐπὶ τῆς γῆς ἄνθρωποι πεπροικισμένοι διὰ τοσοῦτον ὠραίας μορφῆς. Ὅρκίζομαι εἰς φίλον τινὰ, μετὰ τοῦ ὁποῖου ἡ φιλία ὑπάρχει ἀπηγορευμένη, οὐδὲν ὅ,τι δῆποτε ποτὸν θέλει γείνει ἄνθρωπος ὡς ἐκεῖνος. »

Πάραυτα ὁ πούς τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ ἐβυθίσθη εἰς τὸν βόρβορον τοῦ θανάτου, καὶ ὁ καπνὸς τοῦ ἀποχωρισμοῦ ὑψώθη ὑπεράνω τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ (δηλ. ἀπέβησε). Ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας διέμενον ἐπὶ τοῦ τάφου εἰς ὃν ἀνεπαύετο ἐκεῖνος. Μεταξὺ δὲ τῶν στίχων, οὗς συνέθεσα περὶ τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ, ὑπάρχουσι καὶ οἱ ἀκολούθοι. « Εἶθε, καθ' ἣν ἡμέραν ἡ ἄκανθα τοῦ θανάτου ἐβυθίσθη εἰς τὸν πόδα σου, ἢ χεῖρ τῆς εἰμαρμένης νὰ κατέβαλλε τὴν κεφαλὴν μου διὰ τοῦ ξίφους τοῦ θανάτου, ὥστε σήμερον ὁ ὀφθαλμὸς μου νὰ μὴ εἴβλεπε τὸν κόσμον ἀνευ σοῦ. ὦ φίλε! εὐρίσκομαι ἐπὶ τῆς γῆς ἥτις σὲ καλύπτει, λέγων: « Εἶθε ἡ κεφαλὴ μου νὰ καλυφθῇ ὑπὸ χόσος! (δηλ. εἶθε ν' ἀπέθνησκον καὶ ἐγὼ ἐπίσης καὶ ἐταφόμην. »

Ἄλλοι στίχοι — « Δι' ἐκεῖνον δὲν ἡ ἀνάπαυσις καὶ ὄυπνος

δὲν κατελάμβανον, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχε διαχύσει ἐπὶ τοῦ τύμβου αὐτοῦ ῥόδα καὶ λείρια, αἱ περιστροφαὶ τῆς τύχης διεσκόρπισαν τὰ ῥόδα ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ, καὶ ἀκανθώδη δένδρα ἠξήθησαν ἐπὶ τοῦ καλύπτοντος αὐτὸν ἐδάφους. »

Μετὰ τὴν ἀπώλειαν ἐκείνου, ἀπεφάσισα καὶ καθώρισα ὅπως, ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ χρόνῳ τοῦ βίου μου, ἀνατρέψω τὸν τάπητα τῆς συμπαθείας καὶ μὴ συγκοινωνήσω μετὰ τινος.

Στίχος. — « Τὰ ὠφελήματα τῆς θαλάσσης ἤθελον εἶσθαι καλὰ, μὴ ὑπάρχοντος τοῦ φόβου τῶν κυμάτων· ἢ μετὰ τοῦ ῥόδου ἀναστροφή ἤθελον εἶσθαι εὐάρεστος, ἐὰν ἔλειπεν ἡ ἐνόχλησις ἣν προξενούσιν αἱ ἀκανθαί. Κατὰ τὴν τελευταίαν νύκτα ἠλαζονεύομην ὡς ὁ ταῶς ἐν τῷ κήπῳ τοῦ ἔρωτος ἤδη, κευχωρισμένος ἀπὸ τῆς φίλης μου, δάκνω ἐμαυτὸν ὡς ὁ ὄφις. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΘ'.

Διηγήθησαν εἰς ἄραβάντινα βασιλέα τὴν ἱστορίαν τῆς Λεϊλᾶς καὶ τοῦ Μεδζνούν καὶ τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τούτου, λέγοντες ὅτι, μεθ' ἧλην τὴν ἔσσοχον ἀξίαν αὐτοῦ καὶ εὐγλωτίαν, εἶχεν εἰσδύσει εἰς τὰς ἐρήμους, καὶ εἶχεν ἀφήσει ὅπως διαφύγῃ ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ αἱ ἡνία τοῦ αὐτεξουσίου. Ὁ δὲ βασιλεὺς διατάξας ἵνα προσαγάγῃ αὐτῷ τὸν Μεδζνούν, ἤρξατο ὅπως τῷ ἀποτεινῇ ἐπιπλήξεις, λέγων: « Τίνα βλάβην παρετήρησας ἐν τῇ εὐγενείᾳ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε παρεδέχθης τὰ ἥθη τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀπληρήθης τὸν τρόπον τοῦ ζῆν τῶν ἀνθρώπων; » Ὁ Μεδζνούν ἐδακρυρρόησε καὶ εἶπε:

Στίχος (ἄραβικός). — « Ὅσοοι εἰλικρινεῖς φίλοι μ'

ὠνείδισαν διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτά μου! Ἄχ! δὲν τὴν εἶδον αὐτοὶ ἡμέραν τινά! τότε βεβαίως ἤθελον με δικαιώσει »

Στίχος. — « Εἶθε οἱ ἐκζητήσαντες τὰς ἐλλείψεις μου νὰ ἔβλεπον τὸ πρόσωπόν σου, ὃ ὠραιότης αἰχμαλωτίζουσα τὴν καρδίαν! εἰς τρόπον ὥστε θεωροῦντές σε, νὰ ἔκοπτον, ἀντὶ πορτοκαλλίων, τὰς ἑαυτῶν ἰδίας χεῖρας χωρὶς νὰ διακρίνωσι τοῦτο. »

Εἰς τρόπον ὥστε ἡ ὑπόστασις τοῦ πράγματος (δηλ. ἡ ὠραιότης τῆς ἐρωμένης μου) ἐξεδηλώθη περὶ τῆς φαινομένης ἀξιώσεώς μου (τοῦ ἔρωτός μου, δηλαδή). Ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν τοῦ βασιλέως ἵνα ἐξετάσῃ περὶ τῆς ὠραιότητος τῆς Λεϊλᾶς, ὅπως πληροφορηθῇ ὑποία ἦν ὁ μορφή ἢ προξενήσασα οὕτως μεγάλην ἀταξίαν. Κατὰ συνέπειαν, ἔδωκε τὰς ἑαυτοῦ διαταγὰς ἀνεζήτησαν εἰς τὰς σηνᾶς τῶν ἀραβικῶν φυλῶν, ἔδραμον, εὔρον τὴν Λεϊλᾶν, καὶ παρουσίασαν αὐτὴν εἰς τὸν ἡγεμόνα ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλικοῦ περιπτέρου. Παρετήρησε τὴν μορφήν αὐτῆς, εἶδε πρόσωπον μελᾶγχρον καὶ ἰσχνόν. Ἐφάνη ἀξία περιφρονήσεως εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἐλαγίστη τῶν θεραπειῶν τοῦ γυναικωνίτου αὐτοῦ ὑπερέβαινε αὐτὴν κατὰ τὴν ὠραιότητα καὶ τὸν κόσμον. Ὁ Μεδζνούν, διὰ τῆς ἑαυτοῦ ὀξυδερκείας, κατενόησε τὸν διαλογισμὸν τούτου, καὶ εἶπε: Βασιλεῦ! ἔδει νὰ παρατηρήσῃς τὴν ὠραιότητα τῆς Λεϊλᾶς ἐκ τοῦ παραθύρου τοῦ ὀμματος τοῦ Μεδζνούν, ὥστε τὸ μυστήριον τῆς ὀψεως αὐτῆς νὰ ἐκδηλωθῇ παρὰ σοί.

Στίχος. — « Δὲν ἔχεις οἶκτον διὰ τὴν θλίψιν μου, ἀνάγκη λοιπὸν ἐταίρου τινὸς συμμεριζομένου τὴν θλίψιν ταύτην, ὅπως καθ' ἑκάστην ἡμέραν διηγῶμαι αὐτῷ τὴν ἱστορίαν μου· τὸ πῦρ τὸ παραγόμενον ἐκ δύο τεμαχίων ξύλου τεθιμένων ὁμοῦ ὑπάρχει καλλίτερον. »

Στίχος (ἄραβικός). — « Τὸ διελθὸν διὰ τοῦ ωτίου μου περὶ τῆς διαμονῆς τῆς ἐρωμένης μου, ἐὰν τὸ ἤκουον αἱ περιστεραὶ τοῦ ἀγροῦ, ἤθελον ἀναφωνήσαι μετ' ἐμοῦ. » Ὁ ὁμή-

γυρις τῶν φίλων, εἶπατε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἀπὸ ἀλλο-
μένον ἐκ τῶν βασάνων τοῦ ἔρωτος· « Ἄγνοεῖς τὸ περικλει-
όμενον ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ τεθλιμμένου ἀνθρώπου. »

Στίχος. — « Τὰς ἀληθῆρας ἄς προξενούσι τὰ τραύ-
ματα δὲν αἰσθάνονται οἱ υἱοὶ· δὲν θὰ εἶπω λοιπὸν τὸν πό-
νον μου, εἰμὴ μόνον πρὸς πάσχοντα ἐπίσης φίλον· ἀνωφε-
λὲς ὑπάρχει τὸ ὀμιλεῖν περὶ τῆς σφηκός ἤτις καθ' ὅλον τὸν
βίον τῆς δὲν ὑπέφερεν ἐκ κεντρώματος. Ἐφ' ὅσον δὲν δοκι-
μάσης θέσιν οἷα ἡ ἐμὴ, ἡ θέσις μου θὰ σοὶ φανῇ μῦθος. Μὴ
συγκρίνης τὴν πληγὴν μου πρὸς τὴν πληγὴν ἄλλου τινός·
ἐχρηιάζετο ἄλας εἰς τὴν χεῖρα, καὶ ἐγὼ ἔχω ἐξ αὐτοῦ ἐπὶ
τετραυματισμένου μέλους. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Κ'.

Διηγῶνται τὴν ἱστορίαν καθῆτινος τοῦ Χαμαδᾶν (τῶν
ἀρχαίων Ἐκβατάνων, πρωτευούσης τῆς Μηδίας) ὅστις ἦν
μεμεθυμένος ἐξ ἔρωτος διὰ τὸν υἱὸν πεταλλωτοῦ, καὶ τοῦ
ὁποίου ἡ καρδία, ὁμοία πρὸς πέταλλον, ἦν ἐκτεθειμένη εἰς
καυστικὸν πῦρ. Ἐπὶ πολὺν χρόνον διώκων αὐτόν, ἐστέναξεν,
ἔτρεξε, παρεχάλεσεν, ἐζήτησε, καὶ ἔλεγε κατὰ τὴν περίεσσιν.

Στίχος. — Ἡ εὐλύγιστος καὶ ὑψιμήκης αὐτῆ κυπάρισ-
σος παρουσιάσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου· μοὶ ἀφήρεσε τὴν
καρδίαν καὶ ἔρριψεν αὐτὴν ὑπὸ τοὺς πόδας τῆς. Τὸ ἀγέρω-
χον τοῦτο ὄμμα ἔλκυε τὴν καρδίαν μου ὡς διὰ βρόχου. Θέ-
λεις νὰ μὴ δώσης τὴν καρδίαν σου εἰς τινά, κλείσον τοὺς
ὀφθαλμούς.»

Στίχος. — « Δὲν δύναμαι νὰ λησμονήσω τὴν ἀνάμνη-
σίν σου μεθ' οἰωνόηποτε καὶ ἂν ὑπάρχω. Εἰμὶ ὄφις ἔχων τὴν
κεφαλὴν τεθραυσμένην, καὶ δὲν δύναμαι νὰ κινηθῶ. »

Ἔμαθον ὅτι ὁ νέος ἐκεῖνος συνητήθη μετὰ τοῦ καθῆτις
ὀδόντινα. Μῆρος τι τῆς διαγωγῆς τοῦ δικαστοῦ εἶχε φθάσει
εἰς τὰ ὄτα του, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ὑπερβολὴν ἦν δυσηρεστη-
μένος. Τῷ ἀπῆθυσεν ὕβρεις ἀνευ τῆς ἐλαχίστης συστολῆς,
τὸν ἐλιθοβόλησε, καὶ οὐδὲν παρημέλησεν ὅπως δείξῃ τὴν
ἐλλειψιν σεβασμοῦ του. Ὁ δικαστὴς εἶπε πρὸς σοφὸν τινά δια-
κεκριμένον συνοδεύοντα αὐτόν:

Στίχος. — « Οὗτος ὑπάρχει ὠραῖος νεανίας· βλέπε
πῶς ὀργίζεται, καὶ τὴν ἐπὶ τῶν σοβαρῶν καὶ γλυκῶν ὀ-
φρῶν του διπλόην. »

Εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀράβων λέγουσιν: « Τὰ ῥαπίσματα
φίλου ὑπάρχουσι σταφίδες. »

Στίχος. — « Τὸ νὰ λάβω παρὰ τῆς χειρός σου ἕνα γρόν-
θον ἐπὶ τοῦ στόματος, ὑπάρχει εὐαρεστότερον τοῦ τρώγειν
ἄρτον ἐν τῇ ἰδίᾳ μου χεירί. »

« Πιθανὸν ἐκ τῆς ἀναιδεῖας του αὐτῆς νὰ προέλθῃ ἡ
εὐωδία τῆς γενναιότητος· οἱ βασιλεῖς ὀμιλοῦσι μετὰ τρα-
χύτητος, δυνατὸν ὅμως ἐνδομύχως νὰ ἐπιζητῶσι τὴν εἰ-
ρήνην. »

Στίχος. — Ἡ νέα σταφυλὴ ἔχει ὀξυοῦχόν τινά γεῦ-
σιν· ἐὰν ὅμως ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ὑπάρξῃ ὑπομονή, κα-
θίσταται γλυκεῖα. »

Εἶπε καὶ ἐπανήλθεν εἰς τὴν τοῦ καθῆτις θέσιν. Τινὲς δὲ ἐκ
τῶν γραφῶν τοῦ δικαστηρίου αὐτοῦ πρὸς σημεῖον σεβασμοῦ
ἔπεσαν χαμαὶ, καὶ εἶπον: « Σύγγνωτε, μέλλομεν νὰ ὀμι-
λήσωμεν, τοῦτο δὲ θέλομεν πράξῃ ὅπως σοὶ χρησιμεύσω-
μεν, καὶ τοι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν εὐγένειαν. » Οἱ ἐπίση-
μοι εἶπον:

Στίχος. — Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐξέτασις ἐκάστου λόγου·

πλάνη ὑπάρχει τὸ ἐπαναλαμβάνειν τὰς πλάνας τῶν με-
γάλων. »

Ἄλλὰ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀναγνώρισις τῶν ἀρχαίων
εὐεργεσιῶν τοῦ ἡμετέρου κυρίου συνοδεύει πάντοτε τοὺς θε-
ράποντας αὐτοῦ, σπουδαία τις ὑπόθεσις τὴν ὅποιαν γνωρίζου-
σι καὶ περὶ τῆς ὁποίας εἰς οὐδεμίαν θέλουσι προβῆ δὴ-
λωσιν, ἤθελεν εἶσθαι εἶδος προδοσίας. Ἡ μέλλουσα διαγωγὴ
ὑπάρξει, νὰ μὴ περιζρέφῃσαι περίξ τῆς ὑπερεπιθυμίας ταύ-
της, καὶ ν' ἀναδιπλώσῃς τὸν τάπητα τοῦ πόθου· διότι ὁ
βαθμὸς τοῦ καθῆ ἐστὶν ὑψηλὸν ἀξίωμα· μὴ λοιπὸν κηλιδῆς
αὐτὸν δι' αἰσχροῦ σφάλματος. Ὁ ἐταῖρος ὑπάρχει ἐκεῖνος
τὸν ὅποιον εἶδες καὶ ὁ συνδιάλογος ἐκεῖνος τὸν ὅποιον ἤ-
κουσας. »

Στίχος.— « Τὸν διαπράξαντα πολλὰς αἰσχουρίας, τί
τὸν μέλλει διὰ τὴν τιμὴν τοῦ ἄλλου. Ὅπόσους εὐπόλη-
τους πενήκοντα ἐτῶν ἐν αἰσχροῦ ἐπίθετον κατεπάτησε! »

Αἱ συμβουλαὶ τῶν εἰλικρινῶν ἐκείνων φίλων ἐπεδοκιμά-
σθησαν ὑπὸ τοῦ καθῆ· ἐπήνεσε τὴν ἀγαθότητα τῶν γνωμῶν
αὐτῶν καὶ τῆς πιστῆς ἀφοσιώσεώς των, καὶ εἶπεν: « Ἡ μέ-
ριμνα τῶν ἀγαπητῶν μου φίλων, δι' ὅ,τι ἀρμόζῃ εἰς τὴν
ἐμὴν θέσιν, ὑπάρχει ὁ αἰθὴρ τῆς ὀρθοφροσύνης, καὶ τοῦτο
ἐστὶ ζήτημα δι' ὃ δὲν δύναται τις ἵν' ἀπαντήσῃ Ἄλλὰ.

Στίχος (ἀραβικὸς).— « Λοιπὸν, ἐὰν ὁ ἔρως κατέπαυε
διὰ τῆς ἐπιπλήξεως, βεβαίως ἤθελον ἀκούσει ψεύδους τινὸς
τεκταινομένου ὑπὸ τοῦ ἐπικρίνοντος. »

Στίχος.— « Ἐπίπληξόν με ἐφ' ὅσον καὶ ἂν θέλῃς, διότι
οὐδέποτε δύναται τις ἵνα λευκάνῃ τὴν ἀμαυρότητα ἐνὸς Αἰ-
θιοπος. »

Εἶπεν, ἐξαπέστειλεν ἀνθρώπους ὅπως ἐρευνήσωσι περὶ
παντὸς τοῦ ἀφορῶντος τὸν νεανίαν, καὶ ἐχορήγησεν ἀπειρα

δῶρα, διότι εἶπον: « Ὁ ἔχων χρυσίον ἐν τῇ πλάστιγγι, ἔ-
χει ἰσχὺν ἐν τῷ βραχίονι, ἀλλ' ὁ μὴ ἔχων ἰσχὺν ἐπὶ τῶν
ἀγαθῶν τοῦ κόσμου τούτου, οὐδένα ἔχει ἐν τῷ κόσμῳ
τούτῳ. »

Στίχος.— « Πᾶν ὅ,τι βλέπει χρυσίον κάμπτει τὴν κε-
φαλὴν, μέχρι τῆς σιδηροζύγου πλάστιγγος. »

Ἐν συνόψει, νύκτα τινὰ ἔλαβε χώραν συνέντευξις τις.
Ἐν τῇ ἰδίᾳ δὲ νυκτὶ ὁ ὑπαστυνόμος ἔμαθεν ὅτι ὁ καθῆς,
οἰνόφλυξ καὶ περιπτύσσων εἰς τὰς ἑαυτοῦ ἀγκάλας τὸν νεα-
νίσκον δὲν ἐκοιμᾶτο ἐκ τῆς ἡδονῆς καὶ ἔλεγε ψάλλων:

Ῥῶδή.— « Τὴν νύκτα ταύτην ἴσως κατὰ τὴν συνήθη σιγ-
μὴν ὁ ἀλέκτωρ οὗτος δὲν θέλει φωνήσῃ· οἱ ἔρασταί εἰσέτι
δὲν περιεπτύχθησαν ἀκούοντως ἀλλήλους. Ἡ παρεὶα τοῦ
φίλου, ἐν τῷ μέτῳ τῆς κυρτότητος λαμπροῦ κοσμήσου ὑ-
πάρχει ὡς ἐλεφαντοδοντίνῃ σφαιρῆνδα ἐν τῷ κοιλωματι ἐβε-
νίνου ἀφετήρος. Ἐν μιᾷ στιγμῇ καθ' ἣν τὸ δῦμα τοῦ θορύ-
βου ὑπνώττει, φυλάχθητι, ἀγρύπνη, ὅπως ὁ βίος μὴ παρέρ-
χῆται ἐν θλίψεσιν. Ἐφ' ὅσον δὲν θέλεις ἀκούσει ποσῶς νὰ
ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ τεμένουσ τῆς παρασκευῆς ἢ προάγγελος
τῆς πρωΐας φωνῆ, ἢ ἀντηχοῦντα εἰς τὴν πύλην τοῦ μεγά-
ρου τοῦ Ἀταβὲκ τὸν χρόνον τῶν κυμβάλων, ἀνοησία ὑπάρ-
χει τὸ ν' ἀποσπάσῃς τὸ χεῖλός σου ἀπὸ ἑτέρου χείλους το-
σοῦτον περιλαμποῦς ὡς ὁ οφθαλμὸς τοῦ ἀλέκτορος, ἔνεκα
τῶν ἀνωφελῶν φωνῶν τοῦ ἀλεκτρυόνος. »

Ὁ καθῆς εὐρίσκετο ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ὅποτε εἰς ἐκ
τῶν θιασωτῶν αὐτοῦ εἰσῆλθε καὶ εἶπε: « Διὰ τί ἐκάθησας;
Ἐγέρθητι καὶ ἀπελθε τὸ ταχύτερον ὅσω δύνασαι· διότι οἱ
μισοῦντές σε ἐξήνεγκον κατηγορίαν ἐναντίον σου, ἢ μᾶλλον
εἰπεῖν εἶπον ἀλήθειαν. Ἴσως διὰ τοῦ ὕδατος συνετῆς ἀπο-
φάσεως θέλομεν κατασβέσει τὸ πῦρ τοῦ ταραχοῦ τούτου, ὅ-
στις εἰσέτι ὑπάρχει ὀλίγον σημαντικὸς. Φοβητέον ὅμως διὰ
τὴν αὔριον, ὅποταν ἐκραγῇ, μὴ παραναλώσῃ ὅλον τὸν κό-
σμον. » Ὁ καθῆς παρετήρησεν αὐτὸν μειδιῶν καὶ εἶπε:

Στίχος. — « Τί μέλλει διὰ τὸν λέοντα τὸν ἐμβαλόντα τοὺς ὄνυχας αὐτοῦ εἰς τὴν βοράν του, ἂν ὑλακτῇ ὁ κύων; Στρέφον τὸ πρόσωπόν σου ἀπέναντι τοῦ προσώπου τοῦ φίλου σου, καὶ ἄφες τὸν ἐχθρὸν νὰ δάκνη τὸ ἔμπαλιν τῆς χειρὸς του. »

Αὐτὴν τὴν ἰδίαν νύκτα ἔδωκαν πρὸς τὸν βασιλέα τὴν ἐπομένην εἰδησιν. « Ἐν τῷ βασιλείῳ σου ἐγένετο τοιοῦτον τι ἀμάρτημα. Τί διατάσσετε νὰ γείνη; » Ἀπήντησε. « Γνωρίζω τὸ ἄτομον τοῦτο ὡς ἓνα ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀξίας τῆς ἐποχῆς καὶ ὡς φοῖνικα τοῦ αἰῶνος. Δυνατὸν οἱ ἐχθροὶ του ν' ἀναμιγνύωνται εἰς ὁ,τι ἀφορᾷ αὐτόν, ἐπὶ κακῇ προθέσει. Ἡ ἔχθεσις αὐτῆ δὲν θέλει ἀκουσθῆ παρ' ἐμοῦ ἐκτὸς ἐὰν τὸ περιεχόμενον αὐτῆς ἴδω ἰδίους ὄμμασι, διότι οἱ σοφοὶ εἶπον:

Στίχος. — « Τὸ φερεῖν μετὰ σκληρότητος χεῖρα πολὺ ταχέειν ἐπὶ τοῦ ξίφους σου, ἔσεται αἰτία ὅπως δῆξωσι τὸ ἔμπαλιν τῆς χειρὸς, εἰς σημεῖον λύπης. »

Ἐμαθον ὅτι τὴν πρῶϊαν ὁ βασιλεὺς, συνοδευόμενος ὑπὸ τινῶν ἐκ τῶν αὐλικῶν του, μετέβη πλησίον εἰς τὸ μέρος ὅπου ἀνεπαύετο ὁ καδῆς. Εἶδε τὸ κηρίον εἰσέτι ἀνημμένον, τὸν μικρὸν καθήμενον, τὸν οἶνον χεόμενον, τὸν κύπελλον τετραυσιμένον, τὸν καδῆν βεβυθισμένον ἐν τῷ ὕπνῳ τῆς μέθης καὶ ἀπολέσαντα πᾶσαν γνῶσιν τῆς ἑαυτοῦ ὑπάρξεως. Ὁ ἡγεμὼν ἐξύπνησεν αὐτόν μετ' ἀγαθότητος καὶ εἶπεν. « Ἐγέρθητι, διότι ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν. » Ὁ καδῆς ἐνόησε τὴν θέσιν του καὶ εἶπεν. « Ἐκ τίνος μέρους ἀνέτειλεν; » Ὁ βασιλεὺς ἐπανελάβεν. « Ἐκ τοῦ μέρους τῆς Ἀνατολῆς, Δόξα τῷ Θεῷ, ἐπανελάβεν ὁ δικαστής· διότι ἡ πύλη τῆς μετανοίας ὑπάρχει εἰσέτι ἡνεωγμένη, συμφώνως πρὸς τὸν λόγον τοῦτον τοῦ Μωάμεθ. Ἡ πύλη τῆς μετανοίας δὲν θέλει κλεισθῆ εἰς τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ, μέχρις οὗ ὁ ἥλιος ἀνατείλῃ ἐκ τῆς δύσεως. » Προσέθηκεν. « Ἐξαιτοῦμαι συγχώρησιν παρὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ μετανοῶ ἐνώπιον αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Αὐτὰ τὰ δύο ταῦτα πράγματα μ' ὤθησαν

εἰς τὴν ἀμαρτίαν· δύσμοιρος τύχη καὶ ἀτελής διάνοια. Ἐὰν μοὶ ἐπιβάλῃς ποινὴν τινα, εἰμί ἀξιος τοιαύτης, ἀλλὰ, ἐὰν μοὶ συγχωρήσῃς, ἡ συγχώρησις ὑπάρχειαι ἀλλιτέρα τῆς ἐκδικήσεως; »

Ὁ βασιλεὺς εἶπεν. « Ἡ μεταμέλεια ἐν τῇ καταστάσει εἰς ἣν εὑρέθης, καὶ ὅταν πληροφορηθῇς περὶ τοῦ ἀπειλούντός σε θανάτου, οὐδεμίαν ἔχει τὴν ὠφέλειαν. »

Στίχος. — « Ποῖαν ὠφέλειαν ἐλπίζεις ἐκ τῶν κλοπῶν σου, ὅποτε δὲν δύνασαι νὰ ρίψῃς τὸν βρόχον σου ἐπὶ τοῦ ἀνακτόρου (ὅπως ἀναθῆς εἰς αὐτό); Εἶπε πρὸς τὸν ὑψηλὸν τὸ ἀνάστημα ἀνθρώπων. « Ἀπόσυρον τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τοῦ καρποῦ. » διότι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν μικρὸσωμον, αὐτὸς δὲν δύναται νὰ φθάσῃ τοὺς κλάδους. »

« Ἐπὶ ἀμαρτήματος οἷον διέπραξας σὺ, τὸ μέσον τῆς σωτηρίας δὲν θὰ ὑπάρξῃ. » Εἶπε καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς αὐστηρότητος αὐτοῦ συνέλαβον τὸν καδῆν. Τότε δ' οὗτος ἀνεφώνησεν. « Ὑπολείπεται μοι ὅπως εἶπω ἓνα λόγον πρὸς ὑψηροσίαν τοῦ σουλτάνου. » Ὁ ἡγεμὼν ἐπανελάβε. « Τί λοιπόν; » Ἀπήντησε:

Στίχος. — « Ἐπειδὴ ἀνακινεῖς τὴν χειρίδα σου ἐπ' ἐμοῦ πρὸς ἐνδειξιν δυσαρσεκείας, μὴ ἐλπίζῃς ὅτι ἐγὼ ἀποσύρω τὴν χεῖρά μου ἀπὸ τοῦ κρασπέδου σου. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἀδύνατον νὰ διαφύγω τὴν ποινὴν τοῦ σφάλματος ὅπερ διέπραξα, μοὶ ὑπολείπεται ἐλπίς εἰς τὴν σὴν γενναιοῦτητα. »

Ὁ βασιλεὺς ἐπανελάβεν. « Προῦφερεις θαυμάσιον χαιρετισμὸν καὶ ἀπήγγειλας ἀξιοθαύμαστον ἀπόφασιν. Ἄλλ' ἤθελεν εἶσθαι παράλογον διὰ φρόνησιν καὶ ἐναντία τῷ νόμῳ, ἡ ἀξία καὶ εὐφραδείά σου νὰ σ' ἀπαλλάξωσι σήμερον ἀπὸ τῆς χειρὸς τῆς αὐστηρότητός μου. Κρίνω ἀρμόδιον ὅπως σὺ κρημνισθῆς ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ φρουρίου, ἵνα οἱ λοιποὶ ἴδωσιν ἐκ τῆς τύχης σου σωτήριον παράδειγμα. » Ὁ καδῆς ἐ-

πανάλαβεν: « Ὁ κύριε τοῦ κόσμου! ἐτράφην ἐκ τῶν εὐεργεσιῶν τῆς οἰκογενείας σου, καὶ μόνος ἐγὼ δὲν διέπραξα τὸ σφάλμα τοῦτο. Κατακρημνίσαστε λοιπὸν ἓνα ἄλλον, ὅπως διδαχθῶ ἐκ τῆς τιμωρίας ἐκείνου. » Ὁ βασιλεὺς ἐγέλασε διὰ τὸν λόγον τοῦτον, συνεχώρησε τὸ σφάλμα αὐτοῦ καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἐχθροὺς του, οἵτινες εἶχον συμβουλεύσει αὐτὸν ἵνα τὸν φονεύσῃ:

Στίχος. — « Σὺ συναποφέρεις τὸ ἴδιον σφάλμα σου, μὴ κατηγορῆς λοιπὸν τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων. »

Στίχος. — « Ὁ θεωρῶν τὸ ἴδιον ἐγκλημά του δὲν κατηγορεῖ τὸ τῶν ἄλλων. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΚΑ'.

(Ἐνστιχον)

Ἦπῃρχε νέος τις σταθερός καὶ τίμιος ἐραστής νεανίου τινός. Ἀνέγων ὅτι ἐπὶ τῆς ἀπείρου θαλάσσης (τοῦ Ὠκεανοῦ) ἔπεσεν ὁμοῦ εἰς ἓν βάραθρον. Ὅτε δ' εἰς ναυτικός ἐπλησίασε τὸν πρῶτον, ὅπως λάβῃ αὐτὸν ἐκ τῆς χειρός, τῷ φόβῳ μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῇ καταστροφῇ ταύτῃ, εἶπεν, ἐν τῷ μέσῳ τῶν κυμάτων τῆς αἰσχύνης: « Ἄφες ἐμέ καὶ λάβε τὴν χεῖρα τοῦ φίλου μου. » Ἐνῷ δὲ προέφερε τὰς λέξεις ταύτας, τὸ περιστοιχοῦν αὐτὸν (ὁ κόσμος) ἐσκοτίσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ λέγοντος, ἐνῷ ἀπέδιδε τὴν τελευταίαν πνοήν: « Μὴ ἀκούης νὰ ὀμιλῶσι περὶ τοῦ ἔρωτος τοῦ ἀνευ ἐνεργείας τούτου ὄντος ὅπερ, ἐν τῇ καταστροφῇ, λησμονεῖ τὴν φιλίαν. » Οἱ φίλοι τοιοῦτοτρόπως ἐζήσαν. Ἄκουε τὰ ἤδη συμβάντα, ὅπως διδαχθῆς. Διότι ὁ Σααδῆς γνωρίζει τὴν ὁδὸν καὶ τὰς ιδιοτροπίας τοῦ ἔρωτος τοσοῦτον καλῶς ὅσον

γνωρίζουσι τὴν ἀραβικὴν ἐν Βαγδατίῳ. Πρὸς τὴν ἐρωμένην ἐκείνην ἣν ἔχεις, προσκόλλησον τὴν καρδίαν σου, καὶ τοῦ λοιποῦ κλείσον τὸν ὀφθαλμὸν ἐπὶ ὄλου τοῦ σύμπαντος. Ἐὰν ἡ Λειλά καὶ ὁ Μεδζουὺν ἐπανήρχοντο εἰς τὴν ζωὴν, ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἠθέλεε συγγράφει τὴν διήγησιν τοῦ ἑαυτοῦ ἔρωτος, διὰ μέσου τῆς βίβλου ταύτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἐξασθενήσεως καὶ τοῦ γήρατος.

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Α'.

Ἐν τῷ κυριωτέρῳ τεμένει τῆς Δαμασκοῦ εἶχον συζήτησιν μετὰ πολλῶν σοφῶν. Πάραυτα εἰσῆλθε νέος τις καὶ εἶπε: « Μεταξὺ ὑμῶν ὑπάρχει τις γνωρίζων τὴν περσικὴν γλῶσσαν; » Ἐδειξαν ἐμέ, καὶ εἶπον: « Τί συμβαίνει; » Ἐπανάλαβε: « Γέρων τις ἡλικίας ἑκατὸν πεντήχοντα ἐτῶν εὐρίσκειται εἰς ἀγωνίαν καὶ προσφέρει τι περσιεῖ, ὅπερ δὲν ἐννοοῦμεν. Ἐὰν δὲ, ἐκ γεννησιοφροσύνης, εὐδοκήσῃς ἵνα λάβῃς τὸν κόπον ὅπως ἔλθῃς, θέλεις ἀνταμειφθῆ· καὶ δυνατὸν ὁ ἀνθρώπος νὰ συντάξῃ διαθήκην. Ὅτε ἀφίχθῃ παρὰ τῷ προσκεφαλαίῳ αὐτοῦ, ἔλεγε:

Στίχος. — « Εἶπον: Θὰ κερδίσω κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου στιγμὰς τινας. Φεῦ! ἡ ὁδὸς τῆς πνοῆς διεκόπη. Ὁ θλίψις! κατεβροχθίσασμεν πόσεις τινας ἐν τῇ τραπέζῃ τῶν θελήτων τῆς ζωῆς, καὶ εἶπον: Ἄρχεῖ. »

Ἠρμήνευσα πρὸς τοὺς Συρίους τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων

τούτων. Ἐξεπλάγησαν δὲ διὰ τὴν μακροβιότητα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, καὶ διότι ἔλυπετο διὰ τὴν ἐπίγειον αὐτοῦ ζωὴν. Τῷ εἶπον: « Πῶς εὐρίσκεισαι ἐπὶ τοῦ παρόντος; » — « Τί θέλω εἰπεῖ; » ἐπανάλαβε.

Σ τ ῖ χ ο ς. — « Δὲν εἶδες ὅποια ἀλγηδῶν προέρχεται εἰς ἀνθρώπῳν τινα ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ ὁποίου ἀποσπῶσιν ὀδόντα; Συμπέρανον λοιπὸν ὅποια ἔσεται ἡ κατάστασις αὐτοῦ καθ' ἣν ὦραν θέλει ἐξέλθει ἀπὸ τοῦ προσφιλοῦς σώματος αὐτοῦ ἢ ψυχῆ. »

Ἐπανάλαβον: « Ἀπόβαλον ἐκ τῆς φαντασίας σου τὸν λογισμόν τοῦ θανάτου καὶ μὴ καθιστᾶς τὸν φόβον κύριον τοῦ χαρακτήρος σου· διότι οἱ φιλόσοφοι εἶπον: « Καίτοι ἡ καρὰς ὑπάρχει ὑγιεῖς, δὲν ἀρμόζει νὰ πιστεύητις εἰς τὴν ἀθανασίαν, καὶ ὁπότε μάλιστα ἡ ἀσθένεια ὑπάρχει τρομερὰ, δὲν δεικνύει ἀπολύτως τὸν θάνατον. » Ἐὰν διατάξῃς, θέλομεν προσκαλέσει ἰατρὸν, ὅπως σ' ἐπισκεφθῆ καὶ θὰ ἀναρρώσῃς. » « Οὐαί! » ἐπανάλαβε.

Σ τ ῖ χ ο ς. — « Ὁ κύριος ἀσχολεῖται ὅπως ζωγραφίσῃ τὴν στοὰν, καὶ ἐντοσοῦτω ἡ οἰκία ὑπάρχει κατηρειπωμένη ἐν τοῖς θεμελίοις. Ὁ ἀνεπιτήδειος ἰατρὸς χροῦει τὰς χεῖρας (πρὸς ἐνδειξιν ἀπελπισίας), ὅτε βλέπει συνδαιτυμόνα τινα ἀφικνούμενον εἰς ἔσχατον γῆρας. Γέρων τις ἐβρῆνε θεωρῶν ἑαυτὸν ἐν τῇ ἀγωνίᾳ, καὶ γρατὰ τις ἐτριβεν αὐτὸν διὰ κόνεως ἐρυθροξύλου. Ὅποταν δὲ τὸ ἀμφίζυγον τῆς ὑγείας (δηλ. ἡ καρὰς) διακλονισθῆ, οὔτε γοητεύματα οὔτε ἰατρικὰ φάρμακα ὠφελοῦσι ποσῶς. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Β'.

Διηγούνται τὴν ἱστορίαν γέροντός τινος ὅστις εἶχε ζητήσῃ εἰς γάμον νεανιδά τινα καὶ εἶχε διασκομήσει διὰ ῥόδων

τὴν γαμηλίαν παστάδα καὶ εἶχεν ἀποσυρθῆ μετ' αὐτῆς ἐν συνεντεύξει ἔχων προσκεκολλημένους ἐπ' αὐτῆς τοὺς τε ὀφθαλμούς καὶ τὸν διαλογισμόν. Ἐπὶ μακρὰς νύκτας οὐδὲ λως ἔκοιμάτο καὶ ἐξέφραζε χαριεντισμούς καὶ ἀστεϊότητας, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ γυνὴ αὐτοῦ οὐδὲ λως ἤθελεν ἀπομακρυνθῆ ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἤθελε συνάψῃ οἰκειότητά τινα. Οὕτω δὲ νύκτα τινα ἔλεγε πρὸς αὐτὴν: « Ἡ ὑπερτάτη εὐτυχία ἦν εὖνους πρὸς σὲ καὶ τὸ ὄμμα τῆς εὐδαιμονίας ἠνεώχθη ἐπὶ σὲ, καθότι σὺ ἐνέπεσας εἰς τὴν κοινωνίαν ἐνὸς γέροντος πεπειραμένου, ἰδόντος τὸν κόσμον, ἀπολαύσαντος τοῦ τε θερμοῦ καὶ τοῦ ψυχροῦ, δοκιμάσαντος τότε καλὸν καὶ τὸ κακὸν, θέλει ἀναγνωρίσει τὰ δικαιώματα τῆς εὐκρινείας καὶ θέλει τηρήσει τοὺς κανόνας τῆς φιλίας. Εἶναι προσηνῆς, καλοκάγαθος, πεπροικισμένος διὰ καλοῦ φυσικοῦ καὶ ἡδυτάτης εὐφραδείας. »

Σ τ ῖ χ ο ς. — « Ὅσω θέλω δυνηθῆ, θέλω προσελκύσει τὴν καρδίαν σου· καὶ, ὁπότε μάλιστα ἤθελες μὲ καταθρουβήσει, δὲν θὰ ἐθλιθῶμην. Ἐὰν τὸ σάχχαρι ὑπάρχῃ τροφή σου, ὡς τοῦ ψιττακοῦ, ἢ γλυκεῖα ζωῆ μου νὰ θυσιασθῆ πρὸς ἀπότισιν τῆς σῆς διατροφῆς. »

« Δὲν ἐγεινες αἰχμάλωτος μεταξὺ τῶν χειρῶν οἰηματίου νέου, εὐθήθους, ὀργίλου καὶ ἀσάτου, ὅστις, ἐν πάσῃ στιγμῇ, ἤθελεν ἀπαρτίσει ἓνα πόθον, ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἤθελε μεταβάλει γνώμην, καθ' ἑκάστην νύκτα ἤθελε κοιμηθῆ εἰς διαφορετικὸν μέρος, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἤθελε λάβει νέαν φίλην. »

Σ τ ῖ χ ο ς. — « Οἱ νέοι εἰσὶ παιδῶροι καὶ ἔχουσιν ὠραίας παρειάς, ἀλλὰ δὲν εἶναι σταθεροὶ ἐν τῇ πίστει. Μὴ ἐλπίζε ἐμπιστοσύνην ἐκ μέρους τῶν ἀηδόνων, διότι καθ' ἑκάστην στιγμὴν ἄδουσιν ἐπὶ διαφοροῦ ῥοδίᾳς: »

« Ἄλλ' ἡ ὁμάς τῶν γερόντων διάγει τὸν βίον μετὰ φρονήσεως καὶ ἀβροφροσύνης, καὶ οὐχὶ συμφώνως μετὰ τῆς ἀσυνεσίας ἧτις ὑπάρχει προσὸν τῆς νεότητος. »

Στίχος. — « Ζήτησον τὸν καλλίτερόν σου, καὶ θεωρήσον τὴν μετ' αὐτοῦ συναναστροφὴν ὡς λάφυρον διότι θέλεις ἀπολέσει τὸν καιρόν σου μετ' ἀτόμου οἷος εἶ σύ. »

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος γέρων ἀφηγεῖται τὸ ἀκόλουθον: « Τοσαύτας ἔσχον ὀμιλίας τοιοῦτου εἶδους, ὥστε ὑπέθετον ὅτι ἡ καρδία αὐτοῦ εἶχε συλληφθῆ εἰς τὰς παγίδας μου καὶ ἐγένετο βορά μου. Αἶφνης ἐκ τῆς περιλύπου καρδίας αὐτοῦ ἐξεβαλε πεπη ὅτα στεναγμὸν, καὶ μοὶ εἶπεν: « Ὅλοι οἱ λόγοι οὓς ἐξήνεγκας ἐν τῇ στάθμῃ τοῦ πνεύματός μου δὲν ἔχουσι τὸ βάρος αὐτῆς τῆς μόνης λέξεως, ἦν τέως ἤκουσα ἐξερχομένη ἀπὸ τοῦ στόματος τῆς ἐμῆς τιτθῆς (ἡ μαίας): « Ἐὰν βέλος τι προσκολληθῆ εἰς τὸ πλευρὸν νέας τινὸς γυναικὸς, τοῦτο ὑπάρχει προτιμώτερον δι' αὐτὴν παρ' ἢ μετὰ γέροντος συνοίχης. »

Στίχος (Ἀραβικὸς). — « Ὅτε ἡ γυνὴ βλέπει ἐνώπιον τοῦ ἑαυτῆς συζύγου πράγμα τι παρόμοιον τῷ τρυφερωτάτῳ χεῖλει τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἀφωσιωμένου εἰς τὴν νηστείαν, λέγει: « Οὗτος ἔχει διὰ σύντροφον νεκρὸν τινα, καὶ δὲν πρέπει νὰ γείνη χρήσις γοητευμάτων εἰμὴ μεθ' ὑπναλέου. »

Στίχος. — « Ἐὰν γυνὴ τις ἐγείρηται δυσηρεστημένη ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ συζύγου αὐτῆς, κατὰ συνέπειαν ἢ διχόνοια καὶ ἡ διαμάχη θέλουσιν ἐξεγερθῆ ἐν τῷ οἴκῳ. Γέροντος μὴ δυναμένου ἵνα ἐξεγερθῆ ἐκ τῆς θέσεώς του εἰμὴ διὰ τῆς βοηθείας βακτηρίας, πῶς ἡ ράβδος αὐτοῦ ἤθελε σταθῆ ὀρθία; »

Ἐν συνόψει, δὲν ὑπάρχει δυνατόν τὸ συμβῶναι ἐν ὁμοιοῖα, καὶ διὰ τοῦτο καταλήγουσιν εἰς τὴν διάζευξιν. Ὅποτε ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενος χρόνος διὰ τὰς χήρας ἢ ἀποβλήτους ὅπως δυναθῶσιν ἵνα ἔλθωσιν εἰς νέους γάμους (1)

(1) Ὁ χρόνος οὗτος ὀρίζεται εἰς τέσσαρας μῆνας καὶ δέκα ἡμέρας διὰ τὰς χήρας, καὶ τρεῖς μῆνας διὰ τὰς ἀποβλήτους γυναίκας. Ἰδὲ Κοράνιον Κεφ. Β'. Ἐδάρ. 128 καὶ 234.

παρῆλθεν, ὑπήνδρευσαν τὴν διεζευγμένην σύζυγον μετὰ νέου τινὸς συνφρουωμένου, καὶ ἐπὶ πλεόν, ἀπόρου καὶ καχοῦ χαρακτήρος. Αὐτὴ ὑφίστατο ἐνοχλήσεις καὶ κακοποιήσεις, καὶ ὑπέφερεν ἐκ τῆς θλίψεως καὶ τῆς τυραννίας. Ἐν τούτοις, αὐτὴ ἀπηύθυνεν εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν, λέγουσα: « Εὐλογητὸς ὁ Θεός! ἀπηλλάχθην ἀπὸ τῆς θλιβερᾶς βασάνου ἐκείνης καὶ ἐπέτυχον τὴν σταθερὰν ταύτην εὐτυχίαν. »

Στίχος. — « Μεθ' ὄλην ταύτην τὴν ἀδικοπραγίαν καὶ τὸ ὀρηκτικὸν τοῦ χαρακτήρος θέλω ὑποφέρει τὰς ἐρωτοτροπίας σου, διότι ὑπάρχεις πετροκλιμμένος δι' ὠραίου προσώπου. »

Στίχος. — « Τὸ καίεσθαι μετὰ σοῦ ἐν τοῖς βασανιστηρίοις ὑπάρχει προτιμώτερον δι' ἐμὲ παρὰ νὰ ὑπάρχω ἐν τῷ παραδείσῳ μετ' ἄλλου τινός. Ἡ ὁσμὴ τοῦ κρομμίου ἐξερχομένη ἀπὸ τοῦ στόματος ὠραίας τινὸς φαίνεται ἀβροτέρα τῆς εὐωδίας τοῦ ῥόδου ἐν τῷ χεירὶ δυσμόρφου. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Γ'.

Ἐν Διαρβεκηρίῳ (Ἐδέστη) ἐπιλοξενούμην παρὰ τινι γέροντι, ὅστις εἶχε σημαντικὰ πλούτη καὶ υἱὸν πεπροκτιμένον δι' ὠραίας μορφῆς. Νύκτα τινὰ ἐποίησε τὴν ἀκόλουθον διήγησιν: « Ἐν τῷ βίῳ μου δὲν ἔσχον ἄλλο τέκνον εἰμὴ τοῦτο. Ἐν τῇ κοιλάδι ταύτῃ ὑπάρχει δένδρον τι ὅπερ ἐστὶ τόπος προσκυνήσεως ὅπου οἱ ἄνθρωποι μεταβαίνουνσιν ὅπως ἐπικαλεσθῶσιν ὅ,τι ἔχουσιν ἀνάγκην. Ἐπὶ δλοκλήρους νύχτας, ὑπὸ τὸ δένδρον τοῦτο, ἀπηύθυνα τὰ παρὰπνοῦ μου πρὸς τὸν Θεόν, ὥστε μοὶ ἔδωκε τὸν υἱὸν τοῦτον. Ἦκουσα δὲ τούτου λέγοντος χαμηλῇ τῇ φωνῇ πρὸς τοὺς συνεταίρους του: « Τί ἤθελε συμβῆ ἐὰν ἐγνώριζον ποῦ ὑπάρχει τὸ

δένδρον τοῦτο; διότι ἤθελον ἀπευθύνει δεήσεις ὅπως ἀπο-
θάνῃ ὁ πατήρ μου. »

Ἄποφθεγμα. — « Ὁ πατήρ εὐφραίνεται, λέγων· Ὁ
υἱός μου εἶναι νουνεχής· » καὶ ὁ υἱὸς ψιθυρίζει λόγους μομ-
φῆς, λέγων· « Ὁ πατήρ μου περιήλθεν εἰς ἔσχατον γῆρας. »

Στίχος. — « Ἐτη θέλουσι παρέλθει ἐπὶ σοῦ χωρὶς οὐ
νά διέλθῃς παρὰ τὸν τάφον τοῦ πατρός σου· τί καλὸν ἐ-
ποίησας τῷ πατρί σου, ὅπως ἀναμένης τοιοῦτό τι παρὰ τοῦ
σοῦ υἱοῦ; »

—=—
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Δ'.

Ἡμέραν τινά, ἐν τῇ ἐξάψει τῆς νεότητος, εἶχον πορευθῆ
ταχέως, καὶ ἐπελούσης τῆς νυκτός, εἶχον μείνει κεκμηκώς
ὑπὸ τοὺς πρόποδας ὄρους τινός. Ἀφίχθη δὲ γέροντις ἀκο-
λουθῶν τὴν συνοδίαν καὶ μοι εἶπε· « Διὰ τί καθεύδεις; Ἐ-
γέρθητι, ἐνταῦθα δὲν εἶναι τόπος τοῦ ὑπνώττειν. » Ἀπεκρί-
θην· « Πῶς ἤθελον βαδίσει, ἀφοῦ δὲν ἔχω τὴν δύναμιν; » —
« Δὲν ἔμαθες, ἐπανελάβην ὅτι εἶπον; » Βαδίζειν καὶ κάθεσθαι
εἰσὶ προτιμώτερα τοῦ τρέχειν καὶ διακόπτεσθαι. »

Στίχος. — « ὦ σὺ, ὅστις ζητεῖς κοίτην μὴ σπεύδῃς,
ἀκολούθησον τὴν συμβουλήν μου καὶ διδάχθητι τὴν ὑπομο-
νήν· ὁ ἀραβικὸς ἵππος διατρέχει δις μετὰ ταχύτητος τὸ
μῆκος τοῦ σταδίου, καὶ ἡ κάμηλος βαδίζει ἀργῶς νύκτα τε
καὶ ἡμέραν. »

—=—
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ε'.

Νέος τις ζωηρὸς, χαρίεις, φαιδρὸς, πεπροικισμένος δι'

ἐξαισίου εὐφραδείας, ἀπῆρτει μέρος τῆς ὀμηγύρεως ἡμῶν.
Οὐδὲν εἶδος θλίψεως εἶχε πικράνει τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ
τὰ χεῖλη του οὐδέποτε ἔπαυον μειδιῶντα. Παρήλθεν ἱκανὸς
χρόνος, καθ' ὃν δὲν παρουσιάσθη ἡ περίσσις συναντήσεως
μετ' αὐτοῦ. Κατόπιν εἶδον αὐτὸν νυμφευθέντα σύζυγον καὶ
ἀποκτησάντα τέκνα. Ἡ ρίζα τῆς χαρᾶς αὐτοῦ εἶχε κοπῆ,
καὶ τὸ ῥόδον τῶν ἐπιθυμιῶν του εἶχε μαρανθῆ. Ἠρώτησα
αὐτὸν περὶ τούτου· « Τί συμβαίνει λοιπόν; » Ἀπήνησεν·
« Ἀφοῦ ἀπέκτησα τέκνα, δὲν ἔπραξα παιδικὰς πράξεις. »

Στίχος. — « Ἐπειδὴ ἐγεινες γέρον, ἀπαρνήθητι τὰς
παιδιάς, ἄφες εἰς τοὺς νέους τὰς παιδιάς καὶ τοὺς χαριεν-
τισμούς. »

Στίχος. — « Μὴ ἀπαιτῆς παρὰ τοῦ γέροντος τὴν χαρὰν
ἥτις ἀρμόζει εἰς ὄλωσ νέον τινά· διότι τὸ ὕδωρ ἄπαξ βεῦ-
σαν δὲν ἐπανερχεται εἰς τὸν ῥύακα. Ὅταν φθάσῃ ὁ καιρὸς
τοῦ θερτισμοῦ διὰ τὸν σίτον, δὲν σταθμίζεται ὑπερφάνως
ὡς τὸ νέον χόρτον. »

Στίχος. — « Ὁ χρόνος τῆς νεότητος ἐξέφυγε τῆς χει-
ρός μου. Φεῦ! Φεῦ! τί ἀπέγεινεν ὁ καιρὸς ἐκεῖνος ὁ προσφι-
λῆς τῇ καρδίᾳ μου; Ἡ ἰσχύς τῶν λεοντιῶν δυνύχων μου
ἀπέπτη· ἤδη, ὡς ἡ πάρδαλις, εὐχαριστοῦμαι ἐξ ἑνὸς τεμα-
χίου ἄρτου. Γρατὰ τις εἶχε βάψει τὴν ἑαυτῆς κόμην, τῇ εἴ-
πον λοιπόν· « Μικρά μου μήτηρ τῶν ἀρχαίων ἡμερῶν, ὑπό-
θες τὴν κόμην σου βεθαμμένην ἐπιπλάστως· ἡ κυρτὴ αὐτῆ
ράχης δὲν θέλει ἐπανορθωθῆ. »

—=—
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Σ'.

Ἡμέραν τινά ἐν τῇ ἀγνοίᾳ τῆς νεότητος, ὕψωσα τὴν
φωνὴν ἐναντίον τῆς μητρός μου ἥτις, τρωθεῖσα τὴν καρ-

δῖαν, ἐκάθησεν εἰς γωνίαν τινά· ἔλεγε δὲ κλαίουσα: « Ἴσως ἔλησμόνησας τὴν παιδικὴν σου ἡλικίαν, διότι μὲ μεταχειρίζεσαι μετὰ σκληρότητος. »

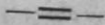
Στίχος. — « Ποσάκις μία γραῖα γυνὴ λέγει πρὸς τὸν ἑαυτῆς υἱόν, ὅτε βλέπει αὐτὸν ἀνακλονίζοντα τὸν πᾶνθηρα καὶ ἰσχυρόν ὡς ὁ ἔλεφας: « Ἐὰν ἀνεπόλεις τὸν χρόνον τῆς παιδικῆς σου ἡλικίας, ὁπότε ἀνεπαύεσο ἄνευ πόρων ἐν τῷ κόλπῳ μου, σήμερον ὁπότε ὑπάρχεις ἰσχυρὸς ὡς ὁ λέων καὶ ἐγὼ πτωχὴ γραῖα, δὲν ἤθελες μὲ κάμει ἵνα δοκιμάζω κακώσεις. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ζ'.

Πλούσιός τις φιλάργυρος εἶχεν ἀσθενῆ υἱόν, φίλος δὲ εἶπεν αὐτῷ: « Ἀρμόζει ὅπως δι' αὐτὸν ποιήσης πλήρη ἀνάγνωσιν τοῦ Κορανίου, ἢ προσφέρῃς θυσίαν τινὰ (καὶ διανεμῆς αὐτὴν εἰς τοὺς πτωχοὺς), διότι, χάρις εἰς τὴν εὐτυχὴ ἐπιβρότην τῆς πράξεως ταύτης τῆς εὐλαθείας, ὁ Θεὸς θέλει ἀποδώσει αὐτῷ τὴν θεραπείαν του. » Ὁ πατὴρ ἐβυβίσθη ἐπὶ μίαν στιγμὴν εἰς τοὺς ἑαυτοῦ διαλογισμοὺς καὶ εἶπεν: « Ἡ πλήρης ἀνάγνωσις τοῦ Κορανίου ὑπάρχει προτιμωτέρα, διότι τὸ ἱερόν βιβλίον ἐστὶ πρόχειρον, καὶ ἡ ποιμνὴ εὐρύσκειται μακράν. » Ἐμφων τὶς ἀνὴρ ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν: « Ἐξέλεξε τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Κορανίου, διότι ἔχει τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς τὸ ἄκρον τῆς γλώσσης, ἐνῶ τὸ χρυσίον του ὑπάρχει κεκρυμμένον εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Ποία θλίψις τὸ κλίνειν τὸν αὐχένα πρὸς σημεῖον λατρείας, ἐὰν εἶδει ταῦτοχρόνως ν' ἀνοιγθῇ ἡ χεὶρ τῆς δαφιλίας! Δι' ἐν δηνάριον ὅπερ ὀφείλει νὰ δώσῃ, θέλει μείνει ὡς ὄνος πίπτων ἐν τῷ βορβόρῳ, ἀλλ' ἐὰν θέλῃς προσευχῆν, θέλει εἰπεῖ ἑκατόν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Η'.

Εἶπον πρὸς γέροντά τινα: « Διὰ τί δὲν λαμβάνεις γυναῖκα; » Ἀπεκρίθη: « Δὲν θὰ εὐρῶ εὐχαρίστησιν τινα παρὰ ταῖς γραΐαις. » — « Ζήτησον νέαν, ἐπανελάβον, διότι ἔχεις δύναμιν. » Ἐπανελάβεν: « Ἐγὼ, ὁ γέρονν δὲν ἔχω κλίσιν τινὰ διὰ τὰς γραΐας γυναϊκάς. Πῶς λοιπὸν ἢ γυνὴ ἢ νέα θέλει δείξει φιλίαν δι' ἐμὲ τὸν γέροντα; »

Στίχος — « Ἀνάγκη ἰσχύος, οὐχὶ χρυσίου· καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν γυναῖκα εἰς ἀθλητῆς ὑπάρχει προσφιλέστερος δέκα χρυσῶν. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Θ'.

(Ἐνστιχτον.)

Ἦκουσα νὰ διηγῶνται ὅτι τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ εἰς γέρονν λίαν προβεηκῶς ἐφαντάσθη νὰ λάβῃ σύζυγον, καὶ τοι ὑπέργηρος. Ἐζήτησε λοιπὸν νεωτάτην κόρην, εὐεῖδη καὶ καλουμένην Δζεβχέρ (Μαργαρίτην). Ὡς κειμηλιούχιον μαργαριτῶν, ἐκρυψαν αὐτὴν ἀπὸ τῶν βλεμμάτων τῶν ἀνθρώπων. Ὡς ὑπάρχει ἔθος παρὰ τοῖς νεονύμοις εἰδειξεν ἐπιθυμίας· ἀλλὰ μετὰ τὴν πρώτην βολὴν ἢ ράβδος τοῦ γέροντος ἀπέκαμεν. Ἐπεινε τὸ τόξον αὐτοῦ καὶ δὲν ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ· διότι δὲν δύναται τις νὰ ράψῃ ἐνδυμὰ τι ἐκπεπυκνωμένου ὑφάσματος, εἰμὴ διὰ χαλυβδίνης βελόνης. Ἦρξατο νὰ παραπονητῆται εἰς τοὺς ἑαυτοῦ φίλους, καὶ προέβαλε προφάσεις λέγων: « Ἡ ἀναίσχυτος αὐτῆ ἐσάρωσεν ὄλοσχερῶς τὸν οἶκόν μου. » Μεταξὺ τοῦ συζύγου καὶ τῆς γυναϊκὸς διηγήθη διένεξις καὶ πόλεμος, εἰς τρόπον ὡς ἢ ὑπέθεσις κατήνησεν εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ ὑπαστυνόμου καὶ τοῦ καθῆ. Μετὰ τὴν μομφὴν καὶ τὸ αἴσχος, ὁ Σααδῆς ἀπήγγειλε τοὺς

ἀκολουθους λόγους: «Τὸ σφάλμα δὲν εἶναι εἰς τὴν κόρην· σὺ τοῦ ὁποίου ἡ χεὶρ τρέμει, πῶς δύνασαι νὰ διατρυπήσῃς μαργαρίτην;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ τῆς ἐπιβροχῆς τῆς ἀνατροφῆς.

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Α΄.

Βεζύρης τις εἶχεν υἱὸν εὐθήθῃ· ἀπέστειλε δ' αὐτὸν παρά τινι σοφῷ πρὸς τὸν ὁποῖον ἐμήνυσε: «Δὸς ἀνατροφὴν εἰς τὸ παιδίον τοῦτο, ἵσως δὲ γενήσεται εὐαίσθητον..» Ὁ σοφὸς ἐδίδαξεν ἐπὶ τινὰ χρόνον τὸ παιδίον, ἄνευ ὅμως ἐπιτυχίας. Ἀπέστειλε λοιπὸν τινὰ πρὸς τὸν πατέρα καὶ τῷ ἐμήνυσε: «Τὸ ὄν τοῦτο δὲν καθίσταται εὐαίσθητον, ἀλλὰ μὲ κατέστησε τρελλόν.

Στῆχος — «Ὅτε τὸ φυσικὸν τινος ὑπάρχει ἐπιδεικτικὸν ἀνατροφῆς, αὕτη ἀφήσιν ἵχνη ἐπ' αὐτοῦ. Οὐδὲν σιλωτήρισιν δύναται νὰ καταστήσῃ τὸν σίδηρον καλὸν ἐὰν αὐτὸς ὑπάρχῃ κακῆς ποιότητος. Μὴ πλύνῃς ἐπτάκις τὸν κύνα ἐν τῇ θαλάσῃ· διότι, ὅταν βραχῇ, θέλει γέινει ὡς ἐκ τούτου ἀκαθαρτώτερος. Ἐὰν ᾠδήγουν εἰς τὸν Μέκκαν τὸν ὄνον τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ὅταν ἐπανεέλθῃ θὰ ἦναι ἔτι ὄνος.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Β΄.

Σοφὸς τις εἶδε πρὸς τὰ τέχνα του τὰς ἀκολουθους πα-

ραγγελίας: «Ὡ ψυχὴ τοῦ ὑμετέρου πατρός. Ἀποκτήσατε τὴν ἀρετὴν, διότι ἡ ἰσχυρὰ καὶ ἡ εὐτυχία ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ δὲν εἶναι ἀξίαι ἐμπιστοσύνης· ὁ βαθμὸς ἡμῶν δὲν μᾶς συνοδεύει ἐκτὸς τῆς ἡμετέρας γενεθλίου πόλεως.—τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσιὸν ἐν ὁδοπορίᾳ ὑπάρχουσιν ἐκτεθειμένα εἰς τὸν κίνδυνον· ἡ ὁ ληστής θέλει ἀρπάσῃ αὐτὰ διὰ μίαν μόνην φορὰν, ἡ ὁ ἰδιοκτῆτης θέλει καταναλώσῃ αὐτὰ ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ἄλλ' ἡ ἀξία ὑπάρχει πηγὴ ζωοπάροχος, εὐτυχία μόνιμος· ἐὰν ὁ ἔχων πλεονεκτήματα ἀνθρώπος ἐκπίπῃ ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ εὐδαιμονίας, ἄς μὴ ἀνησυχῶσι περὶ αὐτοῦ· διότι τὸ προτέρημα ἐν αὐτῇ τῇ οὐσίᾳ του, ἀπαρτίζει τὴν εὐτυχίαν. Ὁ προτερηματίας, πανταχόσε, ὅπου ἂν μεταβαίῃ, ἀπολαμβάνει τιμὴν καὶ κάθηται ἐπὶ τιμητικῆς θέσεως. Ὁ ἀνάξιος ὅμως συλλέγει ψυχία καὶ δοκιμάζει συμφοράς.»

Στῆχος.—«Δύσκολόν ἐστιν, ἀφοῦ καθέξῃ τις ὑψηλὴν θέσιν, νὰ ὑποφέρῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἄλλων, καὶ ὅταν συνειθίσῃ τις ἐν τῇ ἀβροφροσύνῃ, νὰ ὑποφέρῃ τὰς ἀδικίας τῶν ἀνθρώπων.»

Στῆχος.—«Τέως ἐν Συρίᾳ συνέβη ταραχὴ τις, καὶ ἕκαστος ἐγκατέλειψε τὸ ἑαυτοῦ ἄσπλον· οἱ υἱοὶ τῶν χωρικῶν οἱ πεπαιδευμένοι προήχθησαν εἰς τὴν βεζυρίαν τῶν ἡγεμόνων, οἱ δὲ υἱοὶ τῶν βεζυρῶν οἱ ἔστερημένοι ἀξυδερκείας μετέβησαν ὅπως ἐπαιτῶσιν ἐν τοῖς χωρίοις.»

Στῆχος.—«Θέλεις τὴν κληρονομίαν τοῦ πατρός σου, ἀπόκτησον τὴν ἐπιστήμην αὐτοῦ· διότι τὸ ἀργύριον τοῦτο τοῦ πατρός σου δύναται τις νὰ δαπανήσῃ αὐτὸ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Γ΄.

Σοφὸς τις ἐδίδασκεν υἱὸν βασιλέως, ἐτιμῶρει δ' αὐτὸν διὰ

ραβδισμῶν ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου σεβασμοῦ, καὶ τῷ ἐπέβαλ-
 λεν ὑπερβολικὰς ἐπιτιμῆσεις. Ἡμέραν τινὰ ὁ νέος, ἀπολέ-
 σας τὴν ὑπομονήν, παρεπονήθη πρὸς τὸν πατέρα του, καὶ
 ἀνέσυρε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ὑπεράνω τοῦ καταπεποιημένου
 σώματός του. Ἡ καρδιά τοῦ πατρὸς κατελήφθη ὑπὸ θλί-
 ψως, προσεκάλεσε τὸν διδάσκαλον καὶ τῷ εἶπε: « Σὺ δὲν
 ἐπιτρέπεις πρὸς τὰ τέκνα τῶν ἀπλῶν ὑπηκόων μου τοσαύ-
 τας κακώσεις καὶ ἐπιπλήξεις ὅσας πρὸς τὸν υἱόν μου. Ποῖόν
 ἐστὶ τὸ αἶτιον; » « Ὅλος ὁ κόσμος, ἀπήντησεν ἐκεῖνος, ἀλλ'
 ἰδιαιτέρως οἱ βασιλεῖς, ὀφείλει νὰ ὀμιλῇ μετὰ περισκέψεως
 καὶ ἐνεργεῖ διὰ τρόπου ἀξίου ἐπιδοκιμασίας· διότι, ὅτι θέ-
 λει προέλθει ἐκ τῆς χειρὸς ἢ τοῦ στόματος τῶν βασιλέων,
 βεβαίως θέλει ἐπαναλαμβάνεσθαι. ἄλλὰ καθ' ὅσον ἀφορᾷ
 τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις τῶν κοινῶν ἀνθρώπων, οὐδε-
 μίας θέλουσι τύχει προσοχῆς. »

Στίχος.— « Ἐὰν ἑκατὸν ἀποδοκιμαστῆαι πράξεις προέρ-
 χωνται παρὰ δερβίσσου τινός, οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ δὲν γνω-
 ρίζουσι μίαν ἐπὶ τῶν ἑκατόν. Ἄλλ' ἐὰν ἀξιόμμεπτός τις
 πράξις διαπραχθῇ παρὰ τοῦ ἡγεμόνος, μεταδίδουσι τὴν
 διήγησιν περὶ αὐτῆς ἀπὸ χώρας εἰς χώραν. »

« Κατὰ συνέπειαν, πρέπει νὰ δεικνύη τις πλείονα ζήλον
 πρὸς διόρθωσιν τῶν ἡθῶν τῶν υἱῶν τῶν ἡγεμόνων παρ' ὅσον
 προκειμένου περὶ τῶν κοινῶν ἀνθρώπων. »

Στίχος.— « Ὅντινα δὲν ἐκπαιδεύουσιν ἐν τῇ παιδικῇ
 ἡλικίᾳ αὐτοῦ, ἅμα γένην μέγας, ἢ εὐτυχία ἀποσύρεται ἀπ'
 αὐτοῦ. Δάκνε ὅσῳ ἂν θέλῃς τὴν εἰσέτι χλωρὰν βράβδον· ἅμα
 αὐτὴ ξηρανθῇ, δὲν θέλει ἐπανορθωθῆ εἰμὴ διὰ τοῦ πυρός. »

Στίχος (ἄραβικός). — « Βεβαίως οἱ κλάδοι ἔσονται
 εὐθεῖς, ὅταν ἐπανορθώσῃς αὐτούς· ἀλλ' εἰς οὐδὲν θελεῖ σοὶ
 χρησιμεύσει τὸ νὰ θέλῃς ὅπως ἐπανορθώσῃς τοὺς πάλους. »

Ἡ καλὴ διαγωγή τοῦ σοφοῦ καὶ ὁ τρόπος δι' οὗ ἐξεφρά-

ζετο εὐρέθησαν συνάδοντα πρὸς τὰς διαθέσεις τοῦ πνεύμα-
 τος τοῦ βασιλέως· ἔδωκε λοιπὸν αὐτῷ τιμητικὸν χιτῶνα καὶ
 ἀργύρια, καὶ προσέτι προήγαγεν αὐτὸν εἰς ἀξίωμα.

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Δ'.

Εἶδον εἰς τὰς χώρας τοῦ Μαγγρεπ διδάσκαλόν τινα σχο-
 λείου ὅστις εἶχε πρόσωπον συνοφρωμένον, ἔκφρασιν τρα-
 χεῖαν, κακὰς εἴξεις, ὅστις κατετάραττε τὸν πλησίον αὐτοῦ,
 εἶχε τὸν χαρακτῆρα ἐπαίτου καὶ ἐστερεῖτο μετριοφροσύνης.
 Ἡ εὐχαρίστησις τῶν μουσουλμάνων ἐξέλειπεν ἐπὶ τῇ μόνῃ
 ὄψει αὐτοῦ, καὶ ὁ τρόπος δι' οὗ ἀνεγίνωσκε τὸ Κοράνιον κα-
 τέθλιβε τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων. Ὅμως ἀθῶων παίδων
 καὶ νεανίδων εὐρίσκειτο αἰχμάλωτος ἐν τῇ χειρὶ τῆς ἀδικίας
 αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἔχη τὴν τόλμην ἵνα γελᾷ οὔτε τὴν ἐ-
 ξουσίαν ἵνα ὀμιλήσῃ. Ὅτε μὲν ἐκτύπα διὰ βραπισμάτων τὴν
 ἀργυροεἰδῆ παριὰν τοῦ ἐνός· ὅτε δὲ ἐβασάνιζε τὴν κρυσαλ-
 λοεἰδῆ κνήμην τοῦ ἐτέρου. Ἐν συντόμῳ, ἔμαθον ὅτι ἐγνώ-
 ρισαν μέρος τῆς κακίας αὐτοῦ, ὥστε τὸν ἔδειραν καὶ τὸν ἀ-
 πεδιώξαν. Κατόπιν παρεχώρησαν τὴν σχολὴν αὐτοῦ εἰς ἀ-
 γαθὸν τινα ἄνθρωπον, εἰς ἀθῶόν τινα δερβίσσην, εἰς ἐξαιρέ-
 τον ἄτομον πλήρες προσηνείας, ὅστις οὐδένα λόγον προέ-
 φερεν, ἐκτὸς συμφώνως πρὸς τὴν ἀνάγκην· οὐδὲν δυνάμε-
 νον νὰ ἐνοχλήσῃ τινα ἐξήρχετο ἀπὸ τῶν χειλέων αὐτοῦ. Ὁ
 φόβος ὃν ἐνέπνεεν ὁ πρῶτος διδάσκαλος ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς κε-
 φαλῆς τῶν παίδων, καὶ εἶδον παρὰ τῷ δευτέρῳ ἀγγελικὰ
 πλεονεκτήματα. Κατὰ συνέπειαν, κατέστησαν οἱ μὲν κατὰ
 τῶν δὲ ἀληθῶς δαίμονες, καὶ συνεπέα τῆς ἐμπισσύνης ἦν
 ἔλαβον ἔνεκα τῆς γλυκύτητος αὐτοῦ, ἀπηνήθησαν νὰ μαν-
 θάνωσι. Τὸ πλείον τοῦ χρόνου ἐκάθητο παίζοντες ἔθραυον
 τὰς κεφαλὰς ἀλλήλων διὰ τοῦ γραφικοῦ πινακίου, πρὶν ἢ
 γραφῇ ἀποπερατωθῇ.

Στίχος. — « Ὅποτε ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ παιδαγωγὸς γε-
ρουνται αὐστηρότητος, τὰ παιδία παίζουσι διάφορα παιγνι-
δια ἐν τῇ ἀγορᾷ. »

Μετὰ δύο ἑβδομάδας, διήλθον πλησίον τῆς πύλης τοῦ τε-
μένους ἐκείνου, καὶ εἶδον τὸν πρῶτον διδάσκαλον, πρὸς ὃν
εἶχον δώσει ἱκανοποιήσιν καὶ τὸν ὅποιον εἶχον ἀποκαταστή-
σει εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ. Παρωργίσθην μεγάλως καὶ ἐπανα-
λαμβάνων: Δὲν ὑπάρχει ἰσχύς εἰμὴ παρὰ τῷ Θεῷ » εἶπον:
« Διὰ τί ἐποίησαν τὸν Ἴβλις (διάβολον) δευτέρα; φερόν τὸν
παιδαγωγὸν τῶν ἀγγέλων; » Γέρων τις ὅστις εἶχεν ἰδεῖ τὸν
κόσμον μ' ἤκουσεν, ἐμειδίασε καὶ μοι εἶπε: « Δὲν γνωρίζεις
ὅτι εἶπον:

Στίχος. — « Βασιλεύς τις ἐνεπιστεύθη τὸν υἱόν του εἰς
σχολήν τινα: ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ κόλπου αὐτοῦ ἀργυροῦν πινά-
κιον, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου ἦν κεχαραγμένη χρυσοῖς γράμ-
μασιν ἡ ἐπιγραφή αὕτη: « Ἡ αὐστηρότης τοῦ διδασκάλου ὑ-
πάρχει προτιμωτέρα τῆς τοῦ πατρὸς στοργῆς. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ε΄.

Ἄπειρα πλοῦτη περιήλθον εἰς τὰς χεῖρας ἑνὸς υἱοῦ δερ-
εῖσσο, ἐπὶ τῷ τίτῳ κληρονομίας τῶν ἐκ πατρὸς θεῶν αὐ-
τοῦ. Αὐτὸς παρεδόθη εἰς τὴν κραιπάλην καὶ τὴν παραλυ-
σίαν, καὶ παρεδέχθη ὡς κανόνα διαγωγῆς τὴν ἀσωτίαν. Ἐν
συντόμῳ, οὐδὲν παρέλειψε σφάλμα καὶ οὐδὲν ἐγκλημα ὅπως
μὴ διαπράξῃ, καὶ οὐδὲν μεθυστικὸν ποτόν χωρὶς νὰ ποιήσῃ
χρῆσιν αὐτοῦ. Ἡμέραν τινὰ εἶπον πρὸς αὐτὸν συμβουλευ-
τικῶ τῷ τρόπῳ: « Τέκνον μου! πρόδοσις ὑπάρχει βέρον ὑδωρ
καὶ ὁ βίος περιστρεφόμενος μύλος, δηλ. αἱ σημαντικαὶ δα-
πάναι ἐπιτρέπονται τοῖς κατόχοις μονίμων προσόδων. »

Στίχος. — « Ὅποτε δὲν ἔχεις προσόδους, μετρίασον
τὰς δαπάνας σου, διότι οἱ ναυτικοὶ ἄδουσιν ἄσμά τι ἔχον ὡς
ἀκολούθως: « Ἐὰν ἡ βροχὴ δὲν πῆσῃ ἐπὶ τῶν ὄρεινῶν με-
ρῶν, ἐν ἐνὶ ἔτει ὁ ποταμὸς Τίγρις θέλει ἀποξηρανηθῆ. »

Ἐκλεξον τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην, ἐγκατάλειψον
τὰ παιγνίδια καὶ τὰς διασκεδάσεις, διότι, ὅταν ὁ πλοῦτός
σου ἐξαντληθῆ, θέλεις ὑποφέρει ἐξ ἀνεχείας καὶ θέλεις με-
ταμεληθῆ. Ὁ νέος, ἐνεκα τῆς ἡδονῆς ἣν εὗρισκε πίνων καὶ
ἀκούων τοὺς ἤχους τοῦ πλαγιαύλου, δὲν ἤκουσε τοὺς λό-
γους μου. Ἀντέκρουσεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν: « Ἀντίκειται εἰς
τὸ φρόνημα τῶν εὐαισθήτων ἀνθρώπων τὸ διαταράττειν τὴν
ἐνεστώσαν ἀνάπαυσιν διὰ τῆς προκαταλήψεως περὶ τῆς ἐν
τῷ μέλλοντι βασάνου. »

Στίχος — « Διὰ τί οἱ εὐτυχεῖς ἄνθρωποι καὶ κύριοι τοῦ
εὐχαριστεῖν τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας νὰ ὑποφέρωσι στενοχω-
ρίαν, διὰ τὸν φόβον τῆς στενοχωρίας ταύτης; Ἄγε, εὐφράν-
θητι, ὁ φωτίζων τὴν καρδίαν μου φίλος: δὲν ἀρμόζει νὰ δο-
κιμάσῃς σήμερον τὴν μέριμναν τῆς αὐρίου. »

Ἰδιαιτέρως δι' ἐμὲ, ὅστις κάθημαι ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς
τιμῆς τῆς ἀβροφροσύνης, ὅστις συνωμολόγησα συμμαχίαν
μετὰ τῆς σαφιλίας, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ φήμη ἐπὶ ἀγαθοεργίᾳ
κυκλοφορεῖ ἐν τῷ στόματι τῶν ἀνθρώπων. »

Στίχος. — « Ὅστις δῆποτε ἐγένετο διάσημος ἐπὶ γεν-
ναιοδωρίᾳ καὶ γενναιοφροσύνῃ, δὲν ἀρμόζει ὅπως θέτῃ κλει-
θρον ἐν τῷ ἀργυρίῳ αὐτοῦ. Ὅπότεν ἡ φήμη τῆς ἀγαθοερ-
γίας σου διαδοθῆ ἐν τῇ συνοικίᾳ, δὲν δύνασαι νὰ κλείσῃς
τὴν θύραν ὀπισθέν σου. »

Εἶδον ὅτι ἡ συμβουλή μου δὲν εὐηρέσει, καὶ ὅτι ἡ καυστικὴ
πνοὴ μου οὐδεμίαν ἐντόπωσιν ἐνεποιεῖ ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ σιδή-
ρου αὐτοῦ. Ἀπέσχον λοιπὸν ὅπως παραινῶ αὐτὸν, καὶ ἀ-
πέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ τῆς συναστραφῆς αὐτοῦ.

ἐκάθησα ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς σωτηρίας καὶ συνεμορφώθην πρὸς τὸ λόγιον τοῦτο τῶν σοφῶν: « Διαβίβασον τὴν παραγγελίαν δι' ἧς ἐπεφορτίσθης· ἐὰν ὁμως δὲν παραδεχθῶσιν αὐτήν, σὺ δὲν ἐσφαλᾷς. »

Στίχος. — « Καίτοι γνωρίζεις ὅτι δὲν θέλουσι σ' ἀκούσει, εἰπέ ὅτι γνωρίζεις ἐκ συμβουλῶν καὶ γνωμῶν. Θὰ συμβῆ κατόπιν νὰ ἴδῃς τὸν ἀναίσθητον ἄνθρωπον, δεσμευόμενον κατ' ἀμφοτέρους τοὺς πόδας. Θὰ κρούσῃ τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας τὴν μίαν ἐπὶ τῆς ἐτέρας, λέγων: « Φεῦ! δὲν ἤκουσα τὴν συμβουλήν τοῦ σοφοῦ. »

Μετὰ ἰκανὸν καιρὸν, εἶδον ἰδιοῖς ὀφθαλμοῖς ὅτι εἶχον συμπεράνει περὶ τῆς δυστυχοῦς ἐκβάσεως τῆς ὑποθέσεως αὐτοῦ, διότι ἔβραπτε ῥάκος ἐπὶ ῥάκους καὶ συνέλεγε τὰ ψυχία τῶν τραπεζῶν. Ἡ καρδία μου κατενύγη ἔνεκα τῆς δυσήνου καταστάσεως αὐτοῦ, καὶ δὲν εἶδον φιλανθρωπίαν ἐν παρομοίᾳ περιστάσει, τὸ ἀναξέσαι δι' ἐπιπλήξεων τὸ τραῦμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ῥίψαι ἐπ' αὐτῆς ἄλας. Εἶπον λοιπὸν κατ' ἔμαυτόν:

Στίχος. — « Ποταπὸς ἐταῖρος, ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῆς μέθης αὐτοῦ, δὲν σκέπτεται περὶ τῆς ἡμέρας τῆς δυστυχίας. Τὸ δένδρον τὸ ἔαρ διαχέει τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἐπερχομένου τοῦ χειμῶνος, μένει ἄνευ φύλλων. »

— — —
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΣΤ'.

Βασιλεὺς τις ἐνεπιστεύθη τέκνον του εἰς ἓνα σοφὸν καὶ τῷ εἶπε: « Τὸ παιδίον τοῦτο εἶναι υἱός σου, ἐκπαίδευσον λοιπὸν αὐτὸ ὡς ἐν τῶν τέκνων σου. » Ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ὁ διδάσκαλος μετεχειρίσθη ὅλας τὰς προσπάθειάς του ὑπὲρ τοῦ

μαθητοῦ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδαμῶς ἐπέτυχεν. Ἄπ' ἐναντίας δὲ, τὰ ἰδιά του τέκνα, ἔφθασαν εἰς τὸ ἑπακρον τῆς ἀξίας καὶ εὐγλωττίας. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπέτεινεν ἐπιπλήξεις πρὸς τὸν σοφὸν καὶ τῷ εἶπε: « Σὺ ἔπραξας ἐναντίον τῆς ὑποσχέσεώς σου, καὶ δὲν ἐξεπλήρωσας τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀφοσιώσεως. » — « Ὁ βασιλεῦ! ἀπήντησεν, ἡ ἐκπαίδευσίς ὑπάρχει ἢ ἰδιά, ἀλλὰ τὰ πλεονεκτήματα διαφέρουσι. »

Στίχος. — « Καίτοι τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐξέρχονται ἀπὸ τοῦ λίθου, ἐν ἐκάστῳ λίθῳ δὲν εὐρίσκεται χρυσὸς ἢ ἀργυρὸς. Τὸ ἄστρον Σοχαῖλ (Κάνοπος) λάμπει ἐφ' ὄλου τοῦ σύμπαντος· ἐν μέρει τινὶ παράγει μαροκινὰ, καὶ ἐν ἄλλῳ τινὶ ἀπλῶς μόνον δέρματα. »

— — —
ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ζ'.

Ἦκουσα ἡγουμένου τινὸς τοῦ τάγματος τῶν σουφίδων λέγοντος πρὸς ἓνα δόκιμον: « Ἐὰν ἡ προσκόλλησις τοῦ πνεύματος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀδάμ πρὸς τὸν Θεόν, τὸν διδόντα αὐτῷ τὸν ἐπιούσιον αὐτοῦ ἄρτον, ἦν ἐπὶ τρισσοῦτον μεγάλη ὅσον ὑπάρχει δι' αὐτόν, ὁ βαθμὸς τοῦ ἀνθρώπου ἤθελεν ὑπερβῆ τὸν τῶν ἀγγέλων. »

Στίχος. — « Ὁ Θεὸς δὲν σ' ἐλησμόνησεν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ καθ' ἣν δὲν ἦσο εἰμὴ κεκρυμμένον σπέρμα καὶ ἐστερημένος νοητικοῦ. Σοὶ ἔδωκε τὴν ψυχὴν, τὸ πνεῦμα, τὸν χαρακτήρα, τὴν ἀντίληψιν, τὴν ὠραιότητα, τὸν λόγον, τὴν σύνεσιν, τὴν σκέψιν καὶ τὴν διάνοιαν. Διέθηκε δέκα δακτύλους ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων σου προσήρμοσε δύο βραχίονας. Ἦδη φρονεῖς, ὦ ὄν ἐστερημένον μεγαλοψυχίας! ὅτι σὲ λησμονεῖ ἡμέραν τινά; »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Η΄.

Ἴδον Βεδουῖνον τινὰ λέγοντα πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ: « Ἀγαπητέμου υἱέ! ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξεγέρσεως, θέλοσι σ' ἐρωτήσει: « Τί ἐκέρδισας; καὶ οὐχί: εἰς ποῖον ἀποδίδεις τὴν καταγωγὴν σου; » Δηλ. (περσιστὶ), θέλουσι σ' ἐρωτήσῃ ποῖα εἰσὶν αἱ πράξεις σου, καὶ οὐχί τίς ἐστὶν ὁ πατήρ σου. »

Στίχος. — « Τὸ ὕφασμα διὰ τοῦ ὁποῖου καλύπτουσι τὸ Κὰβὰ δὲν κατέστη περίφημον ἕνεκα τοῦ σπηρικοῦ σκώληκος ὅστις παρήγαγεν αὐτό· αὐτὸ διέμεινεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας μετὰ περιφανοῦς οἰκοδομήματος, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖται ὡς αὐτό. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Θ΄.

Οἱ φιλόσοφοι ἀνέφεραν ἐν τοῖς ἑαυτῶν συγγράμμασιν ὅτι οἱ σκορπίοι δὲν ἐγεννήθησαν εἰς τὸν κόσμον διὰ τοῦ συνήθους τρόπου, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα· ἀλλ' ὅτι καταβιβρώσκουσι τὰ ἐντόσθια τῆς ἑαυτῶν μητρὸς διασχίζουσι τὴν κοιλίαν αὐτῆς καὶ τρέπονται πρὸς τὴν ἔρημον. Τὰ δέρματα ἐκείνα ἀπερ βλέπουσιν ἐν τῇ ὄπῃ τῶν σκορπίων ὑπάρχουσι ἰχνη τοῦτου. Ἡμέραν τινὰ ἐπανελάμβανον τὴν περίεργον ταύτην μερικότητα ἐνώπιον μεγιστάνος τινοῦ, ὅστις εἶπεν: « Ἡ καρδιά μου ἀποδίδει τεκμήριον εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς διηγήσεως ταύτης, καὶ ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ἀλλέως. Διότι ἐν τῇ ἑαυτῶν μικρᾷ ἡλικίᾳ πράττουσιν οὕτω πρὸς τὴν ἑαυτῶν μητέρα, κατὰ συνέπειαν, ἅμα αὐξηθῶσι κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἀγαπῶνται καὶ φιλοῦνται ἐπὶ τοσοῦτον. »

Στίχος. — « Πατήρ τις ἐποίησε τὰς ἑαυτοῦ παραγγε-

λίας πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ λέγων αὐτῷ· « Ἄνθρωπε γενναίε! μνήσθητι τῆς συμβουλῆς ταύτης: « Ὅστις δὲν θὰ ᾔηται πιστός εἰς τὴν καταγωγὴν του, οὔτε ἀξιαγάπητος θὰ ᾔηται, οὔτε εὐτυχής. »

Ἦρατος λόγος — « Εἶπον εἰς σκορπίον τινὰ· « Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐξέρχεσαι τὸν χειμῶνα; » Ἀπεκρίθη· « Ἐν τῇ ἐποχῇ τῶν καυσῶνων ποῖαν ὑπόληψιν ἔχω, ὥστε νὰ ἐπανέλθω τὸν χειμῶνα; »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ Ι΄.

Ἡ πτωχὴ γυνὴ δερβίσσου ἔμεινεν ἔγκυος, καὶ ὁ χρόνος τοῦ τοκετοῦ ἐπλησίαζεν εἰς τὸ τέρμα. Ὁ δερβίσσης καθ' ὄλον αὐτοῦ τὸν βίον δὲν εἶχεν ἀποκτήσει τέκνα. Εἶπεν. « Ἐὰν ὁ Θεὸς μοι δώσῃ ἕν τέκνον, θέλω προσφέρει πρὸς τοὺς δερβίσσας πᾶν ὅ,τι ἔχω, ἐκτὸς τοῦ χιτῶνος δι' οὗ περιβέβημαι. » Κατὰ τύχην ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔτεκεν υἱόν· ἐποίησε χάρας καὶ ἀγαλλιάσεις, καὶ ὡς ἦτο ὑπόχρεως, συνέστησε τράπεζαν διὰ τοὺς ἑαυτοῦ συναδέλφους. Μετὰ τινὰ ἔτη ὅποτε ἐπανῆλθον ἐκ τοῦ ἐκ Συρίας ταξειδίου μου, διηλθον ἐκ τῆς συνοικίας τοῦ δερβίσσου ἐκεῖνου καὶ ἐπληροφορήθην τὰ περὶ αὐτοῦ. Μοὶ ἀπεκρίθησαν δέ: « Εὐρίσκειται ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ ὑπαστυνόμου. » Ἐπανέλαβον: « Διὰ ποῖαν αἰτίαν; » Εἶπον: « Ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπιεν οἶνον, ἦλθεν εἰς φιλονεικίαν καὶ ἔχυσεν τὸ αἷμα τινός, καὶ μετὰ ταῦτα ἐδραπέτευσεν ἐκ τῆς πόλεως. Ἐνεκὰ δὲ τούτου συνέλαβον τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἔθηκάν ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ του ἄλυσον καὶ εἰς τοὺς πόδας του βαρέα δεσμά. » Τότε εἶπον: « Ἐπεκαλέσθη παρὰ τοῦ Θεοῦ διὰ προσευχῶν τὴν βάσανον ταύτην. »

Στίχος. — « Ὡ συνετὲ ἄνθρωπε! ἐὰν αἱ ἔγκυοι γυναῖ-

κες, ἐν τῇ στιγμή τῷ τοκετοῦ, ἐγένων ὄφιν, τοῦτο ἦτο προτιμώτερον ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ σοφοῦ παρά τὸ ἄποκτηση διεφθαρμένα τέχνα. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΑ΄.

Ἦμην παιδίον ὅτε ἠρώτησα μάμμην τινὰ τί ἐστὶν ἦδη Ἀπεκρίθη· «Γέγραπται ἐν τοῖς βιβλίοις ὅτι αὕτη ἔχει τοῖα διακριτικὰ σημεῖα· 1ον τὸ δέκατον μέρπου ἔτος· 2ον τὰς ὑπνοβασίας· 3ον τὴν αὐξήσιν τῶν ἰούλων. Πραγματικῶς ὁμως ἐν μόνον ἔχει σημεῖον, δηλ. περισσότερον νὰ σκέπτησαι ὅπως εὐχαριστήσης τὸν Θεόν, παρά ν' ἀσχολῆσαι εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς ψυχῆς σου. Τὸν στεροῦμενον τῆς ἀρετῆς ταύτης, οἱ θεωρητικοὶ δὲν ἐκτιμῶσιν ὡς φθάσαντα εἰς τὴν ἦβην. »

Στίχος. — «Μία σταγὼν ὕδατος ἣτις ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας διαμείνασα ἐν τῇ μήτρᾳ ἐγένετο κατ' ἐπιφάνειαν ἄνθρωπος. Ἀλλὰ ἐὰν τις ἡλικίας τεσσαράκοντα ἐτῶν δὲν ἔχει οὔτε σύνεσιν, οὔτε ἐπιστήμην, ἀληθῶς δὲν ἀρμόζει ὀπως ἀποκαλεῖται ἄνθρωπος. »

Στίχος. — «Ἡ γενναιοδωρία καὶ ἡ ἀγαθότης ὑπάρχουσι τὰ συγκροτοῦντα τὴν ιδιότητα τοῦ ἀνθρώπου· μὴ φρονῆς ὅτι ἡ τιμὴ αὕτη ἀνήκει εἰς ὑλικὴν εἰκόνα. Διὰ τοῦτο ὑπάρχει ἀνάγκη προτερήματος· διότι δύναται τις ἵνα ποιήσῃ ἀπεικόνισμά τι ἐν ταῖς στοαῖς δι' ἄμμιον καὶ πρᾶσιον. Ὅτε ὁμως ὁ ἄνθρωπος στερεῖται ἀξίας καὶ ἀγαθουργίας, ὅποια διαφορὰ ὑπάρχει μεταξύ αὐτοῦ καὶ τῶν ζωγραφῶν ἐνὸς τοίχου; Τὸ ἀποκτᾶν τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου δὲν συγκροτεῖ τὴν ἀξίαν· ἐὰν δύνασαι ἀπόκτησον τὴν καρδίαν τινός. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΒ΄.

Ἐν ἔτει τινί, ἐξηγέρθη διαμφισβήτησις τις μεταξύ τῶν πεζῶν προσκυνητῶν· Ἐγὼ, ὁ δεόμενος ὑπὲρ τοῦ ἀναγκώστου, εὐρισκόμην ἐπίσης πεζὸς ἐν τῷ ταξειδίῳ ἐκείνω. Ἀληθῶς δὲ ἐπέσαμεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ προσώπου οἱ μὲν κατὰ τῶν δέ, καὶ ἐδώκαμεν τὸ ὀφειλόμενον τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς διενέξεως. Ἦκουσά τινος καθήμενου εἰς φέρετρόν τι (κα δ ζ α β ἐ χ) λέγοντος πρὸς τὸν ἀπέναντι αὐτοῦ καθήμενον· «Ὡ τοῦ θαύματος! Αἱ ἐξ ἐλεφαντόδοντος πέτραι (ζάρια), ἀφοῦ διατρέξωσι τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀβακίου (τοῦ σαντρασιῦ) γίνονται βασίλισσαι (Φερζίμ), δηλ. καθίστανται παρ' ὅ,τι ἦσαν. Ἀλλ' οἱ ταχυπόροι ἵπποι μεταξύ τῶν προσκυνητῶν διήλθον τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἐρήμου καὶ ἐγένοντο χεῖρονες. »

Στίχος. — «Εἰπέ ἐκ μέρους μου πρὸς τὸν προσκυνητὴν τὸν τιτρώσκοντα τοὺς ἀνθρώπους καὶ σχίζοντα διὰ κατοποιήσεων τὴν διφθέραν τῶν πλασμάτων. «Σὺ δὲν εἶσαι ὁ προσκυνητῆς, ἀλλ' ἡ κάμηλος, διότι τὸ δυσυχές ζῶον τρώγει ἀκάνθας καὶ φέρει φορτίον. »

Χαριεντισμός. — «Ἰνδός τις ἐμάνθανεν ὅπως τινάσῃ νάφθαν. Σοφός τις εἶπε πρὸς αὐτόν· «Ὡ σὺ ὅστις ἔχεις οἰκίαν ἐκ καλάμων, τὸ παιγνίδιον τοῦ ὁποίου ἔχεις χρεῖαν δὲν εἶναι αὐτό. »

Στίχος. — «Μὴ ὀμίλει ἐφ' ὅσον δὲν μάθης ὅτι τὸ ὀμιλεῖν ἐστὶν αὕτη ἡ οὐσία τοῦ καλοῦ· καὶ ἐὰν γνωρίζῃς ὅτι δὲν εἶναι καλὸν τὸ ἀπαντᾶν εἰς τι, μὴ ἀπαντᾶς. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΓ΄.

Ὁφθαλμία τις ἐπῆλθεν εἰς πτωχόν τινα μικρὸν ἀνθρω-

πον μετέβη πρὸς ἀνεύρεσιν ἐνὸς κτηνιατροῦ, λέγων πρὸς αὐτόν· « Δός μοι ἐν ἱατρικόν. » Ὁ δὲ κτηνιατρός εἰσήγαγεν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ τὸ ἱατρικόν τὸ ὅποιον ματεχειρίζετο διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν τετραπόδων, καὶ ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἐτυφλώθη. Προσήγαγον τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ, ὅς τις εἶπεν· « Ὁ κτηνιατρός δὲν θὰ πληρώσῃ πρὸς τιμον, διότι ἐὰν ὁ ἕτερος δὲν ἦτο ὄνος, δὲν μετέβαινε πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτοῦ. » Σκοπὸς τοῦ λόγου τούτου ὑπάρχει τὸ ἀποδείξαι ὅτι ὅς τις δὴποτε ἐμπιστεύεται ὑπόθεσιν τινα σπουδαίαν εἰς ἄνθρωπον μὴ δεδοκιμασμένον, ἐκτὸς τοῦ ὅτι μεταμελεῖται ὅτι ὑποφέρει, κατηγορεῖται παρὰ τῶν ἐχερρόνων ὡς κούφονους.

Στῆχος. — « Ὁ νουνεχῆς ἄνθρωπος καὶ πεπροικισμένος διὰ πεφρωτισμένου πνεύματος δὲν ἐμπιστεύεται σημαντικὰς ὑποθέσεις εἰς ποταπὸν ἄνθρωπον. Καὶ τοι ὁ κατασκευαστὴς τῶν ψιάθων γνωρίζει ἵνα πλέκῃ, ἐντοσοῦτω δὲν ὀδηγοῦσιν αὐτὸν εἰς τὰ μεταξουργεῖα. »

— — —

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΔ'.

Μεγιστάν τις εἶχεν υἱὸν καλῶς ἀνατεθραμμένον. Τὸ παιδίον ἀπέθανε, καὶ εἶπον πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ· « Ὅσπαι ἐπιγραφὴν θέλομεν χαράξαι ἐπὶ τοῦ ἐπιταφίου λίθου αὐτοῦ; » Ἀπήνητησεν· « Ἡ ὑπόληψις καὶ ἡ τιμὴ αἱ ὀφειλόμεναι εἰς τοὺς στίχους τοῦ ἐνδόξου βιβλίου (τοῦ Κορανίου) ὑπάρχουσι πολὺ μεγάλαι, ὥστε νὰ ἐπιτραπῇ ὅπως αὐταὶ ἐπιγραφῶσιν ἐπὶ παρομοίων μερῶν, διότι θέλουσιν ἐξαλειφθῆ προιόντος τοῦ χρόνου, οἱ ἄνθρωποι θέλουσι διαβῆ ἐπ' αὐτῶν καὶ οἱ κύνες θέλουσιν οὐρήσει. Ἐὰν δὲ πρέπη νὰ γράψῃ τι, ἀρκαῶσιν αὐταὶ οἱ δύο στίχοι:

Στῆχοι. — « Φεῦ! ὀσάνις ἢ χλόη ἠύξανεν ἐν τῷ κήπῳ, ὅπως ἠὲ χαριστεῖτο ἢ καρδία μου! Διέλθε, φίλε μου, ὅπως τὸ ἐαρ ἴθης τὴν χλόην θάλλουσαν ἐπὶ τῆς καλυπτούσης με γῆς. »

— — —

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΕ'.

Δερβίσσης τις διήλθε παρὰ βαθυπλούτῳ τινὶ ἀνθρώπῳ· εἶδε δ' ὅτι οὗτος εἶχε δεσεί δυνατὰ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας δούλου τινός, καὶ ἐτιμῶρει αὐτὸν βασανίζων· « Ἰέ μου! ὁ Θεὸς ὑπέταξεν εἰς τὰς διαταγὰς σου ἐν ὁμοίῳ σοι καὶ σοὶ ἐχορήγησε τὴν ἐπ' αὐτοῦ ὑπεροχὴν. Ἐκπλήρωσον τὴν εὐγνωμοσύνην τὴν ὀφειλομένην εἰς τὴν εὐεργεσίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ γίνου τοσοῦτον ἀδικος πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον. Δὲν πρέπει αὐρίον, ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐξεγέρσεως, ὁ δούλος οὗτος νὰ ἦ καλλίτερός σου καὶ σὺ νὰ αἰσχυνθῆς. »

Στῆχος. — « Μὴ παροργίζῃσαι ἐναντίον τοῦ δούλου σου μὴ μεταχειρίζῃσαι αὐτὸν μετὰ παραφορὰς καὶ μὴ διαταράσῃσαι τὴν καρδίαν του. Ἠγόρασας αὐτὸν ἀντὶ δέκα δραχμῶν, ἀλλὰ δὲν ἐπλησας αὐτὸν διὰ τῆς ἰσχύος σου. Μέχρι τίνος ἢ ἐξουσία αὐτῆ, ἢ ἀλαζονία, ἢ ὀργή; Ὑπάρχει κύριός τις ἰσχυρότερός σου. Ὁ κύριε τοῦ Ἀρσλάν καὶ τοῦ Ἀγούτς! μὴ λησμονῆς τὸν ἰδίον σου κύριον. »

« Ἐλέχθη, ἐν τῇ παραδόσει, κατ' αὐτὸν τὸν ἰδίον Μωάμεθ· « Ἡ μεγαλειτέρα θλίψις ἥτις δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξεγέρσεως, ὑπάρχει ὅτι θέλουσιν ὀδηγήσει εἰς τὸν παράδεισον τὸν ἄνθρωπον τοῦ καλοῦ δούλου, καὶ εἰς τὸν ἄδην τὸν διεφθαρμένον. »

Στῆχος. — « Μὴ μετέλθῃς ὀργὴν ὑπερβάλλουσαν κατὰ

δούλου ὑποκειμένου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σου, καὶ μὴ παραμέ-
ρησαι· διότι αἰσχρὸν ἦθελεν εἶσθαι, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξε-
γέρσεως, ὁ δούλος ν' ἀπελευθερωθῇ καὶ ὁ κύριος νὰ δε-
σμευθῇ.»

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΣΤ΄.

Ἔτος τι ἐπεχείρησα ταξειδίον τι ἐκ Βάλχ εἰς Βαρμπάν.
Ἡ ὁδὸς ἦν λίαν ἐπικίνδυνος ἕνεκα τῶν ληστών. Νεὸς τις
μὲ συνώδευσεν ὡς συνοδοιπóρος, ὅστις ἦτο συνειθισμένος
εἰς τὴν χρῆσιν, εἰς τὸ ρίπτειν τὰ βέλη τοῦ τόξου, ὅπως με-
ταχειρίζεται τὰ ὄπλα, καὶ ἦτο λίαν δυνατός, ἐπὶ τοσοῦτον
ὥστε δέκα ῥωμαλέοι ἄνδρες δὲν ἠδύναντο νὰ τείνωσι τὴν
χορδὴν τοῦ τόξου αὐτοῦ, καὶ ὅλοι οἱ ἀθληταὶ τοῦ κόσμου
δὲν ἠθελον δυνηθῆ ἵνα ἐγγίσωσι τὴν γῆν ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐ-
τοῦ. Ἄλλ' ἦτο συνειθισμένος εἰς βίον ἀβροδίαιτον, καὶ εἶ-
χεν ἀνατραφῆ ἐν τῇ σκιᾷ χωρὶς νὰ ἴδῃ τὸν κόσμον καὶ χω-
ρὶς νὰ ταξειδεύσῃ. Ὁ κρότος τοῦ κυμβάλου τῶν γενναίων
δὲν εἶχε προσβάλει τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ, καὶ δὲν εἶχεν ἰδεῖ τὴν
λάμπιν τοῦ ἀκοντίου τῶν ἱππέων.

Στίχος. — « Δὲν εἶχε πέσει αἰχμάλωτος εἰς τὰς χεῖρας
τοῦ ἐχθροῦ· βροχὴ βελῶν δὲν εἶχε πέσει περὶξ αὐτοῦ.»

Κατὰ τύχην, ἐγὼ τε καὶ ὁ νέος ἐκεῖνος παρηκολουθοῦ-
μεν τὰ ἴχνη ἀλλήλων. Πάντα ἀρχαῖον τοῖχον παρουσιαζό-
μενον ἡμῖν, ἀνέτρεπε διὰ τῆς ἰσχύος τῶν βραχιόνων του,
καὶ πᾶν μέγα δένδρον ὅπερ ἐβλεπεν, ἐξεβρίζου διὰ τῆς ῥώ-
μης τῆς παλάμης αὐτοῦ. Ἐλεγε δὲ μεγαλαυχῶν:

Στίχος. — « Ποῦ ἐστὶν ὁ ἐλέφας, ὅπως ἴδῃ τὴν πλά-
την καὶ τὸν βραχιόνα τῶν ἠρώων; Ποῦ ἐστὶν ὁ λέων ὅπως

ἴδῃ τὴν παλάμην τῆς χειρὸς καὶ τοὺς δρυχας τῶν γενναίων
ἀνδρῶν; »

Διετελοῦμεν ἐν τοιαύτῃ καταστάσει, ὅτε δύο Ἴνδοι ὕψω-
σαν τὴν κεφαλὴν ὀπισθεν λίθου τινός, καὶ προὔτιθεντο ὀ-
πως φονεύσωιν ἡμᾶς. Ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἐνός ὑπῆρχε ῥόπα-
λον, καὶ ὑπὸ τὴν μασχάλην τοῦ ἐτέρου σφύρα. Εἶπον πρὸς
τὸν νέον· « Τί ἀναμένεις; »

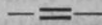
Στίχος. — « Παρουσίασον ὅσον ἔχεις θάρρος καὶ ἰσχύν·
διότι ὁ ἐχθρὸς ἦλθεν αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τὸν τάφον. »

Ἄλλ' εἶδον τὰ βέλη καὶ τὸ τόξον καταπίπτοντα ἀπὸ τῆς
χειρὸς τοῦ νέου, καὶ τὰ μέλη αὐτοῦ καταληφθέντα ὑπὸ
τρόμου.

Στίχος. — « Καθ' ἣν ἡμέραν θέλουσι βάλει οἱ πολε-
μικοὶ ἄνδρες, πάντες οἱ διασχίζοντες μίαν τρίχα διὰ βέλους
συνειθισμένου ἵνα δάκνη (δηλ. τρυπᾶ) τοὺς θώρακας δὲν θέ-
λουσιν ἀντισταθῆ. »

Δὲν εἶδομεν ἄλλο μέσον εἰμῆ ὅπως ἐγκαταλείψωμεν τὰς
ἡμετέρας ἀποσκευὰς, τὰ ὄπλα, τὰ ἐνδύματα, καὶ σώσωμεν
τὰς ψυχὰς ἡμῶν ὑγιεῖς καὶ ἀλωθήτους.

Στίχος. — « Ἀπόστειλον διὰ σπουδαίας ὑποθέσεις ἀν-
θρωπον πεπειραμένον, διότι θέλει περιτυλίξει τὸν ἄγριον
λέοντα διὰ τῶν πτυχῶν τοῦ βρόχου του. Καὶ τοι ὁ νέος ἔχει
ῥωμαλέους βραχιόνας καὶ τὸ ἀνάστημα ἐλέφαντος, ἐν τῇ
κατὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ μάχῃ αἱ ἀρθρώσεις του θέλουσι
θραυσθῆ ἐκ τοῦ τρόμου. Ἡ μάχη ὑπάρχει γνωστὴ παρὰ τοῦ
ἀνθρώπου τοῦ πεπειραμένου ἐν τοῖς πεδίοις, ὡς τὰ νομικὰ
ζητήματα ὑπάρχουσιν οἰκεία τοῖς νομομαθέσι. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΖ'.

Εἶδον τὸν υἱὸν πλουσίου τινὸς καθήμενον παρὰ τὸν τάφον τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς, καὶ φιλονεικοῦντα μετὰ τοῦ υἱοῦ πτωχοῦ τινος. Ἐλέγε δὲ πρὸς αὐτόν: « Τὸ μνημεῖον τοῦ τάφου τοῦ πατρὸς μου ὑπάρχει κατεσκευασμένον ἐκ λίθων, ἡ ἐπιγραφή αὐτοῦ ὑπάρχει κεχαραγμένη διὰ χρωμάτων, ἡ ἐφήπλωσαν ἐπ' αὐτοῦ μαρμαρίνην πλάκα, καὶ ἐνεκόλλησαν πλίνθους ἐκ καλαίδος. Τί παρόμοιον τούτῳ ἔχει ὁ τάφος τοῦ πατρὸς σου; Συνέλεξαν δὴ οὗ ἡ τρεῖς πλίνθους, καὶ ἐβρίψαν ἐπ' αὐτοῦ δρᾶκα γῆς. » Ὁ υἱὸς τοῦ πτωχοῦ ἤκουσε καὶ ἀπεκρίθη: « Σιώπα, διότι αὔριον, ἐν τῇ στιγμή τῆς ἐξεγέρσεως, πρὶν ὁ πατήρ σου δυνηθῆ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς αὐτόν, ὑπὸ τὸ ἄχος τῶν βαρέων τούτων λίθων, ὁ πατήρ μου θέλει φθάσει εἰς τὸν παράδεισον. » Ἀναφέρεται ἐν τῇ παραδόσει ὅτι ὁ θάνατος τῶν πτωχῶν ὑπάρχει ἀνάπαυσις· δὲν ἔχουσιν ὅπως ἐγκαταλείψωσί τι μετὰ λύπης.

Στίχος. — « Ὅσω ὀλιγώτερον ὑπάρχει βαρὺ τὸ ἄχος ὅπερ ἐπιβάλλουσιν ἐπὶ τοῦ ὄνου, τοσούτῳ περισσότερον εὐκόλως βαδίζει ἐν τῇ ὁδῷ. »

Στίχος. — « Ὁ πένης ὅστις ὑποφέρει τὸ βάρος ἀδίκου πτωχίας, ὑπάρχει ἀληθὲς ὅτι θέλει ἐλθεῖ ἐλαφρῶς εἰς τὴν θύραν τοῦ θανάτου. Ἀλλὰ διὰ τὸν ζῶντα ἐν πλούτῳ, ἀναπαύσει καὶ τῇ ἡσυχίᾳ, ἐνεκεν ὄλων τούτων δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ ἀποθνήσκειν δι' αὐτόν ἐστὶ σκληρόν. Ἐν πάσῃ περιστασει, μάθε ὅτι αἰχμαλωτὸς τις ἀπληθερωμένος τῆς αἰχμαλωσίας, ὑπάρχει καλλίτερος ἐμίρου αἰχμαλωτιζομένου. »

ΙΣΤΟΡΙΔΙΟΝ ΙΗ'.

Ἡρώτησα μεγιστᾶνά τινα περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ λόγου

τούτου τοῦ Μωάμεθ: « Ὁ μᾶλλον ἐναντίος ἐκ τῶν ἐχθρῶν σου, ὑπάρχει ἡ ψυχὴ σου (αἱ σαρκικαὶ ἐπιθυμίαι), ἥτις εὐρίσκειται μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων. » — « Τοῦτο σημαίνει ἀπάντησεν, ὅτι πᾶς ἐχθρὸς τὸν ὅποιον μεταχειρίζεσαι μετ' ἀγαθότητος καθίσταται φίλος σου, ἐκτὸς τῆς ψυχῆς, ἥτις ὅσα πλείονα δεικνύεις πρὸς αὐτὴν ἀβροφροσύνην, τοσούτῳ περισσότεραν δεικνύει ἔχθραν. »

Στίχος. — « Ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾷ ἀγγελικὸν χαράκτῆρα τρώγων ὀλίγον· ἀλλ' ἐὰν τρώγῃ ὡς τ' ἀκάθαρτα, θέλει πέσει ὡς οἱ λίθοι. Πᾶς τοῦ ὁποίου ἐκπληροῖς τὰς ἐπιθυμίας θέλει εἶσθαι ὑπὸ τὰς διαταγὰς σου, ὅστις θέλει ἐξεγερθῆ ὅταν ἐπιτύχῃ τοῦ ποθομένου. »

Φιλονεικία τοῦ Σααδῆ μετὰ οἰηματίου τινὸς περὶ τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς πενίας.

Εἶδον ἐν ὀμηγύρει τινα ἄνθρωπον ὅστις εἶχε τὸ φαινόμενον τῶν δερβισσῶν, ἀλλ' ὅστις δὲν ἐπρέσβευε τὸν τρόπον τοῦ ζῆν αὐτῶν· ἐκάθητο, εἶχεν ἐπιχειρήσει ἀισχράν τινα πράξιν, ἤνοιξε τὸ βιβλίον τοῦ παραπόνου καὶ εἶχεν ἀρχίσει ἵνα κατηγορῇ τῶν πλουσίων. Εἶχε δὲ καταντήσει εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον τοῦ λόγου αὐτοῦ: « Παρὰ τοῖς πτωχοῖς ὁ ποῦς τῆς θελήσεως ὑπάρχει τεθραυσμένος. »

Στίχος. — « Δὲν ὑπάρχει ἀργύριον ἐν ταῖς χερσὶ τῶν γενναιοδώρων· δὲν ὑπάρχει γενναιοδωρία παρὰ τοῖς κατόχοις πλοῦτου. »

Ὁ λόγος οὗτος ἀπήρσεν εἰς ἐμὲ τὸν τραφέντα διὰ τῶν ἀγαθοεργιῶν τῶν μεγάλων. Εἶπον λοιπόν: « ὦ φίλε μου!

οἱ πλούσιοι εἰσι τὸ εἰσόδημα τῶν δυσυχῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ζώντων ἐν τῇ ἀπομονώσει, ὁ σκοπὸς πρὸς ὃν διευθύνονται οἱ ἐπισκεπτόμενοι, τὸ καταφύγιον τῶν ὀδοιπόρων διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ πλησίον ὑποφέρουσι βαρὺ φορτίον. Φέρουσι τὰς ἑαυτῶν χεῖρας ἐπὶ τῶν φαγητῶν, ὅπταν οἱ θιασῶται καὶ ὑποδεέστεροι αὐτῶν περατώσωσι τὸ τρῶγειν, καὶ τὸ ὑπερβάλλον τῆς δαψιλείας αὐτῶν δίδεται εἰς τὰς χήρας, τοὺς γέροντας, τοὺς πλησίον καὶ τοὺς γείτονας.

Στίχος. — « Εἰς τοὺς πλουσίους ἀνήκουσι τὰ ἱερὰ καθιδρύματα, αἱ προσευχαί, ἡ φιλοξενία, ἡ ἀπότισις τῆς δεκάτης, ἡ ἐλεημοσύνη τῆς καταλύσεως τῆς νηστείας, ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν δούλων, αἱ θυσίαι καὶ αἱ προσφοραί. Πῶς ἤθελες φθάσει εἰς τὴν εὐτυχίαν αὐτῶν, σὺ ὅστις δὲν δύνασαι νὰ ἐκπληρώσῃς εἰμὴ τὰς δύο ταύτας γονυκλισίας, καὶ αὐτὰς μετὰ ἑκατὸν δυσκολιῶν ; »

Ἐὰν ἔχῃς τὴν δυνατότητα ὅπως ἦς δαψιλῆς, καὶ τὴν ἰσχύν τοῦ ὑποκλίνειν, τὰ δύο ταῦτα ὑπάρχουσιν ἐτι εὐκωλύτερα τοῖς πλουσίοις, διότι ἔχουσιν ἀργύριον κεκαθαρισμένον (δηλ. ἐπλήρωσαν τὴν τῆς ἐλεημοσύνης δεκάτην), ἐνδύματα καθαρὰ, τιμὴν ἀπρόσβλητον, καρδίαν ἀμέριμον. Ἡ δύναμις τοῦ ἐκπληροῦν εὐλαβεῖς πράξεις συνίσταται εἰς εὐχάριστον τροφήν, καὶ εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τῆς λατρείας, εἰς ἐνδύμα καθαρὸν ἀπὸ πάσης κηλίδος. Λοιπὸν ὑπάρχει ἀρίδῃλον ποία δύναμις θέλει ἐπέλθει ἐκ πεινώσεως κοιλίας, ποία γενναιοδωρία ἐκ χειρὸς κενῆς· ποῖον βάδισμα ἀναμένει τις ἐκ ποδὸς τεθραυσμένου, καὶ ποῖαν ἀγαθὴν πράξιν, ἀπὸ νηστεύοντος στομάχου. »

Στίχος. — « Θέλει κοιμηθῆ μετὰ τεταραγμένου ὕπνου, ἐκεῖνος ὅστις δὲν θὰ ἦναι κάτοχος τοῦ ἀναγκαίου ποσοῦ διὰ τὰς τῆς αὔριον δαπάνας. Ὁ μύρμηξ συλλέγει αὐτὰ τὸ ἔαρ ὅπως διατελῆ ἐν ἀναπαύσει τὸν χειμῶνα. »

Ἡ ἡσυχία δὲν συννεοῦται μετὰ τῆς πτωχίας, καὶ ἡ

διάχυσις τοῦ πνεύματος δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ: Ὁ μὲν (ὁ πλούσιος) ἀπήγγειλε τὴν ἐναρξιν τῆς ἐσπερινῆς προσευχῆς· ὁ δὲ (ὁ πτωχὸς) κάθηται, ἀναμένων τὸν δεῖπνον αὐτοῦ. Πῶς οὗτος ἤθελε παρομοιάσει πρὸς ἐκεῖνον; »

Στίχος. — « Ὁ κάτοχος τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου τοῦ ἀσχολεῖται περὶ τοῦ Θεοῦ· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος τοῦ ὁποίου ἡ ἡμερησία μερὶς δὲν ὑπάρχει ἐξησφαλισμένη ἔχει τὴν καρδίαν ἀνήσυχον. »

Κατὰ συνέπειαν, ἡ λατρεία τῶν πλουσίων ἐγγίζει μᾶλλον πρὸς παραδοχὴν παρὰ τῷ Θεῷ, διότι εἰσὶν ἡσυχοί, ἔχουσι περιουσίαν πνεύματος, καὶ εἰσὶν ἀθύρτικοι καὶ ἀτάραχοι. Παρεσκεύασαν τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτῶν ἀναγκαῖα, καὶ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν ἐπαγγελίαν δεήσεων καὶ λατρείας. »

Ὁ ἄραφ λέγει: « Κατέφυγον παρὰ τῷ Θεῷ, ἐναντίον τῆς πενίας ἣτις ἔχει τὰ ἑαυτῆς βλέμματα προσηλωμένα πρὸς τὴν γῆν (ἐκ ταπεινοσύνης) καὶ κατὰ τῆς γειτνιασεως τοῦ ἀτόμου ὅπερ δὲν ἀγαπῶ. » Ἀναφέρεται ἐν τῇ παραδόσει περὶ τοῦ Μωάμεθ. « Ἡ πτωχία, ὑπάρχει ἡ ἀμαύρωσις τοῦ προσώπου ἐν ἀμφοτέραις ταῖς κατοικίαις (δηλ. ἐν τε τῷ παρόντι καὶ τῷ μέλλοντι κόσμῳ). »

Ἀπήντησε: « Δὲν ἔμαθες ὅτι ὁ προφῆτης εἶπεν: « Ἡ πενία ἐστὶν ἡ δοξα μου. » Ἐπανελάβον: « Σιώπα, διότι ὁ Κύριος τοῦ κόσμου εἶχεν ὑπ' ὅψιν τὴν πενίαν τῶν ἀνθρώπων οὔτινες εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι τῆς πάλης, τῆς συγκατανεύσεως εἰς τὰς βουλήσεις τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰσὶν ὑπόχροιοι ἵνα χρησιμεύωσιν ὡς σκοπὸς εἰς τὰ βέλη τῆς εἰμαρμένης· καὶ οὐχὲ τὴν πενίαν τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖνων τῶν περιβεβλημένων τὸν μανδύαν τῶν δικαίων καὶ πωλούντων τὸν ἄρτον τοῦ ἑαυτῶν σιτηρεσίου. »

Στίχος. — « Ὁ τύμπανον ὑψίφωνον, καὶ ὅπερ οὐδὲν ἐμπερικλείεις ἐν τῇ σῆ κοιλίᾳ! καθ' ἣν στιγμήν ἐπιχειρή-

σεις ὁδοιορίαν πῶς θέλεις προπαρασκευασθῆ δι' αὐτὴν ἀνευ προμηθειῶν; Ἐὰν ὑπάρχῃς ἄνθρωπος, ἀπόστρεφον ἀπὸ τῶν πλασμάτων τὴν ὄψιν τῆς πλεονεξίας, καὶ μὴ ἀνακυλίσῃς εἰς τὴν χεῖρά σου τὸ χιλιόκοκκον κομβολόγιόν σου. »

« Ὁ δερβίσσης ὁ ἐστερημένος τῆς ἐπιστήμης τοῦ θεωρητικοῦ βίου δὲν θέλει ἀναπαυθῆ, μέχρις οὗ ἡ πενία αὐτοῦ καταντήσῃ εἰς τὴν ἀσέβειαν; διότι ὀλίγου δεῖν μὴ ἡ πενία καταντήσῃ ἀσέβεια. Δὲν εἶναι δυνατόν, ἐκτὸς μετὰ τῆς κατοχῆς πλούτου, τὸ ἐνδύσαι γυμνὸν τι ὄν, ἢ καταβάλλειν προσπαθείας πρὸς ἀπελευθέρωσιν αἰχμαλώτου. Τίς θέλει συντελέσει ἵνα οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἡμετέρου γένους φθάσωσιν εἰς τὸν βαθμὸν τῶν πλουσίων; Πῶς ἡ ἄνωθεν χεὶρ (ἢ ἐπιδαψιλεύουσα) θέλει παρομοιάσει πρὸς τὴν κάτωτι (τὴν λαμβάνουσαν); Δὲν βλέπεις ὅτι ὁ Θεός, ἐν τῇ καθαρᾷ ἀποκαλύψει αὐτοῦ, γινωσκοποιεῖ διὰ τῶν λόγων τούτων τὴν εὐδαιμονίαν τῶν κατοίκων τοῦ παραδείσου: « Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι θέλουσιν ἔχει ἐξησφαλισμένην συντήρησιν, καρπούς· καὶ θέλουσι κοιμηθῆ εἰς κήπους θελγῆπρων. » Μάθε ὅτι ὁ ἀσχολούμενος ὅπως προμηθευθῆ τὰ πρὸς συντήρησίν του, στερεῖται τῆς εὐτυχίας τῆς ἀθωότητος, καὶ ὅτι ἡ κατοχὴ τῆς ἀναπαύσεως τοῦ πνεύματος ὑπόκειται εἰς ἐξησφαλισμένην ὑπαρξιν. »

Στίχος. — « Εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν διψῶντων ὄλον τὸ σύμπαν φαίνεται καθ' ὑπνοὺς πηγὴ ὕδατος. »

« Πανταχόσε ὅπου βλέπῃς ἄνθρωπον ὑποστάντα στενοχωρίαν καὶ γευθέντα τὴν πικρίαν, οὗτος ῥίπτεται ἐκ πλεονεξίας εἰς ἐπιχειρήσεις ἐπικινδύνους, δὲν προφυλάττεται ἀπὸ τῶν συνεπειῶν αὐτῶν, δὲν φοβεῖται τὰς βασιάνους τῆς ἀλλοτρίας ζωῆς, καὶ δὲν διακρίνει τὸ νόμιμον ἀπὸ τοῦ ἀπηγορευμένου. »

Στίχος. — « Ἐὰν τεμάχιον πλίνθου προσβάλλῃ κύμα κατὰ κεφαλῆς, ἀνακιρτᾷ ἐκ χαρᾶς λέγων: « Τοῦτο ὑπάρχει ὅσοτον. » Ἐὰν δύο ἄνθρωποι λαμβάνωσιν ἐπ' ὤμων

κράββατον, ὁ ποταποῦ χαρακτῆρος φαντάζεται ὅτι οὗτός ἐστι τράπεζα. »

« Ἄλλ' ὁ κάτοχος πλούτου προσδέεται παρὰ τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ ὄμματος τῆς εὐμενείας, καὶ προφυλάττεται ἀπὸ τοῦ ἀπήγορευμένου διὰ τοῦ νομίμου. Ὑποθετόν ἐστι ἀπολύτως δὲν ἐστερέωσα τὸ φρόνημά μου, καὶ δὲν ἐπήνεγκον ἀρμοδίας καὶ ἐπιδεικτικὰς παρατηρήσεις, ἀναμένω παρὰ σοῦ εὐθύτητα. Εἶδες ποτε ὅτι ἡ χεὶρ ὑποκριτοῦ ὑπάρχει δεδεμένη ὀπισθεν τῆς ῥάχεώς του, ἢ ἀτομὸν τι ἐστερημένον τῶν πρὸς ὑπαρξιν μέσων καθήμενον ἐν φυλακῇ, ὅτι ὁ πέπλος ὁ προστευῶν τὴν σωφροσύνην μιᾶς γυναίκας ἐξεσχίσθη, ἢ χεῖρα κεκομμένην (τῶν ληστῶν δηλ), ταῦτα δὲν προέρχονται ἐκ τῆς πενίας; Διὰ μέσου τῶν ἀναγκῶν τῶν συνέλαβον εἰς λάκκους τοὺς ἥρωας τοὺς τοσοῦτον ἰσχυροὺς ὡς οἱ λέοντες, καὶ διετρύπησαν τὰς πτέρνας αὐτῶν. Δυνατὸν ἢ σφοδρὰ ἐπιθυμία νὰ καταβασανίξῃ τὸν πτωχόν. ὅτε δὲν ἔχει τὴν ἰσχύν ὅπως τηρήσῃ τὴν ἐγκράτειαν, κατατρύχεται ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας· διότι ἡ κοιλία καὶ ὁ καυλὸς ὑπάρχουσι δύο δίδωμα, δηλ. δύο τέκνα μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μητρός· ἐφ' ὅσον ἐκεῖνη διαμένει ἐν θέσει οὔσα, οὗτος εὐρίσκειται ἐπὶ ποδός.

Ἦκουσα νὰ διηγῶνται ὅτι συνέλαβον αἰφνης πτωχόν τινα διαπράττοντα αἰσχρὰν πράξιν μετὰ νέου τινός. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὑπέφερεν ἐκ τοῦ αἰσχούς, ὑπῆρχε φόβος μὴ λιθοβοληθῆ· εἶπε λοιπόν: « Ὁ μουσουλμάνοι! δὲν ἔχω χρυσίον ὅπως λάβω γυναῖκα, καὶ δὲν ἔχω τὴν δύναμιν ὅπως ἀντιστῶ εἰς τοὺς πειρασμούς. Τί θὰ πράξω λοιπόν; Δὲν ὑπάρχει μοναχικὸς βίος ἐν τῷ ἰσλάμ. Μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἰτίων τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῆς ἡσυχίας τοῦ πνεύματος αἰτινες ὑπάρχουσιν ἐξησφαλισμέναι διὰ τοὺς πλουσίους, ὑπάρχει καὶ ἐν τῷ καθ' ἑκάστην νύκτα πιέσαι εἰς τὴν ἀγκάλην νέαν τινὰ ὠραιότητα, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπαναλαμβάνειν νέαν νεότητα. Ἡ ὠραιότης περὶ ἧς ὁμίλῳ ἐστὶ τοιαύτη ὥστε ἔνεκα τῆς χάριτος αὐτῆς, ἢ λαμπρὰ ἢ ὡς τίθησι τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς ἑαυτῆς ἰδίας καρδίας (συνεπεία τῆς συγκινήσεως αὐτῆς καὶ τῆς ταραχῆς) καὶ ἡ ὑπερήφανος κυ-

πάρισσος ὑπάρχει περὶ τούτου συγκεχυμένη, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἐν τοιαύτῃ καταστάσει. »

Στίχος. — « Αὐτὴ ἐθύθισε τὴν ἑαυτῆς χεῖρα εἰς τὸ αἶμα τῶν περιφανῶν ἀνδρῶν· κατέστησε τὸ ἄκρον τῶν δακτύλων τῆς χρωματος ζιζύφου. »

« Ἀδύνατον κατέχοντες τοιαύτην ὠραιότητα ὡς ἐκείνη, οἱ πλοῦσιοι νὰ στρέφονται περὶ τῶν ἀμαρτημάτων καὶ νὰ ἐπιχειρῶσιν ὅπως τηρῶσιν ἀπρεπῆ διαγωγὴν. »

Στίχος. — « Καρδία ἀποσπάσασα οὐρὴν τοῦ παραδείσου καὶ κατέστησεν αὐτὴν λάφυρον, πῶς θέλει δώσει προσηχὴν εἰς τὰς ὠραιότητας τοῦ Τουρκιστάν; »

Στίχος (ἀραβικός). — « Ὁ ἔχων ἐνώπιον αὐτοῦ φοινικοβαλάνους προσφάτους, ὅσας ἂν ἐπιτηρῆ, ἀπαλλάττεται ὡς ἐκ τούτου μάλιστα ἀπὸ τοῦ ῥίπτειν λίθους κατὰ τῶν δένδροφονίικων. »

« Συνεχέστατα οἱ ἄποροι κηλιδοῦσι διὰ τοῦ ἀμαρτήματος, τὸν ἱμάντα τῆς σωφροσύνης· καὶ, ὡς πειναλέοι κύνες, κλέπτουσι τὸν ἄρτον. »

Στίχος. — « Ὅτε λαίμαργός τις κύνων εὐρίσκει κρέας, δὲν ἐρευνᾷ ἐὰν τοῦτο ᾖ τῆς καμῆλου τοῦ Σαλίχ ἢ τοῦ ὄνου τοῦ Ἀντιχριστοῦ. »

« Πόσαι σῶφρονες γυναῖκες, ἕνεκα τῆς πενίας, ὑπέπεσαν εἰς τὴν ἀκροτάτην ἀνωμαλίαν, καὶ παρέδωκαν εἰς τὸν ἀνεμὸν τῆς ἀτιμίας τὴν ἑαυτῶν πολῦτιμον τιμὴν! »

Στίχος. — « Μετὰ τῆς πείνης, ἢ δυνατοῦ τῆς σωφροσύνης δὲν ἀπομένει· ἡ ἀνέχεια ἀποσύρει τὰς ἡνίας ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ. »

« Ἄμα ἐξέφερα τὸν λόγον τοῦτον, οἱ χαλινοὶ τῆς ἰσχύος

τοῦ δερβίσσου ἐξῆλθον ἀπὸ τῆς χειρὸς τῆς ὑπομονῆς· παρεσκευάσθη ὅπως μὲ καταπολεμήσῃ διὰ τῆς γλώσσης του· ἐκέντησε τὸν ἵππον τῆς εὐγλωττίας εἰς τὴν παλαιστραν τῆς ἀναισχυντίας, ὤθησεν αὐτὸν πρὸς ἐμὲ καὶ εἶπεν: Ἔδειξε τόσην ὑπερβολὴν περιγρᾶφων τοὺς πλοῦσιους, καὶ εἶπε τόσους ἀσυρράπτους λόγους, ὥστε ἡ φαντασία θέλει ὑποθέσει ὅτι εἰσὶν ἡ θηριακὴ τοῦ δηλητηρίου τῆς πενίας, ἢ ἡ κλεῖς τοῦ θησαυροῦ τῶν πραγμάτων τῶν ἀναγκαίων εἰς τὴν ζωὴν. Ἄλλ' αὐτοὶ εἰσὶ μία θραξ ἀλαζόνων ἀνθρώπων, πλήρης φαντασιοκοπημάτων· προληπτικοὶ, ἀποφεύγοντες τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ, ἀσχολούμενοι εἰς τὴν ἀπόκτησιν ἀργυρίου καὶ πλούτου, μανιώδεις διὰ τ' ἀξιώματα καὶ τὰ πλοῦτη. Δὲν ὀμιλοῦσιν εἰμὴ μετὰ ἀνοησίας, καὶ δὲν προσβλέπουσιν εἰμὴ μετ' ἀπαρεσκευίας· κατηγοροῦσι τοὺς σοφοὺς ἐπὶ ἐπαιτεία, καὶ οὐνειδίζουσι τοὺς φακίρας διὰ τὴν ἀνέχειάν των. Ἐν τῇ ὑπεροψίᾳ ἦν ἐμπνέει αὐτοῖς ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ὑψωσις τῆς τάξεως ἦν φαντάζονται ὅτι κατέχουσι, κάθηνται ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας θέσεως καὶ θεωροῦσιν ἑαυτοὺς καλλιτέρους ὅλου τοῦ κόσμου. Δὲν παραδέχονται εἰς τὸν ἐγκέφαλόν των ὅτι δύνανται νὰ κλίνωσι τὴν κεφαλὴν, ἐνώπιον τινός, λησμονοῦντες τὸ λόγιον τῶν σοφῶν, οἵτινες εἶπον: « Ὁ ἔχων ὀλιγωτέραν ταπεινοσύνην παρὰ τοὺς ἄλλους καὶ πλείονα πλοῦτον, ὑπάρχει πλοῦσιος κατ' ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ πένης πράγματι. »

Στίχος. — « Ἐὰν, ἕνεκα τοῦ πλούτου αὐτοῦ ὃν τι ἐσερμημένον ἀξίας μεγαλαυχῆ πρὸς βλάβην τοῦ σοφοῦ, θεώρησον αὐτὸν ὡς τὰ ὀπίσθια ὄνου, ἔστω καὶ νὰ ἦ ὁ βοῦς τῆς ἀμβάρεως. »

Ἀπήντησα: « Μὴ προβαίνης εἰς τὸ νὰ κατηγορῆς τοὺς πλοῦσιους, διότι εἰσὶ γενναϊόδωροι. Ἐπανέλαβεν· « Εἶπες λάθος· εἰσὶν οἱ δοῦλοι τοῦ ἀργυρίου. Ὅποια ὠφέλεια ὑπάρχει νὰ ὦσι νέφος τοῦ νοεμβρίου καὶ νὰ μὴ ἐπιβρίπτωσι βροχὴν ἐπὶ οὐδένος· νὰ ὦσιν ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου καὶ νὰ μὴ λάμπωσιν ἐφ' οἰουδήποτε· νὰ ἀναβαίνωσιν ἐπὶ ἵππου ἰσχύος, καὶ

νάμη τρέχωσιν εἰς αὐτόν· Δὲν προχωροῦσιν οὔτε βῆμα δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, οὔτε μίαν δραχμὴν δίδουσιν ἄνευ ἐπιπλήξεως καὶ κακώσεως· συλλέγουσιν ἀργύριον μετὰ δυσκολίας, τηροῦσιν αὐτὸ μετὰ φειδωλίας καὶ τὸ ἐγκαταλείπουσι μετὰ θλίψεως. Οἱ σοφοὶ εἶπον· « Τὸ ἀργύριον τοῦ φιλαργύρου θέλει ἐξέλθει ἀπὸ τῆς γῆς καθ' ἣν στιγμὴν ὁ τελευταῖος οὗτος θέλει εἰσελθεῖ εἰς αὐτήν. »

Στίχος. — « Κάποιος προμηθεύεται πλοῦτον μετὰ δυσκολίας καὶ προσπαθειῶν· ἄλλος δ' ἐπέρχεται καὶ ἀφαιρεῖ τὸ ἀργύριον τοῦτο ἄνευ δυσκολίας καὶ ἄνευ προσπαθειῶν. »

Εἶπον· « Δὲν ἔλαβες γνῶσιν τῆς φιλαργυρίας τῶν πλουσίων, ἐκτός διὰ τοῦ μέσου τῆς ἐπαιτείας· διότι τῶ ἀπαρνούμενῳ τὴν σοφοδρᾶν ἐπιθυμίαν ὁ πλοοσιοπάροχος καὶ ὁ φιλάργυρος φαίνονται ὅμοιοι· ἡ Λυδία λίθος γνωρίζει τὴν ἀξίαν τοῦ χρυσοῦ, ὁ δὲ ἐπαίτης γνωρίζει τί ἐστὶ γλισχρότης. » Ἐπανελάβην· « Εἶπον ἐκ πείρας ὅτι οἱ πλοῦσιοι ἔχουσιν εἰς τὴν ἑαυτῶν θύραν ὑπηρέτας καὶ διορίζουσι ἀνθρώπους ἀγροίκους καὶ σκληροὺς, ὅπως μὴ παραδέχωνται τοὺς σημαντικούς ἀνδρας, θέτουσι τὴν χεῖρα τῆς βίας ἐπὶ τοῦ στήθους τῶν πεφωτισμένων καὶ λέγουσι πρὸς αὐτούς· « Οὐδεὶς ὑπάρχει ἐν τῇ οἰκίᾳ. » Καὶ πραγματικῶς, ἤθελον εἰπεῖ ἀληθῶς. »

Στίχος. — « Παρὰ τῶ μὴ ἔχοντι οὔτε διανοητικόν, οὔτε μεγαθυμίαν, οὔτε φρόνησιν, οὔτε σύνεσιν, ὁ θαλαμηπόλος ἐδικαιούτο λέγων· « Οὐδεὶς διαμένει ἐνταῦθα. »

Εἶπον· « Τοιοῦτοτρόπως συμπεριφέρονται ἀφοῦ κατήντησαν εἰς τὴν ἀμηχανίαν διὰ τῆς χειρὸς τῶν ἰκετῶν, καὶ ἐφθασαν εἰς τὸ νὰ ἐκβάλλωσι φωνὰς δι' ἐπαιτικῶν ἐκλιπαρώσεων. Ὁ νοῦς δὲν δύναται νὰ κατανοήσῃ ὅτι, καὶ ὅποτε ἡ ἄμμος τῆς ἐρήμου ἤθελε μεταβληθῆ εἰς μαργαρίτας (καὶ διανεμηθῆ ὡς ἐλεημοσύνη), ἤδύνατο νὰ πληρωθῆ ὁ ὀφθαλμὸς τῶν ἐπαιτῶν. »

Στίχος. — « Ὁ ὀφθαλμὸς τῶν σφόδρα ἐπιθυμητῶν οὐδέποτε θέλει χορτασθῆ ἐκ τοῦ πλοῦτου τοῦ κόσμου τούτου, ὡς καὶ τὰ φρέατα ἐκ τῆς δρόσου. »

« Ὁ Χατὶμ Θάγης, ὅστις κατῶκει ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐὰν διέμενεν ἐν πόλει τινὶ ἤθελε καταστήσει ἄνευ πόρων ἕνεκα τῆς κινήσεως τῶν ἐπαιτῶν, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἤθελε κατακερματισθῆ ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ. »

« Ὁ καλὸς ἀνθρωπὸς ἐπανελάβην· « Οἰκτεῖρω τὴν θέσιν αὐτῶν. » « Οὐχί, ἐπανελάβον ἐγώ, σὺ λυπεῖσαι διὰ τὸ βαθύπλοτον αὐτῶν. » Ὡμιλοῦμεν οὕτως καὶ ἀμφοτέροι ἐμμένονεν ὁμοῦ. Ἐκαστον λίθον τὸν ὅποιον ἐρρίπτειν, ἐπροσπάθουεν ὅπως ἀντικρούσω, καὶ πάντα βασιλέα (τοῦ ζατρικίου) ἐκάλυτον διὰ βασιλείσης, μέχρις ὅτου ἐπαίξεν ὁλοσχερῶς τὸ ἀργύριον τοῦ βαλαντίου τῆς διανοίας, καὶ ἐρρίψεν ὅλα τὰ βέλη ἐκ τοῦ τόξου τῆς διαφορᾶς. »

Στίχος. — « Λοιπὸν, φυλάχθητι μεγάλως ἀπὸ τοῦ ῥίπτειν τὴν ἀσπίδα σου, ἕνεκα τῆς προσκρούσεως τοῦ εὐγλώττου ἀνδρός· διότι δὲν ἔχει παρὰ ταύτην τὴν ὑπερβολὴν δαυνηϊκὴν. Ἐφάρμοσον τὰ τῆς ὀρησκείας καὶ τοῦ πνευματικοῦ (νοεροῦ) τῆς ψυχῆς, διότι ὁ στωμύλος ἀνθρωπος συνειδησμένος ὅπως λαλῆ πεζῆ, ἔχει ὄπλα ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ θύρας, ἀλλ' ἐν τῷ φρουρίῳ οὐδεὶς ὑπάρχει. »

Ἐπὶ τέλους, δὲν ὑπελείφθησαν αὐτῶ σοφίσματα πλέον, καὶ τὸν κατέβαλον. Ἐξέτεινε τὴν χεῖρα τῆς βίας καὶ ἤρξατο νὰ ἐκφέρῃ ματαιολογίας. Διότι τοιαύτη τις ὑπάρχει ἡ ἔξις τῶν ἀμαθῶν, ὅτε εἰσὶν ὑποδέεσσοι τοῦ ἀντιπάλου του κατὰ τὴν λογικότητα, ὅπως ἀνακινῶσι τὴν ἄλυσσιν τῆς ἀμφισβητήσεως, ὡς ὁ Ἄξερ, ὁ γλύπτης εἰδώλων, ὅστις δὲν ἐπέτυχε μετὰ τοῦ υἱοῦ του διὰ τῶν σοφισμάτων, καὶ ὅστις ἠγέρθη ὅπως καταπολεμήσῃ αὐτὸν, λέγων· « Βεβαίως, ἐὰν δὲν ἀπέχῃς ἀπὸ τοῦ οὕτως πράττειν, θέλω σ' ἐξώσει. Μ' ὠνεῖδισε καὶ τῶ ἀπήντησα διὰ τοῦ ἰδίου τρόπου, ἐξέσχισε τὸ περιλαίμιόν μου, καὶ ἐγὼ ἔλαβον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πώγωνος. »

Στίχος. — « Ἐπέπεσε κατ' ἐμοῦ, καὶ ἐγὼ ἐπέπεσα ἐπ' αὐτοῦ, οἱ δ' ἄνθρωποι ἔτρεχον καὶ ἐγέλων κατόπιν ἡμῶν. Ὅλοι ἐδάκνον τοὺς ἑαυτῶν δακτύλους ἐκπληττόμενοι, ἐνεκα τῶν λόγων ἡμῶν. »

Ἐν συνόψει, προσηγάγομεν τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπόφασιν ἐνώπιον τοῦ καδῆ, καὶ ὑπεβλήθημεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς δικαιοσύνης, ὅπως ὁ τῶν μουσουλμάνων δικαστῆς ἐκζητήσῃ ἀρμόδιόν τινα συμβιβασμόν, καὶ ἀπαγγεῖλῃ ὀριστικῆν τινα ἀπόφασιν περὶ τῶν πλουσίων καὶ τῶν πενήτων. Ὅτε ὁ καδῆς εἶδε τὴν ὄψιν ἡμῶν καὶ ἤκουσε τοὺς λόγους, ἔκυψε τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν ἐν τῷ λαιμῷ τῆς διανοίας, ἀνύψωσεν αὐτὴν, μετὰ ὠριμον σκέψιν, καὶ εἶπεν. « Ὡ σὺ ὁ ἐξενεγκῶν ἐπαίνους ὑπὲρ τῶν πλουσίων καὶ ἀναλαβῶν ὅπως καταλαλήσῃς τοὺς πτωχοὺς, μάθε ὅτι πανταχόσε ὅπου ἂν ὑπάρχῃ ῥόδον εὐρίσκονται ἄκανθαί, ὅτι ὁ οἶνος συνοδεύεται ὑπὸ καρηθαρίας, ὅτι παρὰ τὸν θησαυρὸν ἀναπαύεται ὄφις, καὶ ὅτι πανταχόσε ὅπου ὑπάρχουσι πολύτιμοι μαργαρίται ὑπάρχει ὁ καρχαρίας ὁ κατασβιβρώσκων τοὺς ἀθρώπους. Ἡ τέρψις τῆς ἐπιγείου ταύτης ζωῆς παρακολουθεῖται ὑπὸ τῆς θλίψεως τοῦ θανάτου, καὶ ἡ εὐδαιμονία τοῦ παραδείσου ὑπάρχει ὀπισθεν τοῦχοῦ δυσαρσεκείας. »

Στίχος. — « Τί θέλει πράξῃ ὁ ζητῶν τὸν φίλον, ἐὰν ἀγνοῇ ὅπως ὑποφέρῃ τὴν τοῦ ἔχθρου ἀδικίαν; Ὁ θησαυρὸς καὶ ὁ ὄφις, τὸ ῥόδον καὶ ἡ ἄκανθα, ἡ θλίψις καὶ ἡ χαρὰ ὑπάρχουσι ἀλληλένδετα. »

« Δὲν παρατηρεῖς ἐν τῷ κήπῳ ὅτι ὑπάρχουσι συνάμα μοσχοιτέα καὶ ἄκαρπα δένδρα; Ἐπίσης ἐν τῇ ὁμάδῃ πλουσίων συνυπάρχουσιν εὐγνώμονες καὶ ἀγνώμονες, καὶ, ἐν τῷ συνόλῳ τῶν πενήτων, ἀπαντῶνται καρτερικοὶ καὶ ἄλλοι παραπονούμενοι. »

Στίχος. — « Ἐὰν ἕκαστος κόκκος χαλάξῃς ἐγίνετο μαργαρίτης, ἡ ἀγορὰ ἤθελεν εἶσθαι πλήρης ὡς ἐξ ὑελίνων κόκκων. »

« Οἱ εὐνοοῦμενοι τῆς τοῦ Θεοῦ αὐτῆς ὑπάρχουσιν οἱ βαθύπλουτοι, οἱ συμπεριφερόμενοι ὡς οἱ δερβίσσαι, οἱ ἔχαντες αἰσθήματα παρόμοια πρὸς τὰ τῶν πλουσίων. Ὁ μείζων τῶν πλουσίων ἐστὶν ὁ μεριμνῶν περὶ τῶν πενήτων· ὁ δὲ κρείσσων τῶν πενήτων ἐστὶν ὁ μὴ σύρων τὴν χειρίδα τῶν πλουσίων. Ὁ Θεὸς εἶπεν: « Ὁ Θεὸς ἐπαρκεῖ πρὸς πάντα τὸν εἰς αὐτὸν ἀνατεθειμένον. »

Τότε ὁ καδῆς ἔπαυσεν ὅπως μοὶ ἀποτείνῃ ἐπιπλήξεις καὶ ἀπηύθυνε τσαῦτα πρὸς τὸν δερβίσσην, λέγων πρὸς αὐτὸν ταιαῦτα. « Ὡ σὺ ὁ εἰπὼν· Οἱ πλούσιοι ἀσχολοῦνται περὶ τῶν ἀπηγορευμένων καὶ εἰσὶν ἐπιβρεπεῖς πρὸς τὰς ἀθεμίτους τέρψεις· ναί, ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ἄνθρωποι οἷους ἀνεφερας, τῶν ὁποίων τὸ πνεῦμα ἐστὶν ὀλίγον ἀνεπτυγμένον, καὶ οἵτινες εἰσὶν ἀγνώμονες δι' ὅσας ἔλαβον εὐεργεσίας· κερδίζουσιν ἀργύρια, καταθέτουσιν αὐτὰ εἰς τὰ θησαυροφυλάκιά των, δὲν ἀπολαμβάνουσιν αὐτὰ καὶ δὲν ἐπιδαφιλεύουσιν. Ἐὰν, παραδείγματος χάριν, δὲν κατέπιπτεν ὄμβρος (ἐὰν κατέφθανε σιτοδείξ), ἡ ὁ κατακλυσμὸς συμπαρέσυρε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν κόσμον, πλήρεις πεποιθήσεως ἐν τῇ ἑαυτῶν ἰσχύϊ, δὲν μεριμνῶσι περὶ τῆς θλίψεως τοῦ πένητος, δὲν ἤθελον φοβηθῆ τὸν Θεόν, καὶ ἤθελον εἰπεῖ:

Στίχος. — « Ἐὰν ἄλλος τις ἀποβιοῖ ἐν ἀπορίᾳ, ἐγὼ ἔχω. Τί δύναται νὰ φοβηθῇ ἡ νήσσα ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ. »

Στίχος (ἀραβικός). — « Ὅποσαι γυναῖκες ἐπιβαίνουσαι καμήλων δὲν διανοοῦνται. ἐν τοῖς ἑαυτῶν φερέτροις περὶ τοῦ ταφέντος ὑπὸ τοὺς κόκκους τῆς ἀμμου! »

Στίχος. — « Ὅτε οἱ χαμερποὺς χαρακτῆρος διέσωσαν τὸν ἑαυτῶν τάπητα, λέγουσι· « Τί μέλλει ἡμᾶς ἐὰν ἀπολεσθῇ ὁλος ὁ κόσμος; »

« Ὑπάρχουσι ἄνθρωποι τοιοῦτοι ὡς ἐγὼ περιέγραψα· ἄλλοι δ' ἀπ' ἐναντίας παρέθικαν τὴν τράπεζαν τῆς ἀγαθο-

εργίας, ἐδημοσίευσαν τὴν περὶ γενναιοδωρίας πρόσκλησιν, ἠτοιμάσθησαν ὅπως ἐξυπηρετήσωσι τοὺς παρ' αὐτοῖς ξενιζομένους, καὶ ἔδειξαν πρόσωπον ἀνοικτόν καὶ τεταπεινωμένον. Ἐκζητοῦσιν ἀγαθὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ συγγνώμην, καὶ εἰσὶ κύριοι τοῦ τε παρόντος κόσμου καὶ τοῦ ἀλλοῦ, ὡς οἱ θεράποντες τῆς αὐλῆς τοῦ κυριάρχου τοῦ παντός, τοῦ παρὰ τοῦ Θεοῦ εὐνοουμένου, τοῦ νικητοῦ τῶν ἑαυτοῦ ἐχθρῶν, τοῦ κατακτητοῦ μονάρχου τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ὑπερασπιστοῦ τῶν μεθούρων θέσεων τοῦ ἰσλαμισμοῦ, τοῦ κληρονόμου τῆς βασιλείας τοῦ Σολομῶντος, τοῦ δικαιότερου τῶν μοναρχῶν ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἐποχῇ, Μοζχαφφέρ-Ἐδδουνιὰ Οὐεδδὴν Ἀββοῦ-Βέκρ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Σὰδ, υἱοῦ τοῦ Ζεγγί.»

Στίχος. — « Οὐδέποτε ὁ πατὴρ θέλει κατιδεῖ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν τὴν γενναιοδωρίαν ἐκεῖνην ἣν ἡ χεὶρ τῆς σῆς δαφιλίας ἀνέπτυξεν ἀπέναντι τῆς οικογενείας τοῦ Ἀδάμ. Ὁ Θεὸς ἠδὲκασεν ἵνα συγχωρήσῃ ὀλόκληρον ἐν ἄκρομον, καὶ διὰ τῆς ἑαυτοῦ εὐσπλαγχνίας, κατέστησέ σε ἄρχοντα τοῦ κόσμου. »

Ὅτε ὁ καδῆς ἐπεράτωσε τὸν ἑαυτοῦ λόγον μέχρι τοῦ σημείου τούτου, καὶ ὑπερεβίβασε τὸν ἵππον τῆς ἐμφάσεως πέραν τῶν ὀρίων τοῦ ἡμετέρου φρονήματος, παρέσχουμεν τὴν ἡμετέραν συγκατάθεσιν εἰς ὅ, τι ἀπήτει ἡ ἀπόφασις τῆς εἰμαρμένης καὶ ἀπέσχομεν τῆς ἡμετέρας διαφιλονεικίας. Πρὸς λήθην τοῦ παρελθόντος, ἐτράπημεν πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς προσποιήσεως, περιεπτύξαμεν ἀλλήλους πρὸς ἐπανόρθωσιν πρόπον τιὰ, καὶ ἠσπασάμεθα τὴν τε κεφαλὴν ἀλλήλων καὶ τὸ πρόσωπον. Ὁ δὲ λόγος ἐπερατώθη διὰ τῶν δύο ἀκολουθῶν στίχων:

Στίχος. — « Ὁ πτωχέ! μὴ παραπονησῇ διὰ τὰς μετατροπὰς τοῦ κόσμου, διότι ἤθελες εἶσθαι δυστυχῆς, ἐὰν ἀπέθνησκες ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ καταστάσει. Ὁ πλούσιε! ὅτε ἡ καρδίᾳ σου καὶ ἡ χεὶρ σου ἔχουσι τὴν ἰσχύ, ἀπόλαυσε καὶ

δίδου, ὅπως τύχης τῶν ἀγαθῶν τοῦ τε παρόντος κόσμου καὶ τοῦ ἐτέρου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΓΙΘΟΝ.

Περὶ τῶν καθηκόντων τῆς κοινωνίας.

Ἀπόφθεγμα. — « Τὸ ἀργύριον ὑπάρχει προωρισμένον ὅπως χορηγῇ ἡμῖν τὰς ἀναπαύσεις τοῦ βίου, ὅστις δέον νὰ μὴ χρησιμεύῃ πρὸς συλλογὴν ἀργυρίου. Ἦρώτησαν περὶ τοῦτου σοφόν τινα: « Τίς τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχει ὁ εὐτυχῆς καὶ τίς ὁ δυστυχῆς; » « Ὁ εὐτυχῆς ἄνθρωπος, ἀπήντησεν » ἐκεῖνος, ἐστὶν ὁ φαγῶν (δηλ. ὁ ἀπολαύσας) καὶ σπειρας· ὁ δὲ δυστυχῆς ἐστὶν ὁ ἀποθανῶν καὶ ἐγκαταλιπῶν τὸ ἑαυτοῦ ἀργύριον. »

Στίχος. — Μὴ ἀπαγγέλλῃς προσηχὴν ἐπὶ τοῦ μηδαμινοῦ τούτου ὄντος, ὅπερ οὐδὲν ἐπραξέ· διότι μετεχειρίσθη τὸν ἑαυτοῦ βίον πρὸς ἀπόκτησιν πλοῦτου καὶ δὲν ἀπήλαυσεν ἐξ αὐτοῦ. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ἡ αὐτοῦ ἐξαχότης ὁ Μωϋσῆς ἔδωκε τὴν ἀκόλουθον συμβουλὴν πρὸς τὸν Καρὸν (Κορέ): « Ἦρά- » ξον τὸ ἀγαθὸν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ὁ Θεὸς ἐπραξέ » πρὸς σέ. » Ὁ Καρὸν ὅμως δὲν ἤκουσεν αὐτοῦ, καὶ γνωρίζεις ὅσοτον ἀπέβη τὸ τέλος αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Ὁ μὴ ἀποκτήσας καλὰ ἔργα διὰ τῶν δυναρίων καὶ τῶν δραχμῶν, ἐπὶ τέλους κατέφαγε τὸν ἑαυτοῦ

βίον ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ ἀθροίζειν χρυσίον καὶ ἀργύριον. θέλεις ἴν' ἀπολαύσης τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου; Ἔσο γενναιόδωρος πρὸς τὸν πλησίον σου, ὡς ὁ Θεὸς ἐγένετο πρὸς σέ.»

Ὁ ἀραψ εἶπεν: « Ἔσο γενναιόδωρος καὶ μὴ ἐπιπλήτης τὸ ἀγαθὸν ὅπερ θέλεις πράξει. Βαθαίως ἢ ὠφέλεια περὶ τοῦτο θέλει σοὶ ἐπιστραφῆ. » Δηλ. περισσι, δὸς, ποιήσον γενναιодωρίας καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἐπιβάλῃς ὑποχρεώσεις, διότι ἡ ὠφέλεια τῆς διαγωγῆς ταύτης θέλει σοὶ ἐπανέλθει.

Στίχος. — « Πανταχόσε ὅπου ἐρρίζωθη τὸ δένδρον τῆς γενναιодωρίας, οἱ κλάδοι αὐτοῦ καὶ ἡ κορυφή ὑπερέβησαν. Ἐὰν συνέλαβες τὴν ἐλπίδα ὅπως φάγῃς ἐκ τῶν καρπῶν αὐτοῦ, μὴ θέτῃς μετ' ἐπιπλήξεων τὸν πρίονα ἐπὶ τῆς ρίζης αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Πρόσφερον εὐχαριστίας τῷ Θεῷ διότι σοὶ συνέδραμεν ἐν τῷ ἀγαθῷ· δὲν σ' ἐγκατέλειψεν ἐστερημένον τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς δαφιλείας αὐτοῦ. Μὴ ἀπευθύνῃς ἀντεγκλήσεις, ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι ὑπηρετεῖς τὸν σουλτάνον, ἀναγνώρισον κάλλιον τὴν ἀγαθότητα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ὅτι σὲ διατρεῖ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ὑπηρεσίαν. »

Ἄπόφθεγμα. — « Δύω τινὲς ὑπέστησαν κόπον ἀνωφελεῖ καὶ κατέβαλον ματαίας προσπάθειας: 1 διότι συνήθροισαν ἀργύρια καὶ δὲν ἀπήλυσαν αὐτά· 2 διότι συνέλεξαν γνώσεις καὶ δὲν ἐφήρμοσαν αὐτάς. »

Στίχος. — « Καίτοι σπουδάξεις μεγάλως τὰς ἐπιστήμας, ὅτε δὲν ἐφαρμόζεις αὐτὰς, σὺ εἶ ἀμαθής. Οὔτε θεωρητικὸς οὔτε ἐπιστήμων ἐστὶ τὸ τετράποδον ἐκεῖνο ὅπερ φέρει πολλὰ βιβλία. Τὸ ἀμύελον ἐκεῖνο ὄν, ποῖαν ἐπιστήμην καὶ ποῖαν γνῶσιν ἔχει ἐὰν ὅπερ φέρει ὑπάρχη ξύλον ἢ βιβλίον; »

Ἄπόφθεγμα. — « Τὸ γνῶναι ὑπάρχει προωρισμένον

πρὸς διατροφήν τῆς θρησκείας, καὶ οὐχὶ ὅπως συντελεθῇ πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου τούτου. »

Στίχος. — « Ὁ πωλῆσας τὴν ἑαυτοῦ τοῦ σωφροσύνην, τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν εὐσέβειαν, κατηρέϊψε μύλον καὶ ἐπυρπόλησεν αὐτὸν παντελῶς. »

Ἄπόφθεγμα. — « Ὁ ἄνευ ἐγκρατείας σοφὸς ἐστὶ τυφλὸς φέρων λύχον. Διευθύνει τοὺς ἄλλους καὶ δὲν διευθύνεται. »

Στίχος. — « Ὁ παίξας τὸν ἑαυτοῦ βίον ἀνωφελῶς, οὐ δὲν ἠγόρασε καὶ ἐρρίψε τὸ ἑαυτοῦ χρυσίον. »

Ἄπόφθεγμα. — « Τὸ βασιλεῖον δανείζει ὠριότητα πρὸς τοὺς σοφοὺς, καὶ ἡ θρησκεία ἐπιτυγχάνει τὴν ἑαυτῆς ἐντέλειαν διὰ μέσου τῶν σωφρόνων. Οἱ βασιλεῖς ἔχουσι μείζονα ἀνάγκην συμβουλῶν παρὰ τῶν σοφῶν, παρ' ὅσον οὗτος τῆς εὐνοίας τῶν βασιλείων. »

Στίχος. — « Ὡ βασιλεῦ, ἐὰν ἀκούσης τῆς συμβουλῆς μου, ἐν ἅπασιν τοῖς βιβλίοις δὲν ὑπάρχει καλλιτέρα ταύτης γνώμη: Μὴ ἐμπιστεύῃς καθήκοντα εἰμὴ εἰς νοήμονα ἄνδρα, καίτοι τὰ καθήκοντα δὲν ὑπάρχουσι τὸ ἔργον τῶν νοημόνων. »

Ἄπόφθεγμα. — « Τρία πράγματα δὲν μένουσι μόνιμα ἄνευ τριῶν ἄλλων πραγμάτων· τὸ ἀργύριον ἄνευ τῆς ληψοδοσίας, ἡ ἐπιστήμη ἄνευ τῶν διαφιλονεικιῶν, ἡ ἐξουσία ἄνευ τῆς αὐστηρότητος. Τὸ ἐξασκεῖν τὴν εὐσπλαγγίαν πρὸς τοὺς κακοὺς, ὑπάρχει ἀδικία ἀπέναντι τῶν ἀγαθῶν· τὸ συγχωρεῖν τοῖς καταπιέζουσιν, ἐστὶ τυραννεῖν τοὺς καταπιεζομένους. »

Στίχος. — « Ὅταν δεικνύης καλοκάγαθίαν πρὸς τὸν κακὸν καὶ θωπεύῃς αὐτὸν, διαπράττει σφάλμα τι ὑπὸ τὴν σὴν ἰσχύν, καὶ ὡς συνέταιρός σου. »

Ἀπόφθεγμα. — « Οὐδείς δύναται ἐγκαυχᾶσθαι ἐπὶ τῇ φιλίᾳ τῶν βασιλείων καὶ δέον νὰ μὴ καταθέλγηται τις ἐκ τῆς εὐχῆς φωνῆς τῶν νεανίσκων· διότι ἐκεῖνη μεταβάλλεται ἐπὶ μιᾶς ἀπλῆς φαντασίας, καὶ αὕτη ἀλλοιοῦται ἐξ ἐνὸς οὐρανοῦ. »

Στίχος. — « Δὲν θὰ παράσχῃς τὴν καρδίαν σου εἰς τὴν κάτοχον χιλιῶν ἐραστῶν, καὶ, ἐὰν χορηγήσῃς αὐτήν, θέλεις παραδώσῃς τὴν καρδίαν ταύτην εἰς τὴν μοναξίαν. »

Ἀπόφθεγμα. — « Μὴ ἀποκαλύπτῃς εἰς τὸν φίλον σου ὅλα τὰ μυστικά σου. Μήπως γνωρίζεις ὅτι ἡμέραν τινὰ δὲν θὰ γείνη ἐχθρὸς σου; Μὴ προξενῆς εἰς τὸν ἐχθρὸν σου ὅλον τὸ κακὸν ὅπερ δύνασαι νὰ τῷ προξενήσῃς· δυνατόν ἡμέραν τινὰ νὰ γείνη φίλος σου. Τὸ μυστήριον ἐκεῖνο ὅπερ ἐπιθυμοῦμεν εἶναι ἔχῃς ἀπόκρυφον, μὴ ἐκμυστηρεύσῃς εἰς τίνα, ἔστω καὶ νὰ ᾖ ἄξιος ἐμπιστοσύνης· διότι ὅστις δὴποτε καὶ ἂν ᾖ δὲν θὰ ἔχῃ πλείονα μέριμναν ἢ σὺ ὁ ἴδιος περὶ τοῦ μυστικοῦ σου. »

Στίχος. — « Ἡ σιωπὴ ὑπάρχει προτιμωτέρα τοῦ ἀποκαλύπτειν πρὸς τίνα τὸ φρόνημα τῆς ἰδίας καρδίας σου προτιθεμένου: « Μὴ ἐπανάλαβε αὐτό. » Ὡ εἰλικρινῆ ἄνθρωπε, κώλυσον τὸ ὕδωρ ἐν τῇ ἑαυτοῦ πηγῇ· διότι, ὅταν ὁ ποταμὸς καταστήσῃ ἀθρόος, οὐδείς δύναται εἶναι παρακωλύσῃ αὐτόν. »

Στίχος. — « Δέον νὰ μὴ λέγῃ τις μυστικῶς λόγον τινὰ ὃν δὲν ἀρμόζει εἶναι ἐκφέρῃ ἐν πλήρει συνελεύσει. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ἀσθενὴς ἐχθρὸς ὑποτασσόμενος καὶ δεικνύων φιλίαν, ἄλλον σκοπὸν δὲν ἔχει εἰμὴ ὅπως γείνη ἰσχυρότερος ἐχθρὸς. Ἐρρέθη: Δὲν ὑπάρχει ἐμπιστοσύνη ἐν τῇ φιλίᾳ τῶν φίλων· πολὺ δὲ περισσότερο ἐν ταῖς θωπείαις τῶν ἐχθρῶν. Ὅστις δὴποτε θεωρεῖ ὡς καταφρονητέον ἀδύνατόν τίνα ἐχθρὸν, ὁμοιάζει πρὸς τὸν παραμελοῦντα πῦρ ὀλίγον σημαντικόν. »

Στίχος. — « Σβέσον τὸ πῦρ σήμερον ὁπότε δύναται τις

εἶναι σβέση αὐτό· διότι, ὅταν διαδοθῇ, θέλει κατακαύσει τὸν κόσμον. Μὴ ἐπιτρέψῃς εἰς τὸν ἐχθρὸν ὅπως προμηθευθῇ τὸ τόξον ἐκ τῆς χορδῆς του, ὅτε δύνασαι εἶναι διατρύπῃς αὐτὸν διὰ τοῦ βέλους σου. »

Ἀπόφθεγμα. — « Μεταξὺ δύο ἐχθρῶν ὁμίλησον διὰ τοιοῦτου τρόπου ὥστε, ἐὰν ποτε γείνωσι φίλοι, νὰ μὴ εὐρεθῆς ἐν συγχύσει. »

Στίχος. — « Ὁ μεταξὺ δύο προσώπων πόλεμος ὑπάρχει ὡς τὸ πῦρ, καὶ ὁ δῦσμοιρος εἰσηγητὴς χρησιμεύει ὡς ξυλοτόμος. Οἱ δύο ἀντίπαλοι θέλουσι συμφιλιωθῆ, καὶ αὐτὸς θέλει μένει δυστυχὴς καὶ συγκεχυμένος. Δὲν συνάδει μετὰ τῆς φρονήσεως τὸ ἀνάπτειν τὸ πῦρ μεταξὺ δύο ἀτόμων, καὶ καίεσθαι ἐν αὐτῷ. »

Στίχος. — « Ὅτε ὁμιλεῖς πρὸς τοὺς φίλους σου, μὴ ὑπόψῃς τὴν φωνήν, ὅπως ὁ αἰμοχαρὴς ἐχθρὸς μὴ σ' ἀκούσῃ. Πρόσεχε καλῶς δι' ὅ, τι θέλεις εἰπεῖ ἐνώπιον τῷ τοίχῳ, εἶνα ὅπως αὐτοῦ μὴ ὑπάρχῃ οὐς τι. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὅστις ποιεῖ εἰρήνην μετὰ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἑαυτοῦ φίλων, προτίθεται ὅπως βλάβῃ τούτους. »

Στίχος. — « Ὡ συνετὲ ἄνθρωπε, ἀπεχε ἀπὸ τοῦ φίλου ἐκείνου ὅστις καινώνει μετὰ τῶν ἐχθρῶν σου. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὅτε διατελεῖς ἀναποφάσιτος περὶ ἐκτελέσεως ὑποθέσεώς τινος, ἐκλεξοῦν τὸ μέρος ἐκεῖνο ὅπερ δύναται ἦττον νὰ παρουσιάσῃ ἀκατάλληλον. »

Στίχος. — « Μὴ ὁμιλῆς βαναύσως πρὸς οὓς θέλουσι σοὶ ὁμιλῆσαι μελιχίως· μὴ ἐπιζητῆς φιλονεικίαν μετὰ τοῦ κρούοντος τὴν πύλην τῆς εἰρήνης. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ἐφ' ὅσον ἡ ὑπόθεσις θέλει ἐπιτύχει

διὰ μέσου τοῦ χρυσίου, δέον νὰ μὴ διακινδυνεύη τις τὴν ζωὴν του. Οὕτως ὁ ἀραψὸς λέγει: « Τὸ τελευταῖον καταφυγιον ὑπάρχει τὸ ξίφος. »

Στίχος. — « Ὅτε ἡ χεὶρ ὑπάρχει ἀδύνατος πρὸς χρῆσιν πανουργίας, ἐπιτρέπεται τὸ φέρειν τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ξίφους. »

Ἀπόφθεγμα. — « Μὴ λαμβάνης οἶκτον διὰ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἐχθροῦ σου· διότι ἐὰν ἔχη τὴν δύναμιν, δὲν θέλει λάβει οἶκτον διὰ σέ. »

Στίχος. — « Ὅταν βλέπῃς τὸν ἐχθρόν σου ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ, μὴ ἐγκαυχᾶσαι ἐπὶ τῇ σῇ ἰσχύϊ· εἰς ἕκαστον ὁσούνην ἔνυπάρχει μυελὸς καὶ εἰς ἄνθρωπος ἐν ἑκάστῳ ὑποκαμίω. »

Καλολογία. — « Ὅστις ἀν φονεύσῃ κακὸν θέλει ἀπαλλάξει τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοῦ κακοῦ ὅπερ προξενεῖ αὐτοῖς καὶ τὸν ἴδιον θέλει σώσει ἀπὸ τῆς θείας τιμωρίας. »

Στίχος. — « Ἡ συγγνώμη ὑπάρχει ἀξία ἐπιδοκιμασίας, ἀλλὰ δὲν ἐπιθέτει ἐμπλαστον ἐπὶ τῆς πληγῆς τοῦ διαταράσσοντος τοὺς ἄλλους. Ὁ λαβὼν οἶκτον περὶ τοῦ ὄφους δὲν ἐγνώρισεν ὅτι τοῦτο ἦν ἀδικία πρὸς τὰ τέκνα τοῦ Ἀδάμ. »

Ἀπόφθεγμα. — « Πλάνη ἐστὶ τὸ παραδέχεσθαι συμβουλὰς ἐκ μέρους· ἐπιτρέπεται ὁμως ν' ἀκούης αὐτὰς, ὅπως πράττης ἐναντία τῶν συμβουλῶν τούτων· διότι τοῦτο ὑπάρχει αὐτῇ ἢ οὐσίᾳ τοῦ ὄντος ἀρμοδίου. »

Στίχος. — « Προφυλάχθητι καλῶς δι' ὅ,τι σοὶ λέγει ὁ ἐχθρός σου ἵνα πράξῃς· διότι θέλεις κτυπήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ γόνατός σου ἐξ ἀμηχανίας. Ἐὰν σοὶ δεικνύῃ εὐθειάν τινα ὁδὸν ὡς τὸ βέλος, ἔκκλινον ἀπ' αὐτῆς καὶ τράπου πρὸς τὴν ἀντίθετον. »

Ἀπόφθεγμα. — « Θυμὸς ὑπερβαίνων τὰ ὅρια προξενεῖ

τρόμον, καὶ ἀκαιρὸς ἀγαθότης ἐξαφανίζει τὸ σέβας. Μὴ ἐξασκῆς τοσαύτην αὐστηρότητα ὥστε νὰ βαρυνθῶσιν ἀπὸ σοῦ, μήτε τοσαύτην μελιχιότητα ὥστε νὰ ἐπιπέσωσιν ἐπὶ σοῦ. »

Στίχος. — « Ἡ αὐστηρότης καὶ ἡ μελιχιότης συνηνωμένα εἰσὶ τὸ καλλίτερον, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ φλεβοτόμου ὅστις ἐπιχειρεῖ τὴν ἀφαίμαξιν καὶ ἐπιθέτει τὸ ἐμπλαστον. Ὁ νουνεχὴς ἄνθρωπος οὔτε τὴν αὐστηρότητα παραδέχεται, οὔτε τὴν ἀδυναμίαν, διότι παρομοία διαγωγὴ ἤθελε σμικρύνει τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτοῦ. Οὔτε ἐπιβάλλεται, οὔτε ὑποτάσσεται ὀλοσχερῶς εἰς τὴν ἐξουθενώσιν. »

Στίχος. — « Ποιμὴν τις εἶπε πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα: « Ὁ φρόνιμος ἄνθρωπε, « διδάξόν με ἀξίωμά τι ἀξίον γέροντος. » Ἀπήντησεν: « Ἐξάσκησον τὴν ἀγαθότητα, ἀλλὰ » μὴ ὡς ὁ ἔχων πικροὺς τοὺς ὀδόντας λύκος γίνου αὐθάρης. »

Ἀπόφθεγμα. — « Δύω τινὲς εἰσὶν ἐχθροὶ τοῦ Κράτους καὶ τῆς θρησκείας· βασιλεὺς ἀνευ ἡπιότητος καὶ θρησκευτικὸς ἐστερημένος ἐπιστήμης. »

Στίχος. — « Νὰ μὴ ὑπάρχη ἐπὶ κεφαλῆς ὁ ἰσχυρὸς ἐκείνος βασιλεὺς ὁ μὴ ὑπάρχων ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ ὑποτεταγμένος δούλος. »

Ἀπόφθεγμα. — « Δέον ὁ βασιλεὺς νὰ μὴ παροργίζηται κατὰ τῶν ἑαυτοῦ ἐχθρῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ μένη πλέον εἰς τοὺς ἑαυτοῦ φίλους ἐμπιστοσύνη πρὸς αὐτόν· διότι τὸ πῦρ τῆς ὀργῆς κατ' ἀρχὰς πίπτει ἐπὶ τοῦ ὀδυθύμου ἀνθρώπου, ἔπειτα ὁ σπινθὴρ προσβάλλει τὸν ἐχθρόν ἢ δὲν προσβάλλει αὐτόν. »

Στίχος. — « Δὲν ἀρμόζει εἰς τὰ τέκνα τοῦ Ἀδάμ, τοῦ ὄντος ἐκεῖνου τοῦ γεννηθέντος ἐκ τῆς κόνεως, νὰ περικλειώσιν ἐν τῇ ἑαυτῶν κεφαλῇ ἀλαζονίαν, παραφορὰν καὶ μεγα-

λαυχίαν. Μετὰ τσσαύτης παραφορᾶς καὶ ἐγκρατείας ἐν φρονῶ ὅτι ἐσχηματίσθης ἐκ κόνεως, ἀλλ' ἐκ πυρός. »

Στίχος. — « Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Βεϊλεκάν ἀφίχθην παρὰ ὀρησκευτικῶ τινὶ καὶ τῷ εἶπον: « Ἐκκάθαρόν με ἀπὸ τῆς ἀγνοίας μου διὰ τῆς εὐμενείας σου. » Ἀπήντησεν: « Ἄγε, διδάχτωρ, καὶ ἔσο ὑπομονητικὸς ὡς ἡ γῆ, ἡ ἄλλως ἐπιτάφιασον πᾶν ὅ,τι ἀνέγνως. »

Ἄπόφθεγμα. — « Ὁ κακοῦ χαρακτήρος ἄνθρωπος ὑπάρχει αἰγμάλωτος ἐν τῇ χειρὶ ἐχθροῦ, καὶ, ὅπου ἂν μεταβῆ, δὲν θέλει λυτρωθῆ ἀπὸ τοῦ ὄνυχος τῶν τιμωριῶν ἅς αὐτὸς ὁ ἐχθρὸς ἐπιβάλλει αὐτῷ. »

Στίχος. — « Ἐὰν ὁ κακὸς ἀνέβαινε τὴν κλίμακα τοῦ οὐρανοῦ ὅπως ἐκφύγη ἀπὸ τῆς χειρὸς τῆς θλίψεως, εἰσέτι ἤθελε καταβασανίζεσθαι ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ κακοῦ χαρακτήρος. »

Συμβουλή. — « Ὅταν βλέπῃς ὅτι ἡ φιλονεικία καὶ ὁ διασκορπισμὸς ἄρχονται ἐν τῷ στρατῷ τῶν ἐχθρῶν, ἔσο ἡσυχος ἀλλ' ἐὰν ὡς συμφωνοὶ καὶ ἠνωμένοι, τότε φρόντισον διὰ τὴν φυγὴν. »

Στίχος. — « Ἄγε, κάθισον ἡσυχως μετὰ τῶν φίλων σου, ὅταν βλέπῃς τὸν πόλεμον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου. Ἄλλὰ, ἐὰν παρατηρήσῃς ὅτι καθ' ὅλα ὁμονοοῦσιν, ὅπισσον τὸ τόξον σου διὰ τῆς χορδῆς αὐτοῦ καὶ ἄθροισον λίθους ἐπὶ τοῦ τοίχου. »

Γνωστοποίησις. — « Ὅταν ὁ ἐχθρὸς εὐρεθῆ ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ τοῦ ἐπιτυγχάνειν δι' οὐδὲποτε μέσου, θέλει ἀνακινήσει τὴν ἄλυσιν τῆς φιλίας· ἔπειτα δὲ, διὰ ταύτης, θέλει ἐπιχειρήσει πράξεις, ἅς ὁ ἐχθρὸς δὲν θέλει δυνηθῆ ἵνα ἐπιχειρήσῃ. »

Συμβουλή. — « Βάλλε τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφους διὰ τῆς

χειρὸς τοῦ ἐχθροῦ· διότι ἡ διαγωγὴ αὐτῆ δὲν θέλει εἶσθαι ἐστερημένη ἐνὸς ἐκ τῶν δύο τούτων ὠφελημάτων. »

Στίχος. — « Ἐὰν ὁ ἐχθρὸς ἦ νικητὴς, θέλεις φρονεῖσαι τὸν ἐχθρόν· ἐὰν οὗτος καταβάλλῃ αὐτόν, θέλεις λυτρωθῆ ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ σου. »

Στίχος. — « Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μάχης, μὴ ἔσο ἀφοβος ἐναντίον ἀσθενοῦς ἀντιπάλου, διότι θέλει ἀφαιρέσει τὴν κεφαλὴν τοῦ λέοντος, ὅταν ἀποσπάσῃ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ζωῆς (δηλ. ὅταν ἀποφασίσῃ ν' ἀποθάνῃ). »

Συμβουλή. — « Εἶδῃσιν, δι' ἣν γνωρίζεις ὅτι θέλει δυσαρεστήσει καρδίαν τινὰ, σιώπησον, ὅπως ἄλλος ἀναγγείλῃ αὐτὴν. »

Στίχος. — « Ὡ ἀηδῶν, κόμισον τὴν εὐχάριστον ἀγγελίαν τῆς ἐλεύσεως τοῦ ἔαρος, καὶ ἄφες εἰς τοὺς βόας τὰς δυσαρέστους ἀγγελίας. »

Συμβουλή. — « Μὴ ἀγγέλλῃς εἰς τὸν βασιλεῖα τὴν προδοσίαν τινὸς, ἐκτὸς πλέον ἐὰν ἔχῃς πεποιθῆσιν περὶ πλήρους ἐπιδοκιμασίας, ἢ ἄλλως καταβάλλεις προσπαθείας διὰ τὴν ἰδίαν σου ἀπώλειαν. »

Στίχος. — « Ἐτοιμάσθητι ἵνα ὁμιλήσῃς ὅταν γνωρίζεις ὅτι ὁ λόγος θέλει ποιῆσει ἐντύπωσιν. »

Ἄπόφθεγμα. — « Ὅστις παρέχει συμβουλὰς πρὸς ἰσχυρογνώμονα, αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔχει ἀνάγκην τῆς συμβουλῆς ἄλλου. Μὴ παραδέχῃσαι τὸ ψεῦδος τοῦ ἐχθροῦ, καὶ μὴ ἀγοράζῃς τὰς ἐξαπάτας τοῦ πανηγυριστοῦ· διότι ἐκεῖνος ἔτεινε τὸ δίκτυον τῆς ὑποκρισίας, καὶ οὗτος ἤνοιξε τὸ μέγαρον (δηλ. τὸ στόμα) τῆς πλεονεξίας. Ὁ ἔπαινος εὐχαριστεῖ τὸν εὐθῆ, ὡς ὁ σκελετὸς ζώου τοῦ ὁποίου ἐξοχγόνει τὴν πτέρυναν διὰ τῆς πνοῆς σου φαίνεται παχύς. »

Στίχος. — « Λοιπόν, πρόσχε καλῶς ἀπὸ τοῦ ἀκούειν τῶν ἐπαίνων τοῦ εὐγλώττου ἀνθρώπου τοῦ ἐλπίζοντος ἵνα ἐπιτύχη παρὰ σοῦ ὠφέλειάν τινα. Ἐὰν ἡμέραν τινὰ δὲν πραγματοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ, θέλει σοὶ ἀπαριθμήσει δις ἑκατὸν ἐλλείψεις. »

Ἄπόφθεγμα. — « Ἐφ' ὅσον τις δὲν θέλει ἐπαναλάβει τι παρὰ τῷ ῥήτορι, ὁ λόγος αὐτοῦ δὲν θέλει λάβει τὴν ἑαυτοῦ ἐντέλειαν. »

Στίχος. — « Μὴ ἔσο ἀγέρωχος ἐπὶ τῇ ὠραιότητι τοῦ λόγου σου, ἔνεκα τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ ἀδαοῦς καὶ τῆς ἰδίας σου ἀλαζονίας. »

Ἄπόφθεγμα. — « Εἰς ἕκαστον τὸ ἑαυτοῦ λογικὸν φαίνεται ἐντελὲς καὶ τὰ τέχνα αὐτοῦ φαίνονται ὠραῖα. »

Στίχος. — « Εἰς ἰουδαῖος καὶ εἰς μουσουλμάνος ἐφιλονεῖκουν εἰς τρόπον ὥστε μὲ κατέλαβε γέλως ἔνεκα τῆς διαλέξεως αὐτῶν. Ὁ μουσουλμάνος εἶπε μετ' ὀργῆς: « Ἐὰν ἡ ἐμὴ αὕτη πρότασις δὲν ὑπάρχῃ αὐθεντικῇ, Θεέ μου, εἶθε » ν' ἀποθάνω ἐν τῇ ἰουδαϊκῇ θρησκείᾳ. » Ὁ ἰουδαῖος εἶπεν: « Ὁρκίζομαι εἰς τὴν Πεντάτευχον, καὶ, ἐὰν πράττω τὸ ἐναντίον, θὰ ἤμῃ μουσουλμάνος ὡς σύ. » Ὅταν καὶ αὕτῃ ἡ φρόνησις ἐκλείψῃ ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, οὐδεὶς θέλει φαντασθῆ ὅτι ὑπάρχει ἄνου. »

Ἄπόφθεγμα. — « Δέκα ἄνθρωποι συντρώγουσιν ἐν τῇ ἰδίᾳ τραπέζῃ, καὶ δύο κύνες δὲν δύναται ἵνα συμβιώσωσιν ἐφ' ἑνός καὶ τοῦ ἰδίου πτώματος. Ὁ λαίμαργος ἄνθρωπος ὑπάρχει πειναλέος καὶ τοι κάτοχος ἑνός κόσμου, ὁ δ' ἐγκρατὴς ἄνθρωπος ὑπάρχει κεχορτασμένος δι' ἑνός ἄρτου. Ὁ πλούτος συνίσταται ἐν τῇ αὐταρκειᾷ, καὶ οὐχὶ ἐν τῷ κεφαλαίῳ. »

Στίχος. — « Τὰ στενὰ ἐντόσθια ὑπάρχουσι πλήρη ἐκ

ξηροῦ ἄρτου· ἀλλὰ τὰ πλοῦτη τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς δὲν θέλουσι πληρῶσαι τὸ λαίμαργον ὄμμα τοῦ πλεονέκτου. »

Στίχος. — « Ὅτε ὁ καιρὸς τῆς ὑπάρξεως τοῦ πατρός μου παρήλθε, μοὶ ἀπέτεινε τὴν μόνην ταύτην συμβουλήν καὶ ἀπεβίωσεν: « Ἡ πρὸς τὰς σαρκικὰς ἡδονὰς σφοδρὰ ὄρμη » ὑπάρχει πῦρ· προφυλάχθητι καλῶς ἀπ' αὐτοῦ· μὴ ὑποδαυ- » λίζῃς διὰ σεαυτὸν τὸ πῦρ τῆς κολάσεως· δὲν θὰ ἔχῃς τὴν » δύναμιν ὅπως ὑποφέρῃς τὰ ἐγκαύματα τῆς ἀνθρακίᾳς » ταύτης· σήμερον λοιπὸν ἐπίρριψον ὕδωρ ἐπὶ τοῦ πυρὸς » τούτου διὰ τοῦ μέσου τῆς ὑπομονῆς. »

Ἄπόφθεγμα. — « Ὁ μὴ ἐκπληρῶν τὴν ἀγαθότητα ὅταν δύναται ἵνα πράξῃ αὐτὴν θέλει δοκιμάσει πολλὰς βεβηλότητας ἐν καιρῷ τῆς ἀμνηχανίας. »

Στίχος. — « Δὲν ὑπάρχει ὄν ἀθλιώτερον τοῦ καταβασανίζοντος τοὺς ἀνθρώπους, διότι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δυστυχίας οὐδεὶς ἐστὶ φίλος αὐτοῦ. »

Ἄπόφθεγμα. — « Ἡ ζωὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς διατηρήσεως μιᾶς πνοῆς· ὁ κόσμος ἐστὶν ὑπαρξίς μεταξὺ δύο μηδενικῶν· οἱ πωλοῦντες τὴν θρησκείαν διὰ τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου ὑπάρχουσιν ὄνοι· πωλοῦσι τὸν Ἰωσήφ, ἀλλὰ τί ἀγοράζουσιν; Ὁ Θεὸς εἶπε: « Δὲν παρήγγειλα ὠμὰς, ὧ τέχνα τοῦ Ἀδάμ, ἵνα μὴ λατρεύετε τὸν Σατανᾶν; »

Στίχος. — « Ἐπὶ τῶν λόγων τοῦ ἐχθροῦ, διέβρηξας τὴν μετὰ τοῦ φίλου σου συνθηκολόγησιν. Ἰδὲ ἀπὸ τίνος ἀπεχωρίσθης καὶ μετὰ τίνος συνεδέθης. »

Ἄπόφθεγμα. — « Ὁ Σατανᾶς δὲν ἐπιτυγχάνει παρὰ τοῖς εἰλικρινέσιν ἀνθρώποις, οὔτε ὁ ἡγεμὼν παρὰ τοῖς ἀπόροις. »

Στίχος. — « Τῷ μὴ ἐπιτελοῦντι τὴν προσευχὴν αὐτοῦ, μὴ δανείζῃς ἀργύρια, ἔστω καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ν' ἀνοιχθῇ

ὑπὸ τῆς ἀνάγκης. Διότι, ἐπειδὴ δὲν ἐκτελεῖ τὰ παραγγέλματα τοῦ Θεοῦ, πολὺ περισσώτερον δὲν θέλει φροντίζει διὰ τὸ δάνειόν σου.»

Ἄπόφθεγμα.— « Τὸ ταχέως ἐπιτυχάνον δὲν διαρκεῖ ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ οἱ σοφοὶ εἶπον: Δὲν ὑπάρχει μονιμότης δι' αἰφνηδὴν εὐτυχίαν.»

Στίχος — « Ἦκουσα νὰ λέγωσιν ὅτι ἐντὸς τεσσαράκοντα ἐτῶν διὰ τοῦ πλητοῦ τῆς Ἀνατολῆς κατασκευάζουσι Σινικὰ ἀγγεῖα. Ἐν Βαγδατίῳ κατασκευάζουσιν ἐξ αὐτῶν ἑκατὸν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ· λοιπὸν καθορᾶς ὁποῖα ἐστὶν ἡ ἀξία αὐτῶν; »

Στίχος. — « Οἱ νεοσσοὶ τῆς ὄρνιθος ἐξέρχονται ἀπὸ τοῦ ὠοῦ καὶ ζητοῦσι τὴν ἑαυτῶν τροφήν, ἐνῶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην γνῶσιν ἔχει τῆς συνέσεως καὶ διακρίσεως. Ὁ αἴφνης γενόμενός τι οὐδὲν κατέστη, καὶ οὗτος ὑπερέβαλε τὰ πάντα διὰ τῆς ἑαυτοῦ ἰσχύος καὶ τῆς ἀξίας. Ὁ ὕελος ὑπάρχει πανταχόσε, καὶ ἐντοσοῦτῳ δὲν ἔχει ἀξίαν· ὁ ἀδάμας εὐρίσκεται δυσκόλως, καὶ διὰ τοῦτο ἐστὶ πολὺτιμος. »

Ἄπόφθεγμα. — « Αἱ ἐπιχειρήσεις ἐπιτυχάνουσι διὰ τῆς ὑπομονῆς, καὶ ὁ σπεύδων ἀνθρώπος καταπίπτει. »

Στίχος. — « Εἶδον ἰδιοῖς ὀφθαλμοῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ ὅτι, ὁ βαδίζων βραδυπόρως ὑπερβαίνει τὸν σπεύδοντα. Ὁ κασανόχρους ἵππος, ὁ ταχύς ὡς ἄνεμος ἀπέκαμε τρέχων· ἀλλ' ὁ καμηλάτης ἤλαυνεν εἰσέτι βραδέως τὸ ἑαυτοῦ κτήνος. »

Ἄπόφθεγμα. — « Διὰ τὸν ἀμαθῆ τὸ καλλίτερον ἐστὶν ἡ αἰγὴ· καὶ, ἐὰν ἐγνωρίζε τὸ προτέρημα τοῦτο, δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀμαθής. »

Στίχος. — « Ὅταν δὲν ἦσαι κάτοχος οὔτε ἀξίας οὔτε

γνώσεως, τὸ καλλίτερον ἐστὶ νὰ φυλάττης τὴν γλῶσσάν σου (σιωπηλὴν) ἐν τῷ σῶ στόματι. Ἡ γλῶσσα ἀτιμάζει τὸν ἀνθρώπον (ἀποκαλύπτουσα τὴν ἀδαημοσύνην αὐτοῦ), ὡς τὸ κάρυον τὸ μὴ περιχλεῖον πολτὸν ἀναγνωρίζεται ἐκ τῆς ἐλαφρότητος αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Μωρός τις παρέδιδε μαθήματα εἰς ὄνον, καταναλίσκων πάντοτε δι' αὐτὸν τὸν καιρὸν του. Σοφὸς τις εἶπε πρὸς αὐτόν: « Ἀδαίεστατε, πρὸς τί μοχθεῖς. Φοβοῦ ἐν τῇ ματαίᾳ ἐπιθυμίᾳ σου τὰς ἐπιπλήξεις τοῦ ἐπικριτοῦ. Τὰ κτήνη δὲν θὰ μάθωσι παρὰ σοῦ τὴν τέχνην τοῦ λόγου· σὺ τοῦλάχιστον μάθε παρ' αὐτῶν ἵνα σιωπᾶς. »

Στίχος. — « Διὰ τὸν μὴ σκεπτόμενον διὰ τὴν ἀπάντησιν ἦν ὀφείλει ν' ἀπευθύνῃ, ὁ λόγος αὐτοῦ ὑπάρχει πολὺ περισσώτερον ἐκτὸς τοῦ προκειμένου. Ἡ κόσμησον τοὺς λόγους σου διὰ τῆς φρονήσεως, ὡς πρέπει εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἢ ἄλλως, κάθου σιωπηλὸς ὡς τὰ κτήνη. »

Ἄπόφθεγμα. — « Δι' ὄντινα δῆποτε φιλονεικούντα πρὸς σοφώτερον αὐτοῦ, ὅπως μάθωσιν ὅτι ὑπάρχει πεπαιδευμένος, θὰ μάθωσιν ὅτι ἐστὶν ἀμαθής. »

Στίχος. — « Ὅτε τις καλλιτέρός σου ἄρχεται ἵνα ὀμιλῇ, μεθ' ὅ, τι καὶ ἂν δύνασαι νὰ γνωρίζης, μὴ ἀντιλέγῃς αὐτῷ. »

Ἄπόφθεγμα. — « Πᾶς ὁ καθήμενος παρὰ κακοῖς δὲν δοκιμάζει καλόν. »

Στίχος. — « Ἐὰν ἄγγελός τις κᾶθηται παρὰ δαίμονι, παρ' αὐτοῦ θὰ μάθῃ τὴν ἀγριότητα, τὴν προδοσίαν καὶ τὴν ἀπιστίαν. Παρὰ τῶν κακῶν δὲν θὰ μάθῃς νὰ ἦς καλός· ὁ λύκος δὲν θὰ ἐξασκήσῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διφθεροποιοῦ. »

Παραίνεσις. — « Μὴ καθίσῃς φανερόν τοῖς ἄλλοις κεκρυμμένον σφάλμα· διότι θέλεις ἀτιμάσει αὐτοὺς καὶ τοῦ λοιποῦ θέλεις ἀποσερήσει σαυτὸν ἀπὸ πάσης ἐμπιστοσύνης. »

Ἄποφθεγμα. — « Ὁ σπουδάσας καὶ μὴ ἐφαρμόσας τὰς ἑαυτοῦ γνώσεις ὁμοιάζει πρὸς ἐκεῖνον ὅστις ὠδήγησε τὸν βουὸν (ἐν ἀρότρῳ) καὶ δὲν ἔσπειρε. »

Ἄποφθεγμα. — « Ἡ εὐλάβεια δὲν θὰ προκύψῃ ἐκ σώματος ἐστερημένου λογικοῦ, καὶ φλοῖδος λεπτοκαρπύου ἀνευ σαρκὸς (πολτοῦ) δὲν εἶναι διὰ τὸ ἐμπόριον. »

Ἄποφθεγμα. — « Πᾶς ὁ ἀνεπιτήδειος ἐν τῇ διαφιλονεικίᾳ οὐδὲν ἔστιν ἐντελής ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῶν ὑποθέσεων. »

Στίχος. — « Πόσα ἀναστήματα εἰσὶν εὐχάριστα ὑπὸ τὸν πέπλον, ἅπαξ ὅπως ἅμα ἀνοίξῃς αὐτὸν, φαίνονται ἀναστήματα γραιῶν! »

Ἄποφθεγμα. — « Ἐὰν ὅλοι αἱ νύκτες ὑπῆρχον ἡ νύξ τοῦ πεπρωμένου, αὐτὴ οὐδεμίαν ἤθελεν ἔχει ἀξίαν. »

Στίχος. — « Ἐὰν ὅλοι οἱ λίθοι ἦσαν ἀδάμαντες τοῦ Μπαλαξάν, ἐπόμενον ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ ἀδάμαντος καὶ τοῦ λίθου ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἰδία. »

Ἄποφθεγμα. — « Πᾶς ὁ κατ' ἐπιφάνειαν καλὸς δὲν εἶναι κάτοχος ὠραίων ιδιοτήτων· διότι ἡ καρδία ἐνεργεῖ καὶ οὐχὶ τὸ δέρμα. »

Στίχος. — « Δύναται νὰ γνωρίσῃ τις ἐν μιᾷ μόνῃ ἡμέρᾳ τὰς ιδιότητες ἐνός ἀνθρώπου καὶ μέχρι τίνος βαθμοῦ ἐπιστήμης ἔφθασεν. Ἀλλὰ μὴ ἔσο ἡσυχος ἐπὶ τῶν ἀποκρύφων διαθέσεων αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐξαπατᾶσαι· διότι ἐπὶ ὀλόκληρα ἔτη ἡ μοχθηρία τῆς ψυχῆς δὲν γίνεται γνωστή. »

Ἄποφθεγμα. — « Ὁ φιλονεικῶν μετὰ μεγάλων χύνει τὸ ἴδιόν του αἷμα. »

Στίχος. — « Θεωρεῖς σεαυτὸν ὡς ἰσχυρόν. Ἀληθῶς εἶ-

πον· Ὁ παραβλῶψ βλέπει δις. Σὺ ὁ παίζων τὴν κεφαλὴν σου κατὰ κριοῦ, ταχέως θέλεις ἰδεῖ τεθραυσμένον τὸ μέτωπόν σου. »

Παραίνεσις. — « Παλαίειν κατὰ λέοντος καὶ μάχεσθαι κατὰ ξίφους διὰ τῶν χειρῶν, δὲν εἶναι ἴδιον τοῖς σοφοῖς. »

Στίχος. — Μὴ μάχου καὶ μὴ πάλαιε μετὰ μεθῶ σου· ἐνώπιον τῆς χειρὸς του, θές τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὴν μασχάλην σου. »

Ἄποφθεγμα. — « Ἀνθρωπος ἀδύνατος, δεικνύων εὐθαρσίαν ἐναντίον ἰσχυροῦ, ὑπάρχει σύμμαχος τοῦ ἑαυτοῦ ἔχθρου διὰ τὴν ἰδίαν του ἀπώλειαν. »

Στίχος. — « Πῶς ὁ ἀνατεθραμμένος ἐν τῇ σκιά θὰ ἔχη τὴν δύναμιν ἵνα μεταβῇ ὅπως πολεμήσῃ ἐναντίον τῶν ἡρώων; Ὁ ἀδύνατος ἐξ ἀγνοίας, συνάπτει πάλην μετὰ σιδηρόνουχος. »

Ἄποφθεγμα. — « Ὁ μὴ ἀκούων τὰς συμβουλὰς ἐπιθυμεῖ ὅπως ἀκούῃ ἐπιπλήξεις. »

Στίχος. — « Ὅταν ἡ συμβουλὴ δὲν εἰσδύσῃ εἰς τὸ οὖς σου, ἐὰν σοὶ ἀπευθύνω ἐπιπλήξεις, σιώπα. »

Ἄποφθεγμα. — « Οἱ στερούμενοι ἀξίας δὲν δύναται νὰ βλέπωσι τοὺς κατόχους τοιαύτης, ὡς καὶ οἱ κύνες τῆς ἀγορᾶς, ὅτε βλέπουσι τοὺς κύνας τῆς θήρας, ποιούσι θόρυβον καὶ δὲν τολμῶσιν ἵνα προχωρήσωσι. »

Ἄξιωμα. — « Ὅτε ὁ ποταπὸς ἀνθρωπος δὲν καταβάλλει τινὰ διὰ τῆς ἰδίας του ἀξίας, ἐπιπίπτει κατ' αὐτοῦ δι' αἰσχρολογιῶν. »

Στίχος. — « Τῇ ἀληθείᾳ, ὁ ἀνίσχυρος ζηλάτοπος δια-

δίδει κακολογίας ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν ἀνθρώπων, διότι ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν ἡ γλῶσσά του μένει ἀλαλός. »

Παράθεσις. — « Ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἡ τυραννία τῆς κοι-
λίας, οὐδὲν πτηνὸν ἤθελε πέσει εἰς τὸ δίκτυον τοῦ ὄρνιθοθή-
ρα· πολὺ μᾶλλον, ὃ ὄρνιθοθήρας οὐδὲν ἤθελε σῆσει δίκτυον. »

Στίχος. — « Ἡ κοιλία ἐστὶν ὁ δεσμός τῆς χειρὸς καὶ
ἡ ἀλυσὶς τοῦ ποδός· ὁ κοιλιόδουλος σπανίως λατρεύει τὸν
Θεόν. »

Ἀπόφθεγμα. — « Οἱ σοφοὶ ἐσθίουσι λίαν βραδέως· οἱ
εὐλαβεῖς, μέχρις οὗ χορτασθῶσι κατὰ τὸ ἥμισυ· οἱ θρη-
σκευτικοὶ, μόνον ὅπως μὴ ἐκπνεύσωσι (ἐκ πείνης)· οἱ νέοι,
μέχρις οὗ ἀφαιρέσωσι τὸ τελευταῖον τριβλίον, καὶ οἱ γέρον-
τες μέχρις οὗ ἰδρώσωσι ἐκ τοῦ κόπου· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ
τοὺς καλενδῆρ (τάγμα θρησκευτικόν) τοιοῦτοτοτρόπως
τρώγουσι, ὥστε εἰς τὸν στόμαχόν των δὲν ὑπολείπεται ἡ
ἀναγκαῖα εὐρυχωρία πρὸς ἀναπνοήν, οὔτε τριβλίον ἐνώπιόν
τινος. »

Στίχος. — « Ὁ ὕπνος δὲν θέλει καταλάβει ἐπὶ δύο συνε-
χῶς νύκτας τὸν κοιλιόδουλον· κατὰ τὴν πρώτην νύκτα, ἕ-
νεκα τοῦ βάρους τοῦ στομάχου του· τὴν δευτέραν, ἕνεκα τῆς
ἀγωνίας τῆς ἑαυτοῦ καρδίας. »

Παραίνεσις. — « Τὸ συνδιασκέπτεσθαι μετὰ τῶν γυ-
ναικῶν μάταιον ἐστί· τὸ δ' εἶναι τινα πλουσιοπάροχον πρὸς
τοὺς πονηροὺς, τοῦτο λογίζεται σφάλμα. »

Στίχος. — « Τὸ ἐλεημονηθῆναι τὴν χαλκόνυχα, ἰσο-
δυναμεῖ πρὸς τὸ εἶναι τινα ἀδικον ἐναντίον τῶν ἀρνίαν. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὁ ἐνώπιον ἑαυτοῦ ἔχων ἐχθρὸν καὶ
μὴ φονεύων αὐτόν, αὐτὸς ὑπάρχει ὁ ἴδιος ἑαυτοῦ ἐχθρός. »

Στίχος. — « Ὑπάρχοντος λίθου ἐν τῇ χειρὶ καὶ ὄψεως

ἐπαναπαυομένου τὴν κεφαλὴν ἐπὶ ἐτέρου λίθου ὁ νουνεχῆς
ἄνθρωπος δὲν βραδύνει (ὅπως φονεύσῃ αὐτόν). »

Ὅμας τις σοφῶν ἐνέκριναν ὅπως μετέλθωσιν ἀντίθετον
διαγωγῆν καὶ εἶπον· « Προτιμώτερον τὸ σκέπτεσθαι ὠρίμως
προκειμένου περὶ φόνου τῶν δεσμοτῶν, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ
ἐκλογὴ ἐναπομένει· δύναται τις καὶ νὰ φονεύσῃ καὶ νὰ συγ-
χωρήσῃ. Ἀλλ' ἐὰν ὁ δεσμότης καταδικασθῇ εἰς θάνατον ἀ-
σκέπτως, πιθανὸν ὅτι σπουδαία τις ὑπόθεσις θέλει ναυαγή-
σει, καὶ πρὸς θεραπείαν αὐτῆς πᾶν μέσον ἀδύνατον. »

Στίχος. — « Πολὺ εὐκολον τὸ ἀποστερησαι τὸν θνητὸν
ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ ὑπάρξεως, ἀλλὰ τὸν φονευθέντα οὐδεὶς δύ-
νεται νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν ζωὴν. Συνάδει τῇ συνέσει ὁ το-
ξότης νὰ βάλῃ σκεπτικῶς· διότι, ὅποτε τὸ βέλος ἐξάγεται
ἀπὸ τοῦ τόξου, δὲν ἐπανερχεται πλέον. »

Ἀπόφθεγμα. — « Σοφὸς τις φιλονεικῶν μετ' ἀμαθῶν,
δέον νὰ μὴ ἐλπίζῃ εἰς ὑπόληψιν· ἐὰν σοφὸς τις καταβάλλῃ
σοφὸν διὰ τῆς εὐχερείας τῆς ἑαυτοῦ στωμιλίας, οὐδὲν τὸ
ἐκπληττον· τοῦτο ἐστὶ λίθος θραύων μαργαρίτην. »

Στίχος. — « Τί τὸ ἐκπλήσσον ἐὰν ἡ φωνὴ λείπῃ ἀπ'
ἀηδόνης τινὸς ἐχούσης σύνοικον ἐν κλωβῷ κόρακα; »

Στίχος. — « Ἐὰν ὁ προτερηματίας ἄνθρωπος ὑποστῇ
κακοποίησιν ἐκ μέρους κακοθῶν, ἄς προσέχῃ καλῶς διὰ
τὴν ἐπὶ τούτῳ διαταραγῆν καὶ θλίψιν. Ἐὰν ὁ λίθος κακῆς
φύσεως θραύῃ χρυσοῦν κύπελλον ἢ ἀξία ἀξάνει, καὶ ὁ χρυ-
σὸς οὐδὲν ἀπόλλυσιν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἀξίας. »

Ἀπόφθεγμα. — « Μὴ ἐπλήττησαι ἐὰν ὁ λόγος εὐαι-
σθήτου τινὸς ἀνθρώπου δὲν παρετηρήθῃ ἐν ὀμηγύρει μωρῶν
ἀνθρώπων· καθότι ὁ ἦχος τῆς βαρβίτου δὲν ὑπερβάλλει τὸν
τοῦ τυμπάνου, καὶ ἡ εὐωδία τῆς ἀμβάρεως δὲν δύναται ὅ-
πως ἀντιπαρασταθῇ κατὰ τῆς δυσώδους ἀποφορᾶς τοῦ
σχόρδου. »

Στίχος. — « Ὁ ὑψίφωνος ἀμαθής ἐμεγαλαύχησεν, ὡς καταστρέψας ἀναισχύτως τὸν σοφόν. Δὲν γνωρίζει ὅτι ὁ Χεδζαζιανὸς ῥυθμὸς δὲν δύναται ἰν' ἀντιπαραβληθῆ κατὰ τοῦ πολεμιστηρίου τυμπάνου. »

Ἄποφθεγμα. — « Ἐὰν μαργαρίτης πῆσῃ ἐπὶ ἀκαθάρατου ὕδατος, δὲν εἶναι ἤττον πολυτίμος· ἀλλ' ἔὰν ὁ κονιορτὸς ἀναβῆ μέχρι τοῦ οὐρανοῦ, ὑπάρχει ἐπίσης ποταπὸς ὡς καὶ πρότερον. Ἡ ἰκανότης ἄνευ τῆς ἀνατροφῆς ὑπάρχει ἀξιολύπητος, τὸ δίδειν ἀνατροφήν πρὸς τινα ἄνευ ἰκανότητος ὑπάρχει ἀνωφελές· καὶ τοι ἡ στάκτη ἔχει εὐγενῆ καταγωγὴν, ἐπειδὴ τὸ πῦρ ἐστὶν οὐσία ὑπερτέρα, ἐντοσοῦτω αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν δὲν ἔχει ἀξίαν, ὑπάρχει ἴση τῇ κόνει. Ἡ τιμὴ τοῦ σακχάρους δὲν προέρχεται ἐκ τοῦ καλάμου, ἀλλ' ἰδίως ἀνήκει εἰς αὐτήν. »

Στίχος. — « Ἐπειδὴ ὁ Χαναὰν εἶχε χαρακτηρὰ ἄνευ ἀξίας, ἡ περίστασις ὅτι ἐγεννήθη παρ' ἑνὸς προφήτου (τοῦ Νῶε) δὲν αὐξάνει τὴν σημαντικότητα αὐτοῦ. Δείξον τὴν ἀξίαν σου, ἔὰν ἔχῃς τοιαύτην καὶ οὐχὶ τὴν φυλὴν σου· τὸ ῥόδον γεννᾶται ἐκ τῆς ἀκάνθης καὶ ὁ Ἀβραὰμ ἐγεννήθη παρὰ τοῦ Ἀζέρ. »

Χαριεντισμὸς. — « Ὁ ἀληθὴς μύσχος ὑπάρχει ὁ εὐωδιάσων, καὶ οὐχὶ ἐκεῖνος ὃν θέλει παρασκευάσει ὁ φαρμακοποιὸς· ὁ σοφὸς ὁμοιάζει πρὸς τὸ πινακίον τῆς πλάστιγγος τοῦ φαρμακοποιοῦ, δηλ. ὑπάρχει ἄφρων καὶ προδίδων τὴν ἑαυτοῦ ἀξίαν· ὁ ἀμαθὴς ἐστὶν ὡς τὸ πολεμικὸν τύμπανον, ἤχει, ἀλλὰ ματαίως, καὶ μὴ προσφέρων εἰμὴ ἀνωφελεῖς λέξεις. »

Στίχος — « Οἱ εἰλικρινεῖς ἄνθρωποι ἀπήγγειλαν παραβολὴν τινα περὶ τοῦ σοφοῦ ὅστις εὐρίσκεται μεταξὺ ἀμαθῶν. Ὑπάρχει, λέγουσιν, ὠραίος νεανίας ἐν τῷ μέσῳ τῶν τυφλῶν, καὶ Κοράνιον ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀπίστων. »

Ἄποφθεγμα. — « Δὲν πρέπει ν' ἀποχωρίζηται τις παρὰ

φίλου ἐπὶ μίαν στιγμὴν δι' ἃν κατέβαλε πολὺν χρόνον ὅπως ἀποκτήσῃ. »

Στίχος. — « Λίθος τις θέλει γείνει ἐπὶ πολλὰ ἔτη τεμάχιον ἀδάμαντος· πρόσεχε καλῶς μὴ θραύσῃς αὐτὸν δι' ἄλλου λίθου ἐν μιᾷ στιγμῇ. »

Ἄποφθεγμα. — « Ἡ σοφία ὑπάρχει τοιουτοτρόπως αἰχμάλωτος εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἰσφοδρᾶς ἐπιθυμίας, ὡς ὁ ἀδύνατος ἀνὴρ εἰς τὰς χεῖρας ῥωμαλέας γυναικός. »

Στίχος. — « Κλείσον τὴν θύραν τῆς χαρᾶς ἐπὶ μιᾶς οἰκίας ἀφ' ἧς ἡ φωνὴ γυναικός ἐξέρχεται ἡχηρά. »

Ἄποφθεγμα. — « Ἡ σύνεσις, ἄνευ τῆς ἰσχύος, δὲν εἶναι εἰμὴ δόλος καὶ τέχνασμα· ἡ ἰσχύς, ἄνευ συνέσεως, δὲν εἶναι εἰμὴ ἀμάθεια καὶ παραφροσύνη. »

Στίχος. — « Χρεῖα διακρίσεως, συνέσεως, φρονήσεως καὶ ἐπομένως δυνάμεως· διότι ἡ ἐξουσία καὶ τὰ πλοῦτη τοῦ ἀμαθοῦς εἰσὶν ὄπλα τὰ ὁποῖα προμηθεύει ἐναντίον ἑαυτοῦ. »

Ἄποφθεγμα. — « Ἀνὴρ γενναῖοφρων καὶ ἐλευθεριάζων, ὅστις θέλει ἀπολαύσει τὴν ἑαυτοῦ περιουσίαν καὶ θέλει πράξει γενναιοδωρίας, ὑπάρχει πρατιμώτερος τοῦ εὐλαβοῦς τοῦ φυλάσσοντος τὴν νηστείαν, ὅστις δὲν θέλει ἀπολαύσει τὰ ἑαυτοῦ πλοῦτη καὶ θέλει τὰ ἐπισωρεύσει. Ὁ ἀπαρνηθεὶς τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας, ὅπως κερδίσῃ τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων, ὑπέπεσεν ἀπὸ τῆς θεμιτῆς ἐπιθυμίας εἰς τὴν ἀπηγορευμένην. »

Στίχος. — « Ὁ θρησκευτικὸς ὁ ἀποσυρόμενος ἐν γωνίᾳ τινὶ, οὐχὶ ὁμως διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, τί δύναται ἰνα ἴδῃ, ὁ ἀθλιός! ἐν τῷ ἑαυτοῦ σκοτεινῷ κατόπτρῳ; »

Ἄποφθεγμα. — « Σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ γίνεται μέγα

ποσόν, καὶ σταγῶν ἐπὶ σταγόνας καθίσταται ῥύαξ, δηλ. οἱ μὴ ἔχοντες τὴν χεῖρα ἀρκούντως ἰσχυρὰν (ὅπως ἐκδικηθῶσι), συλλέγουσι μικροὺς λίθους, ὅπως, ὅποτε εὐρωσιν εὐνοϊκὴν περίστασιν, καταβάλωσι τὸν ἐχθρὸν τῶν. »

Στίχος. (ἀραβικὸς). — « Σταγῶν ὕδατος ἐπὶ σταγῶνος, ὅταν συναντηθῶσι, σχηματίζουσι ποταμὸν μέγαν ποταμὸς ἐπὶ ποταμοῦ, ὅταν συνενωθῶσι, καθίστανται θάλασσα. »

Στίχος. — « Σμικρὸν μετὰ σμικροῦ συνενούμενα σχηματίζουσι μέγα, κόκκος ἐπὶ κόκκου ἐν τῷ θερισμῷ πληροῦσι τὴν ἀποθήκην. »

Ἀπόφθεγμα. — « Δὲν ἀρμόζει εἰς τὸν σοφὸν ἵνα ὑποφέρῃ ἐξ ἠπιότητος τὴν ἀνοησίαν τοῦ ἀμαθοῦς· διότι ἡ διαγωγή αὐτῆ θέλει ἔχει ἀποπήματα δι' ἑκάτερον τῶν μερῶν ὁ σεβασμὸς ὁ ὀφειλόμενος πρὸς τὸν πρῶτον θέλει ἐλαττωθῆ, καὶ ἡ ἀμάθεια τοῦ δευτέρου θέλει ἐρρίζωθῆ σφραγιστέραν. »

Στίχος. — « Ὅτε ὀμιλεῖς πρὸς χαμερπῆ ἄνθρωπον μετὰ καλοκάγαθίας καὶ προσηνείας, ἢ ὑπερφιλανθία αὐτοῦ καὶ τὸ ἀγέρωχον ὑπεραίρονται. »

Ἀπόφθεγμα. — « Τὸ ἀμάρτημα ὑπάρχει ἀξιόμιστον, ὅς δὴποτε καὶ ἂν ἦ ὁ διαπράξας αὐτό· ἀξιωματικότερον ὅμως ὑπάρχει διαπραττόμενον παρὰ σοφῶν· καθότι ἡ ἐπιστήμη ὑπάρχει τὸ κύριον ὄπλον πρὸς καταπολέμησιν τοῦ Σατανᾶ, καὶ ὅποτε ἀπαγάγωσιν αἰχμάλωτον τὸν καλῶς ὠλισμένον ἄνθρωπον, ἢ καταισχύνῃ αὐτοῦ ἔσεται μεγαλύτερα. »

Στίχος. — « Ὁ δυστυχὴς ἀμαθὴς ἐστὶ πρετιμώτερος σοφοῦ ἀνεγκρατοῦς· διότι ἐκεῖνος μὲν παρεξέτραπῃ συνεπείᾳ τῆς ἑαυτοῦ τυφλώσεως, ἀλλ' οὗτος εἶχε δῶα ὀφθαλμοῦς καὶ ἐντοσοῦτῳ ἀφέθη ὅπως καταπέσῃ εἰς φρέατα. »

Ἀπόφθεγμα. — « Διὰ πάντα ἄνθρωπον τοῦ ὁποίου δὲν τρώγουσι τὸν ἄρτον ζῶντος, δὲν θέλουσι προσφέρει τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετὰ τιμῆς μετὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀποβίωσιν. Ἰωσήφ ὁ Εἰλικρινῆς δὲν ἔτρωγε ὄλον τὸ ἑαυτοῦ ἕδασμα ἐν τῇ κατ' Αἴγυπτον πείνῃ, εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἐλησμόνει τοὺς πεινῶντας. Ἡ χήρα γυνὴ γνωρίζει τὴν ἡδύτητα τῶν σταφυλῶν, καὶ ὁ ἰδιοκτήτης τῶν ὀπωρῶν ἀγνοεῖ αὐτήν. »

Στίχος. — « Ὁ διαγαγὼν τὸν ἑαυτοῦ βίον ἐν τῇ ἀναπαύσει καὶ τῇ ἠβότητι, πῶς θὰ γνωρίζῃ ποία ἐστὶν ἡ κατάσταση τοῦ πεινῶντος; Αὐτὸς γνωρίζει τὴν θέσιν τῶν ἀπόρων, αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ ἐν ἀμηχανίᾳ διατελῶν. »

Στίχος. — « Ὡσὺ ὁ ἀναβάς ἐπὶ ταχυδρόμου ἵππου, ἐπίστησον τὴν σὴν προσοχὴν μὴ ὁ ὄνος τοῦ πτωχοῦ σφαγῆως καταπέσῃ ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ βορβόρῳ. Μὴ ζητῆς πῦρ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πτωχοῦ γείτονός σου· διότι ὅ,τι διέρχεται διὰ τοῦ παραθύρου αὐτοῦ, ἐστὶν ὁ ἐκ τῆς καρδίας του ἀποπνεῶν καπνὸς (δηλ. οἱ στεναγμοὶ αὐτοῦ). »

Παραίνεσις. — « Ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ καὶ τῇ σιτοδείᾳ μὴ ζητῆς παρὰ τοῦ ἀπόρου πτωχοῦ πόρους· Πῶς διάκεισαι. » Ἐκτὸς ἐὰν θέσῃς ἔμπλαστρον ἐπὶ τῆς πληγῆς αὐτοῦ, καὶ τῷ προβάλλῃς χρηματικόν τι ποσόν »

Στίχος. — « Δι' ὄνον πίπτοντα μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ φορτίου εἰς τὴν λάσπην, λάβε οἶκτον ἐν τῇ σῇ καρδίᾳ, μὴ προσεγγίξῃς ὅμως εἰς αὐτόν. Διότι ἐὰν προσεγγίξῃς καὶ ἐρωτήσῃς τὸν ὀνηλάτην πῶς ὁ ὄνος ἔπεσε, περιζώσθητι ὡς οἱ εὐαίσθητοι, καὶ λάβε εἰς χεῖρας τὴν οὐρὰν τοῦ ὄνου. »

Ἀπόφθεγμα. — « Δύω τινά εἰσιν ἀπαράδεκτα διὰ τὴν λογικότητα· τὸ τρώγειν πλέον τῆς παρὰ τῆς Προνοίας διαμεμερισμένης μερίδος καὶ τὸ ἀποθνήσκειν πρὸ τοῦ ὠρισμένου προηγουμένως χρόνου. »

Στίχος. — « Ἡ εἰμαρμένη δὲν θέλει μεταβληθῆ, ὁπό-

ταν μάλιστα καὶ μύριοι γογγυσμοὶ καὶ μύριαι στοναχαὶ ἤ-
θελαν ἐκρευχθῆ ἀπὸ στόματός τινος ὅπως ἀπευθύνωσι χάρ-
ριτας τῷ Θεῷ ἢ παραπονηθῶσιν. Ὁ ἄγγελος ἐκεῖνος ὁ προω-
ρισμένος διὰ τοὺς θησαυροὺς τοῦ ἀνέμου (λέγεται, κατ' ἄ-
ραθα σχολιαστὴν, ὅτι ὁ ἄγγελος οὗτός ἐστιν ὁ Μιχαὴλ),
ὁποῖαν μέριμναν θέλει λάβει, ἐὰν ἡ λυχνία γραίας τινὸς
γυναϊκὸς σβεσθῇ ; »

Παραίνεσις. — Ὡ σὺ ὁ ζητῶν τὸν ἐπιούσιον ἄρτον,
ἐφασύχασον, διότι θέλεις φάγει. Ὡ σὺ ὁ ζητῶν τὸ ὀλέθριον
τέρμα, μὴ φεύγῃς, διότι σὺ δὲν θέλεις διασώσει τὴν ζωὴν σου. »

Στίχος. — « Εἶτε ἐπιζητεῖς τὸν σὸν ἐπιούσιον ἄρτον,
εἶτε μὴ ἐπιζητῆς αὐτόν, ὁ Θεὸς θέλει σοὶ χορηγήσει αὐτόν.
Καὶ ἂν ῥίψῃς αὐτόν εἰς τὸν φάρυγγα τοῦ λέοντος καὶ τοῦ
πάνθηρος, δὲν θέλουσι φάγει ἐξ αὐτοῦ, εἰμὴ κατὰ τὴν ἡμέ-
ραν τῆς ἀποβιώσεώς του. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ἡ χεὶρ δὲν θέλει ἐγγίσει ὅ,τι δι'
αὐτὴν δὲν ὑπάρχει προωρισμένον, ἀλλὰ τὸ παρά Θεοῦ ὡ-
ρισμένον δι' αὐτὴν θέλει τὸ ἐγγίσει ὅπου ἂν εὐρίσκηται. »

Στίχος. — « Ἐμαθες ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ πολλῶν
μόχθων μετέβη μέχρι τῆς σκοτεινῆς χώρας, καὶ ἐντοσούτω
δὲν ἔπιεν ἐκ τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς. »

Ἀπόφθεγμα. — « Εἰς ἀλιεὺς πρὸς τὸν ὅποιον ἡ Πρό-
νοια ἀποποιεῖται τὴν ἑαυτοῦ εὐνοίαν δὲν θέλει ἀλιεῦσαι ἰχθὺν
εἰς τὸν Τίγριν· καὶ ἰχθὺς τοῦ ὁποίου τὸ τέλος δὲν ἐφθασε
δὲν θ' ἀποθάνῃ, ἔστω καὶ ἐν τῇ ξηρᾷ. »

Στίχος. — « Ὁ δύστηνος φίλος τῶν ἐπιθυμιῶν τρέχει
καθ' ὄλον τὸ σύμπαν· ἐπιδιώκει τὸν ἑαυτοῦ ἐπιούσιον ἄρτον,
καὶ ὁ θάνατος καταδιώκει αὐτόν τὸν ἴδιον. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὁ παραλελυμένος πλούσιος ὑπάρ-

χει κεχρυσωμένος πλίνθος καὶ ὁ ἐνάρετος πτωχὸς, ὡραῖος
ἐφθός πλήρης βορβόρου. Ὁ δεύτερος (ὁ πτωχὸς) ὑπάρχει ὁ
ποικιλοτρόπως κατεβράμμενος χιτῶν τοῦ Μωυσέως, καὶ ὁ
πρῶτος, ἡ γενεὰς τοῦ Φαραῶ, κεκοσμημένη διὰ πολυτίμων
καὶ χρυσῶν λίθων. Ἡ ἐναντιότης τῆς τύχης τῶν ἀγαθῶν
ἔχει τὴν ὄψιν ἐστραμμένην πρὸς τὴν τέρψιν, καὶ ἡ εὐτυχία
τῶν κακῶν ἔχει τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην. »

Στίχος. — « Ὁ κάτοχος ἀξιωματῶν καὶ εὐτυχίας, δι'
αὐτὸν ἴσα ἴσα τὸν λόγον δὲν θέλει ἀπαντήσῃ τὸν τεθλιμ-
μένον ἐν τῇ καρδίᾳ ἀνθρωπῶν. Πληροφόρησον λοιπὸν αὐτόν
ὅτι οὐδεμίαν θέλει εὐρεῖ εὐτυχίαν, οὔτε βαθμόν τινα ἐν τῇ
ἄλλῃ κατοικίᾳ (δηλ. τῇ ἄλλῃ ζωῇ). »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὁ ζηλότυπος ἐστὶ λαίμαργος διὰ
τὰς εὐεργεσίας τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐστὶν ὁ ἐχθρὸς τῶν ἀθῶων. »

Στίχος. — « Εἶδον μικρὸν τινα πτωχὸν ὀργίλον, πεπτω-
κότα ἐπὶ τῆς διφθέρας ἀνδρός τινος διατελοῦντος ἐν ἀξίω-
ματι (δηλαδὴ περιφροῦντος αὐτόν). Εἶπον πρὸς αὐτόν· « Ὡ
κύριε, ἐὰν ἦς δυστυχῆς, μὴ τοῦτο ὑπάρχῃ σφάλμα τῶν εὐ-
τυχῶν ἀνθρώπων ; »

Στίχος. — « Λοιπὸν, πρόσεχε ἀπὸ τοῦ εὐχεσθαι δυσ-
χίαν τῷ ζηλοτύπῳ· διότι ὁ δύσμοιρος οὗτος διατελεῖ ἀπο-
λύτως ἐν τῇ θλίψει. Ποῖα ἀνάγκη νὰ ἐξασκῇ τις τὴν ἀντι-
πάθειαν ἀπέναντι αὐτοῦ, διότι ὅπισθεν αὐτοῦ ὑπάρχει τοιοῦ-
τος ἐχθρὸς ; »

Ἀπόφθεγμα. — « Μαθητὴς στερούμενος καλῆς θε-
λήσεως ὑπάρχει ἐραστής ἀνευ χρυσοῦ· περιηγητὴς στερού-
μενος γνώσεων ὑπάρχει πτηνὸν ἀνευ πτερῶν· σοφὸς μὴ
πράττων ἀγαθὰ ἔργα ὑπάρχει ἄκαρπον δένδρον· καὶ εἰς
θρησκευτικὸς, ἀνευ τοῦ εἰδέναι, ὑπάρχει οἰκία ἀνευ πύλης. »

Παραίνεσις. — « Ὁ σκοπὸς δι' ὃν ἀπεκαλύφθη τὸ Κο-

ράνιον ἐστὶν ὅπως ἐπὶ τέλους οἱ ἄνθρωποι ἀποκτήσωσι καλὰς ιδιότητες, καὶ οὐχὶ ὅπως ἀναγινώσκωσι κομψῶς γεγραμμένον τι κεφάλαιον. Ὁ ἀμαθὴς ἄνθρωπος, εὐσεβὴς ὁμῶς, ὑπάρχει περὶ ἀναχωρήσας (καὶ ἀφίχθεις εἰς τὸ τέμα αὐτοῦ) ὁ ἀμελής σοφὸς ὑπάρχει ἐφιππος κοιμώμενος. Εἰς ἀμαρτωλὸς ἀνυψῶν τὴν χεῖρα ὅπως ἐπικαλεσθῆ συγγνώμην ἐστὶ προτιμώτερος εὐλαβοῦς ἀνυψοῦντος τὴν κεφαλὴν, δηλ., ἀλαζονευομένου. »

Στίχος. — « Ὁ προσηνὴς τὸν χαρακτήρα ἀξιωματικὸς καὶ ὁ καλοκάγαθος συνάμα ἐστὶ προτιμώτερος διδάκτορος καταταράσσοντος τοὺς ἀνθρώπους. »

Ἀπόφθεγμα. — « Σοφὸς μὴ ἐφαρμόζων τὰ καλὰ ἔργα ἐστὶ μέλισσα μὴ παράγουσα μέλι. »

Στίχος. — « Εἰπέ πρὸς τὸν ποταπὸν κηφῆνα καὶ τὸν στερούμενον ἀνθρωποσύνης: Τούλάχιστον, ἐπειδὴ δὲν παρέχεις μέλι, μὴ κεντρίξῃς! »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὁ ἄνευ ἀνθρωποσύνης ἀνὴρ ὑπάρχει γυνή, καὶ ὁ πλεονέκτης θρησκευτικὸς ληστής. »

Στίχος. — « Ὡ σὺ ὄστις, ἀπέναντι τῆς ὑπολήψεως ἣν θέλεις ἀποκτήσει καὶ τῆς περὶ σοῦ ἰδέας τοῦ ἄλλου, κατέστρας τὸ ἐνδύμα σου πολὺ λευκὸν (δηλ. καθαρὸν) καὶ τὸ βιβλίον (εἰς ὃ ὑπάρχουσι γεγραμμένα αἱ πράξεις σου) μέλαν, δέον ν' ἀποσύρῃς τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου τούτου, ἢ γλῶσσά σου νὰ ἦναι μακρὰ, ἢ βραχεῖα. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὑπάρχουσι δύο ἄτομα ἀπὸ τῆς καρδίας τῶν ὁποίων ἡ θλίψις δὲν θέλει ἐξέλθει, καὶ τὰ ὅποια δεῖ θέλουσιν ἀποσύρει ἀπὸ τοῦ βορβόρου τὸν πόδα τῆς ἀμηνανίας. Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἐστὶν ὁ ἔμπορος τοῦ ὁποίου ἐξώκειν τὸ πλοῖον, ὁ δ' ἕτερος ὁ κληρονόμος ὁ συγκατοικῶν μεταξὺ καλενδέρειδων (διότι ἐστὶν ὑπόχρεως ὅπως φαίνεται δαψιλῆς). »

Στίχος. — « Τὸ χύνειν τὸ αἷμά σου ἐπιτρέπεται παρὰ ταῖς δερβίσαις, ἐὰν τὸ ἀργύριόν σου δὲν διανεμηθῆ εἰς ἐλεημοσύνας. Ἡ μὴ συμπορεύεσαι μετὰ φίλου ἔχοντος κυανοῦν ὑποκάμισον (καλενδερ δηλ.), ἢ διάγραφον ἐπὶ τῆς περιουσίας σου τὸ σύμβολον δι' ἰνδικῆς βαφῆς (δηλ. ξέγραφον αὐτὴν) ἢ ἄλλως μὴ συνάπτης φιλιάν μετὰ φυλάκων ἐλεφάντων, ἢ κατασκεύασον οἰκίαν ἀνάλογον πρὸς τὸ ἀνάστημα τούτων. »

« Καίτοι τὸ παρὰ τοῦ σουλτάνου ἀπονεμηθὲν τιμητικὸν ἐνδύμα ὑπάρχει πολύτιμον, τὰ πεπαλαιωμένα μου ἤδη ἐνδύματα ὑπάρχουσι τιμιώτερα· καίτοι ἡ τράπεζα τῶν μερῶν ὑπάρχει ἀβρὰ, τὰ ψυχία ἅπερ περικλείει ὁ τῶν ἐμῶν προμηθειῶν σάκκος ὑπάρχουσι μᾶλλον εὐγεστα. »

Στίχος. — « Ὅξος καὶ χορταρικά, τὰ ὁποῖα ἀνήκουσιν εἰς ἐμὲ ὡς ἔργα τῶν χειρῶν μου, εἰσὶ προτιμώτερα τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ ἀμνοῦ τοῦ προεξάρχοντος τοῦ χωρίου. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ἐνεργεῖν ἐναντίον τῶν συμβουλῶν τῆς φρονήσεως καὶ παραβιάζειν τὰς παραγγελίας τῶν εὐαισθητῶν ἀνθρώπων, προτιμώτερον ἐστὶ τοῦ καταπνίγειν φάρμακόντι ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει τις βέβαιος, καὶ διατρέχειν ἄνευ συνοδίας ἄγνωστον μέχρι τοῦδε δρόμον. Ἐποίησαν τὴν ἐπομένην ἐρώτησιν πρὸς τὸν ἱμάμην, τὸν διευθυντὴν Μοχαμὲτ Γάζαλην: « Τίμη τρόπον προήχθης εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἐπιστημῶν; » Ἀπήντησε: « Μὴ ἐρυθριῶν ἐρωτῶν περὶ ὧσων δὲν ἐγνώριζον. »

Στίχος. — « Ἡ ἐλπίς τῆς θεραπείας ἔσεται ἀνάλογος πρὸς τὴν σύνεσιν, ὅταν δείξῃς τὸν σεαυτοῦ σφυγμὸν πρὸς τὸν γνωρίζοντα τὴν κρασίην σου. Ἐρώτησον περὶ παντός τοῦ ὅ,τι ἀγνοεῖς· διότι ἡ αἰδώς τοῦ ἐρωτῶν ἔσεται ὁδηγός σου πρὸς τιμὴν τοῦ γυνῶναι. »

Παραίνεσις. — « Πᾶν ὅ,τι γνωρίζῃς ὀφείλει ἵνα ἡ ἀ-

ἀναγκαίως γνωστὸν παρὰ σοῦ· μὴ ἐπισπεύδῃς ὅπως ἐξετάσῃς αὐτὸ, καθότι ἡ διαγωγή αὐτῆ θέλει σμικρύνει τὸν σεβασμὸν καὶ τὸν φόβον οὗς ἐμπνέεις. »

Στίχος. — « Ὅτε ὁ Λοκμᾶν εἶδεν ὅτι μεταξύ τῶν χειρῶν τοῦ Δαβὶδ ὁ σίδηρος καθίστατο ὡς ἐκ θαύματος τοσοῦτον μαλακὸς ὡς ὁ κηρὸς, δὲν τῷ ἀπηθύονε τὴν ἐρώτησιν ταύτην; « Τί πράττεις; » Διότι εἶδεν ὅτι χωρὶς τῆς ἐρωτήσεως τὸν προφήτην, ἔμελλε νὰ γνωρίσῃ τὸ μυστικὸν του. »

Παραίνεσις. — « Μία τῶν υποχρεώσεων τῆς κοινωνίας ὑπάρχει τὸ νὰ ἐκκενώσῃς οἰκίαν, ἢ ἄλλως μὴ ἀνησυχήσαι παρὰ τοῦ οἰκοδεσπότου. »

Στίχος. — « Συνδύασον τὴν διήγησίν σου πρὸς τὴν διάθεσιν τοῦ πνεύματος τοῦ ἀκροατοῦ σου, ἐὰν γνωρίζῃς ὅτι ἔχει κλίσιν ὑπὲρ σοῦ. Πᾶς εὐαίσθητος καθήμενος παρὰ τῷ Μεδζινού, δὲν ὀμιλεῖ περὶ ἄλλου τινὸς εἰμὴ περὶ τῆς μορφῆς τῆς Λειλάς. »

Ἄποφθεγμα. — « Ὁ συγκατοικῶν μετὰ κακῶν, καὶ τοὶ μὴ μολυνθεὶς ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ αὐτῶν, θέλει εἶσθαι ὑποπίτος ὅτι συμμερίζεται τὴν διαγωγὴν αὐτῶν· ἐπίσης δ' ἐὰν τις ὑποσύρῃται εἰς οἰνοπαλεῖον ὅπως προσευχηθῇ, κατὰ τὸ φρόνημα τοῦ πλησίον ἢ διαγωγῆ αὐτοῦ θέλει ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πιεῖν οἶνον. »

Στίχος. — « Ἀνεγνώρισας τὴν σὴν ἀμάθειαν, ὅτε ἐξέλεξαν ὡς συνέταιρόν σου ἀμαθῆ, ἐζήτησα συμβουλὴν παρὰ σοφοῦ τινὸς· μοὶ εἶπε· « Μὴ συναναστρέφῃσαι μετὰ τῶν ἀμαθοῦς· διότι, ἐὰν ἔχῃς διάκρισιν, θὰ γείνης ὄνος, καὶ, ἐὰν πλέον ὑπάρχῃς ἀμαθῆς, θέλεις εἶσθαι μᾶλλον ἀναίσθητος. »

Κοινοποιήσις. — « Ἡ ἠπιότης τῆς καμῆλου ὑπάρχει οἷα γνωρίζομεν· ἐὰν μειράκιόν τι λαμβάνῃ τὸ καπίτριον αὐτῆς καὶ ὀδηγῇ ἐπὶ ἑκατὸν παρασάγγας, δὲν παύει ἀπὸ τοῦ

ὑπείκειν εἰς αὐτό. Ἄλλ' ἐὰν ἐπιφοβὸς τις ὁρμός καὶ μέλων νὰ ἡ παραίτιος τῆς ἀπωλείας αὐτῆς παρουσιασθῇ αὐτῷ, καὶ ἐξ ἀγνοίας τὸ μειράκιον ἐπιθυμῇ ἵνα διέλθῃ ἐκεῖθεν τὸ κτήνος σπᾶ τὸν χαλινὸν τὸν κρατοῦντα αὐτό, καὶ τοῦ λοιποῦ δὲν ὑπείκει πλέον· διότι, καθ' ὃν καιρὸν ἀρμόζει ἵνα δείξῃ τις αὐστηρότητα, ἡ ἠπιότης ὑπάρχει ἐπιμεμπτος, καὶ περὶ τούτου ἐλέχθη· « Ὁ ἔχθρος δὲν θὰ μείνῃ ποτὲ φίλος διὰ τῆς ἠπιότητος, ἀπεναντίας μάλιστα θέλει ἐπαυξῆσαι τὴν ἀχορεσίαν αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Γίνου ταπεινὸς πρὸς τὸν ἐπιδεικνυμένον σοὶ ἀγαθότητα· ἀλλ' ἐὰν οὗτος φιλονεικῆ μετὰ σοῦ, ρίψον κόνιν ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ· μὴ ὀμιλῆς μετὰ γλυκύτητος καὶ γενναιοφροσύνης πρὸς τὸν σκληροκάριον· διότι σίδηρος ἀποκτῆσας ἰὸν δὲν θέλει ἐκκαθαρισθῆ δι' ὀμαλοῦ ριπίου. »

Ἄποφθεγμα. — « Ἐὰν τις διακόπη τὸν λόγον τῶν ἄλλων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα οὗτοι ἀκούσῃσι τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, ἀναμφιβόλως θέλουσι γνωρίσει τὸν βαθμὸν τῆς ἀγνοίας αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Ὁ εὐαίσθητος ἄνθρωπος δὲν θὰ προφέρῃ ἀπάντησιν, ἐκτὸς ἐὰν ἐρωτήσωσιν αὐτὸν ἀπ' εὐθείας. Καὶ τοὶ ἡ μετριότης τοῦ λόγου ὑπάρχει συνάδουσα τῇ ὀρθοφροσύνῃ, θέλουσιν ἀποδώσει εἰς παραλογισμόν τὰς ἀνοήτους ἀξιώσεις αὐτοῦ. »

Μάθημα καλῆς ἀναστροφῆς. — « Ἡμέραν τινὰ ἐλάβον τραυμὰ τι κεκρυμμένον ὑπὸ τὸ φόρεμά μου. Ὁ δε διδάσκαλός μου μ' ἠρώτα περὶ τούτου καθ' ἐκάστην. « Πῶς ἔχει τὸ τραυμὰ σου; » Καὶ δὲν μοὶ ἔλεγε· « Ποῦ ὑπάρχει αὐτό; » Κατενόησα ὅτι ἐπεφυλάσσετο διὰ τὴν ἐρώτησιν ταύτην, διότι δὲν ἐπιτρέπεται ὅπως προφέρῃ τις τὸ ὄνομα ἐκάστου μέλους. Οἱ νουνεχεῖς ἄνθρωποι εἶπον· « Ὁ μὴ σταθμίζων τοὺς ἑαυτοῦ λόγους θέλει δυσареστηθῆ ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τῆς γινομένης πρὸς αὐτόν. »

Στίχος. — « Ἐφ' ὅσον δὲν μάθησ' ὀλοκληρίαν ἰναὶ
μιλῆς περὶ τῆς αὐτοσύας τοῦ ἀγαθοῦ, δέον ὅπως μὴ ἀνοί-
γῃς τὸ στόμα. Ἐὰν εἴπῃς τὴν ἀλήθειαν καὶ κατόπιν δεσμευ-
θῇς, τοῦτο ἐστὶ προτιμώτερον ἀπὸ τοῦ λυτρωθῆναι σε διὰ
τοῦ ψεύδους. »

Ἄποφθεγμα. — « Τὸ προφερεῖν ψεῦδος ὁμοιάζει πρὸς
τραῦμα τοῦ ὁποίου ἡ πληγὴ διαρκεῖ ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἐὰν
δ' ἐπὶ τέλους θεραπευθῇ αὕτη, ἡ οὐλὴ θέλει ἐναπομείνει. Ἐ-
πειδὴ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ κατηγορήθησαν ἐπὶ ψεύδει, οὐ-
δεμία ἐμπιστοσύνη ὑπελείφθη εἰς τὰ παρ' αὐτῶν λεγόμενα.
Ὁ Θεὸς εἶπεν. « Ἀπεναντίας αἱ ὑμέτεραι ψυχαὶ ὑπέδειξαν
ὑμῖν διαγωγὴν ὅπως ἀκολουθήσητε. Ἄλλ' ἡ ὑπομονὴ ἐστὶ
καλὸν τι. »

Στίχος. — « Ἐάν τις συνειθίσας ἵνα λέγῃ τὴν ἀλήθειαν
διαπράξῃ πλάνην τινα, οὐδεὶς περὶ αὐτοῦ ἀσχολεῖται. Ἄλ-
λά, ἐὰν κατασταθῇ διάσῃμος ἐπὶ ἐλλείψει ἀληθείας, τοῦ
λοιποῦ δὲν πιστεύουσιν εἰς τὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκ-
φραζομένην ἀλήθειαν. »

Ἄποφθεγμα. — « Τὸ περιφημότερον τῶν πλασμάτων,
κατ' ἐπιφάνειαν, ὑπάρχει ὁ ἄνθρωπος, καὶ τὸ ποταπώτερον
τῶν ὄντων, ὁ κύων. Ἄλλὰ, κατὰ τοὺς εὐαισθητοὺς ἀνθρώ-
πους, ὁ γνωρίζων τὸ εὐθὺ κύων ἐστὶ προτιμώτερος τοῦ γε-
ρομένου γνώσεως ἀνθρώπου. »

Στίχος. — « Ψυχίον τι δὲν θέλει λησμονηθῆ ποτε
παρὰ τοῦ κυνὸς τοῦ λαβόντος αὐτό, ἔσω καὶ ἐὰν κτυπήσῃς
αὐτὸν ἑκατοντάκις διὰ λίθων. Ἄλλὰ, ἐὰν θωπεύσῃς ἐπὶ πολ-
ὺν χρόνον ποταπὸν τινα ἀνθρώπου, διὰ τὴν ἐλαχίστην αἰ-
τίαν θέλει κινήσει πόλεμον ἐναντίον σου. »

Ἄποφθεγμα. — « Ὁ αἰσθητικὸς ἄνθρωπος οὐδέποτε
ἔσεται κἀπὸχος προτερήματός τινος, καὶ ὁ ἐστερημένος ἀ-
ξίας οὐδόλως ἐστὶν ἀξίος ἀρχηγίας. »

Στίχος. — « Μὴ ἐμπιστεύῃσαι ἐπὶ τοῦ βαρέως πεφορτι-
μένου βοῦς, καθ' ὅσον αὐτὸς κοιμάται πολὺ καὶ τρώγει ἐ-
πίσης. Ἐὰν, ὡς διὰ τὸν βοῦν, ἔχῃς ἀνάγκην εὐσαρκίας, ὡς
ἡ τοῦ ὄνου, ὑποβλήθητι εἰς τὴν βίαν τῶν ἀνθρώπων. »

Ἄποφθεγμα. — « Ἀναγινώσκομεν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ:
« Ἐὰν σοὶ παραχωρήσω πολὺτη θέλεις ἀσχοληθῆ περὶ τοῦ
» ἀργυρίου σου μᾶλλον παρὰ περὶ ἐμοῦ ἐὰν σὲ καταστήσω
» πτωχόν, θέλεις εὐρεθῆ ἐν τῇ ἀμνησίᾳ. Τίτι τρόπῳ λοι-
» πὸν θέλεις ἀπολαύσει τῆς γλυκύτητος τοῦ παρακαλέσαι
» με καὶ τίτι τρόπῳ θέλεις σπεύσει ὅπως μοὶ χρησιμεύσης; »

Στίχος. — « Ὅτε, ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ, ὑπάρχεις ἀλαζῶν
καὶ ἐπιλήσμων· ὅτε, ἐν τῇ ἀμνησίᾳ, ὑπάρχεις περιλυπὸς
καὶ τετραυματισμένος. Διότι ἐν τῇ χαρᾷ καὶ τῇ ἐναντιότητι
ἡ θέσις σου ἐστὶ τοιαύτη, ἀγνοῶ πῶς θέλεις ἀσχοληθῆ περὶ
Θεοῦ μᾶλλον παρὰ περὶ σοῦ. »

Κοινοποίησις. — Ἡ βούλησις τοῦ Θεοῦ καταβιβάζει
τινὰ ἐκ τοῦ βασιλικοῦ θρόνου, καὶ διατηρεῖ ἕτερον ἐν αὐτῇ
τῇ κοιλίᾳ τοῦ ἰχθύος (ὡς τὸν Ἰωάνν). »

Στίχος. — « Ὁ καιρὸς θέλει εἶσθαι εὐχάριστος δι' ἐκεῖ-
νον δι' ὃν ἡ ἀνάμνησις σου ὑπάρχει οἰκεία, καὶ ὅποτε μάλι-
στα ἤθελεν εἶσθαι ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ ἰχθύος, ὡς ὁ Ἰωάνς. »

Ἄποφθεγμα. — « Ἐὰν ὁ Θεὸς ἀνεγκύσει τὸ ξίφος τῆς
ἐκδικήσεως, ὁ προφήτης καὶ ὁ ἅγιος ἀποσύρουσι τὴν κεφα-
λὴν (ἐκ φόβου)· ἀλλ' ἐὰν ἀνακινή τὰς ὀφρὺς πρὸς δεῖγμα
καλοκάγαθίας, συγκαθίζει τοὺς κακοὺς παρὰ τοῖς ἀγαθοῖς. »

Στίχος. — « Ἐὰν, ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐξεγέρσεως, ὀμι-
λήσῃς μετ' ὀργῆς, ὅποιον ἀντικείμενον συγγνώμης θέλει ὑ-
πολειφθῆ τοῖς προφήταις; Λοιπὸν, ἀνάστρον τὸν πέπλον
τὸν καλύπτοντα τὴν ὄψιν τῆς ἀγαθότητος· διότι παρὰ τοῖς
κακοῖς ὑπάρχει ἡ ἐλπίς τῆς συγχωρήσεως. »

Προτροπή. — « Ὅστις δήποτε, συνεπεία τῶν μαθημάτων τοῦ κόσμου τούτου (δηλ. τῆς τύχης), δὲν λάβῃ τὴν ὁδὸν τοῦ ἀγαθοῦ, θέλει τιμωρηθῆ διὰ τῶν βασάνων τῆς ἀλλοτῆς ζωῆς. Ὁ ὑψιστος Θεὸς εἶπε: « Θέλομεν παράσχει αὐτοῖς ἵνα γευθῶσι τὴν ἐλαχίστην τιμωρίαν πρὸ τῆς μεγαλειτέρας. »

Στίχος. — « Ὁ λόγος τῶν μεγάλων (πρὸς τοὺς ὑποδεδεῖς αὐτῶν) κατ' ἀρχὰς ὑπάρχει συμβουλή καὶ κατόπιν ἀλυσίς· ὅτε δίδουσι τὴν συμβουλήν καὶ σὺ δὲν ἀκούεις αὐτήν, τότε θέτουσι τὸν δεσμόν. »

Ἄπόφθεγμα. — Οἱ εὐτυχεῖς ἄνθρωποι λαμβάνουσι συμβουλήν ἐκ τῶν διηγήσεων καὶ τῶν παροιμιῶν τῶν ἀρχαίων, πρὶν οἱ διάδοχοι αὐτῶν ποιήσωσι παροιμίας μετὰ τῶν συμβεβηκότων αὐτοῖς. »

Στίχος. — « Τὸ πτηνὸν δὲν καταπίπτει ποσῶς ἐπὶ τοῦ σίτου, ὅτε βλέπει ἄλλα πτηνὰ εἰς τὰ δεσμά. Λάβε συμβουλήν ἐκ τῶν θλίψεων τοῦ ἄλλου, ὅπως οἱ ἄλλοι μὴ λάβωσι συμβουλήν ἐξ ὅσων θέλουσι σοὶ συμβῆ. »

Ἄπόφθεγμα. — Ἐκεῖνος ὅστις παρὰ Θεοῦ ἐπλάσθη κωφὸς εἰς τὴν φωνὴν τῆς ἀληθείας, πῶς θέλει ἀκούσει αὐτήν; καὶ ἐκεῖνος ὃν ὁ Θεὸς ἐβρίψεν εἰς τὴν λίμνην τῆς εὐτυχίας, πῶς θέλει δυνηθῆ ἵνα παρασυρθῆ; »

Στίχος. — Ἡ σκοτεινὴ νύξ τῶν φίλων τοῦ Θεοῦ λάμπει ὡς αἰγλήεσσα ἡμέρα. Αὐτὴ ἡ εὐτυχία δὲν θέλει ἐπιτευχθῆ διὰ τῆς βίας, ἐφ' ὅσον ὁ ἐλευθέριος Θεὸς δὲν θέλει χορηγήσει αὐτήν. »

Στίχος. — Παρὰ τίνι θέλω προσκλαυθῆ περὶ σοῦ, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἕτερος κριτής; Οὐδεμία ἐξουσία ὑπάρχει ὑπερτέρα τῆς σῆς. Τὸ ὃν ὅπερ διευθύνεις δὲν θέλει ἀποπλανηθῆ, καὶ δι' ἐκεῖνον ὃν ἀποπλανᾷς, οὐδεὶς χρησιμεύει ὁδηγός. »

Κοινοποιήσις. — « Ὁ ἐπαίτης τοῦ ὁποίου τὸ τέλος ἐστὶν εὐτυχὲς ὑπάρχει καλλίτερος τοῦ κακῶς τελειοῦντος βασιλέως. »

Στίχος. — « Θλίψις μετὰ τὴν ὁποῖαν ἐπιτυχᾶνεῖς ἀγαλλίασιν ὑπάρχει προτιμωτέρα χαρᾶς μεθ' ἣν δοκιμάζεις θλίψιν. »

Ἡ γῆ λαμβάνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὴν ζωογόνον βροχήν, καὶ ὁ οὐρανὸς δὲν λαμβάνει παρὰ τῆς γῆς εἰμὴ κοινορτόν· ἕκαστον ἀγγεῖον μεταδίδωσι σταγόνα πρὸς σταγόνα ὅ,τι ἐν αὐτῷ ἐμπεριέχεται.

Στίχος. — « Ἐὰν ὁ ἐμὸς χαρακτήρ κατήνησεν ἀπάξιος τοῦ σοῦ, μηδὲλως ἀποποιήσαι τὸν σὸν χαρακτήρα. »

Ὁ Θεὸς βλέπει τὰ σφάλματά σου καὶ κρύπτει ταῦτα· οὐχ ἤττον μὴ διὰ τοῦτο μοὶ κρύπτῃς τὸν σὸν χαρακτήρα. »

Ὁ Θεὸς καθορᾷ τὰ σφάλματά σου καὶ κρύπτει αὐτά· ὁ γείτων οὐδὲν βλέπει καὶ παραπονεῖται.

Στίχος. — « Ἐὰν τὰ πλαστουργήματα (ὅπερ μὴ δῶη Κύριος ὁ Θεός!) ἀνεγνώριζον τὰ σφάλματα, οὐδεὶς ἤθελεν ἐκζητήσει ἄσυλον ἀπέναντι τῶν τοῦ πλησίου προσβολῶν. »

Χαριεντισμός. — « Ὁ χρυσὸς ἀποσύρεται ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ μεταλλείου διὰ μέσου ἐκμεταλλεύσεων· ὅπως ὁμοῦς ἀποσύρητις αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ φιλαργύρου, δεόν ἵνα διαβρῆξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Οἱ ποταποὶ ἄνθρωποι (οἱ φιλάργυροι) δὲν τρώγουσι καὶ ἐλπίζουσιν ὅπως φάγωσι βραδύτερον, λέγοντες: « Ἡ ἐλπὶς (τῆς διατροφῆς) ὑπάρχει προτιμωτέρα παρ' αὐτὴν τὴν διατροφήν αὐτήν. » Ἡμέραν τινὰ θέλεις ἰδεῖ, ἐ-

ναντίον τῆς ἐπιθυμίας τῶν ἐχθρῶν σου, τὸν χρυσὸν μένοντα καὶ τὸν πανάθλιον ἀποθνήσκοντα. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὁ μὴ συγχωρῶν τοὺς ἑαυτοῦ ὑποδεεστέρους τιμωρεῖται διὰ τῆς ἰσχύος τῶν ἀνωτέρων αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Πᾶς βραχιῶν ἐμπορούμενος ὑπὸ μεγάλης ῥωμαλαιότητος, διὰ τῆς ῥωμαλαιότητος ταύτης μὴ καταβάλῃ τὴν χεῖρα τῶν ἀσθενῶν. Μὴ προξενῆς βλάβην εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἀσθενῶν διότι σὺ θέλεις εἶσθαι ἀνίσχυρος κατὰ τῆς ἰσχυρότητος τοῦ ἀνικάου. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὅποταν ἐπέλθῃ ἡ διχόνοια ὁ νονεχῆς θέλει ἀποδράσει καὶ, ὅποταν ἴδῃ τὴν εἰρήνην συνωμολογουμένην, θέλει ρίψει τὴν ἀγκυραν. Καθότι ἐν τῇ πρώτῃ περιστάσει ἡ σωτηρία εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ μεθορίου, καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ, ἡ τοῦ βίου ἀγαλλίασις ἐν τῷ μέσῳ (τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων). »

Ἀπόφθεγμα. — « Τῷ παίζοντι τυχερὰ δέον νὰ ἔχῃ τρία, ἔξ, ἀλλὰ τῷ ἔρχεται τρία, ἄσος. »

Στίχος. — « Ὁ τόπος τῆς βοσκῆς χιλιᾶκις ὑπάρχει εὐαρεστότερος τοῦ ἵπποδρομιου· ἀλλ' ὁ ἵππος ὑπάρχει ἀκράτητος κατὰ τοὺς χαλινούς. »

Δέησις. — « Δερβίσσης τις ἔλεγε προσευχόμενος: « Θεέ μου, συγχώρησον τοῖς κακοῖς, διότι σὺ συνεχώρησας τοῖς ἀγαθοῖς, διότι τοιοῦτους ἐπλάσας αὐτούς. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὁ πρῶτος ὅστις ἐθῆκε χρυσοκέντητον περικέντημα ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ χιτῶνος καὶ δακτύλιον ἐν τῇ χεὶρὶ ὑπῆρξεν ὁ Ἴζεμολδ. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτόν: « Διὰ τί ἐδάκας πρὸς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ὅταν τὸν στολισμὸν καὶ ὅλα ἐπέθηκας τὰ κοσμήματα, ἐνῶ προεξάρχει αὐτῆς ἡ δε-

ξιὰ. » Ἀπήντησε: « Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν δεξιὰν χεῖρα, ὁ στολισμὸς αὐτῆς ἀρκεῖ ὅτι αὐτὴ ἐστὶ δεξιὰ χεῖρ. »

Στίχος. — « Ὁ Φεριδδὸν εἶπε πρὸς τοὺς σχεδιογράφους τῆς Κίνας ὅπως κεντήσωσι πέριξ τῆς ἑαυτοῦ σκηνῆς τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν: « Μεταχειρίσθητι καλῶς τοὺς κακοὺς, ὡς συνετὴ ἀνθρωπε· διότι οἱ καλοὶ βεβαίως ὑπάρχουσι ἰσχυροὶ τε καὶ εὐτυχεῖς. »

Ἀγαθολογία. — Εἶπον πρὸς μεγιστᾶνα τινα: « Καί τοι ἡ δεξιὰ χεῖρ ὑπερέχει ἐπὶ τοσοῦτον, διὰ τί τιθέασι τὸν δακτύλιον ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς; Ἀπήντησε: « Ἄγνοοις ὅτι πάντοτε οἱ τῆς ἀξίας ἀνθρώποι εἰσὶν ἀπεστερημένοι (ἀλλοιόκοσμοι); »

Στίχος. — « Ὁ πλαστοουργήσας τὴν ἡδονὴν, τὴν καθ' ἐκάστην ἡμέραν οὐσίαν καὶ ἡ εὐτυχίαν, χορηγεῖ ἡ τὴν ἀξίαν ἡ τὸν θρόνον. »

Ἀπόφθεγμα. — « Τὸ δίδειν συμβουλὰς πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἐπιτρέπεται πρὸς τὸν μὴ φοβούμενον διὰ τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν, μῆτε ἐλπίζοντα ὅπως ἀπολαύσῃ χρυσόν. »

Στίχος. — « Ὁ μοναστικὸς δὲν ἐλπίζει, οὔτε φόβον τινα ἔχει τινός, εἴτε ἐπιβρίψῃ πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ χρυσίον, εἴτε ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ θέσῃ ἰνδικὸν ξίφος· θεμέλιον τῆς ἀληθοῦς πίστεως ἐπαναπαύεται ἐπὶ παρομοίας διαγωγῆς καὶ οὐχὶ ἐπὶ ἑτέρου τινός. »

Ἀπόφθεγμα. — « Ὁ βασιλεὺς ὀφείλει ἵνα χρησιμεύῃ πρὸς καταστολὴν τῶν ἀδίκων ἀνθρώπων, καὶ ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος πρὸς τιμωρίαν τῶν μαιφόνων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν καθῆν, αὐτὸς ἰπωφελεῖται ἐκ τῶν ὀφελειῶν τῶν κλεπτῶν, καὶ οὐδέποτε δύνῃ ἀντίπαλοι διατεθειμένοι ὅπως συγκατανεύσωσιν εἰς τὸ δίκαιον δὲν παρουσιάζονται ἐνώπιον αὐτοῦ. »

Στίχος. — « Ὅποταν γνωρίζης ἀκριβῶς ὅτι πρέπει ἀποφασίσῃς τὸ δίκαιον, προτιμώτερόν ἐστιν ἵνα πράττῃς τοῦτο ἐξ ἀγαθοβουλίας, οὐχὶ δὲ διὰ πάλης καὶ περιθλίψεως. Ἐάν τις δὲν ἀποτῆ ἐκουσίως τὸν ἔγγειον φόρον, οἱ εἰσπράκτορες εἰσπράξουσιν αὐτὸν διὰ τῆς βίας. »

Χαριεντισμός. — « Ὅλος ὁ κόσμος ἔχει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ἠμβλυμένους ἐπὶ τῇ γούσει ὀξέως τινός, ἐκτός τοῦ καδῆ τοῦ ὁποίου οἱ ὀδόντες ἠμβλύνονται ἐκ γλυκέως τινός. »

Στίχος. — « Ὁ καδῆς ὅστις θέλει φάγει πέντε σικύα, (ἀγγούρια), τὰς ὁποίας θέλει λάβει ὡς δῶρα, θέλει κατακυρώσει ἐπὶ τῇ κατοχῇ ἑκατὸν τετραγωνικῶν πήχων κτηνῶνος χειμωνικῶν. »

Χαριεντισμός. — « Ἀρχαία τις πόρνη πῶς θέλει κάμει ὅπως ποιησῆται μεταμέλειαν τοῦ ἑαυτῆς ἀναγώγου; καὶ πεπτωκῶς τις ἀστυνομικός ὑπάλληλος, πῶς θέλει ἀποποιηθῆ ἀπὸ τοῦ ἀποποιηθῆναι ἐκ τοῦ καταβασανίζειν τὸν ἄλλον; »

Στίχος. — « Νέος ἀποσυρόμενος ἐν γωνίᾳ τινὶ (ἐξ εὐσεβείας) ὑπάρχει ὁ ἦρωσ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ὁδοῦ· διότι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν γέροντα, αὐτὸς ἀπολύτως δὲν δύναται ἵνα ἐγερθῆ ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ γωνίας. »

Στίχος. — « Δέον ὁ ῥωμαλέος νέος νὰ προσέχη ἀπὸ τῆς σφοδρᾶς ἐπιθυμίας· διότι παρὰ τῶ γέροντι τοῦ ὁποίου αἱ ἐπιθυμίαι ὑπάρχουσι καταβεβλημένοι, οὐδόλως ἐξαιρωῦται ἡ ἐπιθυμία. »

Ἄποφθεγμα. — « Πρὸς φιλόσοφόν τινα ἀπέτειναν τὴν ἐπομένην ἐρώτησιν: « Μεταξὺ τοσούτων δένδρων περιφρήμων ἀπερ ἐδημιούργησεν ὁ Θεός, ἐδημιούργησε καὶ κατέστησε καρποφόρα, οὐδὲν ἀναφέρουσιν ὁμοῦ ὡς ἐλεύθερον ἐκτός τῆς κυκαρίσσου τῆς μὴ παραγωγῆς καρπῶν. » Τίς φρόνησις ὑ-

πάρχει ἐν τούτῳ; » Ἀπήνησεν: Ἐκαστον ἐκ τῶν δένδρων τούτων παράγει τὸν ἑαυτοῦ ἰδιαιτέρον καρπὸν, ἐν ὧρι- σμένῳ τινι χρόνῳ. Ἄλλοτε εἰσὶ πρασινωπᾶ, χάρις εἰς τὸ προῖόν τοῦτο τὸ ἐξ αὐτῶν παραγόμενον, ἄλλοτε δ' εἰσὶ μεμαραμμένα ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ. Αὐτὴ ὁμοῦ ἡ κυκαρίσσος οὐδὲν τοιοῦτον ἔχει, καὶ πάντοτε πρασινίζει. Ὅτιοῦτοι λοιπὸν εἰσὶν οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι. »

Στίχος. — « Μὴ προσκολλησῆσαι εἰς πᾶν τὸ διαβατικόν, διότι ὁ Ἴγγρις θέλει διέλθει διὰ τοῦ Βαγδατίου ἐπὶ πολὺν χρόνον μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Μουφτῆ τοῦ καλίφου. Ἐάν ἔχῃς τοιαύτην ἰσχὺν, ἔσο δαψιλῆς ὡς φοῖνιξ· ἀλλ' ἔάν δὲν δύνασαι ἵνα ἦς τοιοῦτος, ἔσο ἐλεύθερος ὡς ἡ κυκαρίσσος. »

Κοινοποιήσις. — « Δύο τινὲς ἀπεβίωσαν καὶ συναπέπεραν θλίψεις· Ἴον ὁ κάτοχος ὧν καὶ μὴ ἀπολαύσας· Ζον ὁ ἐπιστήμων καὶ μὴ ἐπ' ὠφελείᾳ χρῆσάμενος τῆς ἑαυτοῦ ἐπιστήμης. »

Στίχος. — « Οὐδεὶς βλέπει πεπαιδευμένον ἄνθρωπον, ἀλλὰ φιλάργυρον, χωρὶς νὰ προσπαθῆσῃ ὅπως ἀπευθύνῃ αὐτῷ ἐπιπλήξεις. Ἄλλ' ἔάν γενναϊόδωρὸς τις ἄνθρωπος ἔχῃ διακόσια σφάλματα, ἡ δαψιλία αὐτοῦ ὑποκρύπτει τὰς ἑαυτοῦ ἐλλείψεις. »

Ἄποπεράτωσις τοῦ Βιβλίου.

Τὸ βιβλίον τοῦ « Γκιουλιστάν » (Ροδῶνος) ἀπεπεράτωθη καὶ, χάριτι θεῆς, ἐν ὧ τῷ εἰς αὐτὸ περιεχομένῳ, δὲν ἐκοσμήθη διὰ δεδανεισμένης ὕλης, διὰ τεμαχίων στί-

χων ἀρχαίων ποιητῶν, ὡς τούτο ἐγένετο ἔθος παρὰ τοῖς συγγραφεύσι:

Στίχος. — « Καλλίτερον ἐστὶ τὸ ἐπισκευάζειν τὸ ἀρχαῖον χιτώνιον σου, παρὰ τὸ δανεῖζεσθαι τοιοῦτό τι.

Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν λόγων τοῦ Σααδῆ ἐπαγγέλλεται χαρὰν καὶ ὑπάρχει συγκεκραμένον διὰ θυμηδίας. Διὰ τὸν λόγον τούτον ἡ γλῶσσα τῆς μομφῆς θέλει ἐπιμηκυνθῆ παρὰ τοῖς ὀξυδερκέσι, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν εἰπεῖ: « Τὸ ἀπολλύναί τὸν μυελὸν τοῦ ἑαυτοῦ ἐγχεφάλου καὶ καταδαπανᾶν τινα τὸν ἄνθρωπον τῆς ἑαυτοῦ λυγρίας, ταῦτα ἀντίκεινται τοῖς συνειδητοῖς. » Δὲν θὰ διαφύγη ὁμοῦ ἐκ τῆς ὀξυδερκοῦς διανοίας τῶν εὐαισθητῶν ἀνθρώπων, πρὸς οὓς ἤδη ἀποτείνεται ὁ λόγος μου, ὅτι ὁ μαργαρίτης τῶν σωτηρίων συμβουλῶν διήλθε διὰ τῆς ἀλληλουχίας τῆς εὐφραδείας καὶ τὸ πικρὸν φάρμακον τῆς ἠθικῆς, μεμιγμένον μετὰ τοῦ μέλιτος τοῦ χαριεντισμοῦ, ὅπως τὸ πνεῦμα ἐκείνου πρὸς ὃν ὠμίλου μὴ εὐτυχίας τοῦ καὶ τὸ βιβλίον μου μὴ μὲν ἑσπερημένον τῆς παρενοχληθῆ, ἀρέσκειν.

Στίχος. — « Παρέσχομεν συμβουλὰς ὅπου ἔδει, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐθυσιάσαμεν καιρὸν τινα. Ἐὰν αὐταὶ δὲν εὐχαρισῶσι τὰ ὠτά τίνος (ἀδιάφορον). οἱ πρέσβεις ἐξεπλήρωσαν τὴν ἑαυτῶν ἀποστολήν. »

Στίχος (Ἀραβικός). — « Ὡ σὺ ὁ ἀναγινώσκων τὸ βιβλίον τούτο, δεήθητι τοῦ Θεοῦ ὅπως σώζῃ τὸν συγγραφέα (τοὺς μεταφραστὰς αὐτοῦ), καὶ ἐπικαλέσθητι τὴν συγχώρησιν αὐτῶν. ἐξάιτησον διὰ τούτους ὅ,τι ἐπιθυμῆς, καὶ κατόπιν διὰ τὸν ἐκδότην αὐτοῦ!

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΔΙΝΑΣ ΤΩΝ ΕΜΗΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ.

Περὶ Σααδῆ

Πρόλογος Σααδῆ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. ἀφορῶν τὴν διαγωγὴν τῶν βασιλέων

Β'. Περὶ τῶν ἠθῶν τῶν Δερβισσῶν

Γ'. Περὶ τῆς ἀξίας τῆς τῶν ἐπιθυμιῶν μετριότητος

Δ'. Περὶ τῶν ἐκ τῆς σιωπῆς ὠφελειῶν

Ε'. Περὶ ἔρωτος καὶ νεότητος

ΣΤ'. Περὶ τῆς ἐξασθενήσεως καὶ τοῦ γήρατος

Ζ'. Περὶ τῆς ἐπιβροχῆς τῆς ἀνατροφῆς

Η'. Περὶ τῶν καθηκόντων τῆς κοινωνίας

Σελ.

γ'.

ε.

1

51

96

131

140

171

180

209

SIEMANOGLIO

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
130 St. George Street
Toronto, Ontario
M5S 1A5

SISMANOGLIO

